

พระอภิธรรมปิฎก ยมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๒ - หน้าที่ 1

พระอภิธรรมปิฎก

เล่มที่ ๕

ภาคที่ ๑ ตอนที่ ๒

ขนอนบ่น้อมแต่

พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์นั้น

อนุสยยมกที่ ๗

ปริจเฉทวาระ

อนุสย ๗ คือ :-

๑. กามราคานุสย	๕. วิจิกิจฉานุสย
๒. ปฏิฆานุสย	๖. ภวราคานุสย
๓. มานานุสย	๗. อวิชชานุสย
๔. ทิฏฐานุสย	

ปริจฉินนุทเทสวาระ

[๑๒๒๑*] กามราคานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ไหน ?

กามราคานุสัย นอนเนื่อง อยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ.

ปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ไหน ?

ปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา.

มานานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ไหน ?

มานานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ไหน ?

ทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ธรรมอันนับเนื่องด้วย
สักกายทิฏฐิทั้งหมด.

วิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ไหน ?

วิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ธรรมอันนับเนื่อง
ด้วยสักกายทิฏฐิทั้งหมด.

ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ไหน ?

ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ไหน ?

อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ธรรมอันนับเนื่อง
ด้วยสักกายทิฏฐิทั้งหมด.

อนุสยวาระ

อุปปัตติฐานบุคคลวาระ อนุโลม

กามรานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๒๒๒] กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ปฏิฆานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ปฏิฆานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด มานานุสสัย ก็นอน
เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่กามราคานุสสัย
ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น, มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่ และ
กามราคานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวก.

จบ กามราคานุสยมุละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสยมุล ทิฏฐานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ทิฏฐานุสสัย ก็นอน
เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก แต่ทิฏฐานุสสัย
ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น, กามราคานุสสัย นอน
เนื่องอยู่ และทิฏฐานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุุชชน.

ก็หรือว่า ทิฏฐานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด กามราคานุสสัย
ก็นอนเนื่อง อยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูติ :-

กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, วิจิกิจจานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก แต่วิจิกิจจานุสสัย
ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น, กามราคานุสสัยก็นอนเนื่อง และ
วิจิกิจจานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่ปุถุชน.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูติ

กามราคานุสยมูละ ภวราคานุสยมูติ :-

กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ภวราคานุสสัย ก็
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า ภวราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุ-
สสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่ภวราคานุสัย
ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น ภวราคานุสัย นอนเนื่อง
และภวราคานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวก.

จบ ภวราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

ภวราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, อวิชชานุสัย ก็
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภวราคานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่ภวราคานุสัย
ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น, อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่และ
ภวราคานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวก

จบ ภวราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

ภวราคานุสัยมุล จบ

ปฏิฆานุสยมูล

ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๒๒๓] ปฏิฆานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, มานานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ปฏิฆานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่ปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่
นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่ และ
ปฏิฆานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวก.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี

ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยทิมูลี :-

ปฏิฆานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ทิฏฐานุสสัย ๑ ๓ ๗
วิจิกิจจานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ปฏิฆานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก แต่วิจิกิจจานุสสัย
ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น, ปฏิฆานุสสัย นอนเนื่อง
อยู่ และวิจิกิจจานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่ปุถุชน.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ปฏิฆานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยมูลี

ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยาติมูลี :-

ปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภวราคานุสัย ๑ ล ๑
อวิชชานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ปฏิฆานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่ปฏิฆานุสัย
ไม่ใช่ นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น, อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่
และปฏิฆานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวก.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยาติมูลี

ปฏิฆานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูตี :-

[๑๒๒๔] มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ทิฏฐานุสสัย ๑ ล ๑ วิจิกิจฉานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวก แต่วิจิกิจฉานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น, มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่ และวิจิกิจฉานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่ปุถุชน.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, มานานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูตี

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูตี :-

มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภวราคานุสสัย ๑ ล ๑ อวิชานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่า อวิชานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, มานานุสสัย

กัณนอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลิตี

มานานุสยมูล จบ

ทิฏฐานุสยมูล

ทิฏฐานุสยมูละ วิจิกิจจานุสยาทิมูลิตี :-

[๑๒๒๕] ทิฏฐานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, วิจิกิจจานุสย กัณนอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ทิฏฐานุสย กัณนอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ทิฏฐานุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลิตี

ทิฏฐานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูลิตี :-

ทิฏฐานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภวราคานุสย ๗ ล ๗ อวิชานุสย กัณนอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า อวิชชาอนุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ทิฏฐาอนุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

อวิชชาอนุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวก แต่ทิฏฐาอนุสัย
ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น, อวิชชาอนุสัย นอนเนื่อง
อยู่ และทิฏฐาอนุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่ปุถุชน.

จบ ทิฏฐาอนุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

ทิฏฐาอนุสัยมุล จบ

วิกิจจนาอนุสัยมุล

วิกิจจนาอนุสัยมุละ ภวราคานุสยาติมุลี :-

[๑๒๒๖] วิกิจจนาอนุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภวราคานุ-
สัย ๗ ๓ ๗ อวิชชาอนุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ก็หรือว่า อวิชชาอนุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, วิกิจจนาอนุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

อวิชชาอนุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวก แต่วิกิจจนาอนุสัย

ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น. อวิชชาอนุสัย นอน
เนื่องอยู่ และวิจิกิจฉาอนุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่ปุถุชน.

จบ วิจิกิจฉาอนุสัยมุตระ ภวราคานุสยาทิมูลี

วิจิกิจฉาอนุสัยมุต จบ

ภวราคานุสยมุต

ภวราคานุสยมุตระ อวิชชาอนุสัยมุตติ :-

[๑๒๒๓] ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, อวิชชาอนุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า อวิชชาอนุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภวราคานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ภวราคานุสยมุตระ อวิชชาอนุสัยมุตติ

ภวราคานุสยมุต จบ

เอกมุตกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูติ :-

[๑๒๒๘] กามราคานุสย และปฏิฆานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, มานานุสย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไข้ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า มานานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุสย และปฏิฆานุสย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไข้ไหม?

มานานุสย นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่กามราคานุสย และปฏิฆานุสย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น, มานานุสย นอนเนื่องอยู่ กามราคานุสย และปฏิฆานุสย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวก.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูติ :-

กามราคานุสย และปฏิฆานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ทิฏฐานุสย ๑ ๓ ๑ วิจิกิจจานุสย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไข้ไหม?

กามราคานุสย และปฏิฆานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก แต่วิจิกิจจานุสย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก

เหล่านั้น กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่ และวิจิจจนานุสัย
กีนอนเนื่อง อยู่แก่ปุถุชน.

ก็หรือว่า วิจิจจนานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด,
กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย กีนอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?
ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยาทิมูลี :-

กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภว-
ราคานุสัย ๑ ๓ ๑ อวิชชานุสัย กีนอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?
ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุ-
สัยและปฏิฆานุสัย กีนอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่กามราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น, อวิชชานุสัย
นอนเนื่องอยู่ กามราคานุสัยและปฏิฆานุสัย กีนอนเนื่องอยู่แก่บุคคล
๓ จำพวก.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุล จบ

ทุกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล

ติกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐา-

นุสยาทิมุติ :-

[๑๒๒๕] กามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย นอน-
เนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ทิฏฐานุสย ๑ ล ๑ วิจิกิจฉานุสย ก็นอนเนื่อง
อยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคล ๒ จำพวก แต่วิจิกิจฉานุสย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒
จำพวกเหล่านั้น กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย และวิจิกิจฉา-
นุสย ก็นอนเนื่องอยู่แก่ปัจจุชน.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด กามราคาคา-
นุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?
ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

กามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคลใด, ภวราคานุสย ๑ ล ๑ อวิชชานุสย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล
นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสสัย และมานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี นั้น อวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวก.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาติมูถิ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

จตุกกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลิ :-

[๑๒๓๐] กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด วิจิกิจจานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมุละ
วิจิกิจฉานุสยมุลี

**กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมุละ ภว-
ราคานุสยาติมุลี :-**

กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภวราคานุสสัย ๆ ล ๆ อวิชชานุสสัย ก็นอน-
เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุ-
สสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสสัย และมานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี
แต่กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และทิฏฐานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่
พระอนาคามีนั้น, อวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และ

มานานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก แต่ทิวฏฐานุสสัย ไม่ใช่
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น อวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย
ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย และทิวฏฐานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่ปุถุชน.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐานุสยมูละ

ภวราคานุสยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐานุสยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐานุสยมูล-

วิจิกิจจานุสยมูล

ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐา-

นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

[๑๒๓๑] กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิวฏฐานุสสัย
และวิจิกิจจานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภวราคานุสสัย ๑ ล ๑
อวิชชานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุสสัย
ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิวฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย ก็
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

อวิชชานุสสัย และมานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี
แต่กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิวฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย ไม่ใช่

พระอภิธรรมปิฎก ยมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๒ - หน้า 19

นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น, อวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆา-
นุสัย และมานานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก แต่ทิฏฐานุสัย
และวิจิกิจฉานุสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น.
อวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย ก็นอนเนื่อง
อยู่แก่ปุถุชน.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -
วิจิกิจฉานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี
กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย-
วิจิกิจฉานุสัยมูล จบ
ปัญญาจกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย-
วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมูล

**ฉักกมูละ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย-
-วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-**

[๑๒๓๒] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย
วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, อวิชชานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่กับบุคคลใด, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่กับบุคคลนั้น ใช่ไหม ?

อวิชชานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่กับ
พระอนาคามี แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจา-
नुสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่กับพระอนาคามีนั้น. อวิชชานุสัย กามราคาคา-
नुสัย ปฏิฆานุสัย และภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่กับบุคคล ๒ จำพวก
แต่ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่กับบุคคล ๒ จำพวก
เหล่านั้น. อวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐา-
नुสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่กับปุถุชน.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี
กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย - วิจิกิจจานุสย -
ภวราคานุสยมูล จบ
ฉักกมูลกะ จบ
อุปปัตติฐฐานปุคคลวาระ อนุโลม จบ

อุปบัติภูฐานโอกาสวาระ อนุโลม.

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๒๓๓] กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ปฏิฆานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไข้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า ปฏิฆานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไข้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, มานานุสสัย ก็นอนเนื่อง
อยู่ ณ ที่นั่น ไข้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
แต่กามราคานุสสัย ไม่ใช่ นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, มานานุสสัย นอนเนื่อง
และกามราคานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคาสุสยมุละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสสัย ๑ ล ๑
วิจิกิจฉานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

วิจิกิจฉานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสสัย ไม่ใช่ นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น.
วิจิกิจฉานุสสัย และกามราคานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ

จบ กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

กามราคานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสย ก็
นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า ภวราคานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

กามราคานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชชานุสย ก็นอน-
เนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่มั้ย ?

ก็หรือว่า อวิชชานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่มั้ย ?

อวิชชานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๒ - หน้า ที่ 24
อรุปรธาตุ แต่กามราคานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, อวิชชานุสัย
และกามราคานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุล จบ

ปฏิฆานุสัยมุล

ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี :-

[๑๒๓๔] ปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, มานานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า มานานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ปฏิฆานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยมุลี :-

ปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสัย ๑ ล ๑ วิจิกิ-
ฉานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ปฏิฆานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่ ที่นั่น, วิจิกิ-
ฉานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

ปฏิฆานุสยาทิมุละ ภวราคานุสยมูลี :-

ปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสัย ก็นอน-
เนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ปฏิฆานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี :-

ปฏิมานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชขานุสย ก็นอนเนื่อง
อยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่า อวิชขานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ปฏิมานุสย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

อวิชขานุสย นอนเนื่องอยู่ ที่นี่ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ปฏิมานุสย ไม่ใช่ นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น,
อวิชขานุสย และปฏิมานุสย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี่ คือ ที่ทุกขเวทนา.

จบ ปฏิมานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยชาติมูลี :-

[๑๒๓๕] มานานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสย
๑ ล ๑ วิจิกิจฉานุสย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, มานานุสย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่
มานานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉานุสัย และมานานุสัย
กัณนอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี :-

มานานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสัย กัณนอนเนื่อง
อยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

มานานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
แต่ภวราคานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น. มานานุสัย และ
ภวราคานุสัย กัณนอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, มานานุสัย
กัณนอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี

มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชชานุสสัย ก็นอนเนื่อง
อยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, มานานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่
มานานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้. อวิชชานุสสัย และมานานุสสัย
ก็นอนเนื่อง อยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ
อรูปรธาตุ.

จบ มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

มานานุสยมูล จบ

ทิฏฐานุสยมูล

ทิฏฐานุสยมูละ วิจิกิจฉานุสยมูลี :-

[๑๒๓๖] ทิฏฐานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด วิจิกิจฉานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิภิกขณานุสัส นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภิฏฐานานุสัส
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ภิฏฐานุสยมุตตะ วิภิกขณานุสยมุตตี

ภิฏฐานุสยมุตตะ ภวราคานุสยมุตตี :-

ภิฏฐานุสัส นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสัส ก็นอนเนื่อง
อยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ภิฏฐานุสัส นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ เวทนา๓ ในกามธาตุ
แต่ภวราคานุสัส ไม่ใช่เนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, ภิฏฐานุสัส และภว-
ราคานุสัส ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัส นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภิฏฐานุสัส
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ภิฏฐานุสยมุตตะ ภวราคานุสยมุตตี

ทีฎฐานุสยมูละ อวิชชานุสยมุตติ :-

ทีฎฐานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชชานุสสัย ก็นอนเนื่อง
อยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ทีฎฐานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ทีฎฐานุสยมูละ อวิชชานุสยมุตติ

ทีฎฐานุสยมูล จบ

วิจิกิจจานุสยมูล

วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมุตติ :-

[๑๒๓๓] วิจิกิจจานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

วิจิกิจจานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๓ ใน
กามธาตุ แต่ภวราคานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, วิจิกิจจานุสสัย
และภวราคานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด วิจิกิจฉานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ วิจิกิจฉานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ

วิจิกิจฉานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ :-

วิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชชานุสัย ก็นอน-
เนื่องอยู่ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, วิจิกิจฉานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ วิจิกิจฉานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

วิจิกิจฉานุสยมุต จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๒๓๘] ภวราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชชานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ที่นั่น ใช่มั้ย?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่มั้ย?

อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๓ ใน
กามธาตุ แต่ภวราคานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, อวิชชานุสสัย
และภวราคานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

ภวราคานุสยมูล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๒๓๕] กามราคานุสย และปฏิฆานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, มานานุสย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่มั้ย ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า มานานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสย และปฏิฆานุสย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่มั้ย ?

มานานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี่ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสย ปฏิฆานุสย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, มานานุสย และกามราคานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี่ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, ปฏิฆานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี่ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสย และมานานุสย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยชาติมูลี :-

กามราคานุสย และปฏิฆานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสย ๗ ล ๗ วิจิกิจจานุสย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่มั้ย ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกจกานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม?

วิจิกจกานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, วิจิกจกานุสสัย และกามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, วิจิกจกานุสสัย และปฏิฆานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยทิมุตี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ :-

กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด,
อวิชชานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, อวิชชา-
นุสัย และกามราคานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา ๒
ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่ ณ ที่นั่น. อวิชชานุสัย
และปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่กาม-
ราคานุสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่ ณ ที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัยะ ปฏิฆานุสัยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล

ติกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐา-

นุสยาทิมุติ :-

[๑๒๔๐] กามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย นอน-
เนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสย ๑ ล ๑ วิจิกิจจานุสย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ
ที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสย
ปฏิฆานุสย และมานานุสย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม?

วิจิกิจจานุสย และมานานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ
ที่รูปธาตุ ที่รูปธาตุ แต่กามราคานุสย และปฏิฆานุสย ไม่ใช่นอนเนื่อง
อยู่ ณ ที่นั่น, วิจิกิจจานุสย กามราคานุสย และมานานุสย นอนเนื่อง
อยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสย ไม่ใช่
นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, วิจิกิจจานุสย และปฏิฆานุสย นอนเนื่อง
อยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสย และมานานุสย
ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น,

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ
ที่ใด, ภวราคานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม?

ภวราคานุสัย และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่ใช่เนื่อง
อยู่ ณ ที่นั้น, กามราคานุสัย และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้
คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ภวราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่ใช่
นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่
ทุกขเวทนา แต่ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่ใช่
นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ
ที่ใด, อวิชชานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสสัย
ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสสัย มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ
อรุปธาตุ แต่กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่
ที่นั่น, อวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย และมานานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ
ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่
ณ ที่นั่น, อวิชชานุสสัย และปฏิฆานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ
ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่ ณ ที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

**จตุกกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสยมูละ วิจิกิจฉานุสยมูลี :-**

[๑๒๔๑] กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย และทิฏฐา-
นุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, วิจิกิจฉานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น
ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น
ใช่ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ
ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย
และทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่
ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย
และทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคา-
नुสัย และมานานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมุละ

วิจิกิจฉานุสยมุลี

**กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมุละ ภวราคา-
นุสยมุลี :-**

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย นอน-
เนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น
ใช่ไหม ?

ภวราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่
นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่
ใช้นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย
นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ภวราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย ไม่ใช้นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, ปฏิฆานุสัย แต่ทิฏฐา-
นุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่ภวราคานุสัย กาม-
ราคานุสัย และมานานุสัย ไม่ใช้นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย ทิฏฐานุสยมุละ

ภวราคานุสยมุลี

**กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมุละ อวิชา-
นุสยมุลี :-**

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย นอน-
เนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น
ใช่ไหม ?

อวิชชานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้
คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่ใช่
นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และ
ทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่
ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น. อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย
และทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคา-
नुสัย และมานานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ

อวิชชานุสัยมูละ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล

ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-

นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

[๑๒๔๒] กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, ใช่ไหม?

ภวราคานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสย และปฏิฆานุสย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, กามราคานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ กามธาตุ แต่ภวราคานุสย และปฏิฆานุสย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ปฏิฆานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ

ที่ทุกขเวทนา แต่ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่ใช่
นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -
วิจิกิจฉานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย - วิจิกิจฉานุ-
สัยมุละ อวิชขานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิ-
จิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชขานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่ ณ
ที่นั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

หรือว่า อวิชขานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่
ณ ที่นั้น ใช่ไหม?

อวิชขานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย นอน-
เนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, อวิชขานุสัย กามราคานุสัย
มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ

ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, อวิชขานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสสัย และมานานุสสัย ไม่ใช่ นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสยมูล จบ

ปัญจกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล

จັกกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย

- วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี :-

[๑๒๔๓] กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย
วิจิกิจฉานุสสัย และภวราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชขานุสสัย
กันอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย
กัณนอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภว-
ราคานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กาม-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, อวิชชานุสัย
กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย นอนเนื่อง
อยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสัย และภวราคานุ-
สัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น. อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐา-
นุสัย และวิจิกิจจานุสัย นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่
กามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่ ณ
ที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย - วิจิกิจจานุสัย -

ภวราคานุสัยมูล จบ

ฉักกมูลกะ จบ

อุปปัตติฐานโอกาสวาระ อนุโลม จบ

อุปบัติภูฐานบุคคลโลกาสวาระอนุโลม

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๒๔๔] กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ปฏิฆานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า ปฏิฆานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กาม-
ราคานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, มานานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด. กาม-
ราคานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่ผู้เป็น
พระอนาคามี ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ บุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, มานานุสสัย และกามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือบุคคล ๒ จำพวกนั้นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ

จบ กามราคานุสยมุละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสสัย ๑ ๓ ๑ วิจิกิจจานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๒ จำพวก ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่วิจิกิจจานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น กามราคานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลผู้เป็นปุถุชน ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ,

ก็หรือว่า วิจิจจกานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

วิจิจจกานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล
ผู้เป็นปุถุชน ที่ทุกขเวทนา รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสสัย ไม่ใช่
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, วิจิจจกานุสสัย และกามราคานุสสัย
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลผู้เป็นปุถุชนนั้นแหละ
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบกามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี

กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ภวราคานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า ภวราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
กามราคานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, อวิชชานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
กามราคานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่ผู้เป็น
พระอนาคามี ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุ-
สสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสสัย นอนเนื่อง
อยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือบุคคล ๓ จำพวก ที่ทุกขเวทนา
รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่า
นั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสสัย และกามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล
เหล่านั้น ณ ที่นั้น คือบุคคล ๓ จำพวกนั้นแหละ ที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ.

จบ กามราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสยมูล จบ

ปฏิมานุสยมูล

ปฏิมานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๒๔๕] ปฏิมานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, มานานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ปฏิมานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิมานุสยมูละ มานานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมูละ ทิฏฐานุสยทิมูลี :-

ปฏิมานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสสัย ๑ ล ๑ วิจิกิจฉานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่มั้ย ?

ปฏิมานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๒ จำพวก ที่ทุกขเวทนา แต่วิจิกิจฉานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, ปฏิมานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่ปุถุชน ที่ทุกขเวทนา.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
ปฏิฆานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่ปุถุชน
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น วิจิกิจฉานุสัย และปฏิฆานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่
ทุกขเวทนา.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี

ปฏิฆานุสยมุสัย ภวราคานุสยมุลี :-

ปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ภวราคานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด
ปฏิฆานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมุลี

ปฏิมานุสยมุละ อวิชชานุสยมูติ :-

ปฏิมานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด อวิชชานุสย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า อวิชชานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
ปฏิมานุสย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่
พระอนาคามี ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ปฏิมานุสย
ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสย นอนเนื่องอยู่
แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือบุคคล ๓ จำพวก ที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ปฏิมานุสย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสย และปฏิมานุสย นอนเนื่องอยู่
แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือบุคคล ๓ จำพวก เหล่านั้นนั่นแหละ
ที่ทุกขเวทนา.

จบ ปฏิมานุสยมุละ อวิชชานุสยมูติ

ปฏิมานุสยมุล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

[๑๒๔๖] มานานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสย ๗ ล ๗ วิจิกิจจานุสย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ วิจิกิจจานุสย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น มานานุสย และวิจิกิจจานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่ปุถุชน ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่เวทนา ๒.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, มานานุสย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจจานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่ปุถุชน ที่ทุกขเวทนา แต่มานานุสย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น วิจิกิจจานุสย และมานานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

มานานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ภวราคานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๔ จำพวก ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ภวราคานุสย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, มานานุสย และภวราคานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า ภวราคานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, มานานุสย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ วิภิกขณานุสยมูลี

มานานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี :-

มานานุสย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, อวิชขานุสย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชาณุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, มานานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

อวิชชาณุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๔ จำพวก ที่ทุกขเวทนา แต่มานานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, อวิชชาณุสัย และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสยมุละ อวิชชาณุสยมุติ

มานานุสยมุต จบ

ทิวฏฐานุสยมุต

ทิวฏฐานุสยมุละ วิจิกิจฉานุสยมุติ :-

[๑๒๔๗] ทิวฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, วิจิกิจฉานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ทิวฏฐานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่ ๆ ล ๆ

จบ ทิวฏฐานุสยมุละ วิจิกิจฉานุสยมุติ

ทิวฏฐานุสยมุต จบ

วิกิกิจจานุสยมูล

วิกิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

[๑๒๔๘] วิกิกิจจานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ภวราคานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิกิกิจจานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่ปุถุชน ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ แต่ภวราคานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, วิกิกิจจานุสสัย และภวราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า ภวราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, วิกิกิจจานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ภวราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่วิกิกิจจานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น ภวราคานุสสัย และวิกิกิจจานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่ปุถุชน ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ วิกิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

วิจิกิจฉานุสยมฺละ อวิชชานุสยมฺลี :-

วิจิกิจฉานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, อวิชชานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
วิจิกิจฉานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่
บุคคล ๓ จำพวก ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่วิจิกิจฉานุสสัย ไม่
ใช้นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น อวิชชานุสสัย และวิจิกิจฉา-
นุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแต่ปุถุชน ที่เวทนา ๓
ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ วิจิกิจฉานุสยมฺละ อวิชชานุสยมฺลี

วิจิกิจฉานุสยมฺล จบ

ภวราคานุสยมฺล

ภวราคานุสยมฺละ อวิชชานุสยมฺลี :-

[๑๒๔๕] ภวราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
อวิชชานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า อวิชชาณุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
ภวราคานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

อวิชชาณุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่
บุคคล ๔ จำพวก ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ แต่ภวราคานุสัย ไม่ใช่
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, อวิชชาณุสัย และภวราคานุสัย
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ ภวราคานุสัยมุละ อวิชชาณุสัยมุติ

เอกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุต

ทุกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุติ :-

[๑๒๕๐] กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคลใด ณ ที่ใด, มานานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น
ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่ พระอนาคามี ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กาม- ราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, มานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือบุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่ นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น มานานุสสัย และกามราคานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล เหล่านั้น ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมฺหะ มานานุสยมฺหิ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมฺหะ ทิฏฐานุสยชาติมฺหิ :-

กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสสัย ๗ ล ๗ วิจิกิจจานุสสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่ปุถุชน ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น. วิจิกิจฉานุสัย และกามราคานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้นคือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ใน กามธาตุ แต่ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉานุสัย และปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ที่ใด ภวราคานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, อวิชชานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่มั้ย?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่มั้ย?

อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่พระอนาคามี ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่อง

อยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น อวิชชานุสัย และปฏิฆานุสัย
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่แก่บุคคล
เหล่านั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสัย และปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่ทุกขเวทนา
แต่กามราคานุสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุล จบ

ทุกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุล

ติกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ทิฏฐา-

นุสยาทิมูลี :-

[๑๒๕๑] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย นอน-
เนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสัย ๆ ล ๆ วิจิกิจจานุสัย ก็
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น
ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ
ที่นั้น คือแก่ปุถุชน ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉานุสัย
กามราคานุสัย และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น
คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสัย
ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉานุสัย และปฏิฆานุสัย
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่
ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคลนั้น ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ทิฏฐิฐานุสยาติมุตติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคลใด ณ ที่ใด, ภวราคานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น
ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, อวิชชานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่พระอนาคามี ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสัย และมานานุสัย

ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสัย
และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือบุคคล ๓
จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่ใช่
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสัย กามราคานุสัย
และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล
เหล่านั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสัย และปฏิฆานุสัย
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ
ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่
แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล

จตุกกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐา-

นุสัยมูละ วิจิกิจจานุสัยมูลี :-

[๑๒๕๒] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, วิจิกิจจานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

วิจิกิจจานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุรุษน ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น วิจิกิจจานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น วิจิกิจจานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ

แก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสัย มานานุสัย
ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมุละ
วิกิกิจจานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมุละ ภว- ราคานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย นอน-
เนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ภวราคานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น
ณ ที่นั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น
ณ ที่นั้น ใช่ไหม?

ภวราคานุสัย และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น
ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุ-
สัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น
ณ ที่นั้น, ภวราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่

บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุรุษน ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ก็กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมุละ

ภวาราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมุละ อวิชชา- นุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, อวิชชานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่พระอนาคามี ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสัย และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้น

นั้นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิวฏฐานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ฌ ที่นั้น, อวิชชานุสัย และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ฌ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๒ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิวฏฐานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ฌ ที่นั้น, อวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ฌ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสัย และทิวฏฐานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ฌ ที่นั้น, อวิชชานุสัย และปฏิฆานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ฌ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสัย มานานุสัย และทิวฏฐานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ฌ ที่นั้น, อวิชชานุสัย มานานุสัย และทิวฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ฌ ที่นั้น คือแก่ปุถุชน ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ฌ ที่นั้น, อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิวฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ฌ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั้นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ฌ ที่นั้น, อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิวฏฐานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ฌ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั้นแหละ ที่ทุกขเวทนา

แต่กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ
ที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ

อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐา-
นุสัย - วิจิกิจจานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี :-**

[๑๒๕๑] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย
และวิจิกิจจานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ภวราคานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ภวราคานุสสัย และมานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น
ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสสัย
ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่แก่บุคคล
เหล่านั้น ณ ที่นั้น, ภวราคานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิ-
ฉานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่ปุถุชน ที่รูปธาตุ
อรูปธาตุ แต่กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่แก่
บุคคลนั้น ณ ที่นั้น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

**กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย - วิจิกิฉา-
นุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-**

กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และ
วิจิกิจฉานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, อวิชชานุสสัย ก็นอน-
เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย
ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

อวิชชานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่พระ-
อนาคามี ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย
ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น,
อวิชชานุสสัย และมานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ
แก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
แต่กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย ไม่ใช่
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสสัย และมานานุสสัย
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๒ จำพวก ที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และ
วิจิกิจจานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, อวิชชา-
नुสสัย กามราคานุสสัย และมานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น
ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
แต่ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสสัย และปฏิฆานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา
แต่กามราคานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย ไม่ใช่
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสสัย มานานุสสัย
ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ
แก่ปุถุชน ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่

ไซ่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย
มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น
ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่
ปฏิฆานุสสัย ไม่ไซ่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสสัย
ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย นอนเนื่องอยู่
แก่บุคคลนั้น ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา แต่
กามราคานุสสัย และมานานุสสัย ไม่ไซ่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น,

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย - วิจิกิจจานุสยมูล จบ

ปัญจกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูล

ฉักกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-

นุสย - วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชา-

นุสยมูลี :-

[๑๒๕๔] กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย

วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, อวิชชานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และ ภวราคานุสัย ก็นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

อวิชชานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่ บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ก็แก่พระอนาคามี ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย ไม่ใช่ นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสัย และมานานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ ก็บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย ไม่ใช่ นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล นั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย ไม่ใช่ นอนเนื่องอยู่แก่

บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสสัย มานานุสสัย และภวราคานุสสัย นอน-
เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๒ จำพวก ที่รูปธาตุ
อรูปรธาตุ แต่กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย
ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น อวิชชานุสสัย กามราคา-
नुสสัย และมานานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่
บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสสัย
ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจจานุสสัย และภวราคานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสสัย และปฏิฆานุสสัย นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา
แก่กามราคานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจจานุสสัย และภวราคา-
नुสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสสัย
มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจจานุสสัย และภวราคานุสสัย นอนเนื่อง
อยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่ปุถุชน ที่รูปธาตุ อรูปรธาตุ แต่
กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น,
อวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่
เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ปฏิฆานุสสัย และภวราคานุสสัย ไม่ใช่นอน-
เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, อวิชชานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย

พระอภิธรรมปิฎก ยมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๒ - หน้า 76

และวิจิกิจฉานุสัย นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล
นั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา แต่กามราคานุสัย มานานุสัย และ
ภวราคานุสัย ไม่ใช่เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้นในภพนั้น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย - วิจิกิจฉานุสัย -

ภวราคานุสัยมูล จบ

นั้กมูลกะ จบ

อุปบัติตติฐานบุคคลโลกาสวาระ อนุโลม จบ

อุปัติติฎฐานบุคคลวาระ ปัจจนิก

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ - ปฏิฆานุสยมูติ :-

[๑๒๕๕] กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ปฏิฆานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูติ

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูติ :-

กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, มานานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่มานานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่อง

และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์.

ก็หรือว่า มานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?
ใช่.

จบ กามราคานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี :-

กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ทิฏฐานุสัย ๑ ล ๑
วิจิกิจฉานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?
ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กาม-
ราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก กามราคานุ-
สัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น, วิจิกิจฉานุสัย ไม่
นอนเนื่อง และกามราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก.

จบ กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสยมูละ ภวราคานุสยาทีมุตติ :-

กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภวราคานุสสัย
๗๗ อวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่อวิชชานุสสัย
ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น, กามราคานุสสัย และอวิชชา-
นุสสัยก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กาม-
ราคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

จบ กามราคานุสยมูละ ภวราคานุสยมุตติ

กามราคานุสยมูล จบ

ปฏิฆานุสยมูล

ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมุตติ :-

[๑๒๕๖] ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, มานา-
นุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่มานานุสสัย
ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น, ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย

ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์.

ก็หรือว่า มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ปฏิมานุสสัย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ปฏิมานุสยมุละ มานานุสยมุติ

ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

ปฏิมานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ทิฏฐานุสสัย ๑ ล ๑
วิจิกิจฉานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ปฏิมา-
นุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

วิจิกิจฉานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก แต่ปฏิมา-
นุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น, วิจิกิจฉานุสสัย และ
ปฏิมานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก.

จบ ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

ปฏิมานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

ปฏิมานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภวราคานุสสัย ๑ ล ๑
อวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ปฏิมานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่อวิชชานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น, ปฏิมานุสสัย และอวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ปฏิมานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ปฏิมานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูลี

ปฏิมานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

[๑๒๕๗] มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, มานานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

วิจิกิจจานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวก แต่มานานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น, วิจิกิจจานุสสัย และ มานานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภวราคานุสสัย ๑ ล ๑
อวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, มานา-
นุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ

มานานุสยมูล จบ

ทิจ्ञฐานุสยมูล

ทิจ्ञฐานุสยมูละ วิจิกิจฉานุสยมุติ :-

[๑๒๕๘] ทิจ्ञฐานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, วิจิกิจ-
ฉานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ทิฏฐานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่ ๆล ๆ

จบ ทิฏฐานุสยมุละ วิจิกิจฉานุสยมุติ

ทิฏฐานุสยมุล จบ

วิจิกิจฉานุสยมุล

วิจิกิจฉานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

[๑๒๕๕] วิจิกิจฉานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ภว-
ราคานุสสัย ๆ ล ๆ อวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

วิจิกิจฉานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๓ จำพวก แต่อวิชชา-
นุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น, วิจิกิจฉานุสสัย และ
อวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์.

หรือว่า อวิชชานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, วิจิกิจฉา-
นุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ วิจิกิจฉานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ

วิจิกิจฉานุสยมุล จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๒๖๐] ภวราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, อวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภวราคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

ภวราคานุสยมูล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๒๖๑] กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, มานานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่มานานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์.

ก็หรือว่า มานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มุละ มานานุสัย มุติ

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มุละ ทิฏฐานุสัย ทิมุติ :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ทิฏฐานุสัย ๑๓๑ วิจิกิจฉานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น, วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก.

จบ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มุละ มานานุสัย มุติ

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยมูละ ภวราคานุสัยาทิมูลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่อวิชชานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น, กาม- ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และอวิชชานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระ- อรหันต์.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กาม- ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ? ไซ้.

จบ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยมูละ ภวราคานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐา-

นุสัยาทิมูลี :-

[๑๒๖๒] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ไม่

นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ทิฏฐานุสสัย ฯ ล ฯ วิจิกิจจานุสสัย ก็ไม่
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กาม-
ราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น
ไซ้ไหม ?

วิจิกิจจานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลทั้ง ๒ แต่กามราคา-
नुสสัยปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น,
วิจิกิจจานุสสัย กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่
พระอนาคามี แต่มานานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น,
วิจิกิจจานุสสัย กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย ก็ไม่นอน-
เนื่องอยู่แก่พระอรหันต์.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมุละ - ทิฏฐานุสยาทิมุติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่
แก่บุคคลใด, ภวราคานุสสัย ฯ ล ฯ อวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า อวิชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล

จตุกกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุ-
สัยมูละ วิจิกิจจานุสัยมูลี :-

[๑๒๖๓] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และ ทิฏฐานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, วิจิกิจจานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กาม-
ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ก็ไม่นอนเนื่อง
อยู่แก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจฉานุสสัย และทิวฏฐานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒
จำพวก แต่กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่อง
อยู่แก่บุคคลเหล่านั้น, วิจิกิจฉานุสสัย กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และ
ทิวฏฐานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามี แต่มานานุสสัย ไม่ใช่
ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอนาคามีนั้น, วิจิกิจฉานุสสัย กามราคานุสสัย ปฏิ-
ฆานุสสัย มานานุสสัย และทิวฏฐานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์
ฯลฯ

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐานุสยมูละ

วิจิกิจฉานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐานุสยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐา-
นุสย - วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-**

[๑๒๖๔] กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิวฏฐานุสสัย
และวิจิกิจฉานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, ภวราคานุสสัย ฯฯ
อวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมูละ ภวราคานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมูล จบ

ปัญจกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย - วิจิกิจฉานุสัย -

ภวราคานุสัยมูล

ฉักกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

[๑๒๖๕] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย

วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, อวิชชานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด, กาม-
ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และ
ภวราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -
วิจิกิจจานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี
กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย - วิจิกิจจานุสัย -
ภวราคานุสัยมูล จบ
นั้กมูลกะ จบ
อุปปีตติฏฐานุปุคคลวาระ ปัจจนิก จบ

อุปบัติภูฐานโอกาสวาระ ปัจฉนิก

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๒๖๖] กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ปฏิฆานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่ ปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่อง และปฏิฆานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ อปรียาป็นนธรรม.

ก็หรือว่า ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ใน กามธาตุ แต่กามราคานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่อง และกามราคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ รูปธาตุ อรูปธาตุ อปรียาป็นนธรรม.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสัยมูละ มานานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, มานานุสัย ก็ไม่
นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูป-
ธาตุ แต่มานานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น กามราคานุสัย
ไม่นอนเนื่อง และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่
ทุกขเวทนา อปรียาป็นนธรรม.

ก็หรือว่า มานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสัย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัยมูละ มานานุสัยมูลี

กามราคานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสัย ๑ ล ๑
วิจิกิจจานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา
รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่วิจิกิจจานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น,
กามราคานุสัย และวิจิกิจจานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่
อปรียาป็นนธรรม.

ก็หรือว่า วิจิณฺณคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคาคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคาคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี

กามราคาคานุสยมุละ ภวราคาคานุสยมูลี :-

กามราคาคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคาคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

กามราคาคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ภวราคาคานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, กามราคาคานุสสัย และภวราคาคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา อปรียาปนนธรรม.

ก็หรือว่า ภวราคาคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคาคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ภวราคาคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ใน กามธาตุ แต่กามราคาคานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น. ภวราคาคานุสสัย และกามราคาคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา อปรียาปนนธรรม.

จบ กามราคาคานุสยมุละ ภวราคาคานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่อวิชชานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, กามราคานุสสัย และอวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่อุปธิยาปັນนธรรม.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม.

ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสยมูล จบ

ปฏิฆานุสยมูล

ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๒๖๗] ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, มานานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ใน กามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ

ที่นั่น, ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ
ที่อปริยาป็นนธรรม.

ก็หรือว่า มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ปฏิฆานุสสัย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่
ปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น มานานุสสัย และปฏิฆานุสสัย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่อปริยาป็นนธรรม.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ มานานุสยมุติ

ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูติ :-

ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสสัย ๆ ล ๆ วิจิ-
กิจจานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่วิจิกิจจานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น,
ปฏิฆานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่อปริยา-
ป็นนธรรม.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ปฏิฆานุสสัย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูติ

ปฏิมานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

ปฏิมานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสย ก็ไม่
นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ปฏิมานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
แต่ภวราคานุสย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, ปฏิมานุสย และ
ภวราคานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
ที่อปรียาป็นนธรรม.

ก็หรือว่า ภวราคานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ปฏิมานุสย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ภวราคานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่
ปฏิมานุสย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, ภวราคานุสย และปฏิมา-
นุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่
อปรียาป็นนธรรม.

จบ ปฏิมานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

ปฏิมานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชชานุสย ก็ไม่
นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่อวิชชานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, ปฏิฆานุสสัย และอวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่อุปரியป็นนธรรม.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ปฏิฆานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ปฏิฆานุสสัยมุขะ อวิชชานุสสัยมุขี

ปฏิฆานุสสัยมุข จบ

มานานุสสัยมุข

มานานุสสัยมุขะ ทิฏฐานุสสัยาทิมุขี :-

[๑๒๖๘] มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสสัย ๗ ๓ ๗ วิจิกิจฉานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่ วิจิกิจฉานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, มานานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่อุปரியป็นนธรรม.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, มานานุสสัย

ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ภวราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, มานานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ภวราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ใน กามธาตุ แต่มานานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, ภวราคานุสสัย และมานานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา อปรียา-
ป็นนธรรม.

จบ มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

มานานุสยมูล อวิชชานุสยมูลี :-

มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่
อวิชชานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น มานานุสสัย และอวิชา-
นุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่อุปரியานนธรรม.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, มานานุสสัย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมุละ อวิชชานุสยมูลี

มานานุสยมูล จบ

ทิวฏฐานุสยมูล

ทิวฏฐานุสยมุละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-

[๑๒๖๕] ทิวฏฐานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, วิจิกิจจานุสสัย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ทิวฏฐานุสสัย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่ ๆ ล ๆ

จบ ทิวฏฐานุสยมุละ วิจิกิจจานุสยมูลี

ทิวฏฐานุสยมูล จบ

วิกิกิจจานุสยมูล

วิกิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมุตติ :-

[๑๒๗๐] วิกิกิจจานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ภวราคานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, วิกิกิจจานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ภวราคานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๓ ใน กามธาตุ แต่วิกิกิจจานุสย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, ภวราคานุสย และวิกิกิจจานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่อุปரியานนธรรม.

จบ วิกิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมุตติ

วิกิกิจจานุสยมูละ อวิชขานุสยมุตติ :-

วิกิกิจจานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชขานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชขานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, วิกิกิจจานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ วิกิกิจจานุสยมูละ อวิชขานุสยมุตติ

วิกิกิจจานุสยมูล จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๒๗๑] ภวราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ภวราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ใน กามธาตุ แต่อวิชชานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ภวราคานุสสัย และอวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่อุปธิป็นนธรรม.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

ภวราคานุสยมูล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๒๗๒] กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, มานานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น.
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้
คือ ที่อุปธิป็นนธรรม.

ก็หรือว่า มานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

มานานุสัย และกามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ
ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, มานานุสัย
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่
อุปธิป็นนธรรม.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมุติ :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด,
ทิฏฐานุสัย ๑ ๓ ๑ วิจิกิจจานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่วิจิกิจจานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น,
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และวิจิกิจจานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ
ที่นี้ คือ ที่อุปธิป็นนธรรม.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ภวราคานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และภวราคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่อปริยาปนนธรรม.

ก็หรือว่า ภวราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ภวราคานุสสัย และกามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, ภวราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, ภว-

ราคานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้
คือ ทือปรียาป็นนธรรม.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด,
อวิชชานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่อวิชชานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น,
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และอวิชชานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้
คือ ทือปรียาป็นนธรรม.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุล จบ

ทุกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล

**ติกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐา-
นุสยาทิมุติ :-**

[๑๒๗๓] กามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกขานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม?

ก็หรือว่า วิจิกขานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูละ :-

กามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า ภวราคานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม?

ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่นอนเนื่อง
อยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่
ณ ที่นั้น, ภวราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่ใช่
ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น, ภวราคานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ อปรียาป็นนธรรม.
จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่
ณ ที่ใด, อวิชชานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคานุ-
สัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุล จบ

ติกรมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

จตุกกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูติ :-

[๑๒๗๔] กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย และทิฏฐา-
นุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, วิจิกิจจานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่
ณ ที่นั่น ไซ้ไหม?

ไซ้.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคา-
นุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ
ที่นั่น ไซ้ไหม?

ไซ้ ๆ ล ๆ

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูละ
วิจิกิจจานุสยมูติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล จบ
จตุกกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสยมูล

**ปัญจกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสย - วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-**

[๑๒๗๕] กามราคานุสย ปฏิกขานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย
และวิจิกิจฉานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, ภวราคานุสย ก็ไม่นอน
เนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ภวราคานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคา-
นุสย ปฏิกขานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจฉานุสย ก็ไม่
นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ใช่ไหม ?

ภวราคานุสย กามราคานุสย และมานานุสย ไม่นอนเนื่อง
อยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิกขานุสย ทิฏฐานุสย และ
วิจิกิจฉานุสย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ภวราคานุสย และปฏิกขา-
นุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่
กามราคานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจฉานุสย ไม่ใช่ไม่นอน
เนื่องอยู่ ณ ที่นั่น, ภวราคานุสย กามราคานุสย ปฏิกขานุสย มานานุสย

ทิวฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นี้ คือ ที่
อปรียาป็นนธรรม ๑ ล ๑

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐานุสย -
วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

**กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐานุสย - วิจิกิจจา-
นุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-**

กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิวฏฐานุสสัย และวิจิกิจจา-
นุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชชานุสสัยก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่
นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคาคา-
นุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิวฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย ก็ไม่
นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐานุสย -
วิจิกิจจานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐานุสย -
วิจิกิจจานุสยมูล จบ

ปัญญาภุมมกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล

ฉักกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชขานุสยมูตี :-

[๑๒๗๖] กามราคานุสย ปฏิกขานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย
วิจิกิจฉานุสย และภวราคานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, อวิชขานุสย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชขานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่ใด, กามราคา-
นุสย ปฏิกขานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย วิจิกิจฉานุสย และภวราคา-
นุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่ ณ ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชขานุสยมูตี

กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล จบ

ฉักกมุลกะ จบ

อุปปัตติฐานโอกาสวาระ ปัจจนิก จบ

อุปัติกฏฐานบุคคลโลกาสวาระ ปัจจนิก

กามราคานุสยมูล

เอกมุลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูล :-

[๑๒๗๗] กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ปฏิฆานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ และ ปฏิฆานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล เหล่านั้นนั่นแหละ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ อปรียาป็นนธรรม กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ และปฏิฆานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กามราคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคล ๓ จำพวก ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคานุสสัย ไม่ใช่ ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่

และกามราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล
เหล่านั้นนั่นแหละ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ อปรียาป็นนธรรม ปฏิฆานุสัย
และกามราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก ณ ที่ตั้งปวง.

จบ กามราคานุสยมุต ปฏิฆานุสยมุตี

กามราคานุสยมุตะ มานานุสยมุตี :-

กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, มานานุสัย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ
แก่บุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสัย ไม่ใช่
ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่อง
และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่
บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา ที่อปรียาป็นนธรรม กามราคานุ-
สัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่พระอนาคามี ที่
เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสัย ไม่ใช่ไม่นอน-
เนื่องอยู่ ก็บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่อง และ
มานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, คือแก่บุคคล
เหล่านั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา ที่อปรียาป็นนธรรม กามราคานุสัย
และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องแก่พระอรหันต์ ณ ที่ตั้งปวง.

ก็หรือว่า มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กามราคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?
ใช่.

จบ กามราคานุสยมุละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ทิฏฐา-
นุสสัย ฯ ล ฯ วิจิกิจจานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น
ไซ้ไหม ?

กามราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ
ปุถุชน ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่วิจิกิจจานุสสัย ไม่ใช่ไม่
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, กามราคานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย
ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่
อุปரியานนธรรม กามราคานุสสัย แต่วิจิกิจจานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่อง-
อยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก ที่ทั้งปวง.

หรือว่า วิจิกิจจานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด
กามราคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจจานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ
แก่บุคคล ๒ จำพวก ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคานุสสัย ไม่ใช่

ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉานุสัย และกามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่ทุกขเวทนา รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อปริยาป็นนธรรม วิจิกิจฉานุสัย และกามราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล ๒ จำพวก ณ ที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยทิมูลี

กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี :-

กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ภวราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ภวราคานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, กามราคานุสัย และภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่ทุกขเวทนา ที่อปริยาป็นนธรรม กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ แก่พระอนาคามี ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ภวราคานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, กามราคานุสัย และภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่อปริยา-

ป็นนธรรม กามราคานุสัย และภวราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่ พระอรหันต์ ฌ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ฌ ที่ใด, กามราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ฌ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ฌ ที่นั้น คือ แก่บุคคล ๓ จำพวก ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคานุสัย ไม่ใช่ ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ฌ ที่นั้น, ภวราคานุสัย และกาม- ราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ฌ ที่นั้น คือ แก่บุคคล นั้นนั้นแหละ ที่ทุกขเวทนา ที่อุปரியป็นนธรรม ภวราคานุสัย และ กามราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ฌ ที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัยมุล ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ บุคคลใด ฌ ที่ใด, อวิชชา- นุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ฌ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ฌ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่ทุกขเวทนา รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่อวิชชานุสัย ไม่ใช่ ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ฌ ที่นั้น, กามราคานุสัย และ อวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ฌ ที่นั้น คือ แก่บุคคล

เหล่านั้นนั่นแหละ ที่อุปரியานนธรรม กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่
แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ แก่พระอนาคามี ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่วิชชานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น
ณ ที่นั้น, กามราคานุสัย และวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น
ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่อุปரியานนธรรม กามราคา-
นุสัย และวิชชานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่ทั้งปวง.

หรือว่า วิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
กามราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?
ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสยมูล จบ

ปฏิฆานุสยมูล

ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๒๓๘] ปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
มานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ
แก่บุคคล ๓ จำพวก ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ

แต่มานานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่อปริยาป็นนธรรม ปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ แก่พระอนาคามี ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา ที่อปริยาป็นนธรรม, ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ปฏิฆานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม?

มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคล ๓ จำพวก ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, มานานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่อปริยาป็นนธรรม มานานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่ทั้งปวง.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมูล ทิฏฐานุสยาทิมูติ :-

ปฏิมานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสย
๗ ล ๗ วิจิกิจจานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ปฏิมานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ แก่
บุคคฺชน ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่วิจิกิจจานุสย
ไม่ไซ้ ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, ปฏิมานุสย และวิจิกิจจา
นุสย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคลนั้นนั่นแหละ
ที่อปริยาป็นนธรรม ปฏิมานุสย และวิจิกิจจานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่
แก่บุคคล ๒ จำพวก ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
ปฏิมานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจจานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ
แก่บุคคล ๒ จำพวก ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิมานุสย ไม่ไซ้ ไม่นอนเนื่อง
อยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจจานุสย และปฏิมานุสย ไม่
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคลนั้นนั่นแหละ
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อปริยาป็นนธรรม
วิจิกิจจานุสย ไม่นอนเนื่อง และปฏิมานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคล ๒ จำพวก ณ ที่ทั้งปวง.

จบ ปฏิมานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูติ

ปฏิมานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ :-

ปฏิมานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ภวราคานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ปฏิมานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ภวราคานุสย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, ปฏิมานุสย และภวราคานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่อปริยาปนนธรรม ปฏิมานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่ แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้นคือ แก่พระอนาคามี ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ภวราคานุสย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, ปฏิมานุสย และภวราคานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคลนั้นนั้นแหละ ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่ปริยาปนน-ธรรม ปฏิมานุสย และภวราคานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า ภวราคานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ปฏิมานุสย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ภวราคานุสย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคล ๓ จำพวก ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิมานุสย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, ภวราคานุสย และปฏิมานุสย ไม่นอน-

เนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่อปริยาป็นนธรรม ภวราคานุสัย และปฏิฆา-
นุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่ตั้งปวง.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมุลี

ปฏิฆานุสยมุละ อวิชชานุสยมุลี :-

ปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, อวิชชานุสัย
ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ แก่
บุคคล ๓ จำพวก ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่
อวิชชานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, ปฏิฆา-
นุสัย และอวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ
แก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่อปริยาป็นนธรรม ปฏิฆานุสัย ไม่นอน-
เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ แก่พระอนาคามี ที่เวทนา ๓ ใน
กามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่อวิชชานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่
แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, ปฏิฆานุสัย และอวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่
แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่อปริยาป็นนธรรม
ปฏิฆานุสัย และอวิชชานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ที่
ตั้งปวง.

หรือว่า อวิชานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
ปฏิฆานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?
ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ - อวิชานุสยมุติ

ปฏิฆานุสยมุต จบ

มานานุสยมุต

มานานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

[๑๒๗๕] มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
ทิฏฐานุสสัย ฯ ล ฯ วิจิกิจจานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น
ไซ้ไหม ?

มานานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ แก่ปุถุชน
ที่ทุกขเวทนา แต่วิจิกิจจานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น
ณ ที่นั้น, มานานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น
ณ ที่นั้น, คือ แก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่อุปரியานันทรรม มานานุสสัย
และวิจิกิจจานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
มานานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ
แก่บุคคล ๓ จำพวก ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่
มานานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉา-
นุสัย และมานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ
แก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่ทุกขเวทนา ที่อปริยาป็นนธรรม วิจิ-
กิจฉานุสัย และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่
ที่พึงวาง.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

มานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ภวราคานุสัย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม?

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
มานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม?

ภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ
แก่บุคคล ๔ จำพวก ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่มานานุสัย ไม่ใช่ไม่
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, ภวราคานุสัย และมานานุสัย

ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคลนั้นนั่นแหละ
ที่ทุกขเวทนา ที่อุปரியานนธรรม ภวราคานุสัย และมานานุสัย ก็ไม่
นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่ทั้งปวง.

จบ มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

มานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, อวิชชานุสัย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

มานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ
แก่บุคคล ๔ จำพวก ที่ทุกขเวทนา แต่อวิชชานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่อง
อยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, มานานุสัย และอวิชชานุสัย ไม่นอน-
เนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ
ที่อุปரியานนธรรม มานานุสัย และอวิชชานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่
แก่พระอรหันต์ ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
มานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?
ใช่.

จบ มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

มานานุสัยมุล จบ

นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉานุสสัย และภวราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่อุปரியานนธรรม วิจิกิจฉานุสสัย และภวราคานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า ภวราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, วิจิกิจฉานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม?

ภวราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุุชชน ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ แต่วิจิกิจฉานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, ภวราคานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือ แก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่อุปரியานนธรรม ภวราคานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่ทั้งปวง.

จบ วิจิกิจฉานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ

วิจิกิจฉานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ :-

วิจิกิจฉานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, อวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม?

วิจิกิจฉานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่

อวิชชาอุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉา-
อุสัย และอวิชชาอุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ
แก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่อุปரியานนธรรม วิจิกิจฉาอุสัย และ
อวิชชาอุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า อวิชชาอุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
วิจิกิจฉาอุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?
ใช่.

จบ วิจิกิจฉานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี
วิจิกิจฉานุสยมูล จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๒๘๒] ภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
อวิชชาอุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ
แก่บุคคล ๔ จำพวก ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ แต่อวิชชาอุสัย ไม่ใช่
ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น ภวราคานุสัย และอวิช-
ชาอุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล
นั้นนั้นแหละ ที่อุปரியานนธรรม ภวราคานุสัย และอวิชชาอุสัย ก็
ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
ภวราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม?
ใช่.

จบ ภวราคานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

ภวราคานุสยมุล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุติ

ทุกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ มานานุสยมุติ :-

[๑๒๘๓] กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่
แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, มานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ
ที่นั้น ไซ้ไหม?

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านี้
นั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสัย
ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, กามราคานุสัย ปฏิฆา-
นุสัย และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่
บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่อุปரியป็นนธรรม กามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่พระอนาคามี

ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสัย ไม่ใช่ไม่
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ
มานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้น
นั้นแหละ ที่ทุกขเวทนา ที่อุปริยาป็นนธรรม กามราคานุสัย ปฏิฆา-
นุสัย และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า มานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น
ใช่ไหม ?

มานานุสัย และกามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านี้
นั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสัย
ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น มานานุสัย กามรา-
คานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น
คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่อุปริยาป็นนธรรม มานานุสัย กาม-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่
ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาติมุตติ :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ
ที่ใด, ทิฏฐานุสัย ฯ ล ฯ วิจิกิจจานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น
ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่กับบุคคลนั้น
ณ ที่นั้น คือแก่บุรุษน ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่วิจิจจานุสัย ไม่ใช่
ไม่นอนเนื่องอยู่กับบุคคลนั้น ณ ที่นั้น, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
และวิจิจจานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่กับบุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล
นั้นนั่นแหละ ที่อุปரியป็นนธรรม ๑ ล ๑ แก่บุคคล ๒ จำพวก ณ ที่
ทั้งปวง.

ก็หรือว่า วิจิจจานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่กับบุคคลใด ณ ที่ใด,
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่กับบุคคลนั้น ณ ที่นั้น
ใช่ไหม ?

วิจิจจานุสัย และกามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่กับบุคคลนั้น
ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๒ จำพวก ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่
ไม่นอนเนื่องอยู่กับบุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, วิจิจจานุสัย และปฏิฆา
นุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่กับบุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้น
นั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่อง
อยู่กับบุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, วิจิจจานุสัย กามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่กับบุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล
เหล่านั้นนั่นแหละ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อุปரியป็นนธรรม ๑ ล ๑
แก่บุคคล ๒ จำพวก ณ ที่ทั้งปวง

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูติ :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ภวราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ภวราคานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่อปริยาป็นนธรรม กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่พระอนาคามี ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ภวราคานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั้นแหละ ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่อปริยาป็นนธรรม ๆ ล ๆ แก่พระอรหันต์ ณ ที่ทั้งปวง

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ภวราคานุสัย และกามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสัย

ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, ภวราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล
เหล่านั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคานุสัย ไม่ใช่
ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, ภวราคานุสัย กามราคานุ
สัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือ
แก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่อปริยาป็นนธรรม ๗ ล ๗ แก่พระอรหันต์
ณ ที่ตั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด
ณ ที่ใด อวิชชานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่า
นั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่อวิชชา
านุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย และอวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น
คือบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่อปริยาป็นนธรรม กามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่พระอนาคามี
ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่อวิชชานุสัย ไม่ใช่

ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และอวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล นั้นนั่นแหละ ที่อุปธิยานนธรรม ๆ ล ๆ แก่พระอรหันต์ ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล

**ติกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐา-
นุสยาติมูลี :-**

[๑๒๘๔] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ทิฏฐานุสัย ๆ ล ๆ วิจิกิจฉานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล นั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่ แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๒ จำพวก ที่ทุกขเวทนา แต่ ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉา นุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ที่นั้น, คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคา- นุสัย และมานานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล เหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, วิจิ- กิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ไม่นอนเนื่อง อยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่อปริ- ยาปินนธรรม วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอน- เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่พระอนาคามี ที่เวทนา ๒ ใน กามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่ บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่

นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกข-
เวทนา ที่อปริยาปนนธรรม ๆ ล ๆ แก่พระอรหันต์ ณ ที่พึงปวง
จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่
แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ภวราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ
ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล
นั้น ณ ที่นั้น ไซ้ไหม ?

ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่
แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๓ จำพวก ที่ทุกขเวทนา
แต่ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, ภว-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น
คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ เวทนา ๒ ในกามธาตุ แก่กามราคานุ-
สัย และมานานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น,
ภวราคานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ไม่นอนเนื่อง

อยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่อุป-
ยาป็นนธรรม ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอน-
เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่พระอนาคามี ที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ แต่มานานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น.
ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล
นั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา ที่อุปริยา-
ป็นนธรรม, ๑ ล ๑ แก่พระอรหันต์ ณ ที่ตั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่
แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, อวิชชานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ
ที่นั้น ใช่ไหม ?

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่พระอนาคามี ที่ทุกขเวทนา แต่อวิชชานุสัย
ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
มานานุสัย และอวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น
คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่อุปริยาป็นนธรรม, ๑ ล ๑ แก่พระอรหันต์
ณ ที่ตั้งปวง.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล
นั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล

**จตุกกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐา-
นุสัยมูละ วิจิกิจจานุสัยมูลี :-**

[๑๒๘๕] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐา-
นุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, วิจิกิจจานุสัย ก็ไม่นอน-
เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ก็ไม่นอน-
เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคล ๒ จำพวก ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แก่กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉานุสัย ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัยก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่อปริยาปนธรรมชาติ วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่พระอนาคามี ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, วิจิกิจฉานุสัย ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา ที่อปริยาปนธรรมชาติ วิจิกิจฉานุสัย ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๒ - หน้าที่ 139

มานานุสสัย และทิวฏฐานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่พระอรหันต์ ณ ที่ตั้งปวง.

จบ กามราคานุสสัย - ปฏิฆานุสสัย - มานานุสสัย - ทิวฏฐานุสสัยมูละ

วิจิกิจจานุสสัยมูลี

กามราคานุสสัย - ปฏิฆานุสสัย - มานานุสสัย - ทิวฏฐานุสสัยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสสัย - ปฏิฆานุสสัย - มานานุสสัย - ทิวฏฐานุสสัย

วิจิกิจจานุสสัยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสสัย - ปฏิฆานุสสัย - มานานุสสัย - ทิวฏฐา-
นุสสัย - วิจิกิจจานุสสัยมูละ ภาวราคานุสสัยมูลี :-**

[๑๒๘๖] กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิวฏฐานุสสัย
และวิจิกิจจานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด, ภาวราคานุสสัย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ภาวราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิวฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย
ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่นอนเนื่อง
อยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่ปุถุชน ที่ทุกขเวทนา แต่ทิฏฐานุสัย
และวิจิกิจฉานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น,
ภวราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ
ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่
กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย ไม่ใช่ไม่นอน-
เนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, ภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่อง กามราคาคา-
นุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย ก็ไม่
นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่อปริ-
ยาปັນนธรรม ภวราคานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย
และวิจิกิจฉานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่
บุคคล ๒ จำพวก ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่อง
อยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น, ภวราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย
และวิจิกิจฉานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น คือแก่
บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคานุสัย
และมานานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ ที่นั้น ภว-
ราคานุสัย ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย
ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลเหล่านั้น ณ
ที่นั้น คือแก่บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ, ที่อปริยาปັນนธรรม ภวราคาคา-

นุสสัย กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่พระอนาคามี ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่มานานุสสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น, ภวราคานุสสัย ไม่นอนเนื่อง กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา ที่อุปரியานนธรรม ๑ ล ๑ แก่พระอรหันต์ ณ ที่พึงปวง.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี
กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย - วิจิกิจฉานุสยมูล จบ
ปัญจกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล
ฉักกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
นุสย - วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชา-
นุสยมูลี :-

[๑๒๘๗] กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย
วิจิกิจฉานุสสัย และภวราคานุสสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
อวิชชานุสสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย
และภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น คือแก่พระ-
อนาคามี ที่ทุกขเวทนา แต่อวิชชานุสัย ไม่ใช่ไม่นอนเนื่องอยู่แก่
บุคคลนั้น ณ ที่นั้น กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย
วิจิกิจจานุสัย ภวราคานุสัย และอวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคล
นั้น ณ ที่นั้น คือแก่บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่อุปரியป็นนธรรม กาม-
ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และ
ภวราคานุสัย ไม่นอนเนื่อง และอวิชชานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่
พระอรหันต์ ณ ที่ที่ปวง ๆ ล ฯ

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลใด ณ ที่ใด,
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และ
ภวราคานุสัย ก็ไม่นอนเนื่องอยู่แก่บุคคลนั้น ณ ที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย - วิจิกิจจานุสัย -

ภวราคานุสัยมูล จบ

ฉักกมูลกะ จบ

อัปปัตติภูฐานปุคคโลกาสวาระ ปัจจนิก จบ

สถานุสยวาระ

อุปปัตติฐานบุคคลวาระ อนุโลม

กามราคานุสยมุต

เอกมุลกะ - กามราคานุสยมุต ประมานุสยมุต :-

[๑๒๘๘] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย,-
บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยประมานุสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยประมานุสัย, บุคคล
นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสยมุต ประมานุสยมุต

กามราคานุสยมุต มานานุสยมุต :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย บุคคลนั้นก็มีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย ใช่ไหม ?

พระอนาคามี มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย, บุคคล ๓ จำพวก ผู้มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย.

จบ กามราคานุสยมุละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสสัย ฯ ล ฯ วิจิกิจจานุสสัย ใช่ไหม ?

บุคคล ๒ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี

กามราคานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย ๆ ล ๆ อวิชชานุสัย ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ไซ้ไหม ?

พระอนาคามี มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย.

จบ กามราคานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ

กามราคานุสยมูล จบ

ปฏิฆานุสยมูล

ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมุติ :-

[๑๒๘๕] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสัย ใช่ไหม ?

พระอนาคามี มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสัย, บุคคล ๓ จำพวก ผู้มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสัย.

จบ ปฏิมานุสยมุละ มานานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสัย ๑ ล ๑ วิจิกิจจานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคล ๒ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสัย แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย, ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

ปฏิมานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย ๆ ล ๆ อวิชชานุสสัย ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย ไซ้ไหม ?

พระอนาคามี มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย, บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย และปฏิมานุสสัย.

จบ ปฏิมานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ

ปฏิมานุสยมุล จบ

มานานุสยมุล

มานานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

[๑๒๕๐] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสสัย ๆ ล ๆ วิจิกิจฉานุสสัย ไซ้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย แต่ไม่
ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย, ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่
ด้วยมานานุสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย, บุคคล
นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

มานานุสัยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย, บุคคลนั้นก็มีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย ฯ ล ฯ อวิชชานุสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย, บุคคล
นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสัยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ

มานานุสัยมุล จบ

ทีฎฐานุสยมุต

ทีฎฐานุสยมุตะ วิจิกจจานุสยมุที :-

[๑๒๕๑] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทีฎฐานุสสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกจจานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกจจานุสสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทีฎฐานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ทีฎฐานุสยมุตะ วิจิกจจานุสยมุที

ทีฎฐานุสยมุต จบ

วิจิกจจานุสยมุต

วิจิกจจานุสยมุตะ ภวราคานุสยาทีมุที :-

[๑๒๕๒] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกจจานุสสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย ๑ ล ๑ อวิชานุสสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชานุสสัย, บุคคล
นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย ใช่ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชานุสสัย แต่ไม่
ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย, ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่
ด้วยวิชานุสสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย.

จบ วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูลี

วิจิกิจฉานุสยมูล จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมูละ อวิชานุสยมูลี :-

[๑๒๕๓] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย, บุคคล
นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชานุสสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชานุสสัย, บุคคล
นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ภวราคานุสยมูล อวิชานุสยมูลี

ภวราคานุสยมูล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล มานานุสยมูลี :-

[๑๒๕๔] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และ ปฏิฆานุสย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย ไข้ไหม ?
ไข้.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย, บุคคล นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย ไข้ไหม?

พระอนาคามี มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย แต่ไม่ไข้มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย, บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคา- นุสย และปฏิฆานุสย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาติมูถี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสย ๑ ล ๑ วิจิกิจจานุสย ไข้ไหม ?

บุคคล ๒ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย, บุคคล
มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และก็มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย, บุคคล
นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ใช่ไหม ?
ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยาทิมูลี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย,
บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย ๗ ล ๗ อวิชชานุสัย
ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย, บุคคล
นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ใช่ไหม ?

พระอนาคามี มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย แต่ไม่ใช่
มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย, บุคคล ๓ จำพวก

มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุล จบ

ทุกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุล

ติกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ทิฏฐา-

นุสัยาทิมูลี :-

[๑๒๕๕] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสัย ๗ ล ๗ วิจิกิจจานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคล ๒ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย แต่ไม่ไซ้มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย, ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิจินานุสัย บุคคล
นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย
ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามรานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมูลี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
และมานานุสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย ฯ ล ฯ
อวิชชานุสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย, บุคคล
นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย
ใช่ไหม ?

พระอนาคามี มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย และมานา-
नुสัย แต่ไม่ไ้มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย มีความนอน-

เนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ - ภวราคานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล

**จตุกกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐา-
นุสัยมูละ วิจิกิจจานุสัยมูลี :-**

[๑๒๕๖] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ใช่ไหม?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ

วิจิกิจจานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล จบ

จตุกกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล

**ปัญจมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูตี :-**

[๑๒๕๗] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิกขานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย ๗ ล ๗ อวิชชานุสย ไซ้ไหม?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิกขานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย ไซ้ไหม?

พระอนาคามี มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย และมานานุสย แต่ไม่ไซ้มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิกขานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย, บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย กามราคานุสย ปฏิกขานุสย และมานานุสย แต่ไม่ไซ้มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย, ปุถุชนมีความ

นอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชานุสัย มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราکانุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย.

จบ กามราکانุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมุละ ภวราکانุสัยทิมูลี

ปัญจกมุลกะ จบ

กามราکانุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย-

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราکانุสัยมุล

นั้กกมุลกะ - กามราکانุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย ทิฏฐานุสัย

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราکانุสัยมุละ อวิชานุสัย-

มูลี :-

[๑๒๕๘] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราکانุสัย ปฏิ-
ฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราکانุสัย
บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชานุสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชานุสัย, บุคคล

นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย
ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย ไซ้ใหม่ ?

พระอนาคามี มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย มานานุสัย
และภวราคานุสัย แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิ-
ฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย, บุคคล ๒ จำพวก มีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย
และภวราคานุสัย แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสัย และ
วิจิกิจจานุสัย ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย มีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิ-
กัจจานุสัย และภวราคานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย - วิจิกิจจานุสัย -

ภวราคานุสัยมูล จบ

ฉักกมูลกะ จบ

อุปปีตติฎฐานบุคคลวาระอนุโลม จบ

อุปัตติฐานโอกาสวาระ อนุโลม

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๒๕๕] บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย จากที่ใด ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่ใด ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

หมายเหตุ คำว่า จากที่ใด หมายความว่า เกิดจากที่ใด จากที่นั่น หมายความว่า เกิดจากที่นั่น.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น คือรูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย และมีความนอนเนื่องอยู่ด้วย กามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสยมุละ มานานุสยมุติ

กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูติ :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัยจากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสัย ๗ ล ๗ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม? ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น คือที่ ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย กามราคานุสัย จากที่นั่น. บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย

และมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูลี :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด ก็มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่ใด,
ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูลี

กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมูลี :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด, ก็มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชาวุสัย จากที่ใด ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชาวุสัย จากที่นั่น คือที่ ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย กามราคานุสัย จากที่นั่น บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชาวุสัย และมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัยมูล จบ

ปฏิฆานุสัยมูล

ปฏิฆานุสัยมูละ มานานุสัยมูลี :-

[๑๓๐๐] บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสัยมูละ มานานุสัยมูลี

ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูตี :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสย ๑ ล ๑ วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม? ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสย และมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสย จากที่นั่น คือทุกขเวทนา.

จบ ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูตี

ปฏิมานุสยมุละ ภวราคานุสยมูตี :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม? ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ

ปฏิฆานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่อง อยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น คือที่ เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่อง อยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชา- นุสัย และมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือทุกขเวทนา.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

ปฏิฆานุสยมุล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

[๑๓๐๑] บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสย ๆ ล ๆ วิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น คือ ทุกขเวทนา แต่ไม่ไซ้มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสย และมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น คือที่
เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย
จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย และมีความนอน-
เนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่ใด,
ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่ใด, ก็มีความ
นอนเนื่อง อยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่ใด,
ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม,

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น คือ
ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัยจากที่นั่น, บุคคล

มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชานุสัย และมีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
มานานุสัย ณ ที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสัยมุละ อวิชานุสัยมุลี

มานานุสัยมุล จบ

ทิวฐานุสัยมุล

ทิวฐานุสัยมุละ วิจิกิจจานุสัยมุลี :-

[๑๓๐๒] บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิวฐานุสัย จากที่ใด,
ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชานุสัย จากที่ใด,
ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิวฐานุสัย จากที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ทิวฐานุสัยมุละ วิจิกิจจานุสัยมุลี

ทิวฐานุสัยมุล จบ

วิกิจินานุสยมูล

วิกิจินานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

[๑๓๐๓] บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิกิจินานุสสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่นั่น ไข้ไหม?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิกิจินานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ แต่ไม่ไข้มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิกิจินานุสสัย และมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่นั่น คือรูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิกิจินานุสสัย จากที่นั่น ไข้ไหม?

ไข้.

จบ วิกิจินานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

วิกิจินานุสยมูล จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๓๐๔] บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จากที่นั่น ไข้ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชาอุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชาอุสัย จากที่นั่น คือที่ เวทนา ๓ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชาอุสัย และมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ ภวราคานุสัยมุลละ อวิชชาอุสัยมุลลิตี

ภวราคานุสัยมุลล จบ

เอกมุลลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย

ทุกมุลลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุลลละ มานานุสัยมุลลิตี :-

[๑๓๐๕] บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และ ปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย และกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ มานานุสยมุลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมุลี :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด, มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสัย ฯ ล ฯ วิจิจจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิจจจานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย และด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูลี :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?
ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ อวิชชานุสยมูติ :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?
ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย จากที่นั่น คือรูป-ธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย และกามราคานุสย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น คือทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ อวิชชานุสยมูติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐา-

นุสยาติมุติ :-

[๑๓๐๖] บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสัย ๗ ล ๗ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วย วิจิกิจจานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น

คือทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และ
มานานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ
มานานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่ใด,
ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย
จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย.*

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี

๑. บาลีปรากฏเพียงเท่านี้ ฟังแก้ให้บริบูรณ์อย่างนี้ว่า " บุคคลมีความนอนเนื่อง
ด้วยภวราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ก็รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะมีความ
นอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากนั้นก็หาไม่.

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และ มานานุสย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย จากที่ใด ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย และมานานุสย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย กามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ ด้วยอวิชชานุสย กามราคานุสย และมานานุสย จากที่นั่น คือที่ เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และมานานุสย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

จตุกกมูลละ - กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสยมูลละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-

[๑๓๐๗] บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิก-
ขานุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่
ด้วยวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสย จากที่ใด,
ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิกขานุสย มานานุสย และ
ทิฏฐานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสย มานานุสย และ
ทิฏฐานุสย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่อง
อยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิกขานุสย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอน-
เนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสย กามราคานุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย
จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่
ด้วยปฏิกขานุสย จากที่นั่น บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสย
ปฏิกขานุสย และทิฏฐานุสย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และมานานุสย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูลละ

วิจิกิจจานุสยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ ภวราคานุ-

สุสัยมูลี :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลผู้มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย และทิฏฐานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ

ภวราคานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ อวิชา-

สุสัยมูลี :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานา-

๑. บาลีปรากฏเพียงเท่านั้น พึงแก้ให้บริบูรณ์อย่างนี้ว่า "บุคคลมีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่นั่น คือรูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ไซ้มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น.

นุสสัย และทิวฐานุสสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิวฐานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย มานานุสสัย และ ทิวฐานุสสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย มานานุสสัย และทิวฐานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และทิวฐานุสสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฐานุสยมูละ

อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฐานุสยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-**

[๑๓๐๘] บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิ-
ฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย จากที่ใด, ก็มีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย จากที่ใด,
ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐา-
นุสย และวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย ทิฏฐานุสย และ
วิจิกิจจานุสย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ - ทิฏฐานุสย-

วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

๑. บาลีปรากฏเพียงเท่านี้ ฟังแก้ให้บริบูรณ์อย่างนี้ว่า " บุคคลมีความนอนเนื่อง
ด้วยภวราคานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น คือ
รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ไซ้มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย
จากที่นั่น.

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย - วิจิกิจฉา-

นุสยมุตตะ อวิชชานุสยมุตติ :-

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจฉานุสย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย กามราคานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย ปฏิฆานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และมานานุสย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย

วิจิกิจฉานุสยมุตติ อวิชชานุสยมุตติ

กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล จบ

ปัญจกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูล

นัคคมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๓๐๕] บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิกขานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย วิจิกิจจานุสย และภวราคานุสย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม? ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย จากที่ใด, ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิกขานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย วิจิกิจจานุสย และภวราคานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย วิจิกิจจานุสย และภวราคานุสย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ไซ้มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิกขานุสย จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย กามราคานุสย มานา-

นุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ แต่ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย และภวราคานุสสัย
จากที่นั่น, บุคคลมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย ปฏิมานุสสัย
ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย มานานุสสัย และภวราคานุสสัย
จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิมานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิมานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย - วิจิกิจจานุสย -

ภวราคานุสยมูล จบ

ฉักกมุลกะ จบ

อุปปีตติฏฐานโอกาสวาระ อนุลอม จบ

อุปบัติภูฐานบุคคลโลกาสุวาระ อนุโลม

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูล - ปฏิฆานุสยมูล :-

[๑๓๑๐] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?
ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่ใด ?
บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?
ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?
ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

พระอนาคามี มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามีนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัยจากที่นั่น แต่พระอนาคามีนั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัยจากที่นั่น แต่บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสยมุละ มานานุสยมุลี

กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุลี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสัย ๙ ล ๙ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคล ๒ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปุถุชนนั้น

มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และมีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม?

ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
ปุถุชนนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แต่ปุถุชน
นั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้น
แหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นมีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคา-
นุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐิฐานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด, บุคคล
นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่

ใด, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด, บุคคล
นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่ใด,
บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

พระอนาคามี มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามีนั้นมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย
จากที่นั่น แต่พระอนาคามีนั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคา-
นุสัย จากที่นั่น, บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
อวิชชานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่
ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ มีความนอน-

เนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นมีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
อวิชชานุสัย และก็มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุล จบ

ปฏิฆานุสัยมุล

ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี :-

[๑๓๑๑] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จาก
ที่ใด บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?
ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่ใด,
บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?
ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยมุลี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคล
นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสัย ๑ ล ๑ วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น
ไซ้ไหม ?

บุคคล ๒ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา บุคคล
เหล่านั้นมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น
ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, ปุถุชนมี
ความนอนเนื่องอยู่ในทุกขเวทนาปุถุชนนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ
อรุปรธาตุ ปุถุชนนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น
แต่ปุถุชนนั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา บุคคลนั้น
มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น.

จบ ปฏิฆานุস্যมุละ ทิฏฐานุস্যมุลี

ปฏิฆานุস্যมุละ ภวราคานุস্যมุลี :-

บุคคลใด มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคล
นั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?
ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ

ปฏิฆานุสยมุละ อวิชขานุสยมุติ :-

บุคคลใด มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชขานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชขานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

พระอนาคามี มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามีนั้น ความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชขานุสัย จากที่นั่น แก่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชขานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่อง

อยู่ด้วยปฏิมานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ มีความนอน-
เนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชา-
นุสสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย จากที่นั่น.

จบ ปฏิมานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

ปฏิมานุสยมุติ จบ

มานานุสยมุต

มานานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

[๑๓๑๒] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสสัย ฯ ล ฯ วิจิกิจฉา-
นุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย
จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉา-
นุสสัย จากที่นั่น, ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปุถุชนนั้นมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย และ
ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา ปุถุชนนั้นก็มีความนอน
เนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แต่ปุถุชนนั้นไม่ใช่มีความนอน-
เนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ มีความนอน-
เนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นมีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานา-
นุสัย จากที่นั่น.

จบ มานานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่ใด, บุคคล
นั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคล ๔ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
บุคคล ๔ จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่
นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่อง อยู่ด้วยภวราคานุสัย
จากที่นั่น บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ

อรุปรธาตุ บุคคลเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูถี

มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมูถี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคล ๔ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา บุคคล ๔ จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ

ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชา-
นุสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น.

จบ มานานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

มานานุสยมุต จบ

ทิวฏฐานุสยมุต

ทิวฏฐานุสยมุละ วิจิกิจจานุสยมุติ

[๑๓๑๓] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิวฏฐานุสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิวฏฐานุสัย จากที่นั่น,
ใช่ไหม ?

ใช่ ๆ ล ๆ

จบ ทิวฏฐานุสยมุละ วิจิกิจจานุสยมุติ

ทิวฏฐานุสยมุต จบ

วิจิกิจฉานุสยมูล

วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

[๑๓๑๔] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่นั่น, ไซ้ไหม ?

ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ปุถุชนนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น แต่ปุถุชนนั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่นั่น.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น, ไซ้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่นั่น, แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น, ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปุถุชนนั้น มี

ความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น.

จบ วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

วิจิกิจจานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลใด มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่ใด,
บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?
ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่
ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่อง
อยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น, ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่เวทนา ๓
ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปุถุชนนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
อวิชชานุสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น.

จบ วิจิกิจจานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

วิจิกิจจานุสยมูล จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๓๑๕] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

บุคคล ๔ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ
บุคคล ๔ จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จาก
ที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย
จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ

อรุปรธาตุ บุคคลเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชานุสสัย และก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่นั่น.

จบ ภวราคานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

ภวราคานุสยมุล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุล

ทุกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ มานานุสยมุติ :-

[๑๓๑๖] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น, ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

พระอนาคามี มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามีนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย

จากที่นั่น แต่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้น คือความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย และด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ก็ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี :-

บุคคลใด มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสัย ๗ ล ๗ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมุลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ อวิชชานุสยมุลี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

พระอนาคามี มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามีนั้นมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย จากที่นั่น แก่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น, บุคคล ๓ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น, ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคล

เหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชานุสัย และกามราคานุสัย
จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสัย
จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา
บุคคลเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชานุสัย และปฏิมานุสัย
จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ก็ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคา-
नुสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิมานุสัยมุละ อวิชานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิมานุสัยมุล จบ

ทุกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิมานุสัย - มานานุสัยมุล

**ติกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิมานุสัย - มานานุสัยมุละ ทิฏฐา-
นุสยาทิมุลี :-**

[๑๓๑๗] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิ-
มานุสัย และมานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องด้วย
ทิฏฐานุสัย ๑ ล ๑ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิมานุสัย
และมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปุถุชนนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่ปุถุชนนั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา บุคคลนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น ก็ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ไขไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

และมานานุสัย จากที่นั่น, ไซ้ไหม ?

บุคคลนั้นมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภาวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

พระอนาคามีมีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา พระอนาคามีนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น แต่พระอนาคามีนั้น

๑. บาลีปรากฏเพียงเท่านี้ ฟังแก้ให้บริบูรณ์อย่างนี้ว่า " บุคคล ๔ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๔ จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น.

ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย
จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
อวิชชานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้นไม่ใช่มีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคล ๓
จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวก
เหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย และมานานุสัย จากที่
นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่อง
อยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
วิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น
ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้น
นั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้น มีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น
ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล จบ

ติกรมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล

**จตุกกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐา-
นุสัยมูละ วิจิกิจจานุสัยมูลี :-**

[๑๓๑๘] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปุถุชนนั้นมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่นั่น แต่ปุถุชนนั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่นั่น แก่บุคคลนั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา บุคคลนั้นก็มีความนอน-

เนื่องด้วยวิจิจจนุสสัย ปฏิฆานุสสัย และทัญญานุสสัย จากที่นั่น แต่
บุคคลนั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย และมานานุสสัย
จากที่นั่น ฯ ล ฯ

จบ กามราคานุสสัย - ปฏิฆานุสสัย - มานานุสสัย - ทัญญานุสสัยมุละ

วิจิจจนุสสัยมุลี

กามราคานุสสัย - ปฏิฆานุสสัย - มานานุสสัย - ทัญญานุสสัยมุล จบ

จตุกกมุลกะ จบ

กามราคานุสสัย - ปฏิฆานุสสัย - มานานุสสัย - ทัญญานุสสัย -

วิจิจจนุสสัยมุล

**ปัญจกมุลกะ - กามราคานุสสัย - ปฏิฆานุสสัย - มานานุสสัย - ทัญญานุสสัย -
วิจิจจนุสสัยมุละ ภาวราคานุสสัยมุลี :-**

[๑๓๑๕] บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย ปฏิ-
ฆานุสสัย มานานุสสัย ทัญญานุสสัย และวิจิจจนุสสัย จากที่ใด, บุคคล
นั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภาวราคานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?
ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภาวราคานุสสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย
มานานุสสัย ทัญญานุสสัย และวิจิจจนุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคล ๓ จำพวกมีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปุถุชนนั้นมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แต่ปุถุชนนั้น ก็ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ

**กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย - วิจิกิจฉา-
นุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ :-**

บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใดมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จาก ที่ใด บุคคลนั้น ก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ใหม่ ?

พระอนาคามีมีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา พระอนาคามีนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จากที่นั่น แต่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น แต่ บุคคลนั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น, บุคคล ๒ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น แก่บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนาบุคคลเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น แก่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความ

นอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย มานานุสัย ปฏิฆานุสัย และวิจิกิจฉา-
นุสัย จากที่นั่น, แก่ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
ปุถุชนนั้นมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย
และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่อง
อยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชา-
นุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จาก
ที่นั่น แก่บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จาก
ที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา บุคคล
นั้น มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และ
วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, แต่บุคคลนั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสยมูล จบ

ปัญจกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูล

**นั้กกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูถึ :-**

[๑๓๒๐] บุคคไลคมีความนอนเนืองอยู่ด้วยกามราคานุสั ย ปฏิฆานุสั ย มานานุสั ย ทิฏฐานุสั ย วิจิกิจจานุสั ย และภวราคานุสั ย จากที่ไค, บุคคไลนั้ ก็มีความนอนเนืองอยู่ด้วยอวิชชานุสั ย จากที่นั้ ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคไลคมีความนอนเนืองอยู่ด้วยอวิชชานุสั ย จากที่ไค บุคคไลนั้ ก็มีความนอนเนืองอยู่ด้วยกามราคานุสั ย ปฏิฆานุสั ย มานานุสั ย ทิฏฐานุสั ย วิจิกิจจานุสั ย และภวราคานุสั ย จากที่นั้ ไช้ไหม ?

พระอนาคามีมีความนอนเนืองอยู่ที่ทุกขเวทนา พระอนาคามีนั้ มีความนอนเนืองอยู่ด้วยอวิชชานุสั ย จากที่นั้ แต่พระอนาคามีนั้ ไช้ไคมีความนอนเนืองอยู่ด้วยกามราคานุสั ย ปฏิฆานุสั ย มานานุสั ย ทิฏฐานุสั ย วิจิกิจจานุสั ย และภวราคานุสั ย จากที่นั้, บุคคไลนั้

นั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราکانุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราکانุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย มานานุสัย และภวราکانุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราکانุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น, บุคคล ๒ จำพวก มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย มานานุสัย และภวราکانุสัย แต่บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราکانุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย กามราکانุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราکانุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา บุคคลเหล่านั้น มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราکانุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย

และภวราคานุสัย จากที่นั่น, ปุถุชนมีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ
อรุปธาตุ ปุถุชนนั้นมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย มานานุสัย
ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น, แต่ปุถุชนนั้น
ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
บุคคลนั้นมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานา-
नुสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้นไม่ใช่มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคล
นั้นนั่นแหละ มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา บุคคลนั้นมีความ
นอนเนื่องด้วยอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย
จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น ก็ไม่ใช่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย
มานานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยส - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัย - ภวราคานุสัยมูล จบ

ฉักกมุลกะ จบ

อุปปีตติฎฐาน ปุคคโลกาสวาระ อนุโลม จบ

อุปบัติภูฐานะบุคคลวาระ ปัจจนิก

กมราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กมราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๓๒๑] บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกมราคานุสสัย, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกมราคานุสสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ กมราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กมราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกมราคานุสสัย, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย ไซ้ไหม ?

พระอนาคามี ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกมราคานุสสัย แต่

๑. บาลีพึงเป็น โน จ โส ฯ ปุคคโลกาสวาระ ซึ่งจะกล่าวข้างหน้า ก็เป็นตัวอย่างในข้อนี้ เพราะว่า ในพระบาลีนั้น ท่านกล่าวไว้ว่า โน จ โส ตโต ดังนี้ เป็นอาทิแม้ในคำว่า โน จ เต นี้ ก็นัยนี้เหมือนกัน.

ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย, บุคคลนั้นก็ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย, บุคคลนั้นก็ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสัย ฯ ล ฯ วิจิกิจจานุสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย บุคคลนั้นก็ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย แต่ ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย, บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย.

จบ กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมูติ :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย, บุคคลนั้นก็
ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย ฯ ล ฯ อวิชชานุสัย ไซ้ไหม ?

พระอนาคามี ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย แต่
ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย พระอรหันต์ ไม่มีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชา-
นุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย,
บุคคลนั้นก็ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมูติ

กามราคานุสยมุล จบ

ปฏิฆานุสยมุละ มานานุสยมุติ :-

[๑๓๒๒] บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย, บุค-
คนนั้นก็ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย ไซ้ไหม ?

พระอนาคามี ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย แต่ไม่ใช่
ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย, พระอรหันต์ ไม่มีความนอน-
เนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย, บุคคล
นั้นก็ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ปฏิมานุสยมุละ มานานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย, บุคคลนั้นก็ ไม่
มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสสัย ฯ ล ฯ วิจิกิจจานุสสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย,
บุคคลนั้นก็ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย ใช่ไหม ?

บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย แต่
ไม่ใช่ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย, บุคคล ๒ จำพวก ไม่มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
ปฏิมานุสสัย.

จบ ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี

ปฏิมานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูลี :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย ฯ ล ฯ อวิชชานุสสัย ไซ้ไหม ?

พระอนาคามี ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย แต่ไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ปฏิมานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูลี

ปฏิมานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

[๑๓๒๓] บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสสัย ฯ ล ฯ วิจิกิจฉานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิณฺณนุสสัย
บุคคลนั้นก็ไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย ใช่ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิณฺณนุสสัย แต่
ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย พระอรหันต์ไม่มีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิณฺณนุสสัย และไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานา-
นุสสัย.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุถี

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุถี :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย บุคคลนั้นก็ไม่มี
มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย ๗ ล ๗ อวิชชานุสสัย ใช่ไหม ?
ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย,
บุคคลนั้นก็ไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย ใช่ไหม ?
ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุถี

มานานุสยมูล จบ

ทีฎฐานุสยมุต

ทีฎฐานุสยมุตะ วิจิกิจจานุสยมุตี :-

[๑๓๒๔] บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทีฎฐานุสสัย, บุคคลนั้นก็ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย บุคคลนั้นก็ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยทีฎฐานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้ ๑ ล ๑

จบ ทีฎฐานุสยมุตะ วิจิกิจจานุสยมุตี

ทีฎฐานุสยมุต จบ

วิจิกิจจานุสยมุต

วิจิกิจจานุสยมุตะ ภวราคานุสยาทีมุตี :-

[๑๓๒๕] บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย, บุคคลนั้นก็ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย ๑ ล ๑ อวิชชานุสสัย ไซ้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ วิจิกิจฉานุสยมฺละ ภวราکانุสยาทิมฺลิตี

วิจิกิจฉานุสยมฺล จบ

ภวราکانุสยมฺละ อวิชชานุสยมฺลิตี :-

[๑๓๒๖] บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราکانุสัย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย

บุคคลนั้นก็ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ภวราคานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

ภวราคานุสยมุล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุล

ทุกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ มานานุสยมุติ :-

[๑๓๒๗] บุคคลใดที่ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย, บุคคลนั้นก็ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย ไซ้ไหม ?

พระอนาคามี ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย แต่ไม่ไซ้ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย, พระอรหันต์ ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใดที่ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย, บุคคล

นั้นก็ไม่มีคณนอนเนื่องอยู่ด้วยกมราคานุสัย และปฏิฆานุสัยใช่ไหม ?
ใช่.

จบ กมราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กมราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี :-

บุคคลใดไม่มีคณนอนเนื่องอยู่ด้วยกมราคานุสัย และปฏิฆานุสัย, บุคคลนั้นก็ไม่มีคณนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสัย ๗ ล ๗ วิจิกิจฉานุสัย ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีคณนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย, บุคคลนั้นก็ไม่มีคณนอนเนื่องอยู่ด้วยกมราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีคณนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย แต่ไม่ใช่ไม่มีคณนอนเนื่องอยู่ด้วยกมราคานุสัย และปฏิฆานุสัย, บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีคณนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย และไม่มีคณนอนเนื่องอยู่ด้วยกมราคานุสัย และปฏิฆานุสัย.

จบ กมราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูลี :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสยและปฏิฆานุสย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย ฯ ล ฯ อวิชชานุสย ไซ้ไหม ?

พระอนาคามี ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย แต่ไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย และปฏิฆานุสย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐา-

นุสยาทิมุติ :-

[๑๓๒๘] บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย, บุคคลนั้นก็ไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วย ทิฏฐานุสย ฯ ล ฯ วิจิกิจจานุสย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสย บุคคลนั้นก็ไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และ มานานุสย ไซ้ไหม ?

บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสย แต่ ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และ มานานุสย, พระอนาคามีไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสย กาม- ราคานุสย และปฏิฆานุสย แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานา- นุสย, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสย ไม่มีความ นอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูติ :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย ๆ ล ๆ อวิชชานุสย ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย, บุคคลนั้นก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

จตุกกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูละ วิจิกิจฉานุสยมูลี :-

[๑๓๒๕] บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย, บุคคลนั้นก็ไม่มีความนอนเนื่อง

อยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย, บุคคลนั้นก็ไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ไซ้ใหม่ ?

บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย และทิฏฐานุสัย แต่ไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย, พระอนาคามีไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย แต่ไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ฯ ล ฯ

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ
วิจิกิจฉานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล จบ
จตุกกมูลกะ จบ

๑. ควรจะวาง ฯ ล ฯ ไว้เหมือน **ติกมูลกะ** แต่พระบาลีท่านวางไว้แบบนี้ ผู้แปลยังไม่เข้าใจลึกซึ้ง จึงวางไว้อย่างพระบาลีตามเดิม.

กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-**

[๑๓๓๐] บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย
ปฏิกขานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย, บุคคลนั้นก็ไม่มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย ฯ ล ฯ อวิชชานุสย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย,
บุคคลนั้นก็ไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิกขานุสย มานา-
นุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ

กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล จบ

ปัญจกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูล

ฉักกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย

- วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสย -

มูถิ :-

[๑๓๓๑] บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย
ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย วิจิกิจจานุสย และภวราคานุสย
บุคคลนั้นก็ไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสย บุคคล
นั้นก็ไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย
ทิฏฐานุสย วิจิกิจจานุสย และภวราคานุสย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูถิ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูล จบ

ฉักกมุลกะ จบ

อุปปีตติฐาน ปุคคลวาระ ปัจจนิก จบ

อุปบัติภูฐานโอกาสวาระ ปัจจนิก

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๓๒๒] บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น คือทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อปริยาป็นนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อปริยาป็นนธรรม.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูล มานานุสยมูล :-

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด, ก็
ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น คือ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จาก
ที่นั่น. บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และไม่มีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา ที่อุปริยา-
ปนนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่ใด,
ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ ทิฏฐฐานุสยชาติมูลี :-

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด, ก็
ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐฐานุสัย ๗ ล ๗ วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น
ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น คือ ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น คือที่ อปรียาปັນนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จาก ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม? ใช่.

จบ กามราคานุสัยมุตตะ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

กามราคานุสัยมุตตะ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด, ก็ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา ที่ อปรียาปັນนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่
เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคา-
नुสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และ
ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา
ที่อุปரியานนธรรม.

จบ กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด, ก็
ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น คือ
ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
อวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย
และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น คือที่อุปريا-
นนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชานุสัย จาก
ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?
ใช่.

จบ กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุล จบ

ปฏิฆานุสัยมุล

ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี :-

[๑๓๓๓] บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จาก
ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่
เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอน-
เนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
ปฏิฆานุสัย และไม่มีมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น คือ
ที่อุปธิยานนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่ใด,
ก็ไม่มีมีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น คือที่
ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่
ด้วยปฏิมานุสัย จากที่นั่น คือที่อุปริยาป็นนธรรม.

จบ ปฏิมานุสยมุละ มานานุสยมุติ

ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสัย จากที่ใด, ก็ไม่มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสัย ๆ ล ๆ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสัย จากที่นั่น คือที่
เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอน
เนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
ปฏิมานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น
คือที่อุปริยาป็นนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จาก

ที่ใด ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?
ไซ้.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย และไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ทือปรียาป็นนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่ใด ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และไม่มี ความนอนเนื่อง

อยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่อปริยา-
ปนนธรรม.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ

ปฏิฆานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ :-

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ไซ้ไม่มี นอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จากที่นั่น คือที่อปริยา-
ปนนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?
ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

ปฏิฆานุสยมุต จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

[๑๓๓๔] บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย จาก
ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสย ฯ ล ฯ วิจิกิจฉานุสย
จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย จากที่นั่น คือที่
ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสย จากที่
นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย และไม่มี ความนอน-
เนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น คือที่อุปปริยาปนธรรมชาติ.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสย จาก
ที่ใด ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?
ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสย ที่ใด, ก็ไม่มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา ที่อุปฺริยาปັນนธรรม.

จบ มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น คือที่อุปฺริยาปັນนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชานุสัย จาก
ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?
ใช่.

จบ มานานุสยมุละ อวิชานุสยมุติ

มานานุสยมุล จบ

ทิวฏฐานุสยมุล

ทิวฏฐานุสยมุละ วิจิกิจจานุสยมุติ :-

[๑๓๓๕] บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิวฏฐานุสัย จาก
ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?
ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จาก
ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิวฏฐานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?
ใช่ ๆ ล ๆ

จบ ทิวฏฐานุสยมุละ วิจิกิจจานุสยมุติ

ทิวฏฐานุสยมุล จบ

วิจิกิจฉานุสยมูล

วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

[๑๓๓๖] บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม? ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ แต่ไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น ที่อุปரியานนธรรม.

จบ วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

วิจิกิจฉานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชานุสสัย จาก
ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิกิฉนุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ วิกิฉนุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

วิกิฉนุสยมุต จบ

ภวราคานุสยมุต

ภวราคานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ :-

[๑๓๓๗] บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จาก
ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่นั่น คือที่
เวทนา ๓ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย
จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย และไม่มีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จากที่นั่น คือที่อุปரியปันนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จาก

ที่ใด ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?
ใช่.

จบ ภวราคานุสัยมุตตะ อวิชชานุสัยมุตติ

ภวราคานุสัยมุต จบ

เอกมุตตะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุต

ทุกมุตตะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุตตะ มานานุสัยมุตติ :-

[๑๓๓๘] บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่
นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
จากที่นั่น ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
มานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น คือที่อุปธิยานนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่ใด,

ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย และกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย และไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือ ที่อุปரியานนธรรม.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี :-

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสัย ฯ ล ฯ วิจิจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย วิจิจจานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิจจานุสัย จากที่นั่น คือที่อุปரியานนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จาก
ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี :-

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย แต่ปฏิฆานุสัย
จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
ภวราคานุสัย จากที่นั่น แก่บุคคลนั้นไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคา-
नुสัย และปฏิฆานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย
จากที่นั่น คือที่อุปปีนนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จาก
ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จาก
ที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคลที่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่อปริยาปันนธรรม.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น คือที่อปริยาปันนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จาก

ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุล จบ

ทุกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุล

ติกรมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ทิฏฐา-

นุสยาติมุลี :-

[๑๓๓๕] บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิ-
ฆานุสัย และมานานุสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐา-
นุสัย ๆ ล ๆ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสัย จาก
ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ

มานานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย กามราคานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่อง

อยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น คือที่
อปรียาป็นนธรรม.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

บุคคลไม่ฝึកความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ
มานานุสัย จากที่ใด ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จาก
ที่นั่น ไซ้ไหม?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จาก
ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ
มานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไซ้.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล จบ

ติกรมลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

จตุกกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมุตติ :-

[๑๓๔๐] บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิก-
ขานุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย จากที่ใด ก็ไม่มีความนอนเนื่อง
อยู่ด้วยวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสย จาก
ที่ใด. ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิกขานุสย มานา-
นุสย และทิฏฐานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไซ้ ฯลฯ

จบ กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูละ

วิจิกิจจานุสยมุตติ

กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-**

[๑๓๔๑] บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิกขานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย ปฏิกขานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย กามราคานุสย และมานานุสย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิกขานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น. บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย และปฏิกขานุสย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น.

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๒ - หน้าที่ 251

บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจ-
ฉานุสัย จากที่นั่น คือที่อุปปริยาป็นนธรรม ฯลฯ

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมุล จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมุล

นั้กมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย

-วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัย -

มุลี :-

[๑๓๔๒] บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ปฏิ-
ฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย
จากที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชานุสสัย จาก
ที่ใด, ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย
ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจจานุสสัย และภวราคานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี
กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย - วิจิกิจจานุสย -
ภวราคานุสยมูล จบ
นั้กมูลกะ จบ
อัปป์ตติฎฐานโอกาสวาระ ปัจจนิก จบ

อุปัติฐานบุคคลโลกาสวาระ ปัจฉนิก

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๓๔๓] บุคคลไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องที่ทุกขเวทนา บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้นไม่ไซ้ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่อปริยา-
ป็นนธรรม ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จาก
ที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย
จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอปรี-
ยาป็นนธรรม ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอน-
เนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย
จากที่นั่น, บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย
และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ณ ที่ที่ว่าง.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด
บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย
จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย
จากที่นั่น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น บุคคล
เหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา ที่อปริยา-

ปีนธรรมชาติ บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น, พระอนาคามีไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามีนั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น แต่ พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา ที่อุปธิยาปีนธรรมชาติ บุคคลนั้นไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย, จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ กามราคานุสัยมุละ มานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยมุลี :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสัย ๗ ล ๗ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ปุถุชนไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา รูปธาตุ อรูปธาตุ
ปุถุชนนั้นไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น แต่
ปุถุชนนั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่อปริยาป็นนธรรม บุคคล
นั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่อง
อยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่อง
อยู่ด้วยกามราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย ใน
ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย
จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จาก
ที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิ-
ฉานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
กามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอน-
เนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ อปริยาป็นนธรรม บุคคล
เหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย และไม่มีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น บุคคล ๒ จำพวก ไม่มี

ความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
กามราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูลี :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด,
บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น,
ใช่ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย
จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย ภวราคานุสัย
จากที่นั่น บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกข-
เวทนา อปรียาป็นนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
กามราคานุสัย และไม่มี ความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น,
พระอนาคามีไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามี
นั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้น
นั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่
อปรียาป็นนธรรม บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย

และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น, พระอรหันต์
ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่
ด้วยภวราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย
จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย
จากที่นั่น บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่
เวทนา ในอปริยาปันนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่อง
อยู่ด้วยภวราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย
จากที่นั่น พระอรหันต์ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และ
ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่ใด,
บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา รูปธาตุ
อรุปรธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกาม-
ราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
อวิชชานุสัย จากที่นั่น บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่อง
อยู่ที่อุปரியานนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
กามราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น
พระอนาคามี ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ
อรุปรธาตุ พระอนาคามีนั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย
จากที่นั่น แต่พระอนาคามีนั้นไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชา-
नुสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่
อุปரியานนธรรม บุคคลนั้นไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย
และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น, พระอรหันต์ไม่ม
ีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
อวิชชานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัยมูล จบ

ปฏิฆานุสยมูล

ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๓๔๔] บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่อปริยาป็นนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น, พระอนาคามี ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามีนั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น แต่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา ที่อปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น, พระอรหันต์ไม่มี

ความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
มานานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย จากที่นั้น
ใช่ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา บุคคล
๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จากที่นั้น
แก่บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย จากที่นั้น
บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่ปรียาป็นนธรรม
บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย และไม่มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย จากที่นั้น, พระอรหันต์ไม่มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย และไม่มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย ใน
ที่ทั้งปวง.

จบ ปฏิมานุสยมุละ มานานุสยมุติ

ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมุติ :-

บุคคลใด ไม่มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิมานุสสัย จากที่ใด, บุคคล
นั้น ก็ไม่มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสสัย
จากที่นั้น
ใช่ไหม ?

บุุชชนไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุุชชนนั้นไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่บุุชชนนั้นไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่อปริยาป็นนธรรม บุุคคล นั้นไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น บุุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ ด้วยปฏิฆานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย ในที่ ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, บุุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา บุุคคล เหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แต่บุุคคล เหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุุคคล เหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ อปริยาป็นนธรรม บุุคคลเหล่านั้น ไม่มีความ นอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆา- นุสัย จากที่นั่น, บุุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิ- ฉานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย จากที่นั่น. บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่อุปரியป็นนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย จากที่นั่น พระอนาคามี ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามีนั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสย จากที่นั่น แต่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย, ราคานุสย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่อุปரியป็นนธรรม บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย จากที่นั่น พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสย ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสย จากที่นั่น

ใช่ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัยจากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่อุปரியานนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ ปฏิฆานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี

ปฏิฆานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แก่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่อุปரியานนธรรม บุคคลเหล่านั้นไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิ-

มานุสสัย และไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชชานุสสัย จากที่นั่น, พระอนาคามี ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามีนั้น ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น แต่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชชานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ที่ปริยา-
ปັນนธรรม บุคคลนั้นไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย และไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชชานุสสัย จากที่นั่น, พระอรหันต์ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย และไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชชานุสสัย ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชชานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีคามนอนเนื่องอยู่ด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ ปฏิฆนุสยมูละ อวิชชนุสยมูลี

ปฏิฆานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

[๑๓๔๕] บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ปุถุชนไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา ปุถุชนนั้นไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่อปริยาปันนธรรม บุคคลนั้นไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย จากที่ใด บุคคลนั้นก็มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามชาตที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่อง

อยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แก่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอน-
เนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความ
นอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา อปรียาป็นนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วย
มานานุสัย จากที่นั่น, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิ-
ฉานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย ณ ที่ทั้งปวง.

จบ มานานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมุละ ภวราคานุสยมุลี :-

บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่ใด, บุคคล
นั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

บุคคล ๔ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
บุคคล ๔ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย
จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย
จากที่นั่น บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา

ที่อุปரியานนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคา-
นุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น, พระอรหันต์
ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่
ด้วยมานานุสัย ณ ที่ทั้งปวง.

จบ มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่ใด บุคคล
นั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคล ๔ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่ทุกขเวทนา บุคคล
๔ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย จากที่นั่น
แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่
นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่อุปரியานนธรรม
บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย และไม่มีความ
นอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น, พระอรหันต์ไม่มีความนอน-
เนื่องอยู่ด้วยมานานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย ณ
ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสัย จาก

ที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

มานานุสยมุต จบ

ทิวฏฐานุสยมุต

ทิวฏฐานุสยมุละ วิจิกิจจานุสยมมุติ :-

[๑๓๔๖] บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิวฏฐานุสสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย
จากที่ใด บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยทิวฏฐานุสสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

ใช่ ๆ ล ๆ

จบ ทิวฏฐานุสยมุละ วิจิกิจจานุสยมมุติ

ทิวฏฐานุสยมุต จบ

วิจิกิจฉานุสยมูล

วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราکانุสยมูลี :-

[๑๓๔๗] บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราکانุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราکانุสสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่อุปரியานนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราکانุสสัย จากที่นั่น. พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราکانุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ปุถุชนไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ปุถุชนนั้น ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราکانุสสัย จากที่นั่น แต่ปุถุชนนั้น ไม่ใช่

ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ
ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่อปริยาปันนธรรม บุคคลนั้น ไม่มีความนอน-
เนื่องอยู่ด้วยภวาราคานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย
จากที่นั่น, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวาราคานุสสัย และ
ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย ณ ที่ทั้งปวง.

จบ วิจิกิจจานุสยมูละ ภวาราคานุสยมูลี

วิจิกิจจานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย จากที่ใด,
บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่อง
อยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ไม่มีความนอน-
เนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความ
นอนเนื่องอยู่ที่อปริยาปันนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่อง
อยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย จาก
ที่นั่น พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิจิกิจจานุสสัย และไม่มี
ความนอนเนื่องอยู่ด้วยอวิชชานุสสัย ณ ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชานุสสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชานุสสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ วิภิกขณานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

วิภิกขณานุสยมูล จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๓๔๘] บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยภวราคานุสสัย
จากที่ใด, บุคคลนั้น ก็ไม่มีความนอนเนื่องอยู่ด้วยวิชานุสสัย จาก
ที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคล ๔ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องในเวทนา ๓ ในกามชาติ
บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสสัย จากที่
นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิชานุสสัย จาก
ที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องในอปริยาปนน-
ธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสสัย และไม่มี

ความนอนเนื่องด้วยอวิชานุสัย จากที่นั่น พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่

จบ ภวราคานุสัยมุละ อวิชานุสัยมุลี

ภวราคานุสัยมุล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุล

ทุกมุละกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี :-

[๑๓๔๕] บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และด้วยปฏิฆานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้น, ไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย

และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น แก่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องในอปริยาป็นนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย และด้วยปฏิฆานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น. พระอนาคามี ไม่มีความนอนเนื่องที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามีนั้นไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย และด้วยปฏิฆานุสสัยจากที่นั่น แก่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องในทุกขเวทนา ในอปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้นไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย และด้วยปฏิฆานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย และด้วยปฏิฆานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย และด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องในทุกขเวทนา บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสสัย และด้วยกามราคานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่อง

ในอปริยาป็นนธรรม บุคคลเหล่านั้นไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย และด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่ นั้น, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสสัย และไม่มีความ

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ มานานุสยมุลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมฺหี :-

บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย และด้วย ปฏิฆานุสสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยทิฏฐานุสสัย ฯลฯ ด้วยวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ปุถุชนไม่มีความนอนเนื่องในรูปธาตุ ในอรูปธาตุ ปุถุชนนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย และด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น แต่ปุถุชนนั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องในอปริยาป็นนธรรม บุคคล นั้นไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย และด้วยปฏิฆานุสสัย และไม่มี ความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น บุคคล ๒ จำพวก ไม่มี ความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย และด้วยปฏิฆานุสสัย และไม่มีความ นอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใดไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจฉานุสัย จาก
ที่ใด บุคคลนั้นไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และด้วยปฏิฆา-
นุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องที่ทุกขเวทนา บุคคล
๒ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจฉานุสัย และด้วย
กามราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่อง
ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอน-
เนื่องที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีความนอนเนื่องด้วย
วิจิกิจฉานุสัย และด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่
ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่น บุคคลเหล่านั้นนั่น
แหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อุปரியป็นนธรรม
บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจฉานุสัย และไม่มีความ
นอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคล ๒
จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจฉานุสัย และไม่มีความนอนเนื่อง
ด้วยกามราคานุสัย และด้วยปฏิฆานุสัยในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูละ :-

บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และด้วยปฏิฆานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องในอปริยาป็นนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และด้วยปฏิฆานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น. พระอนาคามีไม่มีความนอนเนื่องที่รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามีนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และด้วยปฏิฆานุสัย แต่พระอนาคามีไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่อปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และด้วยปฏิฆานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และด้วยปฏิฆานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย จาก
ที่ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และด้วย
ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องที่ทุกขเวทนา บุคคล
๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย และด้วย
กามราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่อง
ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอน-
เนื่องที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้นไม่มีความนอนเนื่องด้วย
ภวราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้นไม่มีความนอน
เนื่องด้วยกามราคานุสัย จากที่นั่นก็หาไม่, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ
ไม่มีความนอนเนื่องที่อปรียาป็นนธรรม บุคคลเหล่านั้นไม่มีความนอน
เนื่องด้วยภวราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และ
ด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคา-
नुสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และด้วยปฏิฆานุสัย
ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ :-

บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสย และด้วยปฏิฆานุสย จากที่ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสย จากที่นั่น ไช้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสย และด้วยปฏิฆานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องด้วยอุปரியป็นนธรรมบุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสย และด้วยปฏิฆานุสย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสย จากที่นั่น, พระอนาคามี ไม่มีความนอนเนื่องที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามีไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสย และด้วยปฏิฆานุสย จากที่นั่น แต่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่อง ที่อุปரியป็นนธรรม บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสยและด้วยปฏิฆานุสย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสย จากที่นั่น, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสย และด้วยปฏิฆานุสย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิชานุสสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย และด้วยปฏิมานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิมานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิมานุสยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิมานุสย - มานานุสยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิมานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐา-

นุสยาติมูถี :-

[๑๓๕๐] บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย ปฏิมานุสสัย และมานานุสสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจฉานุสสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย ปฏิมานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องที่ทุกขเวทนา บุคคล ๒
จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุสสัย กามราคานุสสัย
และมานานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่อง
ด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอน-
เนื่องที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่อง
ด้วยวิจิกิจจานุสสัย และด้วยปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น
ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย และด้วยมานานุสสัย จากที่นั่นก็
หาไม่ บุคคลนั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุสสัย กามราคานุสสัย
และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่อง
ด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ไม่มีความ
นอนเนื่องด้วยอปริยาป็นนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่อง
ด้วยวิจิกิจจานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย
ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น, พระอนาคามี ไม่มีความนอน
เนื่องที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามีนั้น
ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุสสัย กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย
จากที่นั่น แต่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสสัย
จากที่นั่น. บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่เวทนา ที่
อปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุสสัย และ
ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย

จากที่นั่น, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจฉานุสัย และไม่มี
ความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ในที่
ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี :-

บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
และมานานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคา-
नुสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย จากที่
ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
มานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคล ๓ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องในทุกขเวทนา บุคคล
๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย กามราคา-
नुสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอน
เนื่องด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ไม่มีความ
นอนเนื่องที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอน

เนื่องด้วยภวราคานุสัย และด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แก่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และด้วยมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่อุปริยา-
ป็นนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัยและ ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น พระอนาคามี ไม่มีความนอนเนื่องที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ พระอนาคามีนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่ทุกขเวทนา ที่อุปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้นไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชา-

นุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

พระอนาคามีไม่มีความนอนเนื่องทุกขเวทนา พระอนาคามี
นั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานา-
นุสสัย จากที่นั่น แต่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วย
อวิชชานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่
อปรียาป็นนธรรม บุคคลนั้นไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย
ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสสัย
จากที่นั่น, พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆา-
นุสสัย และมานานุสสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสสัย ใน
ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสสัย จากที่
ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย
และมานานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล จบ

ติกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิกมานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

จตุกกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิกมานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-

[๑๓๕๑] บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสย
ปฏิกมานุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ไม่มีความ
นอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุสย จาก
ที่ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสย ปฏิกมานุสย
มานานุสย และทิฏฐานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องในทุกขเวทนา บุคคล ๒
จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุสย กามราคานุสย
มานานุสย และทิฏฐานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มี
ความนอนเนื่องด้วยปฏิกมานุสย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ
ไม่มีความนอนเนื่องที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลเหล่านั้น ไม่มี
ความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุสย และทิฏฐานุสย จากที่นั่น แต่บุคคล
เหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสย และด้วยมานา-

นุสสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุ-
นุสสัย กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และทิฏฐานุสสัย จากที่นั่น แต่
บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น,
บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องในอปริยาป็นนธรรม
บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุสสัย และไม่มีความ
นอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย
จากที่นั่น, พระอนาคามี ไม่มีความนอนเนื่องที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ พระอนาคามีนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วย
วิจิกิจจานุสสัย กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และทิฏฐานุสสัย จากที่นั่น
แต่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสสัย จากที่นั่น,
บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่ทุกขเวทนา ที่อปริยาป็นน-
ธรรม บุคคลเหล่านั้นไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุสสัย และไม่มีความ
นอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย
จากที่นั่น, พระอรหันต์ ไม่มีความนอนเนื่องด้วยวิจิกิจจานุสสัย และไม่
มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย และ
ทิฏฐานุสสัย ในที่ทั้งปวง ฯลฯ

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูละ

วิจิกิจจานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย-

วิจิกิจจานุสัยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐา-
นุสัย - วิจิกิจจานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี :-**

[๑๓๕๒] บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย จากที่ใด
บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?
ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย จาก
ที่ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ปุถุชนไม่มีความนอนเนื่องที่ทุกขเวทนา ปุถุชนนั้นไม่มีความ
นอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่ปุถุชนนั้น
ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย
จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย และปฏิฆา-
นุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกาม-
ราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่อปรียาปันทรรม บุคคล

นั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น บุคคล ๒ จำพวก ไม่มีความนอนเนื่องที่ทุกขเวทนา บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ ไม่มีความนอนเนื่องด้วยปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่เวทนา ๒ ในกามชาติ บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย และ มานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่อุปரியานนธรรม บุคคลเหล่านั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย และ ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น พระอนาคามี ไม่มีความนอนเนื่องที่เวทนา ๒ ในกามชาติ พระอนาคามีนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น แต่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ ไม่มีความนอนเนื่องด้วยมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่ทุกขเวทนา ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และ

วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, พระอรหันต์ ไม่มีความนอนเนื่องด้วย
ภวราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยภวราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -
วิจิกิจฉานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย - วิจิกิจฉา - นุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นไม่มี
ความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

พระอนาคามีไม่มีความนอนเนื่องที่ทุกขเวทนา พระอนาคามี
นั้นไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย
ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แก่พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่
ไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ
ไม่มีความนอนเนื่องที่อุปปีนนธรรม บุคคลนั้นไม่มีความนอนเนื่อง
ด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉา-
นุสัย จากที่นั่น แต่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น,
พระอรหันต์ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานา-
นุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วย

อวิชชานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย
มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไซ้.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี
กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสยมูลจบ
ปัญจกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล

**ฉักกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-**

[๑๓๕๓] บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสสัย
ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจฉานุสสัย และภวราคานุสสัย
จากที่ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสสัย จากที่นั่น
ไซ้ไหม?

พระอนาคามี ไม่มีความนอนเนื่องที่ทุกขเวทนา พระอนาคามี
นั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย
ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่พระอนาคามี
นั้น ไม่ใช่ไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้น
นั้นแหละ ไม่มีความนอนเนื่องที่อุปธิป็นนธรรม บุคคลนั้น ไม่มี
ความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย
วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย และไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชา-
นุสัย จากที่นั่น, พระอรหันต์ ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย ภวราคานุสัย
และไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่มีความนอนเนื่องด้วยอวิชชานุสัย จากที่
ใด บุคคลนั้น ไม่มีความนอนเนื่องด้วยกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล จบ

ฉักกมูลกะ จบ

อัปปัตติฐานบุคคลโลกาสวาระ ปัจจนิก จบ.

सानุสยวาระ จบ

ปชหนวาระ

อุปัติตัญญูฐานบุคควาระ อนุโลม

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๓๕๔] บุคคลใด ละกามราคานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละ
ปฏิฆานุสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละปฏิฆานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละกามราคา-
ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

บุคคลใด ละกามราคานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละมานานุสัย
ไซ้ไหม ?

ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกับกับอนุสัยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละมานานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละกามราคานุสัย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุลี :-

บุคคลใด ละกามราคานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละทิฏฐานุสัย ฯลฯ
วิจิกิจฉานุสัย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละวิจิกิจฉานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละกาม-
ราคานุสัย ไซ้ไหม ?

ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

จบ กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุลี

กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสยาทิมุลี :-

บุคคลใด ละกามราคานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละภวราคานุสัย
ฯลฯ อวิชชานุสัย ไซ้ไหม ?

ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชชาอนุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละกาม-
ราคานุสัย ไซ้ไหม?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมูลี

กามราคานุสยมูล จบ

ปฏิฆานุสยมูล

ปฏิฆานุสยมุละ มานานุสยมูลี :-

[๑๓๕๕] บุคคลใด ละปฏิฆานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละ
มานานุสัย ไซ้ไหม?

ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

ก็หรือว่าบุคคลใด ละมานานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละปฏิฆานุสัย
ไซ้ไหม?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ มานานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด ละปฏิมานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละทิฏฐานุสัย ฯลฯ
วิจิกิจฉานุสัย ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละวิจิกิจฉานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละ
ปฏิมานุสัย ใช่มั้ย ?

ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น.

จบ ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

ปฏิมานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด ละปฏิมานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละภวราคานุสัย ฯลฯ
อวิชชานุสัย ใช่มั้ย ?

ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้น ย่อมละปฏิมา-
นุสัย ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิมานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ

ปฏิมานุสยมุล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทัศนฺวานุสยาติมูติ :-

[๑๓๕๖] บุคคลใด ละมานานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมละทัศนฺวานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละวิจิกิจจานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมละมานานุสสัย ไซ้ไหม ?

ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น.

จบ มานานุสยมูละ ทัศนฺวานุสยาติมูติ

มานานุสยมูละ ภาวราคานุสยาติมูติ :-

บุคคลใด ละมานานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมละภาวราคานุสสัย ฯลฯ อวิชชานุสสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชชานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมละกามราคานุสสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ภาวราคานุสยาติมูติ

ทีฎฐานุสยมุต

ทีฎฐานุสยมุตเต วิจิกิจฉานุสยมุตตี :-

[๑๓๕๗] บุคคตใด ตะทีฎฐานุสตัย, บุคคตนั้น ย่อมตะ
วิจิกิจฉานุสตัย ไช้ไหม ?

ไช้.

ก็หรือว่า บุคคตใด ตะวิจิกิจฉานุสตัย, บุคคตนั้น ย่อมตะทีฎฐา-
नुสตัยไช้ไหม ?

ไช้ ฯลฯ

จบ ทีฎฐานุสยมุตเต วิจิกิจฉานุสยมุตตี

ทีฎฐานุสยมุต จบ

วิจิกิจฉานุสยมุต

วิจิกิจฉานุสยมุตเต ภวราคานุสยชาติมุตตี :-

[๑๓๕๘] บุคคตใด ตะวิจิกิจฉานุสตัย, บุคคตนั้น ย่อมตะ
ภวราคานุสตัย ฯลฯ อวิชชานุสตัย ไช้ไหม ?

ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชชาอนุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละวิจิจจนา-
อนุสัย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ วิจิจจนาอนุสัยมูละ ภวราคานุสยาทิมูลี

วิจิจจนาอนุสัยมูล จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๓๕๕] บุคคลใด ละภวราคานุสัย บุคคลนั้น ย่อมละ
อวิชชานุสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชชานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละภวราคา-
नुสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

ภวราคานุสยมูล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูติ :-

[๑๓๖๐] บุคคลใด ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย, บุคคลนั้น
ย่อมละมานานุสย ไซ้ไหม ?

ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละมานานุสย บุคคลนั้น ย่อมละกามราคา-
นุสย และปฏิฆานุสย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูติ :-

บุคคลใด ละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย, บุคคลนั้น ย่อมละ
ทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละวิจิกิจฉานุสย, บุคคลนั้น ย่อมละกามราคา-
นุสย และปฏิฆานุสย ไซ้ไหม ?

ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยทิมุติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ภวราคานุสัยทิมุติ :-

บุคคลใด ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย ไร้ไหม ?

ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชชานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมการละกาม-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไร้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ภวราคานุสัยทิมุติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล

**ติกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐา-
นุสัยาทิมุติ :-**

[๑๓๖๑] บุคคลใด ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ
มานานุสัย, บุคคลนั้นย่อมละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย ไซ้ไหม ?
ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละวิจิกิจจานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละกาม-
ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ไซ้ไหม ?
ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยมูละ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยมูละ :-

บุคคลใด ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย, บุคคล
นั้น ย่อมละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย ไซ้ไหม ?
ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชชานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละกามราคานุ-
สัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ไซ้ไหม ?

ย่อมละมานานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล จบ

ติกกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล

จตุกกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐา-

นุสัยมูละ วิจิกิจฉานุสัยมูลี :-

[๑๓๖๒] บุคคลใด ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละวิจิกิจฉานุสัย ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าบุคคลใด ละวิจิกิจฉานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมละกาม-
ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ไซ้ไหม ?

ย่อมละทิฏฐานุสัย ย่อมละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
และมานานุสัย ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น ฯลฯ

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ

วิจิกิจฉานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล จบ

จตุกกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูตี :-**

[๑๓๖๓] บุคคลใด ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย
ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย, บุคคลนั้น ย่อมละภวราคานุสย ฯลฯ
อวิชชานุสย ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชชานุสย, บุคคลนั้น ย่อมละกาม-
ราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย
ไซ้ไหม ?

ย่อมละมานานุสย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล จบ

ปัญจกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล

ฉักกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๓๖๔] บุคคลใด ย่อมละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย
มานานุสย ทิฏฐานุสย วิจิกิจฉานุสย ละภวราคานุสย บุคคลนั้น
ย่อมละอวิชชานุสย ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าบุคคลใด ละอวิชชานุสย, บุคคลนั้น ย่อมละกามราคา-
นุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย วิจิกิจฉานุสย และภวราคา-
นุสย ไซ้ไหม ?

ย่อมละมานานุสย และภวราคานุสย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล จบ

ฉักกมุลกะ จบ

อุปปัตติฎฐานบุคคลวาระ อนุโลม จบ

ปชหนวาระ จบ

อุปบัติภูฐานโอกาสวาระ อนุโลม

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูติ :-

[๑๓๖๕] บุคคลละกามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลละปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ย่อมละกามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูติ

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูติ :-

บุคคลละกามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมละมานานุสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลละมานานุสัย จากที่ใด, ย่อมละกามราคานุสัย จากที่นั่น, ใช่ไหม ?

บุคคลละมานานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลละมานานุสัย และละกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสัยมูละ มานานุสัยมูลี

กามราคานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยทิมูลี :-

บุคคลละกามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด ย่อมละกามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมละวิจิกิจฉานุสัย และละกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยทิมูลี

กามราคานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลละกามราคานุสย จากที่ใด, ย่อมละภวราคานุสย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลละภวราคานุสย จากที่ใด ย่อมละกามราคานุสย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลละกามราคานุสย จากที่ใด, ย่อมละอวิชชานุสย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลละอวิชชานุสย จากที่ใด, ย่อมละกามราคานุสย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

บุคคลละอวิชชานุสย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสย จากที่นั่น บุคคลย่อมละ

อวิชชา๕ และย่อมลระกามราคานุส๕ จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒
ในกามธาคู.

จบ กามราคานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

กามราคานุสยมุล จบ

ปฏิฆานุสยมุล

ปฏิฆานุสยมุละ มานานุสยมุติ :-

[๑๓๖๖] บุคคลละปฏิฆานุส๕ จากที่ใด, ย่อมละมานานุส๕
จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลละมานานุส๕ จากที่ใด, ย่อมละปฏิฆานุส๕
จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่ไซ้.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ มานานุสยมุติ

ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมุติ :-

บุคคลละปฏิฆานุส๕ จากที่ใด, ย่อมละทิฏฐานุส๕ ฯลฯ

วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด ย่อมละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคล ย่อมละวิจิกิจฉานุสัย ละย่อมละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกข-เวทนา.

จบ ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาติมูถิ

ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูถิ :-

บุคคลละปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ย่อมละภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลละภวราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูถิ

ปฏิมานุสยมุละ อวิชชานุสยมุลี :-

บุคคลละปฏิมานุสสัย จากที่ใด, ย่อมละอวิชชานุสสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลละอวิชชานุสสัย จากที่ใด, ย่อมละปฏิมานุสสัย
จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลละอวิชชานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมละปฏิมานุสสัย จากที่นั่น, บุคคล
ย่อมละอวิชชานุสสัย และย่อมละปฏิมานุสสัย จากที่นั่น คือที่ทุกข-
เวทนา.

จบ ปฏิมานุสยมุละ อวิชชานุสยมุลี

ปฏิมานุสยมุล จบ

มานานุสยมุล

มานานุสยมุละ ทิฏฐานุสยชาติมุลี :-

[๑๓๖๗] บุคคลละมานานุสสัย จากที่ใด, ย่อมละทิฏฐานุสสัย
๗๗ วิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, ย่อมละมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น คือในทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่ ย่อมละมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมละวิจิกิจฉานุสัย และย่อมละ มานานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยมุละ

มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุละ :-

บุคคลละมานานุสัย จากที่นั่น ย่อมละภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลละมานานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมละภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลละมานานุสัย และย่อม ละภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า บุคคลละภวราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมละมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุละ

มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลใดละมานานุสสัย จากที่ใด, ย่อมละอวิชชานุสสัย จากที่
นั้น ใช่มั้ย?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลละอวิชชานุสสัย จากที่ใด, ย่อมละมานานุสสัย
จากที่นั่น ใช่มั้ย?

บุคคลละอวิชชานุสสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่
ย่อมละมานานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมละอวิชชานุสสัย และย่อมละ
มานานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ
อรุปรธาตุ.

จบ มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

มานานุสยมูล จบ

ทิฏฐานุสยมูล

ทิฏฐานุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-

[๑๓๖๘] บุคคลละทิฏฐานุสสัย จากที่ใด, ย่อมละวิจิกิจจา-
นุสสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลละวิกิจฉานุสสัย จากที่ใด ย่อมละทิวฐานุสสัย
จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้ ฯลฯ

จบ ทิวฐานุสยมุละ วิกิจฉานุสยมุตี

ทิวฐานุสยมูล จบ

วิกิจฉานุสยมูล

วิกิจฉานุสยมุละ ภวาราคานุสยมุตี :-

[๑๓๖๕] บุคคลละวิกิจฉานุสสัย จากที่ใด ย่อมละภวาราคา-
นุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลละวิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ
แต่ไม่ไซ้ย่อมละภวาราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมละวิกิจฉานุสสัย
และย่อมละภวาราคานุสสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า บุคคลละภวราคนุสัย จากที่ใด, ย่อมละวิกิฉนานุสัย
จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ วิกิฉนานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

วิกิฉนานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ :-

บุคคลละวิกิฉนานุสัย จากที่ใด ย่อมละอวิชชานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลละอวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมละวิกิฉนานุสัย
จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ วิกิฉนานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

วิกิฉนานุสยมุต จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๓๗๐] บุคคลละภวราคานุสสัย จากที่ใด, ย่อมละอวิชชานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลละอวิชชานุสสัย จากที่ใด ย่อมละภวราคานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลละอวิชชานุสสัย จากที่นั่น คือในเวทนา ๓ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมละภวราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมละอวิชชานุสสัย และย่อมละภวราคานุสสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

ภวราคานุสยมูล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลิตี :-

[๑๓๗๑] บุคคลละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่ใด, ย่อมละมานานุสย จากที่นั่น ไข้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลละมานานุสย จากที่ใด ย่อมละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น ไข้ไหม?

บุคคลละมานานุสย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ ไข้ย่อมละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น บุคคลย่อมละ มานานุสย และกามราคานุสย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ไข้ย่อมละปฏิฆานุสย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลิตี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลิตี:-

บุคคลละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่ใด, ย่อมละ ทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ไข้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลละวิจิกิจจานุสัย์ จากที่ใด, ย่อมละกามราคานุสัย์ และปฏิฆานุสัย์ จากที่นั่น ไซ้ใหม่?

บุคคลละวิจิกิจจานุสัย์ จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย์ และปฏิฆานุสัย์ จากที่นั่น, บุคคลย่อมละวิจิกิจจานุสัย์ และกามราคานุสัย์ จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมละปฏิฆานุสัย์ จากที่นั่น, บุคคลละวิจิกิจจานุสัย์ และปฏิฆานุสัย์ จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย์ จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมูถิ :-

บุคคลละกามราคานุสัย์ และปฏิฆานุสัย์ จากที่ใด ย่อมละภวราคานุสัย์ จากที่นั่น ไซ้ใหม่?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลละภวราคานุสัย์ จากที่ใด, ย่อมละกามราคานุสัย์ และปฏิฆานุสัย์ จากที่นั่น ไซ้ใหม่?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด ย่อมละ
อวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลละอวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมละกามราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลละอวิชชานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่
ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมละ
อวิชชานุสัย และกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
แต่ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย จากที่นั่น บุคคลย่อมละอวิชชานุสัย
และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่ย่อมละกามรา-
คานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุล จบ

ทุกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐา-

นุสยาทิมุติ :-

[๑๓๓๒] บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่ใด, ย่อมละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลละวิจิกิจจานุสัย จากที่ใด ย่อมละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลละวิจิกิจจานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมละวิจิกิจจานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลละวิจิกิจจานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล ภวราคานุสัยมูล :-

บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่ใด,
ย่อมละภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลละภวราคานุสัย จากที่ใด ย่อมละกามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ย่อมละมานานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล ภวราคานุสัยมูล

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล อวิชชานุสัยมูล :-

บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่ใด,
ย่อมละอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลละอวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมละกามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลละอวิชชานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ
อรูปรธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น,

บุคคลละอวิชานุสสัย กามราคานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น คือ
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมลະปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น บุคคล
ละอวิชานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่
ย่อมลະกามราคานุสสัย ละมานานุสสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ อวิชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

**จตุกกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-**

[๑๓๗๓] บุคคลละกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย
และทิฏฐานุสสัย จากที่ใด ย่อมละวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?
ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลละวิจิกิจจานุสสัย จากที่ใด ย่อมละกามราคานุสสัย
ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลละวิจิกิจจานุสสัย มานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย จากที่นั่น
คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมลະกามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย

จากที่นั่น, บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และทิฏฐานุสัย
จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมละปฏิฆานุสัย
จากที่นั่น, บุคคลละวิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่
นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย และมานานุสัย
จากที่นั่น ฯลฯ

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ
วิจิกิจฉานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล จบ
จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย-
วิจิกิจฉานุสัยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐา-
นุสัย - วิจิกิจฉานุสัยมูละ ภวรานุสัยมูลี :-**

[๑๓๓๔] บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย
ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, ย่อมละภวราคานุสัย จาก
นั่น ไขไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลละภวราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมละกามราคานุสัย

ปฏิมานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

บุคคลย่อมละมานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจฉานุสย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิมานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

**กามราคานุสย - ปฏิมานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย - วิจิกิจฉา-
นุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-**

บุคคลละกามราคานุสย ปฏิมานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย
วิจิกิจฉานุสย จากที่ใด, ย่อมละอวิชชานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?
ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลละอวิชชานุสย จากที่ใด, ย่อมละกามราคานุสย
ปฏิมานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

บุคคลละอวิชชานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจฉานุสย
จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสย และ
ปฏิมานุสย จากที่นั่น บุคคลละอวิชชานุสย กามราคานุสย มานานุสย
ทิฏฐานุสย และวิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
ไม่ใช่ย่อมละปฏิมานุสย จากที่นั่น, บุคคลละอวิชชานุสย ปฏิมานุสย
ทิฏฐานุสย และวิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่

ย่อมลระกามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิมานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิมานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัยมูล จบ

ปัจจุสมุทธกะ จบ

กามราคานุสัย-ปฏิมานุสัย-มานานุสัย-ทิฏฐานุสัย-

วิจิกิจจานุสัย - ภวราคานุสัยมูล

นัจจกมุทธกะ - กามราคานุสัย - ปฏิมานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

[๑๓๗๕] บุคคลละกามราคานุสัย ปฏิมานุสัย มานานุสัย
ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมละอวิชชา-
านุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลละอวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมละกามราคานุสัย
ปฏิมานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย
จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลละอวิชานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจจานุสสัย และภวราคานุสสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมลละกามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมลละอวิชานุสสัย กามราคานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่ย่อมลละปฏิฆานุสสัย และภวราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมลละอวิชานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย ละวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่ย่อมลละกามราคานุสสัย มานานุสสัย และภวราคานุสสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูล จบ

นั๊กกมุลกะ จบ

อุปปีตติฏฐานโอกาสวาระ อนุโลม จบ

อุปบัติภูฐานบุคคลโลกาสุวาระ อนุโลม

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๓๗๖] บุคคลใด ละกามราคานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมละปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละปฏิฆานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อมละ
กามราคานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ นานานุสยมูลี :-

บุคคลใด ละกามราคานุสสัย จากที่ใด บุคคลนั้นย่อมละมานา-
นุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละมานานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อมละ
กามราคานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมุละ ปฏิฆานุสยมุติ

กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด ละกามราคานุสสัย จากที่ใด. บุคคลนั้นย่อมละทิฏฐา-
นุสสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละวิจิกิจจานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อมละ
กามราคานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลที่ ๘ ละวิจิกิจจานุสสัย ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ
อรุปรธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ละวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น
ไม่ใช่ละกามราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ละวิจิกิจจานุสสัย
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ละวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น
และละกามราคานุสสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจจานุสสัยนั้น.

จบ กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ :-

บุคคลใด ละกามราคานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อมละภวราคานุสสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละภวราคานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อมละกามราคานุสสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ

กามราคานุสยมุละ อวิชขานุสยมุติ :-

บุคคลใด ละกามราคานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อมละอวิชขานุสสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชขานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อมละกามราคานุสสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมุละ อวิชขานุสยมุติ

กามราคานุสยมุล จบ

ปฏิมานุสยมูล

ปฏิมานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๓๓๗] บุคคลใด ละปฏิมานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อม
ละมานานุสสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่มั้ย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละมานานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อมละ
ปฏิมานุสสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่มั้ย.

จบ ปฏิมานุสยมูละ มานานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมูละ ทิฏฐานุสยชาติมูลี :-

บุคคลใด ละปฏิมานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อมละทิฏฐานุสสัย
๑๓๗ ๗ วิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่มั้ย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละวิจิกิจจานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อมละ
ปฏิมานุสสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

บุคคลที่ ๘ ละวิจิกิจฉานุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ
อรุปรธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ละวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคล
ที่ ๘ นั้น ไม่ใช่ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ละ
วิจิกิจฉานุสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลนั้น ละวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น
ละปฏิฆานุสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับวิจิกิจฉานุสัย นั้น.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูถิ

ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมูถิ :-

บุคคลใด ละปฏิฆานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้นย่อมละภวราคานุ
สย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อม
ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมูถิ

ปฏิฆานุสยมุละ อวิชชานุสยมูถิ :-

บุคคลใด ละปฏิฆานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ละอวิชชานุสัย

จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ย่อมละกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชชานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้นย่อมละ
ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

ปฏิฆานุสยมุล จบ

มานานุสยมุล

มานานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

[๑๓๓๘] บุคคลใด ละมานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละวิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อม
ละมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ละวิจิกิจจานุสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลที่ ๘ นั้น
ละวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่ละมานานุสัย

จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ละวิกิจจานุสั ย ที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้นละวิกิจจานุสั ย จาก
ที่นั่น ละมานานุสั ย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสั ยนั้น.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลใด ละมานานุสั ย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมละภวราคานุสั ย จากที่นั่น ใช่ไหม?

พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ละมานานุสั ย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้นละมานานุสั ย จากที่นั่น แก่พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ไม่ใช่ละภวราคานุสั ย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ละมานานุสั ย ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้น ละมานานุสั ย และละภวราคานุสั ย จากที่นั่น.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละภวราคานุสั ย จากที่ใด, บุคคลนั้นละมานานุสั ย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลใด ละมานานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมละอวิชชานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชชานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ละมานานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ละอวิชชานุสย ที่ทุกขเวทนา พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ละอวิชชานุสย จากที่นั่น พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ไม่ใช่ละมานานุสย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั้นแหละ ละอวิชชานุสย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ รูปธาตุ บุคคลนั้น ละอวิชชานุสย และมานานุสย จากที่นั่น.

จบ มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

มานานุสยมูล จบ

ทิวฏฐานุสยมูล

ทิวฏฐานุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-

[๑๓๓๕] บุคคลใด ละทิวฏฐานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น

ย่อมละวิกิจจมานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละวิกิจจมานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมละทัญญวนุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้ ฯลฯ

จบ ทัญญวนุสยมูล วิกิจจมานุสยมูลี
ทัญญวนุสยมูล จบ

วิกิจจมานุสยมูล

วิกิจจมานุสยมูละ ภวาราคานุสยมูลี :-

[๑๓๘๐] บุคคลใด ละวิกิจจมานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมละภวาราคานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ละวิกิจจมานุสสัย เวทนา ๓ ในกามชาตฺ บุคคลที่ ๘
นั้น ละวิกิจจมานุสสัย จากที่นั่น แก่บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่ละภวาราคา-
นุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ละวิกิจจมานุสสัย ที่รูปชาตฺ
อรุปรชาตฺ บุคคลนั้น ละวิกิจจมานุสสัย จากที่นั่น และละภวาราคานุสสัย
อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น จากที่นั่น.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละภวาราคานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ละ

วิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่ ฯลฯ

จบ วิจิกิจฉานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี

วิจิกิจฉานุสยมูล จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมุละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๓๘๑] บุคคลใด ละภวราคานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมละอวิชชานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชชานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมละ
ภวราคานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ละอวิชชา-
นุสสัย ที่เวทนา๑ ในกามธาตุ พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียง
ด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมละอวิชชานุสสัย จากที่นั่น แก่พระอริยบุคคล
ผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอคหัตมรรคนั้น ไม่ใช่ย่อมละภวราคานุสสัย
จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ย่อมละอวิชชานุสสัย ที่รูปธาตุ

อรุปรชาตุ บุคคลนั้น ย่อมละอวิชชานุสัย และย่อมละภวราคานุสัย
จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

จบ ภวราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

ภวราคานุสัยมุล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุล

ทุกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี :-

[๑๓๘๒] บุคคลใด ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จาก
ที่ใด บุคคลนั้น ย่อมละมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละมานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมละ
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี :-

บุคคลใด ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละวิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมละ
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

บุคคลที่ ๘ ละวิจิกิจจานุสัย ใช่มั้ย? ที่รูปธาตุ บุคคล
ที่ ๘ นั้น ย่อมละวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่
ย่อมละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่น-
แหละ ละวิจิกิจจานุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นย่อมละ
วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ย่อมละกามราคานุสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกัน
กับอนุสัยนั้น แก่บุคคลนั้น ไม่ใช่ย่อมละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ละวิจิกิจจานุสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลนั้น ย่อม
ละวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ย่อมละปฏิฆานุสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกัน
กับอนุสัยนั้น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย จากที่นั่น,

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลใด ละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมละภวราคานุสย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละภวราคานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี :-

บุคคลใด ละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมละอวิชขานุสย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชขานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม
ละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล

ติกมูลละ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูลละ ทิฏฐา-

นุสัยาทิมูลี :-

[๑๓๘๓] บุคคลใด ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ มานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละวิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลที่ ๘ ละวิจิกิจจานุสัย ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ที่ ๘ นั้น ย่อมละวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ย่อมละมานานุสัย อันตั้ง อยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่ย่อมละกาม- ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ละ วิจิกิจจานุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมละวิจิกิจจานุสัย และละกามราคานุสัย จากที่นั่น ย่อมละมานานุสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียว กันกับอนุสัยนั้น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่ย่อมละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ละวิจิกิจจานุสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลนั้น ย่อม ละวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ย่อมละปฏิฆานุสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกัน

กับอนุสัยนั้น แต่บุคคลนั้นไม่ใช่ย่อมลระกามราคานุสัย และมานานุสัย
จากที่นั่น,

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี :-

บุคคลใด ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย จากที่ใด,
บุคคลนั้น ย่อมละภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละภวราคานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ย่อม
ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ย่อมละมานานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

บุคคลใด ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จาก
ที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมละอวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชชาอนุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม
ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น, ใช่ไหม?

พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ละอวิชชา-
อนุสัย ที่ทุกขเวทนา พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัต-
มรรคนั้น ย่อมละอวิชชาอนุสัย จากที่นั่น แต่พระอริยบุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
และมานานุสัย จากที่นั่น. บุคคลนั้นนั่นแหละ ละอวิชชาอนุสัย ที่
เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้น ย่อมละอวิช-
ชาอนุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่ย่อมละกาม-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุস্য - ปฏิฆานุস্য - มานานุস্যมุละ อวิชชานุস্যมูลี

กามราคานุস্য - ปฏิฆานุস্য - มานานุস্যมุล จบ

ติกรมุลกะ จบ

กามราคานุস্য - ปฏิฆานุস্য - มานานุস্য - ทิฏฐานุস্যมุล

จตุกกมุลกะ - กามราคานุস্য - ปฏิฆานุস্য - มานานุস্য - ทิฏฐา -

นุস্যมุละ วิจิกิจจานุস্যมูลี :-

[๑๓๘๔] บุคคลใด ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย

และทิฏฐานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมละวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละวิจิกิจฉานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม ละกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ละวิจิกิจฉานุสสัย ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคล ที่ ๘ นั้น ย่อมละวิจิกิจฉานุสสัย และทิฏฐานุสสัย จากที่นั่น ย่อมละ มานานุสสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้น- นั้นแหละ ละวิจิกิจฉานุสสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมละวิจิกิจฉานุสสัย และทิฏฐานุสสัย จากที่นั่น ย่อมละกามราคานุสสัย และมานานุสสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่ย่อมละปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ละวิจิกิจฉา- นุสสัย ในทุกขเวทนา บุคคลนั้น ย่อมละวิจิกิจฉานุสสัย และทิฏฐานุสสัย จากที่นั่น ย่อมละปฏิฆานุสสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น แต่ บุคคลนั้น ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น ฯลฯ

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูละ

วิจิกิจฉานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-**

[๑๓๘๕] บุคคลใด ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย
ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมละภวราคานุ-
สย จากที่นั่น ไข้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละภวราคานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และ
วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ไข้ไหม ?

ย่อมละมานานุสย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

**กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย - วิจิกิจจา-
นุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-**

บุคคลใด ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย
และวิจิกิจจานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมละอวิชชานุสย จากที่นั่น

ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม
ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย
จากที่นั่น ใช่ไหม ?

พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ละอวิชา-
นุสัย ที่ทุกขเวทนา พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัต-
มรรคนั้น ย่อมละอวิชชานุสัย จากที่นั่น แต่พระอริยบุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้น
นั่นแหละ ละอวิชชานุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ
อรูปรธาตุ บุคคลนั้น ย่อมละอวิชชานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น
แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และ
วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมูล จบ

ปัญจกมฺมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมุต

ฉักกมุตกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมุตละ อวิชชานุสัยมุตติ :-

[๑๓๘๖] บุคคลใด ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย
ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้น
ย่อมละอวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ละอวิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม
ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย
และภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ละอวิชา-
นุสัย ที่ทุกขเวทนา พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัต
มรรคนั้น ย่อมละอวิชชานุสัย จากที่นั่น แต่พระอริยบุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ย่อมละอวิชชานุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
บุคคลนั้น ย่อมละอวิชชานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคล
นั้น ไม่ใช่ย่อมละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย

และภวราคานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ละอวิชชานุสัย ที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้น ละอวิชชานุสัย มานานุสัย และภวราคา-
นุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่ยอมละภวราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
ทิวฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิวฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิวฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมูล จบ

นั้กกมุลกะ จบ

อุปปัตติฐฐาน ปุคคโลกาสวาระ อนุโลม จบ

อุปบัติภูฐานบุคคลวาระ ปัจฉนิก

กามราคานุสยมูล

เอกมุลกะ - กามราคานุสยมุละ ปฏิฆานุสยมุลี :-

[๑๓๘๗] บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละปฏิฆานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละปฏิฆานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสยมุละ ปฏิฆานุสยมุลี

กามราคานุสยมุละ มานานุสยมุลี :-

บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละมานานุสสัย ไซ้ไหม ?

พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละกามราคานุสสัย แต่พระอริยบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ไม่ใช่ย่อมไม่ละมานานุสสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มี

ความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ไม่ละการราคานุสัย และไม่ละมานานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละมานานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละการราคานุสัย ใช่มั้ย?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ไม่ละมานานุสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น ไม่ใช่ย่อมไม่ละการราคานุสัย บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ไม่ละมานานุสัย และไม่ละการราคานุสัย.

จบ การราคานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

การราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยมุลี :-

บุคคลใด ไม่ละการราคานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย ใช่มั้ย?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละการราคานุสัย แต่บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสัย. บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค และบุคคลที่ ๘ ไม่ละการราคานุสัย และไม่ละวิจิกิจจานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย. บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
กามราคานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละวิจิกิจฉา-
นุสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ไม่ใช่ย่อม
ไม่ละกามราคานุสัย. บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย และไม่
ละกามราคานุสัย.

จบ กามราคานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

กามราคานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุ-
สัย ฯลฯ อวิชชานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละกามราคานุสัย
แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ไม่ใช่ย่อมไม่ละ
อวิชชานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียง
ด้วยมรรค ๒ จำพวก ไม่ละกามราคานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย.

หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชานุสัย บุคคลนั้น ไม่ละกาม-
ราคานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคไม่ละอวิชชาอนุสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น ไม่ใช่ยอมไม่ละ กามราคานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ไม่ละอวิชชาอนุสัย และไม่ละกามราคานุสัย.

จบ กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสยาติมูถิ

กามราคานุสัยมุล จบ

ปฏิฆานุสัยมุล

ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมูถิ :-

[๑๓๘๘] บุคคลใด ไม่ละปฏิฆานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ มานานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค และปฏิฆานุสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ไม่ใช่ยอมไม่ละ มานานุสัย บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ไม่ละปฏิฆานุสัย และไม่ละมานานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละมานานุสัย บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ ปฏิฆานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละมานานุสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ไม่ใช่ยอมไม่ละปฏิมานุสัย. บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ไม่ละมานานุสัย และไม่ละปฏิมานุสัย.

จบ ปฏิมานุสยมุละ มานานุสยมุติ

ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด ไม่ละปฏิมานุสัย, บุคคลนั้น ไม่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ
วิจิกิจฉานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละปฏิมานุสัย แต่บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่ยอมไม่ละวิจิกิจฉานุสัย บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ ไม่ละปฏิมานุสัย และไม่ละวิจิกิจฉานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละปฏิมานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ไม่ใช่ยอม

ไม่ละปฏิฆานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย และไม่ละปฏิฆานุสัย.

จบ ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยมาทิมูลี

ปฏิฆานุสัย ละภวราคานุสัยาทิมูลี :-

บุคคลใด ไม่ละปฏิฆานุสัย, บุคคลนั้น ไม่ละภวราคานุสัย
ฯลฯ อวิชชานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละปฏิฆานุสัย
แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ไม่ไซ้ยอมไม่ละ
อวิชชานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียง
ด้วยมรรค ๒ จำพวก ไม่ละปฏิฆานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชานุสัย, บุคคลนั้น ไม่ละ
ปฏิฆานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละอวิชา-
นุสัย บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ไม่ไซ้ยอม
ไม่ละปฏิฆานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ไม่ละอวิชชานุสัย และปฏิฆานุสัย.

จบ ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยาทิมูลี

ปฏิฆานุสัยมุล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

[๑๓๘๕] บุคคลใด ไม่ละมานานุสสัย, บุคคลนั้น ไม่ละทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละมานานุสสัย แต่บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่ยอม ไม่ละวิจิกิจจานุสสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค และบุคคลที่ ๘ ไม่ละมานานุสสัย และไม่ละวิจิกิจจานุสสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละวิจิกิจจานุสสัย บุคคลนั้น ย่อมไม่ละมานานุสสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ไม่ละวิจิกิจจานุสสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคนั้น ไม่ใช่ยอมไม่ละมานานุสสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค และบุคคลที่ ๘ ไม่ละวิจิกิจจานุสสัย และไม่ละมานานุสสัย.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด ไม่ละมานานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสสัย
ฯลฯ อวิชชานุสสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
มานานุสสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ

มานานุสยมูล จบ

ทิฏฐานุสยมูล

ทิฏฐานุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมุติ :-

[๑๓๕๐] บุคคลใด ไม่ละทิฏฐานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
วิจิกิจจานุสสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละวิจิกิจจานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
ทิฏฐานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้ ฯลฯ

จบ ทีฎฐานุสยมุตตะ วิจิกิจจานุสยมุตตี

ทีฎฐานุสยมุต จบ

วิจิกิจจานุสยมุต

วิจิกิจจานุสยมุตตะ ภวราคานุสยาติมุตตี :-

[๑๓๕๑] บุคคลใด ไม่ละวิจิกิจจานุสย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ ภวราคานุสย ฯลฯ อวิชชานุสย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละวิจิกิจจานุสย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ไม่ใช่ย่อมไม่ละ อวิชชานุสย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียง ด้วยอรหัตมรรค และบุคคลที่ ๘ ไม่ละวิจิกิจจานุสย และไม่ละ อวิชชานุสย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชานุสย บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ วิจิกิจจานุสย ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละอวิชชานุสย แต่บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่ย่อม ไม่ละวิจิกิจจานุสย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อม

เพรียงด้วยอรหัตมรรค และบุคคลที่ ๘ ไม่ละอวิชานุสัย และไม่ละ
วิจิกิจฉานุสัย.

จบ วิจิกิจฉานุสยมุตระ ภวราคานุสยาทิมูลี

วิจิกิจฉานุสยมุต จบ

ภวราคานุสยมุต

ภวราคานุสยมุตระ อวิชานุสยมุตติ :-

[๑๓๕๒] บุคคลใด ไม่ละภวราคานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
อวิชานุสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
ภวราคานุสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ภวราคานุสยมุตระ อวิชานุสยมุตติ

ภวราคานุสยมุต จบ

เอกมุตกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๓๕๑] บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละมานานุสย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค นั้น ไม่ใช่ย่อมไม่ละมานานุสย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ไม่ละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย และไม่ละมานานุสย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละมานานุสย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ไม่ละมานานุสย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น ไม่ใช่ย่อมไม่ละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ไม่ละมานานุสย และไม่ละกามราคานุสย และปฏิฆานุสย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูตี :-

บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย แต่บุคคลที่ ๘
นั้น ไม่ใช่ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคล
ผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ ไม่ละกาม-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่ละวิจิกิจจานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละวิจิกิจจานุสัย บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละวิจิกิจจา-
नुสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ไม่ใช่ย่อม
ไม่ละ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคล
ผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ ไม่ละวิจิกิจจา-
नुสัย ไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูตี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ภวราคานุสยาทิมูตี :-

บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละการราคานุสัย และปฏิฆานุสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ไม่ใช่ยอมไม่ละอวิชชานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ไม่ละการราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละการราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ไม่ละอวิชชานุสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น ไม่ใช่ยอมไม่ละการราคานุสัย และปฏิฆานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ไม่ละอวิชชานุสัย ไม่ละการราคานุสัย และปฏิฆานุสัย.

จบ การราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ภวราคานุสยาภิมุติ

การราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐา- นุสัยาทิมูลี :-

[๑๓๕๔] บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ
มานานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจานุสัย
ใช่ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย
บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่ย่อม ไม่ละวิจิกิจานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘
ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และไม่ละวิจิกิจานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละวิจิกิจานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ไม่ละวิจิกิจา-
นุสัย และมานานุสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค
นั้น ไม่ใช่ไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย, บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละวิจิกิจานุสัย กามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ไม่ใช่
ย่อมไม่ละมานานุสัย บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความ

พร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย
ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย,
บุคคลนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ไม่ละอวิชา-
นุสัย และมานานุสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค
นั้น ไม่ใช่ย่อมไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย, บุคคลทั้งหลาย
ที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ไม่ละ
อวิชชานุสัย ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ จบ

ติกรมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

**จตุกกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย- มานานุสย - ทิฏฐา -
นุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-**

[๑๓๕๕] บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานา-
นุสย และทิฏฐานุสย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย ไซ้ไหม ?
ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด และวิจิกิจจานุสย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละวิจิกิจจา-
นุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
อนาคามิมรรคนั้น ไม่ใช่ย่อมไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย บุคคล
ผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละวิจิกิจจานุสย กามราคา-
นุสย ปฏิฆานุสย และทิฏฐานุสย บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
อรหัตมรรค ไม่ใช่ย่อมไม่ละมานานุสย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ๒ จำพวก และ
บุคคลที่ ๘ ไม่ละวิจิกิจจานุสย ไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย
มานานุสย และทิฏฐานุสย ฯลฯ

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูละ
วิจิกิจจานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล จบ
จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิกขานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-**

[๑๓๕๖] บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสย ปฏิกขานุสย มานา-
นุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสย
๑๗๗ อวิชชานุสย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชานุสย บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
กามราคานุสย ปฏิกขานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย
ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละอวิชชานุสย กามราคานุสย ปฏิกขานุสย และ
มานานุสย แต่บุคคลที่ ๘ นั้นไม่ไซ้ยอมไม่ละทิฏฐานุสย และวิจิกิจจา-
นุสย. บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละอวิชา
นุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย แต่บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ไม่ไซ้ยอมไม่ละกามราคานุสย และปฏิกขา-
นุสย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย

มรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ไม่ละอวิชชาอนุสัยไม่ละกามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมูละ ภวราคานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมูล จบ

ปัญจกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมูล

นั้กกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมูล

[๑๓๕๗] บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย
ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่ละอวิชชาอนุสัย ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชาอนุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย
และภวราคานุสัย ใช่ไหม?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละอวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย
มานานุสสัย และภวราคานุสสัย แต่บุคคลที่ ๘ นั้นไม่ใช่ยอมไม่ละทิวฐา-
นุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย, บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค
ไม่ละอวิชชานุสสัย มานานุสสัย ทิวฐานุสสัย วิจิกิจจานุสสัย และภวราคา-
นุสสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ไม่ใช่ยอม
ไม่ละกามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้น
บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘
ไม่ละอวิชชานุสสัย ไม่ละกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิวฐา-
นุสสัย วิจิกิจจานุสสัย และภวราคานุสสัย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูล จบ

ฉีกกมุลกะ จบ

อุปบัติติวฐานุปคคลวาระ ปัจจนิก จบ

อุปบัติภูฐานโอกาสวาระ ปัจฉนิก

กามราคานุสยมูล

เอกมุลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๓๕๘] บุคคลไม่ละกามราคานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่ละกามราคานุสสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่จะไม่ไซ้ไม่ละปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่ละกามราคานุสสัย และไม่ละปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อปริยาปັນนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละปฏิฆานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละกามราคานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม.

บุคคลไม่ละกามราคานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่ละกามราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่ละปฏิฆานุสสัย และไม่ละกามราคานุสสัย จากที่นั่น. คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อปริยาปັນนธรรม.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมุละ มานานุสยมุติ :-

บุคคลไม่ละกามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ใช่ไม่ละวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่ละกามราคานุสัย และไม่ละวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น คือที่อปรียาป็นน-
ธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละมานานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละกามราคา-
นุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสยมุละ มานานุสยมุติ

กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

บุคคลไม่ละกามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ
วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา
คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ใช่ไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคล

ยอมไม่ละกามราคานุสัย และไม่ละวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น คือที่
อปรียาป็นนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละวิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละกาม-
ราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไซ้.

จบ กามราคานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูละ :-

บุคคลไม่ละกามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละภวราคานุสัย
จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
แต่ละไม่ใช่ไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลยอมไม่ละกามราคานุ-
สัย และไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา ที่อปรียา-
ป็นนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละภวราคานุสัย จากที่ใด ย่อมไม่ละกามราคานุ-
สัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
แต่จะไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่นก็หาไม่ บุคคลยอมไม่ละภวราคานุสัย

และไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น คือในทุกขเวทนา ในอปริยา-
ป็นนธรรม.

จบ กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยมุลี

กามราคานุสยมุละ อวิชชานุสยมุลี :-

บุคคลไม่ละกามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย
จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา ที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคล
ย่อมไม่ละกามราคานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น คือที่อปริยา-
ป็นนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละอวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละกามราคานุ-
สัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสยมุละ อวิชชานุสยมุลี

กามราคานุสยมุล จบ

ปฏิมานุสยมูล

ปฏิมานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๓๕๕] บุคคลไม่ละปฏิมานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่ละมานานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่ละปฏิมานุสย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่ละมานานุสย จากที่นั่น, บุคคล ย่อมไม่ละปฏิมานุสย และไม่ละมานานุสย จากที่นั่น คือที่อปริยาปนนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละมานานุสย จากที่ใด ย่อมไม่ละปฏิมานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่ละมานานุสย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่จะไม่ไซ้ไม่ละปฏิมานุสย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่ละมานานุสย และไม่ละปฏิมานุสย จากที่นั่น คือที่อปริยาปนนธรรม.

จบ ปฏิมานุสยมูละ มานานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

บุคคลไม่ละปฏิมานุสย จากที่ใด ย่อมไม่ละทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลย่อมไม่ละปฏิมานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ใช่ว่าจะไม่ละวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น,
บุคคลย่อมไม่ละปฏิมานุสสัย และไม่ละวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น คือที่
อปริยาปนนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละวิจิกิจฉานุสสัย จากที่ใด ย่อมไม่ละปฏิมา-
นุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ ปฏิมานุสยมูละ ทิฏฐานุสยชาติ

ปฏิมานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลไม่ละปฏิมานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละภวราคานุสสัย จาก
ที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลไม่ละปฏิมานุสสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
แต่จะไม่ใช่ว่าจะไม่ละภวราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่ละปฏิมานุสสัย
และไม่ละภวราคานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่
อปริยาปนนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละภวราคานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละปฏิมานุสสัย
จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น คือในทุกขเวทนา แต่
จะไม่ใช่ว่าจะไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคลไม่ละภวราคานุสัย และไม่
ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่อุปரியานน-
ธรรม.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ

ปฏิฆานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ :-

บุคคลไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย จาก
ที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ใช่ว่าจะไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคล
ย่อมไม่ละปฏิฆานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น คือที่อุปريا-
นินนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละอวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละปฏิฆานุสัย
จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

ปฏิฆานุสยมุต จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

[๑๔๐๐] บุคคลไม่ละมานานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่ละทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ไข้ไหม?

บุคคลไม่ละมานานุสย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่จะไม่ไม่ใช่ละวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่ละมานานุสย และไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น คือที่อุปปริยาปนนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่ใด ย่อมไม่ละมานานุสย จากที่นั่น ไข้ไหม?

ไข้.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลไม่ละมานานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่ละภวราคานุสย จากที่นั่น ไข้ไหม?

ไข้.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละภวราคานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่ละมานานุสย จากที่นั่น ไข้ไหม?

บุคคลไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ แต่จะไม่ไข่มุขไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่ละ
ภวราคานุสัย และไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา ที่
อุปரியป็นนธรรม.

จบ มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลไม่ละมานานุสัย จากที่ใด ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย จาก
ที่นั่น ไข่มุขไหม ?

บุคคลไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่จะไม่
ไข่มุขไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่ละมานานุสัย และไม่ละ
อวิชชานุสัย จากที่นั่น คือที่อุปரியป็นนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละอวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละมานานุสัย
จากที่นั่น ไข่มุขไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

มานานุสยมูล จบ

ทีฎฐานุสยมุต

ทีฎฐานุสยมุต วิจิกิจจานุสยมุตติ :-

[๑๔๐๑] บุคคลไม่ละทีฎฐานุสย จากที่ใด ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่ใด ย่อมไม่ละทีฎฐานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่ ฯลฯ

จบ ทีฎฐานุสยมุตวิจิกิจจานุสยมุตติ

ทีฎฐานุสยมุต จบ

วิจิกิจจานุสยมุต

วิจิกิจจานุสยมุตติ ภาวราคานุสยมุตติ :-

[๑๔๐๒] บุคคลไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่ละภาวราคานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละภวราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละวิจิกิจฉา-
นุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๓ ใน
กามธาตุ แต่จะไม่ใช่ไม่ละวิจิกิจฉา-
นุสัย จากที่นั่น บุคคลย่อมไม่ละ
ภวราคานุสัย และไม่ละวิจิกิจฉา-
นุสัย จากที่นั่น คือที่อุปரியานน-
ธรรม.

จบ วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

วิจิกิจฉานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลไม่ละวิจิกิจฉา-
นุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย จาก
ที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละอวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละวิจิกิจฉา-
นุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ วิจิกิจฉานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

วิจิกิจฉานุสยมูล จบ

ภวราคานุสยมูล

วราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๔๐๓] บุคคลไม่ละภวราคานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละอวิชชานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่ละภวราคานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่ละอวิชชานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่ละภวราคานุสสัย และไม่ละอวิชชานุสสัย จากที่นั่น คือที่อุปரியานนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละอวิชชานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละภวราคานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

ภวราคานุสยมูล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๔๐๔] บุคคลไม่ละกามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่ใด,

ยอมไม่ละมานานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่ละกามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น คือที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่ละมานานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลยอม
ไม่ละกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และไม่ละมานานุสสัย จากที่นั่น คือ
ที่อุปரியานนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละมานานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละกามราคา-
नुสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่ละมานานุสสัย และกามราคานุสสัย จากที่นั่น คือที่
ทุกขเวทนา แต่จะไม่ไซ้ไม่ละปฏิฆานุสสัย, จากที่นั่น, บุคคลยอมไม่ละ
มานานุสสัย ไม่ละกามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น คือที่
อุปரியานนธรรม.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

บุคคลไม่ละกามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละ
ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ และวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่ละกามราคานุสสัย ละปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น คือที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่ละวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น, บุคคล
ยอมไม่ละกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และไม่ละวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น

คือปรียาป็นนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละวิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละกาม-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไซ้.

จบกามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี :-

บุคคลไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่
ละภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือ ที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคล
ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น
คือที่อปรียาป็นนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละภวราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละกาม-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลไม่ละภวราคานุสัย และกามราคานุสัย จากที่นั่น คือ ที่
ทุกขเวทนา แต่จะไม่ไซ้ไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลไม่ละ
ภวราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ

แต่จะไม่ใช้ไม่ละการาคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่ละการาคานุสัย ไม่ละการาคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่อุปริยาป็นน-
ธรรม.

จบ การาคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ การาคานุสัยมุลี

การาคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลไม่ละการาคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่
ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไข้ไหม?

บุคคลไม่ละการาคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่นก็หาไม่ บุคคล
ย่อมไม่ละการาคานุสัย ปฏิฆานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น
คือในอุปริยาป็นนธรรม.

ก็หรือว่าบุคคลไม่ละอวิชชานุสัย จากที่ใด ย่อมไม่ละการาคา-
นุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไข้ไหม?

ไข้.

จบ การาคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

การาคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุล จบ

ทุกมุลกะ จบ

กามราคานุสย ปฏิฆานุสยมูล มานานุสยมูล

ติกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล ทิฏฐา

นุสยาติมูติ :-

[๑๔๐๕] บุคคลไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่ละทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาติมูติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูติ :-

บุคคลไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่ละภวราคานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าบุคคลไม่ละภวราคานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่ละภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย
จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่จะไม่ไข่มุขไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลย่อมไม่ละภวราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา
๒ ในกามธาตุ แต่จะไม่ไข่มุขไม่ละกามราคานุสัย และมานานุสัย จาก
ที่นั่น. บุคคลย่อมไม่ละภวราคานุสัย ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
และมานานุสัย จากที่นั่น คือที่อปริยาปนนธรรม.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุติ :-

บุคคลไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่ใด
ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไข่มุขไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าบุคคลไม่ละอวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละกามราคา-
นุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ไข่มุขไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย มานานุสัยมุต จบ.

ศิกมุลกะ จบ.

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

จตุกกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา -
นุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมุตติ :-

[๑๔๐๖] บุคคลไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย
และทิฏฐานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?
ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่ใด ย่อมไม่ละกาม-
ราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?
ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูละ
วิจิกิจจานุสยมุตติ
กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล จบ
จตุกกมูลกะ จบ.

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจจานุสยมูล

ปญฺจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา -
นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมุตติ :-

[๑๔๐๗] บุคคลไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย
ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่ละภวราคานุสย จาก

ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าบุคคลไม่ละภวราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่ละภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่จะไม่ไซ้ไม่ละปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่ละภวราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่ละกามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่ละภวราคานุสัย ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น คือ ที่อุปปีนนธรรม.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจจานุสยมุละ ภวราคานุสยมุลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมุละ อวิชชานุสยมุลี :-

บุคคลไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

หรือว่า บุคคลไม่ละอวิชานุสสัย จากที่ใด ย่อมไม่ละกามราคา-
นุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย จาก
ที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี
กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสยมูล จบ
ปัญจกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล

ฉักกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ วิชชานุสยมูลี :-

[๑๔๐๘] บุคคลไม่ละกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย
ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจฉานุสสัย และภวราคานุสสัย จากที่ใด ย่อมไม่ละ
อวิชชานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่ละอวิชชานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่ละกามราคา-

นุสั ย ปฏิฆานุสั ย มานานุสั ย ทิฏฐานุสั ย วิจิกิฉานุสั ย และภวราคา-
นุสั ย จากที่นั่น ไช้ไหม ?

ไช้.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิฉานุสย - ภวราคานุสยมูล จบ

นั้กมูลกะ จบ.

อุปปีตติฏฐาน โอภาสวาระ จบ

อุปบัติภูฐานบุคคลโลกาสุวาระ ปัจจนิก

กามราคานุสยมุต

เอกมุตกะ - กามราคานุสยมุต ประวิมานุสยมุต :-

[๑๔๐๕] บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละประวิมานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละกามราคานุสย ในทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละประวิมานุสย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละกามราคานุสย ที่รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ ที่อุปரியานน-ธรรม บุคคลนั้นย่อมไม่ละกามราคานุสย และไม่ละประวิมานุสย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ย่อมไม่ละกามราคานุสย และไม่ละประวิมานุสย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่าบุคคลจะไม่ละประวิมานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ไม่ละปฏิฆา-
นุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
อนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่ละปฏิฆาณุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละกามราคานุสัย จาก
ที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละปฏิฆาณุสัย ที่รูปธาตุ ที่อรูปรธาตุ
ที่อปริยาปันนธรรม บุคคลนั้นย่อมไม่ละปฏิฆาณุสัย และไม่ละกาม-
ราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอนาคามิมรรค ย่อมไม่ละปฏิฆาณุสัย และไม่ละกามราคานุสัย
ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสยมุละ ปฏิฆาณุสยมุลี

กามราคานุสยมุละ มานานุสยมุลี :-

บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
มานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละกามราคา-
นุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ ที่อรูปรธาตุ บุคคลผู้มี
ความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย จาก
ที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่
ไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละกามราคานุสัย

ที่ทุกขเวทนา ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้นย่อมไม่ละกามราคานุสัย และไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละกามราคานุสัย และไม่ละมานานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละมานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ไม่ละมานานุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค นั้น ย่อมไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละมานานุสัย ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ ที่อรูปรธาตุ ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละมานานุสัย และไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละมานานุสัย และไม่ละกามราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสยมุละ มานานุสยมุติ

กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ย่อมไม่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละการราคานุสัย ที่เวทนา ๑ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ ที่อรูปรธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่ละการราคานุสัย จากที่นั่น แก่บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่ละวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละการราคานุสัย ที่อุปฺริยาปັນนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละการราคานุสัย และไม่ละวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหตื้อเว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละการราคานุสัย และไม่ละวิจิกิจจานุสัย ในที่ที่ปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละวิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละการราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละวิจิกิจจานุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละการราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละวิจิกิจจานุสัย ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ ที่อรูปรธาตุ ที่อุปฺริยาปັນนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสัย และไม่ละการราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหตื้อเว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อม

ไม่ละวิจิกิจานุสัย และไม่ละกามราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูลี :-

บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่
ละภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ไม่ละกามราคา-
นุสัย ที่รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัต-
ตมรรคนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอรหัตตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละกามราคานุสัย ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ
ที่อปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย และไม่ละ
ภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละกามราคานุสัย และไม่ละ
ภวราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ไม่ละภวราคา-
นุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย

อนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละภวราคานุสัยจากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละภวราคานุสัย ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ ที่อุปปีนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสัย และไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละภวราคานุสัย และไม่ละภวราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี

กามราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

บุคคลใด ไม่ละภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรค ไม่ละภวราคานุสัย ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละภวราคานุสัย ที่อุปปีนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความ

พร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละกามราคานุสัย และไม่ละ
อวิชชานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ไม่ละอวิชา-
นุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
อนาคามีมรรคนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละกามราคานุสัย จาก
ที่นั่น. บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละอวิชชานุสัย ที่ทุกขเวทนา ที่
รูปธาตุ ที่อรูปรธาตุ ที่อุปธิยาป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
อวิชชานุสัย และไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละ
อวิชชานุสัย และไม่ละกามราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุล จบ

ปฏิฆานุสัยมุล

ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี :-

[๑๔๑๐] บุคคลใด ไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น

ยอมไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียง ด้วยอรหัตตมรรค ไม่ละปฏิมานุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ ที่อรุธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคนั้น ย่อมไม่ละปฏิมานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละปฏิมานุสัย ที่ทุกขเวทนา ที่อุปธิยานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ ปฏิมานุสัย และไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละปฏิมานุสัย และไม่ละมานานุสัย ในที่ที่พึงปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละมานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละปฏิมานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละมานานุสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละปฏิมานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละมานานุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ ที่อรุธาตุ ที่อุปธิยานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละมานานุสัย และไม่ละปฏิมานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อม

เพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละมานานุสสัย และไม่ละ
ปฏิฆานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี

ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

บุคคลใด ไม่ละปฏิฆานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละปฏิฆานุสสัย ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่
รูปธาตุ ที่อรุปรธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่ละปฏิฆานุสสัย จาก
ที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ใช่ไม่ละวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละปฏิฆานุสสัย ที่อปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละปฏิฆานุสสัย และไม่ละวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลาย
ที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคล
ที่ ๘ ย่อมไม่ละปฏิฆานุสสัย และไม่ละวิจิกิจจานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละวิจิกิจจานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละวิจิกิจจา-
นุสสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น
ย่อมไม่ใช่ไม่ละวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละ

วิจิจจานุสสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ ที่อรูปรธาตุ
ที่อปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละวิจิจจานุสสัย และไม่ละ
ปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อม
เพียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละวิจิจจานุสสัย และ
ไม่ละปฏิฆานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

ปฏิฆานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลใด ไม่ละปฏิฆานุสสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
ภวราคานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละปฏิฆานุสสัย
ที่รูปธาตุ ที่อรูปรธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอรหัตมรรคนั้น
ย่อมไม่ละปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วย
อรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละภวราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้น
นั้นแหละ ไม่ละปฏิฆานุสสัย ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่อปริยา-
ป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละปฏิฆานุสสัย และไม่ละภวราคานุสสัย
จากที่นั่น. บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วย
มรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละปฏิฆานุสสัย และไม่ละภวราคานุสสัย ใน
ที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละภวราคา-
นุสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น
ย่อมไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
อนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้น
นั้นแหละ ไม่ละภวราคานุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามชาติ ที่รูปชาติ
ที่รูปชาติ ที่อุปปีนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสัย
และไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้ม
ีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละภวราคานุสัย และ
ไม่ละปฏิฆานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

ปฏิฆานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี :-

บุคคลใด ไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
อวิชขานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละปฏิฆานุสัย
ที่เวทนา ๓ ในกามชาติ ที่รูปชาติ ที่รูปชาติ บุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น

แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละอวิชานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละปฏิฆานุสสัย ในอปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละปฏิฆานุสสัย และไม่ละอวิชานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละปฏิฆานุสสัย และไม่ละอวิชานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม,

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละอวิชานุสสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่ละอวิชานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละอวิชานุสสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ ที่อปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชานุสสัย และไม่ละปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละอวิชานุสสัย และไม่ละปฏิฆานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ อวิชานุสยมูลี

ปฏิฆานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูล :-

[๑๔๑๑] บุคคลใด ไม่ละมานานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ละมานานุสย ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ
ที่รูปธาตุ ที่อรุปรธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่ละมานานุสย จาก
ที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ใช่ไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละมานานุสย ที่อปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละมานานุสย และไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลาย
ที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค และบุคคล
ที่ ๘ ย่อมไม่ละมานานุสย และไม่ละวิจิกิจจานุสย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละมานานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละวิจิกิจจานุสย
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ ที่อรุปรธาตุ บุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น
แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละมานา-
นุสย จากที่นั่น. บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละวิจิกิจจานุสย ที่ทุกขเวทนา

ที่อุปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละวิกิฉินานุสสัย และไม่ละ
มานานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อม
เพียงด้วยอรหัตมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละวิกิฉินานุสสัย
และไม่ละมานานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ มานานุสยมุละ วิกิฉินานุสยมูลี

มานานุสยมุละ ภวารคานุสยมูลี :-

บุคคลใด ไม่ละมานานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
ภวารคานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละภวารคานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละมานานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละภวารคานุสสัย
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอรหัตมรรค
นั้น ย่อมไม่ละภวารคานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพียง
ด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละมานานุสสัย จากที่นั่น, บุคคล
นั้นนั่นแหละ ไม่ละภวารคานุสสัย ในทุกขเวทนา ที่อุปริยาป็นนธรรม
บุคคลนั้น ย่อมไม่ละภวารคานุสสัย และไม่ละมานานุสสัย จากที่นั่น,

บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค
ย่อมไม่ละภวาคานุสัย และไม่ละมานานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ มานานุสัยมุตตะ ภวาคานุสัยมุตติ

มานานุสัยมุตตะ อวิชขานุสัยมุตติ :-

บุคคลใด ไม่ละมานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
อวิชขานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละมานานุสัย
ในทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อม
ไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัต-
มรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละอวิชขานุสัย จากที่นั่น. บุคคลนั้นนั่นแหละ
ไม่ละมานานุสัย ที่อุปธิยานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละมานานุสัย
และไม่ละอวิชขานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคล
ผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ย่อมไม่ละมานานุสัย และไม่ละ
อวิชขานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชขานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ มานานุสัยมุตตะ อวิชขานุสัยมุตติ

มานานุสัยมุต จบ

ทีฎฐานุสยมุต

ทีฎฐานุสยมุตละ วิจิกจจานุสยมุตตี :-

[๑๔๑๒] บุคคลใด ไม่ละทีฎฐานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละวิจิกจจานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละวิจิกจจานุสย จากที่ใด บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละทีฎฐานุสย จากที่นั่น.

ไซ้ ฯลฯ

จบ ทีฎฐานุสยมุตละ วิจิกจจานุสยมุตตี

ทีฎฐานุสยมุต จบ

วิจิกจจานุสยมุต

วิจิกจจานุสยมุตละ ภาวราคานุสยมุตตี :-

[๑๔๑๓] บุคคลใด ไม่ละวิจิกจจานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละภาวราคานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละวิจิกิจฉา-
นุสัย ที่รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัต-
มรรคนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจฉาธุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละวิจิกิจฉาธุสัย ที่เวทนา ๓ ที่กามธาตุ ที่
อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจฉาธุสัย และไม่ละ
ภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละวิจิกิจฉาธุสัย
และไม่ละภวราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละวิจิกิจฉาธุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละภวราคานุสัย ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่
รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสัย จาก
ที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ใช่ไม่ละวิจิกิจฉาธุสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละภวราคานุสัย ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละภวราคานุสัย และไม่ละวิจิกิจฉาธุสัยจากที่นั่น, บุคคลทั้งหลาย
ที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค และบุคคล
ที่ ๘ ย่อมไม่ละภวราคานุสัย และไม่ละวิจิกิจฉาธุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

วิจิกิจจานุสยมฺหะ อวิชชานุสยมฺหิตี :-

บุคคลใด ไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่ใด บุคคลนั้น, ย่อมไม่ละอวิชชานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละวิจิกิจจานุสย ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ ที่อรุธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละอวิชชานุสย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละวิจิกิจจานุสย, ที่อปริยาปັນนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย และไม่ละอวิชชานุสย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย และไม่ละอวิชชานุสย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชานุสย จากที่ใด บุคคลนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละอวิชชานุสย ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ ที่อรุธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละอวิชชานุสย ที่อปริยาปັນนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสย และไม่ละ

วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย
ในที่ทั้งปวง

จบ วิจิกิจฉานุสยมุละ อวิชชานุสยมุลี

วิจิกิจฉานุสยมุล จบ

ภวราคานุสยมุล

ภวราคานุสยมุละ อวิชชานุสยมุลี :-

[๑๕๑๔] บุคคลใด ไม่ละภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละภวราคา-
नुสัย ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
อรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียง
ด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้น
นั้นแหละ ไม่ละภวราคานุสัย ที่อุปரியปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อม
ไม่ละภวราคานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลาย

ที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ย่อมไม่ละ
กามราคานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น, ใช่ไหม?

ใช่.

จบ ภวราคานุสยมุตตะ อวิชชานุสยมุตติ

ภวราคานุสยมุต จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุต

ทุกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุตตะ มานานุสยมุตติ :-

[๑๔๑๕] บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละกามราคา-
นุสัย ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ในรูปธาตุ ในอรุปรธาตุ บุคคลผู้มื
ความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆา-
นุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น

จะไม่ใช้ไม่ละมานานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละกาม-
ราคานุสสัย ที่ทุกขเวทนา ที่อุปரியป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย และไม่ละมานานุสสัย จากที่นั่น, บุคคล
ทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค ๒
จำพวก ย่อมไม่ละกามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย และไม่ละมานานุสสัย
ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละมานานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่ละกามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละมานานุสสัย
ในทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อม
ไม่ละมานานุสสัย และกามราคานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละมานานุสสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
บุคคลนั้น ย่อมไม่ละมานานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคล
นั้น จะไม่ใช่ไม่ละกามราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ
ไม่ละมานานุสสัย ที่รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ ที่อุปரியป็นนธรรม บุคคล
นั้น ย่อมไม่ละมานานุสสัย และไม่ละกามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย
จากที่นั่น บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย

มรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละมานานุสัย และไม่ละกามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด,
บุคคลใดนั้น ย่อมไม่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั้น
ใช่ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละกามราคานุสัย ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ
ที่รูปธาตุ ที่อรูปรธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย จากที่นั้น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ใช่ไม่ละวิจิกิจจา-
नुสัย จากที่นั้น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละกามราคานุสัย ที่อุปริยา-
ป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
และไม่ละวิจิกิจจานุสัย จากที่นั้น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคล
ผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละ
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และวิจิกิจจานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละวิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละวิจิกิจฉา-
นุสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น
ย่อมไม่ละวิจิกิจฉาธุสัย และกามราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้
มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย จาก
ที่นั่น. บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละวิจิกิจฉาธุสัย ที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ บุคคลนั้น ไม่ละวิจิกิจฉาธุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น
แต่บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่น
แหละ ไม่ละวิจิกิจฉาธุสัย ที่รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ ที่อุปธิยานนธรรม
บุคคลนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจฉาธุสัย และไม่ละกามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย จากที่นั่นบุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละวิจิกิจฉาธุสัย และ
ไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ :-

บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด,
บุคคลนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น ใ้ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละกามราคานุสัย
ที่รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น

ยอมไม่ละการราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แก่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละการราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละการราคานุสัย ในเวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละการราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่ละการราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละการราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่ละการราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละการราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละการราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละการราคานุสัย ที่ทุกเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่ละการราคานุสัย และการราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละการราคานุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมไม่ละการราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่ บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่ละการราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละการราคานุสัย ที่รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละการราคานุสัย ไม่ละการราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย

มรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละภวราคานุสัย ไม่ละกามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด,
บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละกามราคานุสัย
ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ ที่อรุธาตุ บุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆา-
นุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น
จะไม่ไซ้ไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละ
กามราคานุสัย ในอปริยาปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละกาม-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละอวิชชา-
นุสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น
ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย และกามราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้
มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย จาก
ที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละอวิชชานุสัย ที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น
แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่ไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ
ไม่ละอวิชชานุสัย ที่รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ ที่อุปரியานนธรรม
บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย ไม่ละกามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
มรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย ไม่ละกามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย ในที่ทั้งปวง ?

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล ทิฏฐา-

นุสัยาทิมูลี :-

[๑๔๑๖] บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ มานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละกามราคานุสัย ที่เวทนา ๓ ในกามชาติ ที่รูปธาตุ ที่อรูปรธาตุ บุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ละมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้นไม่ไซ้ไม่ละวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละกามราคานุสัย อปรียา- ปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ มานานุสัย และไม่ละวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย และไม่ละวิจิกิจจานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละวิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละวิจิกิจจานุสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค

นั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย กามราคานุสย และมานานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละปฏิฆานุสย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละวิจิกิจจานุสย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย ปฏิฆานุสย และ มานานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่ละกามราคานุสย จาก ที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละวิจิกิจจานุสย ที่รูปธาตุ ที่ อรูปธาตุ ที่อุปரியปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย ไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย จากที่นั่น บุคคล ผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละวิจิกิจจานุสย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วย อรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย กามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น แก่บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ ไม่ละมานานุสย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละวิจิกิจจานุสย ที่ทุกขเวทนา ที่อุปரியปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย ไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย จากที่นั่น บุคคล ทั้งหลายที่เหลือ, เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย ไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูละ :-

บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย
จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?
ใช่.

ก็หรือว่าบุคคลใด ไม่ละภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละภวราคา-
นุสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น
ย่อมไม่ละภวราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละภวราคานุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามชาติ
บุคคลนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จาก
ที่นั่น แต่บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น บุคคล
นั้นนั่นแหละ ไม่ละภวราคานุสัย ที่รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ ที่อุปริยา-
ป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสัย ไม่ละกามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
อรหัตมรรค ไม่ละภวราคานุสัย ในเวทนา ๒ ในกามชาติ บุคคล
ผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสัย กาม-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียง

ด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่ใช่ไม่ละมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคล
นั้นนั่นแหละ ไม่ละภวราคานุสัย ทุกขเวทนา อปรียาป็นนธรรม
บุคคลนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสัย ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
และมานานุสัย จากที่นั่น บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความ
พร้อมเพียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละภวราคานุสัย ไม่ละกาม-
ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูตี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูตี :-

บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย
จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละกามราคานุสัย
ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อม
ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคล
ผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละอวิชชานุสัยจาก
ที่นั่น. บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละกามราคานุสัย ท่อปรียาป็นนธรรม
บุคคลนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย และ
ไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มี

ความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคไม่ละอวิชชานุสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละอวิชชานุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้นย่อมไม่ละอวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละไม่ละอวิชชานุสัย ที่รูปธาตุ ที่อรูปธาตุ ที่อุปธิยา-ปັນนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้น บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล จบ.

ติกรมุลกะ จบ.

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยามูล

จตุกกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-

[๑๔๑๗] บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานา-
นุสย และทิฏฐานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย
จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละวิจิกิจจานุสย จากที่ใด บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย
จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละวิจิกิจจา-
นุสย ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น
ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย กามราคานุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย
จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่
ไม่ละ ปฏิฆานุสย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละวิจิกิจจานุสย
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจจานุสย ปฏิฆานุสย
มานานุสย และทิฏฐานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้นจะไม่ใช่ไม่ละกาม-
ราคานุสย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละวิจิกิจจานุสย ที่

รูปธาตุ ที่รูปธาตุ ที่อปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
วิจิกิจฉานุสัย ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และ
ทิฏฐีานุสัย จากที่นั่น, บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค
ไม่ละวิจิกิจฉานุสัยที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ ที่รูปธาตุ
บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจฉานุสัย
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐีานุสัย จากที่นั่น แก่บุคคลผู้
มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละมานานุสัย จาก
ที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละวิจิกิจฉานุสัยที่ทุกขเวทนา ที่
อปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละวิจิกิจฉานุสัย ไม่ละกามราคา-
नुสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐีานุสัย จากที่นั่น, บุคคล
ทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก
และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละวิจิกิจฉานุสัย ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆา-
नुสัย มานานุสัย และทิฏฐีานุสัย ในที่ทั้งปวง ฯลฯ

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐีานุสัยมูละ
วิจิกิจฉานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐีานุสัยมูล จบ.
จตุกกมูลกะ จบ.

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา -
นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-**

[๑๔๑๘] บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานา-
นุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละ
ภวราคานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละภวราคานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และ
วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละภวราคานุสยในเวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่
รูปธาตุ ที่อรูปรธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสย กาม-
ราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น
จะไม่ใช่ไม่ละทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น, บุคคลนั้น
นั้นแหละ ไม่ละภวราคานุสยในอปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อม
ไม่ละภวราคานุสย ไม่ละกามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐา-

นุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
อนาคามิมรรค ไม่ละภวราคานุสสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสสัย กามราคานุสสัย
มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย แต่บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละภวราคานุสสัย ที่เวทนา ๒ ในกามชาติ
บุคคลนั้นย่อมไม่ละภวราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย
และวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่ละกามรา-
คานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละภวราคานุสสัย ที่รูปชาติ
ที่อรุปชาติ ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสสัย
ไม่ละกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉา-
นุสสัย จากที่นั่น บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละ
ภวราคานุสสัย ที่เวทนา ๒ ในกามชาติ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
อรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่ละภวราคานุสสัย กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย
ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียง
ด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละมานานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้น
นั่นแหละ ไม่ละภวราคานุสสัยในทุกขเวทนา ที่อุปரியานนธรรม
บุคคลนั้นย่อมไม่ละภวราคานุสสัย ไม่ละกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย
มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลาย
ที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และ

บุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละภวราคานุสัย ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -
วิจิกิจฉานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

**กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -
วิจิกิจฉานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-**

บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐา-
นุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย
จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละกามราคานุสัย
ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อม
ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉา-
นุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น
จะไม่ใช่ว่าจะไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละ
กามราคานุสัย ที่อุปரியปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย และไม่ละ
อวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความ

พร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละอวิชชานุสัย ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ใช่ไม่ละทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้น นั่นแหละ ไม่ละอวิชชานุสัย ที่อุปரியปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละอวิชชานุสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละอวิชชานุสัย ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ

บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่ละกามราคานุสสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละกามราคานุสสัย ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสสัย ไม่ละกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละอวิชชานุสสัย ไม่ละกามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย

วิจิกิจฉานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสยมุล จบ.

ปัญจกมุตกะ จบ.

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัย - ภวราคานุสัยมูล

นั้กมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย

วิจิกิจจานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัย-

มูถี :-

[๑๔๑๕] บุคคลใด ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่ละกามราคานุสัย ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละกามราคานุสัย ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย ภวราคานุสัย และไม่ละอวิชชานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่ละอวิชชาวุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิ-
จานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลที่ ๘ ไม่ละอวิชชาวุสัย ที่เวทนา ๑ ในกามธาตุ ที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่ละอวิชชาวุสัย กาม-
ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่
บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ไซ้ไม่ละทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย จาก
ที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละไม่ละอวิชชาวุสัย ที่อุปரியปันนธรรม
บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชาวุสัย ไม่ละกามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น
บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่ละที่ทุกขเวทนา
บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่ละอวิชชาวุสัย
กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย
จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่
ไซ้ไม่ละปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่ละอวิชชาวุสัย
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชาวุสัย ปฏิฆา-
วุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย จาก
ที่นั่น แต่บุคคลนั้น จะไม่ไซ้ไม่ละกามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคล
นั้นนั่นแหละ ไม่ละอวิชชาวุสัย ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อุปريا-
ปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ละอวิชชาวุสัย ไม่ละกามราคานุสัย

ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจจานุสสัย และภวราคานุสสัย
จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
มรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่ละอวิชชานุสสัย ไม่ละกาม-
ราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจจานุสสัย และ
ภวราคานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

จบกามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี
กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูล จบ.

ฉักกมุลกะ จบ.

อุปปัตติฏฐานบุคคลโลกาสวาระ ปัจจนิก จบ.

ปชهنวาระ จบ

ปริญญาวาระ

อุปปัตติฐานบุคคลวาระ อนุโลม

กามราคานุสยมูล

เอกมุลกะ - กามราคานุสยมุละ ปฏิฆานุสยมุลี :-

[๑๔๒๐] บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสสัย บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมกำหนด
รู้กามราคานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสยมุละ ปฏิฆานุสยมุลี

กามราคานุสยมุละ มานานุสยมุลี :-

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้
มานานุสสัย ไซ้ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้มานานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้
รู้กามราคานุสัย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมุละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้
ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่?

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้กามราคานุสัย ไซ้ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

จบ กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี

กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยาติมูลี :-

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้
ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย ไซ้ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิชานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้กามราคานุสัย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัยมูละ ภวราคานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัยมูล จบ

ปฏิฆานุสัยมูล

ปฏิฆานุสัยมูละ มานานุสัยมูลี :-

[๑๔๒๑] บุคคลใด กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้กามราคานุสัย ไซ้ไหม ?

กำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้มานานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสัยมูละ มานานุสัยมูลี

ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด กำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้
ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย ไซ้ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด กำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้
ภวราคานุสสัย ฯลฯ อวิชชานุสสัย ไซ้ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้อวิชชานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ

ปฏิฆานุสยมุล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

[๑๔๒๒] บุคคลใด กำหนดรู้มานานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้มานานุสสัย ไซ้ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด กำหนดรู้มานานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้
ภวราคานุสสัย ฯลฯ อวิชชานุสสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้อวิชชานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้มานานุสสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ

มานานุสยมูล จบ

ทีฎฐานุสยมุต

ทีฎฐานุสยมุตเต วิจิกิจจานุสยมุตตี :-

[๑๔๒๓] บุคคลใด กำหนดรู้ทีฎฐานุสย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้ วิจิกิจจานุสย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้ทีฎฐานุสย ไซ้ไหม ?

ไซ้ ฯลฯ

จบ ทีฎฐานุสยมุตเต วิจิกิจจานุสยมุตตี

ทีฎฐานุสยมุต จบ

วิจิกิจานุสยมุต

วิจิกิจจานุสยมุตเต ภวราคานุสยาติมุตตี :-

[๑๔๒๔] บุคคลใด กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้ภวราคานุสย ฯลฯ อวิชชานุสย ไซ้ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิชานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้วิกิจจานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ วิกิจจานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมูลี

วิกิจจานุสยมูล จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมุละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๔๒๕] บุคคลใด กำหนดรู้ภวราคานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้ อวิชชานุสสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิชานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้ ภวราคานุสสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ ภวราคานุสยมุละ อวิชชานุสยมูลี

ภวราคานุสยมูล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูติ :-

[๑๔๒๖] บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้มานานุสย ไซ้ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้มานานุสย, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาติมูติ :-

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสย, บุคคลนั้น กำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย ไซ้ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสยนั้น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาติมูติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย, บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสย ฯลฯ อวิชชานุสย ไซ้ไหม ?

กำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้อวิชชานุสย บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ

ทิวฐานุสยาทิมุติ :-

[๑๔๒๗] บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิฆานุสย
และมานานุสย, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ทิวฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจจานุสย
ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย, บุคคลนั้น กำหนดรู้

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ?

ย่อมกำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยาทิมูลี :-

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย,
บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้อวิชชานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ไซ้ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้มานานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล จบ

ติกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

จตุกกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุ -
สยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-

[๑๔๒๘] บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิฆานุสย
มานานุสย และทิฏฐานุสย, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจจานุสย
ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย
ใช่ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้ทิฏฐานุสย ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิฆา-
นุสย มานานุสย และกิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสยนั้น ฯลฯ

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูละ
วิจิกิจจานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล จบ
จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย - วิจิกิจฉา -
นุสยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุ -
สย - วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-**

[๑๔๒๕] บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิฆานุสย
ทิฏฐานุสย และวิจิกิจฉานุสย, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสย
๗๗ อวิชชานุสย ไขไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้อวิชชานุสย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และ
วิจิกิจฉานุสย ไขไหม?

ย่อมกำหนดรู้มานานุสย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสยมูล จบ.

ปัญจกมูลกะ จบ.

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย- มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล

ฉักกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย-

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี :-

[๑๔๓๐] บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิฆานุสย
มานานุสย ทิฏฐานุสย วิจิกิจฉานุสย, และภวราคานุสย บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้อวิชขานุสย ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้อวิชขานุสย, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย วิจิกิจฉา-
นุสย และภวราคานุสย ไซ้ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้มานานุสย และภวราคานุสย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย- มานานุสย - ทิฏฐานุสย-

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล จบ

ฉักกมุลกะ จบ

อุปปัตติปฏิฐาน ปุคคลวาระ อนุโลม จบ

อุปัตติฐานโอกาสวาระ อนุโลม

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๔๓๑] บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่ใด กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้มานานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลกำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนดรู้

มานานุสัย และยอมกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี :-

บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ทิฏฐา-
นุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้
กามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลยอมกำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย และกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น
คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี :-

บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ภวราคา-
นุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด ย่อมกำหนด
รู้กามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนดรู้อวิชชานุสัย และกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสยมูล จบ

ปฏิฆานุสยมูล

ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๔๓๒] บุคคลกำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้มานานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้มานานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี

ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

บุคคลกำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ใน กามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย และกำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาติมูลี

ปฏิมานุสยมุละ ภวราคานุสยมุตติ :-

บุคคลกำหนดรู้ปฏิมานุสย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าบุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ ปฏิมานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิมานุสยมุละ ภวราคานุสยมุตติ

ปฏิมานุสยมุละ อวิชชานุสยมุตติ :-

บุคคลกำหนดรู้ปฏิมานุสย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้อวิชชานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ ปฏิมานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ใน กามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้ปฏิมานุสย

จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนดรู้วิชานุสสัย และกำหนดรู้ปฏิมานุสสัย
จากที่นั่น คือในทุกขเวทนา.

จบ ปฏิมานุสยมุละ อวิชชานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

[๑๔๓๓] บุคคลกำหนดรู้มานานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้
ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนด
รู้มานานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลย่อมกำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา
แต่ไม่ไซ้จะกำหนดรู้มานานุสสัย จากที่นั่น บุคคลย่อมกำหนดรู้วิจิกิจ-

มานุสสัย และกำหนดรู้มานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลกำหนดรู้มานานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสสัย
จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลกำหนดรู้มานานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้ภวราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อม
กำหนดรู้มานานุสสัย และย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสสัย จากที่นั่น คือที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้
มานานุสสัย, จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลกำหนดรู้มานานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้อวิชชานุสสัย
จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้วิชานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้
มานานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลกำหนดรู้วิชานุสสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่
ไม่ใช่จะกำหนดรู้มานานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนดรู้วิชานุสสัย
และกำหนดรู้มานานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสยมูละ อวิชานุสยมูลี

มานานุสยมูล จบ

ทีฎฐานุสยมูล

ทีฎฐานุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-

[๑๔๓๔] บุคคลกำหนดรู้ทีฎฐานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้
วิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้
ทีฎฐานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่ ฯลฯ

จบ ทีฎฐานุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี

ทีฎฐานุสยมูล จบ

วิกิฉนณนุสยมมล

วิกิฉนณนุสยมมละ ภวรกณนุสยมมล :-

[๑๔๓๕] บุคคลย้อมก้ณนครู้วิกิฉนณนุสย จากที่ใด, ย้อมก้ณนครู้ภวรกณนุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลย้อมก้ณนครู้วิกิฉนณนุสย จากที่นั่น คีอที่เวทนา ๓ ในกณนคธตฺต แต่ไม้ไซ้จะก้ณนครู้ภวรกณนุสย จากที่นั่น, บุคคลย้อมก้ณนครู้วิกิฉนณนุสย และก้ณนครู้ภวรกณนุสย จากที่นั่น คีอที่รฐปฐตฺต อรฐปฐตฺต

ก้หรือว้ บุคคลก้ณนครู้ภวรกณนุสย จากที่ใด, ย้อมก้ณนครู้วิกิฉนณนุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไซ้.

จบ วิกิฉนณนุสยมมละ ภวรกณนุสยมมล

วิกิฉนณนุสยมมละ อวิษณนุสยมมล :-

บุคคลก้ณนครู้วิกิฉนณนุสย จากที่ใด, ย้อมก้ณนครู้อวิษณนุสย จากที่นั่น ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้วิชานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้
วิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ วิจิกิจฉานุสยมุละ อวิชานุสยมูลี

วิจิกิจฉานุสยมูล จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมุละ อวิชานุสยมูลี :-

[๑๔๓๖] บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนด
รู้วิชานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้วิชานุสสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้
ภวราคานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลย่อมกำหนดรู้วิชานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๓
ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้ภวราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อม
กำหนดรู้วิชานุสสัย และย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสสัย จากที่นั่น คือ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ ภวราคานุสยมุละ อวิชานุสยมูลี

ภวราคานุสยมูล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูติ :-

[๑๔๓๗] บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย
จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้มานานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้มานานุสย จากที่ใด ย่อมกำหนดรู้
กามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น ?

บุคคลย่อมกำหนดรู้มานานุสย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ
อรุปรธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น
บุคคลย่อมกำหนดรู้มานานุสย กามราคานุสย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้ปฏิฆานุสย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี :-

บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?
ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย และกามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี :-

บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ย่อม กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี :-

บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ย่อม
กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลย่อมกำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ
อรุปรธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จาก
ที่นั่น. ย่อมกำหนดรู้อวิชชานุสัย และกามราคานุสัย จากที่นั่น คือ
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลย่อมกำหนดรู้อวิชชานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่
ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุล จบ

ทุกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

[๑๔๓๘] บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ มานานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ไช้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย จากที่นั่น ไช้ไหม?

บุคคลย่อมกำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย กามราคานุสัย และ มานานุสัย จากที่นั่น ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้ ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย และปฏิฆา- นุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี :-

บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จาก
ที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น คือ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จาก
ที่ใด, ย่อมกำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลย่อมกำหนดรู้วิชชานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น คือ ที่กามธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนดรู้วิชชานุสัย กามราคานุสัย และ มานานุสัย จากที่นั่น ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้ ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนดรู้วิชชานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล จบ

ตักมุลกกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

จตุกกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - ทิฏฐา -

นุสยมูละ วิจิกิจฉานุสยมูลี :-

[๑๔๓๕] บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัยปฏิฆานุสัย มานา-
นุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น
ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

บุคคลย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย
จากที่นั่น, ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคลย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย กาม-
ราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนด
รู้วิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา
แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ฯลฯ

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ
วิจิกิจฉานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล จบ.

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -
วิจิกิจฉานุสัยมูล

ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐา- นุสัย - วิจิกิจฉานุสัยมูละ ภวราคานุสัยทิมุติ :-

[๑๔๔๐] บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานา-
นุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้ภวราคา-
นุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจฉานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย - วิจิกิจฉานุสยมุละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลย่อมกำหนดรู้วิชานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และ
วิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้
กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนดรู้
อวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย
จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย
จากที่นั่น.

บุคคลย่อมกำหนดรู้วิชานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และ
วิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้
กามราคานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูละ

อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย-

วิจิกิจฉานุสยมูล จบ.

ปัญจกมูลกะ จบ.

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล

ฉักกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย

- วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๔๔๑] บุคคลกำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานา-
นุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจฉานุสสัย และภวราคานุสสัย จากที่ใด, ย่อม

กำหนดรู้วิชานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลกำหนดรู้วิชานุสสัย จากที่ใด ย่อมกำหนดรู้
กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจจานุสสัย และ
ภวราคานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลย่อมกำหนดรู้วิชานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจจานุสสัย และภวราคานุสสัย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น บุคคลย่อมกำหนดรู้วิชานุสสัย กามราคานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย และภวราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนดรู้วิชานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสสัย มานานุสสัย และภวราคานุสสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย - วิจิกิจจานุสย -

ภวราคานุสยมูล จบ.

ฉักกมุลกะ จบ.

อุปปีตติฎฐานโองาสวาระ อนุโลม จบ.

อุปบัติภูฐานบุคคลโลกาสุวาระ อนุโลม

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๔๔๒] บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

บุคคลใด ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้มานานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้มานานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น

ยอมกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่

จบ กามราคานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น, กำหนดรู้กามราคานุสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัยนั้น.

จบ กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ :-

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม กำหนดรู้ภวราคานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้ภวราคานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสย ทุกที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ

กามราคานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ :-

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม กำหนดรู้อวิชชานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ย่อมกำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้อวิชชานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น

ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ จบ

ปฏิฆานุสัยมุล

ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี :-

[๑๔๔๓] บุคคลใด กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้มานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยมุลี :-

บุคคลใด กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลที่ ๘ กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แต่ บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้น นั้นแหละ กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัย นั้น.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลใดกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี :-

บุคคลใด กำหนดรู้ปฏิมานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้อวิชขานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้อวิชขานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้ปฏิมานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จบ ปฏิมานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐฐานุสยชาติมูลี :-

[๑๔๔๔] บุคคลใด ย่อมกำหนดรู้มานานุสย จากที่ใด, บุคคล
นั้น ย่อมกำหนดรู้ทิฏฐฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

บุคคลที่ ๘ กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อม
กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้
มานานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ กำหนดรู้ คือที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้วิจิกิ-
ฉฉานุสัย จากที่นั่น กำหนดรู้มานานุสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับ
อนุสัยนั้น.

จบ มานานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูลี :-

บุคคลใด กำหนดรู้มานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค กำหนดรู้ที่เวท-
นา ๒ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น
ย่อมกำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
อรหัตมรรคนั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้น
นั่นแหละ กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้น ย่อมกำหนด

รู้มานานุสัย และกำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น ?

ใช่.

จบ มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลใด ย่อมกำหนดรู้มานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นกำหนด
รู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่นใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค กำหนดรู้ที่ทุกข-
เวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมกำหนด
รู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัต-
มรรคนั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ
กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้อวิชชานุสัย และกำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น.

จบ มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

มานานุสัยมุล จบ

ทีฎฐานุสยมุต

ทีฎฐานุสยมุตละ วิจิกิจจานุสยมุตตี :-

[๑๔๔๕] บุคคลใด กำหนดรู้ทีฎฐานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ทีฎฐานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่ ฯลฯ

จบ ทีฎฐานุสยมุตละ วิจิกิจจานุสยมุตตี

ทีฎฐานุสยมุต จบ

วิจิกิจจานุสยมุต

วิจิกิจจานุสยมุตละ ภาวราคานุสยมุตตี :-

[๑๔๔๖] บุคคลใด กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ภาวราคานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลที่ ๘ กำหนดรู้ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น
ย่อมกำหนดรู้วิจิณฺณานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่จะกำ
หนดรู้ภวราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ กำหนดรู้ที่รูปธาตุ
อรุปรธาตุ บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้วิจิณฺณานุสสัย จากที่นั่น และ
กำหนดรู้ภวราคานุสสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น.

ก็หรือว่าบุคคลใด กำหนดรู้ภวราคานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้วิจิณฺณานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่ใช่.

จบ วิจิณฺณานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

วิจิณฺณานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลใด กำหนดรู้วิจิณฺณานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้อวิชชานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ย่อมกำหนดรู้กิเลสอันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้อวิชชานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้วิจิณฺณานุสสัย จากที่นั่นใช่ไหม?

ไม่ใช่.

จบ วิจิณฺณานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

วิจิณฺณานุสยมูล จบ

ภรรวาคานุสยมูล

ภรรวาคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๔๔๗] บุคคลใด กำหนดรู้ภรรวาคานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้วิชชานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิชชานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ภรรวาคานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค กำหนดรู้ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมกำหนดรู้วิชชานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้ภรรวาคานุสย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้วิชชานุสย และกำหนดรู้ รากานุสย จากที่นั่น.

จบ ภรรวาคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

ภรรวาคานุสยมูละ จบ

เอกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๔๔๘] บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้มานานุสย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าบุคคลใด กำหนดรู้มานานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น ใช่มั้ย ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสย จากที่ใด, บุคคล

นั้น ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่นใช่ไหม ?

บุคคลที่ ๘ กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย และย่อมกำหนดรู้กามราคานุสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัย นั้น จากที่นั่น บุคคลนั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย และย่อมกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูลี :-

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น

กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุล จบ

ทุกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐา -

นุสยาทิมุติ :-

[๑๔๔๕] บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ มานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิ-
กิจจานุสัย จากที่นั่น ใช่มั้ย?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด, กำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น
ใช่มั้ย?

บุคคลที่ ๘ กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น
ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย และกำหนดรู้มานานุสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียว
กันกับอนุสัยนั้น จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้กาม-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ กำหนดรู้
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย
กำหนดรู้กามราคานุสัย และมานานุสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัย
นั้น จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ กำหนดรู้ในทุกขเวทนา บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้
วิจิกิจจานุสัย และกำหนดรู้ปฏิฆานุสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสัย

นั้น จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย และ
มานานุสัย จากที่นั่น

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยาทิมูลี :-

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย
จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น ไข้ไหม?
ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น
ไข้ไหม?

ย่อมกำหนดรู้มานานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ - มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมูลี :-

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย
จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น ไข้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิชานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค กำหนดรู้ที่ทุกข-
เวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมกำหนด
รู้วิชานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัต-
มรรคนั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย
จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามชาติ
ที่รูปชาติ อรูปชาติ บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้วิชานุสสัย และ
มานานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสสัย
และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น,

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ - มานานุสยมูละ อวิชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล - มานานุสยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

จตุกกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-

นุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-

[๑๔๕๐] บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย

มานานุสสัย และทิวฏฐานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉา-
นุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่าบุคคลใด กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และทิวฏฐานุสสัย จากที่นั่น
ไซ้ไหม?

บุคคลที่ ๘ กำหนดรู้ที่รูปธาตุ รูปธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น
ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสสัย และทิวฏฐานุสสัย และกำหนดรู้มานานุสสัย
อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น ไม่ใช่
จะกำหนดรู้กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น บุคคลนั้น
นั้นแหละ กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้
วิจิกิจฉานุสสัย และทิวฏฐานุสสัย กำหนดรู้กามราคานุสสัย และมานานุสสัย
อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่จะ
กำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั้นแหละ กำหนดรู้ที่ทุกข์
เวทนา บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้วิจิกิจฉานุสสัย และทิวฏฐานุสสัย และ
กำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย อันตั้งอยู่ในที่เดียวกันกับอนุสสัยนั้น จากที่นั่น แต่
บุคคลนั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐานุสยมูละ

วิจิกิจฉานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐานุสยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิกิณฺณานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิณฺณานุสยมฺหุ

**ปัญจกมฺหุละ - กามราคานุสย - ปฏิกิณฺณานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา -
นุสย - วิจิกิณฺณานุสยมฺหุละ ภวราคานุสยาทิมฺหุติ :-**

[๑๔๕๑] บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิกิณฺณานุสย มา-
นานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิณฺณานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม
กำหนดรู้ภวราคานุสย จากที่นั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้ภวราคานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น
กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิกิณฺณานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย ละวิจิกิ-
ณฺณานุสย จากที่นั้น ไช้ไหม ?

ย่อมกำหนดรู้มานานุสย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิกิณฺณานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิณฺณานุสยมฺหุละ ภวราคานุสยาทิมฺหุติ

**กามราคานุสย - ปฏิกิณฺณานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย - วิจิกิณฺณา -
นุสยมฺหุละ อวิชชานุสยมฺหุติ :-**

บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิกิณฺณานุสย มานานุสย

ทิวฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้
อวิชชานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้อวิชชานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิวฏฐานุสสัย และ
วิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น กำหนดรู้ที่
ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อม
กำหนดรู้อวิชชานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
อรหัตมรรคนั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย
ทิวฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ
กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลนั้น
ย่อมกำหนดรู้อวิชชานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น
ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิวฏฐานุสสัย และวิจิกิจจา
नुสสัยจากที่นั่น.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐานุสย

วิจิกิจจานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิวฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล จบ.

ปัญจกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย

วิจิกิจฉานุสย ภวราคานุสยมูล

นัคคมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๔๕๒] บุคคลใด กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย วิจิกิจฉานุสย และภวราคานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อมกำหนดรู้อวิชชานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าบุคคลใด กำหนดรู้อวิชชานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย วิจิกิจฉานุสย และภวราคานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค กำหนดรู้ที่ทุกข-
เวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมกำหนด
รู้อวิชชานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัต-
มรรคนั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐา-
นุสย วิจิกิจฉานุสย และภวราคานุสย จากที่นั่น, บุคคลนั้น
นั้นแหละ กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้
อวิชชานุสย และมานานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ กำหนดรู้ในรูปธาตุ ใน อรูปธาตุ บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้วิชชานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น ไม่ใช่จะกำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น,

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัย - ภวราคานุสัยมูล จบ

นั้กกมุตกะ จบ

อุปปัตติฐานโอกาสวาระ อนุโลม จบ

อุปัติติฎฐานบุคคลวาระ ปัจจนิก

กามราคานุสยมูล

เอกมุลกะ - กามราคานุสยมุละ ปฏิฆานุสยมุลี :-

[๑๔๕๓] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสสัย บุคคลนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้ กามราคานุสสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสยมุละ ปฏิฆานุสยมุลี

กามราคานุสยมุละ มานานุสยมุลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนด
รู้มานานุสสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้กาม-

ราคานุสัย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้มานานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้
กามราคานุสัย และไม่กำหนดรู้มานานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้มานานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้กามราคานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้
มานานุสัย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่
เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่
กำหนดรู้มานานุสัย และไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย.

จบ กามราคานุสัยมุตตะ ทิฏฐานุสยาทิมุตติ

กามราคานุสยมุตตะ ภวราคานุสยมุตติ :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนด
รู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้
วิจิกิจจานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียง
ด้วยอนาคามีมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และ
ไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิกิจจานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้วิ-
กิจจานุสสัย แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย, บุคคลทั้งหลายที่
เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่
๘ ย่อมไม่กำหนดรู้วิกิจจานุสสัย และไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย.

จบกามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนด
รู้ภวราคานุสสัย ฯลฯ อวิชชานุสสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้กาม-
ราคานุสสัย แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้
กามราคานุสสัย และไม่กำหนดรู้อวิชชานุสสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้กามราคานุสสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ไม่กำหนดรู้
อวิชชานุสัย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย. บุคคลทั้งหลายที่
เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่
กำหนดรู้อวิชชานุสัย และไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย.

จบ กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุล จบ

ปฏิฆานุสัยมุล

ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี :-

[๑๔๕๔] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้มานานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ปฏิ-
ฆานุสัย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้มานานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้
ปฏิฆานุสัย และไม่กำหนดรู้มานานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้มานานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้
มานานุสัย แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้
มานานุสัย และไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสัย.

จบ ปฏิมานุสยมุละ มานานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสัย บุคคลนั้น, ย่อมไม่กำหนด
รู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสัย แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้วิ-
จิกิจฉานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียง
ด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสัย และ
ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้
วิจิกิจฉานุสัย แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสัย บุคคลทั้งหลายที่

เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่
๘ ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย และไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

ปฏิฆานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้
ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้
ปฏิฆานุสัย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้
ปฏิฆานุสัย และไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ย่อมกำหนดรู้
อวิชชานุสัย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้
อวิชชานุสัย และไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูลี

ปฏิฆานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

[๑๔๕๕] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้มานานุสย, บุคคลนั้น ย่อม ไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสย ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้ วิจิกิจฉานุสย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อม เปรียงด้วยอรหัตมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสย และไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสย.

ก็หรือว่า บุคคลใด. ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสย บุคคลนั้น ย่อม ไม่กำหนดรู้มานานุสย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเปรียงด้วยอรหัตมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้ วิจิกิจฉานุสย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้มานานุสย, บุคคลที่ทั้งหลายที่ เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเปรียงด้วยอรหัตมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสย และไม่กำหนดรู้มานานุสย.

จบ มานานุสยมูล ทิฏฐานุสยาทิมุติ

มานานุสยมูล ภาวคานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้มานานุสย บุคคลนั้น, ย่อมไม่กำหนดรู้ภาว-

ราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้มานานุสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยาทิมูลี
มานานุสัยมูล จบ

ทิวฐานุสัยมูล

ทิวฐานุสัยมูละ วิจิกิจฉานุสัยมูลี :-

[๑๔๕๖] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ทิวฐานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้ทิวฐานุสัย ไซ้ไหม ?

ไซ้ ฯลฯ

จบ ทิวฐานุสัยมูละ วิจิกิจฉานุสัยมูลี
ทิวฐานุสัยมูล จบ

วิกิงานุสยมูล

วิกิงานุสยมูละ ภวราคานุสยาติมูลี :-

[๑๔๕๗] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิกิงานุสย, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสย ฯลฯ อวิชานุสย ไซ้ใหม่ ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้
วิกิงานุสย แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้อวิชานุสย, บุคคลทั้งหลายที่
เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค และบุคคลที่
๘ ย่อมไม่กำหนดรู้วิกิงานุสย และไม่กำหนดรู้อวิชานุสย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้อวิชานุสย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้วิกิงานุสยไซ้ใหม่ ?

บุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชานุสย แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้
วิกิงานุสย บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อม-
เพรียงด้วยอรหัตมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชานุสย
และไม่กำหนดรู้วิกิงานุสย.

จบ วิกิงานุสยมูละ ภวราคานุสยาติมูลี

วิกิงานุสยมูล จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๔๕๘] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

ภวราคานุสยมูล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๔๕๙] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆา-
นุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย
บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำ
พวก ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่กำหนดรู้
มานานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้มานานุสัย บุคคลนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ย่อมกำหนดรู้
มานานุสัย แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย,
บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒
จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย และไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย แต่
จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคล

ผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนด
รู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้
วิจิกิจฉานุสัย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอนาคามิ
มรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย และไม่กำหนดรู้
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสยาทิมูลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย, บุคคล
นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอรหัตมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย,
บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยมรรค ๒
จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่กำหนด
รู้อวิชชานุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้
อวิชานุสสัย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย,
บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒
จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย และไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย
และปฏิฆานุสสัย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล

**ติกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐา-
นุสยาทิมูลี :-**

[๑๔๖๐] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย
และมานานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิ-
จานุสสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และ
และมานานุสสัย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย และไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉา-
นุสัย.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้
วิจิกิจฉานุสัย และมานานุสัย แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย,
และ ปฏิฆานุสัย บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมมรรคนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย แต่จะ
ไม่กำหนดรู้มานานุสัยก็หาไม่ บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้ม
ีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนด
รู้วิจิกิจฉานุสัย ละไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ
มานานุสัย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมูลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานา-
นุสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย
ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าบุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้
อวิชานุสสัย และมานานุสสัย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย
และปฏิฆานุสสัย บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมกำหนดรู้วิชานุสสัย และไม่กำหนดรู้
กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิमुลึ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

**จตุกกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสยมูละ วิจิกิจฉานุสยมุลึ :-**

[๑๔๖๑] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย
มานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสสัย
ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย

ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้
วิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย แต่จะไม่ใช่ว่าไม่กำหนดรู้กาม-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย, บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัต-
มรรค ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ
ทิฏฐานุสัย แต่จะไม่ใช่ว่าไม่กำหนดรู้มานานุสัย, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก แต่บุคคลที่ ๘
ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย และไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆา-
नुสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย ฯลฯ

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ
วิจิกิจฉานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล จบ
จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -
วิจิกิจฉานุสัยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐา -
นุสัย - วิจิกิจฉานุสัยมูละ ภวราคานุสัยาทิมูลี :-**

[๑๔๖๒] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย

มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนด
รู้ภวราคานุสสัย ฯลฯ อวิชชานุสสัย ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสสัย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และ
วิจิกิจจานุสสัย ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย ปฏิ-
ฆานุสสัย มานานุสสัย แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจา-
นุสสัย บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้
อวิชชานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย แต่จะไม่ไซ้ไม่
กำหนดรู้กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘
ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชชานุสสัย และจะไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆา-
นุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยาติมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล จบ

ปัญจกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิกิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูล

ฉักกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิกิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี :-

[๑๔๖๓] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิฆานุสย-
มานานุสย ทิฏฐานุสย วิกิกิจจานุสย และภวราคานุสย, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชขานุสย ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้อวิชขานุสย, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย วิกิกิจ-
จานุสย และภวราคานุสย.

บุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชขานุสย กามราคานุสย ปฏิ-
ฆานุสย มานานุสย และภวราคานุสย แต่จะไม่ใช่ว่าไม่กำหนดรู้ทิฏฐา
านุสย และวิกิกิจจานุสย, บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค
ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชขานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย วิกิกิจจานุสย
และภวราคานุสย แต่จะไม่ใช่ว่าไม่กำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย
บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๒ - หน้าที่ 501

จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย และไม่กำหนดรู้
กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจจานุสสัย และ
ภวราคานุสสัย.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูล จบ

นั้กมูลกะ จบ

อุปปีตติฎฐาน ปุคคถวาระ ปัจจนิก จบ

อุปัติกฐานโอกาสวาระ ปัจฉก

กามราคานุสยมูล

เอกมุลกะ - กามราคานุสยมุละ ปฏิฆานุสยมุลี :-

[๑๔๑๖] บุคคลไม่กำหนดรู้กามราคานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย จากที่นั่น คือ ที่ทุกขเวทนา แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย และไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสย จากที่นั่น คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อุปரியานนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสย จากที่นั่น คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้กามราคานุสย จากที่นั่น บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสย และไม่กำหนดรู้กามราคานุสย จากที่นั่น คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อุปரியานนธรรม.

จบ กามราคานุสยมุละ ปฏิฆานุสยมุลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

บุคคลไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้ มานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อม ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น คือ ที่ทุกขเวทนา ทือปรียาปนนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้ กามราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ไซ้.

จบ กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

บุคคลไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้ ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกข-เวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และไม่กำหนดรู้

วิจิจจนุสสัย จากที่นั่น คือ ทือปริยาปนนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้วิจิจจนุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้กามราคานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

ใช่.

จบ กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้
ภวราคานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย จากที่นั่น คือ ที่รูปธาตุ
อรุปรธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคล
ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย และไม่กำหนดรู้ภวราคานุสสัย จากที่นั่น คือ
ที่ทุกขเวทนา ทือปริยาปนนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้ภวราคานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้กามราคานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสสัย จากที่นั่น คือ ที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัยจากที่นั่น, บุคคลไม่

กำหนดรู้ภวราคานุสัย และไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น คือ
ที่ทุกขเวทนา ที่อุปริยาป็นนธรรม.

จบ กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคล ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้
อวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น คือในทุกข-
เวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย
จากที่นั่น. บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และไม่กำหนดรู้
อวิชชานุสัย จากที่นั่น คือที่อุปริยาป็นนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้ กามราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ จบ

ปฏิมานุสยมูล

ปฏิมานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๔๖๕] บุคคลไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้มานานุสย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสย และไม่กำหนดรู้มานานุสย จากที่นั่น คือที่อุปரியานนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้มานานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสย และไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสย จากที่นั่น คือที่อุปரியานนธรรม.

จบ ปฏิมานุสยมูละ มานานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมูล ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

บุคคล ไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสย จากที่นั่น คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนดรู้ปฏิมานุสย และไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น คือที่อปริยาปนนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ ปฏิมานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

ปฏิมานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลิ :-

บุคคล ไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสย จากที่นั่น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสย และไม่กำหนดรู้ภวราคานุสย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ที่กามธาตุ ที่อปริยาปนนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา
แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้
ภวราคานุสัย และไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือ ที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ คือ ท่อปรียาป็นนธรรม.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี

ปฏิฆานุสยมุละ อวิชขานุสยมูลี :-

บุคคลไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชขานุ-
สัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือ ที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้อวิชขานุสัย
จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย และไม่กำหนดรู้อวิช-
ขานุสัย จากที่นั่น คือ ท่อปรียาป็นนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้อวิชขานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ อวิชขานุสยมูลี

ปฏิฆานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

[๑๔๖๖] บุคคล ไม่กำหนดรู้มานานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้ทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคล ไม่กำหนดรู้มานานุสย จากที่นั่น คือ ที่ทุกขเวทนา แต่
จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น บุคคล ไม่กำหนดรู้มานา-
นุสย และไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสย จากที่นั่น คือ ที่อุปริยาปน-
ธรรม.

หรือว่า บุคคล ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้ปฏิฆานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคล ไม่กำหนดรู้มานานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้
ภวราคานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อม
กำหนดรู้ภวราคานุสัย และไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น คือใน
ทุกขเวทนา ที่อุปரியป็นนธรรม.

จบ มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี

มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

บุคคล ไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้
อวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา
แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้
มานานุสัย และไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น คือที่อุปரியป็นน-
ธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

มานานุสัยมูต จบ

ทีฎฐานุสยมุต

ทีฎฐานุสยมุต วิจิกิจจานุสยมุตติ :-

[๑๔๖๗] บุคคลไม่กำหนดรู้ทีฎฐานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้ วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย จากที่ใด ย่อมไม่
กำหนดรู้ทีฎฐานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่ ฯลฯ

จบ ทีฎฐานุสยมุตวิจิกิจจานุสยมุตติ

ทีฎฐานุสยมุต จบ

วิจิกิจจานุสยมุต

วิจิกิจจานุสยมุตติ ภาวราคานุสยมุตติ :-

[๑๔๖๘] บุคคลไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้ภาวราคานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคล
ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย และไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น
คือที่อุปரியานนธรรม.

จบ วิจิกิจฉานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ

วิจิกิจฉานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ :-

บุคคล ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้
อวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้ วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ วิจิกิจฉานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

วิจิกิจฉานุสยมุต จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๔๖๕] บุคคลไม่กำหนดรู้ภวราคานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชชานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ แต่จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสย จากที่นั่น บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสย และไม่กำหนดรู้อวิชชานุสย จากที่นั่น คือที่อุปரியป็นนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้อวิชชานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

ภวราคานุสยมูล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูล

ทุกมูลละ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูลละ มานานุสัยมูลี :-

[๑๔๖๐] บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัยจากที่นั่น คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดมมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น คือที่อปริยาปนนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย และกามราคานุสัย จากที่นั่น คือ ที่ทุกขเวทนา แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คืออปริยาปนนธรรม,

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูลละ มานานุสัยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

บุคคล ไม่กำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่ใด,
ย่อมไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น
คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ใช้ไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น
บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย และไม่กำหนดรู้
วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น คือที่อุปปริยาปนนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่นใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมุลี :-

บุคคล ไม่กำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่ใด,
ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย และปฏิฆานุสย จากที่นั่น
คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ใช้ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสย จากที่นั่น,
บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิฆานุสย และย่อม

ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่นคือที่อุปரியานนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด ย่อมไม่
กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย และกามราคานุสัย จากที่
นั่น คือ ที่ทุกขเวทนา แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่
เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่อุปரியานนธรรม.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคล ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด,
ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น
คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่
กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น คือที่อุปரியานนธรรม.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่

กำหนดรู้ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุล จบ

ทุกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุล

ติกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ทิฏฐา-

นุสยาทิมุลี :-

[๑๔๗๑] บุคคลไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ
มานานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัย
จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล ภวราคานุสัยมูล :-

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่ใด ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?
ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัยจากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น คือ ที่ทุกขเวทนา แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมกำหนดรู้ภวราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น, คือที่ อปรียาป็นนธรรม.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูล

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชขานุสัยมูล :-

บุคคล ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชขานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

จตุกกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-

นุสยมูละ วิจิกิจฉานุสยมูลี :-

[๑๔๗๒] บุคคล ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย
มานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสสัย
จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่
กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย จาก

ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้ ฯลฯ

จบ กามราคานุสย - ปฏิจจานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูละ

วิจิกิจจานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิจจานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิจจานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-

วิจิกิจจานุสยมูล

ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิจจานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-

นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภาวราคานุสยมูลี :-

[๑๔๗๓] บุคคลไม่กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิจจานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้ภาวราคานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้ภาวราคานุสย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย ปฏิจจานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ภาวราคานุสย กามราคานุสย และมานานุสย จากที่นั่น คือ ที่ทุกขเวทนา แต่จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้ปฏิจจานุสย

ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ ภวราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ และไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคลย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น คือ ที่อุปธิยาปนนธรรม.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -
วิจิกิจฉานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย - วิจิกิจฉานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคล ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนด รู้อวิชชานุสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และ

วิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสยมูล จบ

ปัญจกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล

นัฏกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๔๓๔] บุคคลไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจฉานุสสัย และภวราคานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้ อวิชชานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลไม่กำหนดรู้อวิชชานุสสัย จากที่ใด, ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจฉา-

นุสสัย และภวราคานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล จบ

ฉักกมุลกะ จบ

อุปปีตติฏฐานโองาสวาระ ปัจจนิก จบ

อุปบัติภูฐานบุคคลโลกาสุวาระ ปัจฉนิก

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๔๗๕] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อุปริยา-ป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย และไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย และไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค
นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จาก
ที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่
อปรียาป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย และไม่กำหนด
รู้กามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย และไม่
กำหนดรู้กามราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัยมุละ ปฏิฆานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น
แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้

มานานุสสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา
ที่อปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย และ
ไม่กำหนดรู้มานานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มึ
ความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย
และไม่กำหนดรู้มานานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้มานานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค
นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลมีความพร้อมเพรียง
ด้วยอนาคามิมรรค จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย จากที่นั่น,
บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ
อรุปรธาตุ ที่อปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสสัย
และไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้น
บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้มานา-
นุสสัย และไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสยจากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม ไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๑ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น, บุคคล นั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่อปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ กำหนดรู้กามราคานุสย และไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น, บุคคล ทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และ บุคคลที่ ๔ ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย และไม่กำหนดรู้วิจิกิจจา- นุสย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย จากที่ใด, บุคคล นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้ที่ เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อม เพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสย จาก ที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ

อรุปชาตุ ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉา-
นุสัย และไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘
ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย และไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ในที่
ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลิตี

กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูลิตี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้ที่
รูปชาตุ อรูปชาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียง
ด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๓ ในกามชาตุ ที่
อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และไม่
กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคล

ผู้มีความพร้อมเพียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา๒ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น บุคคลผู้พร้อมเพียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อุปரியปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย และไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย และไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
เวทนา ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั้น
แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้
อวิชชานุสัย จากที่นั้น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ ใน
อปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และไม่
กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั้น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้ม
ีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย
และไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั้น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค
นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั้น แต่บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จาก
ที่นั้น. บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ
อรูปธาตุ ที่อปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย
และไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั้น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้น

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้
อวิชานุสัย และไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ในที่ทั้งปวง ?

จบ กามราคานุสัยมุละ อวิชานุสัยมุลี

กามราคานุสัย จบ

ปฏิฆานุสัยมุล

ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี :-

[๑๔๗๖] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่ใด บุคคล
นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่
บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้
มานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา ที่
อปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย และไม่
กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มี

ความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสัย และไม่กำหนดรู้มานานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ไม่กำหนดรู้ที่ ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น ย่อมไม่ กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อปริยาปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย และไม่ กำหนดรู้ปฏิมานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย และไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ ปฏิมานุสยมุละ มานานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่ กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลที่ ๘ ไม่กำหนดรู้ เวทนา ๑ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคล นั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่อปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่ กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย และไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคล ทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และ บุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย และไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ในที่ที่พึงวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้ที่ ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่ กำหนดวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย อนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้น นั้นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย และ ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มี

ความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนด
รู้วิจิกิจฉานุสัย และไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในที่ทั้งปวง

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั้น ไซ้ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั้น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียง
ด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั้น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่อปริยา-
ปັນนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย และไม่กำหนดรู้
ภวราคานุสัย จากที่นั้น บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย และไม่
กำหนดรู้ภวราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั้น ไซ้ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้
ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
อนาคามีมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคล
นั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ อรูปธาตุ
อรูปธาตุ ที่อุปரியป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย
และไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้น
บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้
ภวราคานุสัย และไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชขานุสัยมุลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้อวิชขานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่
บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้

อวิชชาวุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่อุปริยา-
ป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย และไม่กำหนดรู้
อวิชชาวุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อม
เพียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย และไม่กำหนด
รู้อวิชชาวุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้อวิชชาวุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้อวิชชาวุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอนา-
คามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่น
แหละ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
ในอุปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชชาวุสัย และไม่
กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้
มีความพร้อมเพียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชชาวุสัย
และไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ อวิชชาวุสัยมูลี

ปฏิฆานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยมูลี :-

[๑๔๖๗] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้มานานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่อุปายาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสสัย และไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสสัย และไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย จากที่ใดบุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อม

เพียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนาที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย และไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอรหัตมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย และไม่กำหนดรู้มานานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยมูลี

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอรหัตมรรคนั้น

ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย และไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย และไม่กำหนดรู้มานานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลใดไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้นย่อมไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย และไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค ย่อมไม่

กำหนดรู้มานานุสสัย และไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

จบ มานานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

มานานุสยมุต จบ

ทิวฏฐานุสยมุต

ทิวฏฐานุสยมุละ วิจิกิจจานุสยมุติ :-

[๑๔๓๘] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ทิวฏฐานุสสัย จากที่ใด, บุคคล
นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้ทิวฏฐานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่ ๗๑ ๗

จบ ทิวฏฐานุสยมุละ วิจิกิจจานุสยมุติ

ทิวฏฐานุสยมุต จบ

วิกิฉนษยมุล

วิกิฉนษยมุละ ภวรกษณษยมุลี :-

[๑๔๗๕] บุคคไล ไม่กำหนดรู้วิกิฉนษย จากที่ใด, บุคคณััน ย่อมไม่กำหนดรู้ภวรกษณษย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่ รุปชดั อรูปชดั บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคณััน ย่อมไม่กำหนดรู้วิกิฉนษย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียง ด้วยอรหัตมรรคณััน จะไม่ไซ้ไม่กำหนดรู้ภวรกษณษย จากที่นั่น, บุคคลณัันนัันแหละ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๓ ในกษณชดั ที่อปรีย- ปันนชรรค บุคคลณััน ย่อมไม่กำหนดรู้วิกิฉนษย และ ไม่กำหนดรู้ ภวรกษณษย จากที่นั่น, บุคคลท้งหลยที่เหลื่อ เวันบุคคลผู้มีความ พร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้วิกิฉนษย และ ไม่กำหนดรู้ภวรกษณษย ในที่ท้งปวง.

ก็หรือว่ บุคคไล ไม่กำหนดรู้ภวรกษณษย จากที่ใด, บุคคลณััน ย่อมไม่กำหนดรู้วิกิฉนษย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลที่ ๘ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๓ ในกษณชดั ที่รูปชดั อรูปชดั บุคคลที่ ๘ นััน ย่อมไม่กำหนดรู้ภวรกษณษย จากที่นั่น

แต่บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้วิจิจจกานุสสัย จากที่นั่น, บุคคล
นั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่อปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้ภวราคานุสสัย และ ไม่กำหนดรู้วิจิจจกานุสสัย จากที่นั่น, บุคคล
ทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค และ
บุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสสัย และ ไม่กำหนดรู้วิจิจจกานุสสัย
ในที่ทั้งปวง.

จบ วิจิจจกานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

วิจิจจกานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิจิจจกานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้วิชชานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิจจกานุสสัย จากที่นั่น
แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้
อวิชชานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่
อปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิจจกานุสสัย และ ไม่
กำหนดรู้วิชชานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มี

ความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้
วิจิกิจฉานุสัย และไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด กำหนดรู้วิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลที่ ๘ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ
อรุปรธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย จากที่นั่น
แต่บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนด วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่อุปரியปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย และไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้ความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค
และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย และไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉา-
นุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ วิจิกิจฉานุสยมุละ อวิชชานุสยมุลี

วิจิกิจฉานุสยมุล จบ

ภวราคานุสยมุล

ภวราคานุสยมุละ อวิชชานุสยมุลี :-

[๑๔๘๐] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคล
นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
เวทนา ๓ ในกามธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียง
ด้วยอหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย จากที่นั่น,
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่อุปரியป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย และไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคล
ทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค ย่อม
ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย และไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

ใช่.

ภวราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

ภวราคานุสัยมุล จป

เอกมุลกะ จป

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุล

ทุกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี :-

[๑๔๘๑] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆา-
นุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และไม่กำหนด
รู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค
นั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ
ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ที่อุปธิยานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนด
รู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น.
บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒
จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่กำหนด
รู้มานานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้มานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย, จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้มานานุสัย และกามราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จาก
ที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่
บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้น

นั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ไม่อปริยาปนนธรรม
บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อม
เพียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้มานานุสัย ไม่กำหนดรู้
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด,
บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น
ใช่ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ
อรูปธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจจา-
नुสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่อปริยาปนนธรรม
บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่
กำหนดรู้วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มี

ความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด บุคคล
นั้น และปฏิฆานุสัย ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั้น
ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย และกามราคานุสัย จากที่นั้น แต่บุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จาก
ที่นั้น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ใน ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั้น แต่บุคคลนั้น
จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั้น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่
กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อุปரியปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อม
ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
จากที่นั้น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
อรหัตมรรค และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ไม่
กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัยมุละ - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่ รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น แต่ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กาม- ราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่ เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนด รู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย และไม่กำหนด รู้ภวราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้ที่ ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่ กำหนดรู้ภวราคานุสัย และกามราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความ

พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จาก
ที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น
แต่บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้น
นั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อปริยาปนนธรรม
บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ไม่
กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่ใด,
ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อม
เพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย และปฏิฆา-

นุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่อุปரியปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย และปฏิมานุสสัย และไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย และปฏิมานุสสัย และไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่าบุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย และปฏิมานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย และกามราคานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิมานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่รูปธาตุ ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย และปฏิมานุสสัย จากที่นั่น แต่ บุคคลนั้น, จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อุปரியปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย และปฏิมานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อม

เพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้วิชานุสสัย ไม่กำหนดรู้
กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐา-

นุสยาทิมุติ :-

[๑๔๘๒] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย
และมานานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ
วิจิกิจฉานุสสัย จากที่นั่น ใช่ไหม?

บุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ
อรูปรธาตุ บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย
และมานานุสสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสสัย
จากที่นั่น. บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่อปริยาป็นนธรรม
บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย

และไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้น บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อม ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย และไม่กำหนด รู้วิจิกิจฉานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ไม่กำหนดรู้ที่ ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น ย่อมไม่ กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และ มานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่ อปรียาปັນนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ไม่กำหนด รู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น บุคคลผู้มีความ พร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น

ยอมไม่กำหนดรู้วิจิจจานุสั ย กามราคานุสั ย และปฏิฆานุสั ย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสั ย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่ทุกข-
เวทนา ที่อปริยาป็นนธรรมบุคคลนั้นยอมไม่กำหนดรู้วิจิจจานุสั ย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสั ย ปฏิฆานุสั ย และมานานุสั ย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิจจานุสั ย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสั ย ปฏิฆานุสั ย และมานานุสั ย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมุละ ภวราคานุสยมุลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสั ย ปฏิฆานุสั ย และมานานุสั ย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสั ย จากที่นั่น ใช่ไหม ?
ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสั ย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสั ย ปฏิฆานุสั ย และมานานุสั ย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้ภวราคานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่
บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้
ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒
ในกามชาติ บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัยปฏิฆานุสัย และ
มานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย
จากที่นั่น. บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่รูปชาติ อรูปชาติ
ที่อุปปีนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ไม่กำหนด
รู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น บุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามชาติ
บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภว-
ราคานุสัย กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, แต่บุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้มานานุสัย จาก
ที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา ที่อุปปีน-
นธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ไม่กำหนดรู้-
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลาย
ที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่
กำหนดรู้ภวราคานุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ
มานานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ใน ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น ย่อมไม่ กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ อวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ใน ในอปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆา- นุสัย และมานานุสัย และไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัยจากที่นั่น บุคคล ทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย และไม่ กำหนดรู้อวิชชานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้ที่ ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่ กำหนดรู้อวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้
ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชขานุสัย ปฏิฆานุสัย และ
มานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย
จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชขานุสัย ไม่กำหนด
รู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น บุคคลทั้งหลาย
ที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก ย่อมไม่
กำหนดรู้วิชขานุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ
มานานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชขานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล จบ

ติกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล

**จตุกกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐา-
นุสัยมูละ วิจิกิจจานุสัยมูลี :-**

[๑๔๘๓] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
มานานุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้

วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรค ไม่กำหนดรู้ที่
ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย
จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามีมรรคนั้น จะ
ไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนด
รู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น จะ
ไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่
กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ทิ่อปรียาป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานา-
नुสัย และทิฏฐานุสัย จากที่นั่น บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย
อหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ
อรูปธาตุ บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย
จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่

กำหนดรู้มานานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนด
รู้ที่ทุกขเวทนา ที่อปริยาปนนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้
กามราคานุสสัย ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย
ปฏิฆานุสสัย ฆานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ
เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘
ย่อมไม่กำหนดรู้วิจิกิจจานุสสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย
มานานุสสัย และทิฏฐานุสสัย ในที่ทั้งปวง ฯลฯ

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูละ

วิจิกิจจานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล

ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา -

นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภาวราคานุสยมูลี :-

[๑๔๘๔] บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย
มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อม

ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย จากที่ใด, บุคคล
นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย
และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๑ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ
อรูปรธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย กามราคาคา-
นุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ใช่
ไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่น
แหละ ไม่กำหนดรู้ที่อุปரியปันนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้
ภวราคานุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย
และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วยอนาคามิ-
มรรค ไม่กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพียงด้วย
อนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย กามราคานุสัย มานา-
นุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อม
เพียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่นก็หาไม่
บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และ
วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย

จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูป-
ธาตุ ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้นไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น บุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้
ภวราคานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย
จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรค จะไม่ใช่ไม่
กำหนดรู้มานานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่ทุกข-
เวทนา ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ภวราคานุสัย
กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และ
วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความ
พร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้
ภวราคานุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐา-
नुสัย และวิจิกิจฉานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย - วิจิกิจฉา- นุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย
ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่ใด บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้
อวิชชานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ใน
ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิ-
ฉฉานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้นผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัต-
มรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั้น
แหละ ไม่กำหนดรู้ที่อุปธิป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย
และไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้น
บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อม
ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย ทิฏฐานุสัย และ
วิจิกิจฉานุสัย และไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย ในที่ทั้งปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น
ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และ

วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น ไซ้ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๑ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้น นั้นแหละ ไม่กำหนดรู้ในอปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมกำหนดรู้ อวิชชานุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย แต่วิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วย อนาคามิมรรคนั้น ไม่กำหนดรู้ที่ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั้นแหละ ไม่กำหนดรู้ในเวทนา ๒ ในกามธาตุ บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้นนั้นแหละ จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั้นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่ รูปธาตุ อรูปธาตุ ที่อปริยาป็นนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้ อวิชชานุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้

อวิชชานุสสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย
ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสยมูล จบ

ปัญจกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล

นั้กมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย-

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๔๕๕]* บุคคลใด ไม่กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย
มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจฉานุสสัย และภวราคานุสสัย จากที่ใด,
บุคคลนั้น ไม่กำหนดรู้อวิชชานุสสัย จากที่นั้น ไซ้ใหม่ ?

บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรค ไม่กำหนดรู้ใน
ทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอรหัตมรรคนั้น ย่อมไม่
กำหนดรู้กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจฉานุสสัย

๑. ข้อนี้ ตัวเลขในฉบับบาลีข้ามเป็น ๑๔๕๕ ที่ถูกเป็น ๑๔๘๕ และข้อต่อ ๆ ไป
ก็คลาดเคลื่อนไปตาม ๆ กัน แต่จะแก้ในชั้นนี้ไม่ได้ จะทำให้ยุ่งยากแก่การ
ตรวจสอบฉบับภาษาบาลีกับภาษาไทย ฉะนั้น จึงต้องคงไว้ตามฉบับภาษาบาลี

และภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอหัตมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย และไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย และไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย ในที่ที่พึงปวง.

ก็หรือว่า บุคคลใด ไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย จากที่ใด, บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น ใช่ไหม ?

บุคคลที่ ๘ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ บุคคลที่ ๘ นั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลที่ ๘ นั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่อุปரியานนธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชชานุสัยไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น บุคคลผู้มีความ

พร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรค ไม่กำหนดรู้ในทุกขเวทนา บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชชาอนุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยอนาคามิมรรคนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้ปฏิฆานุสัย จากที่นั่น บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่เวทนา ๒ ในกามชาติ บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชชาอนุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น แต่บุคคลนั้น จะไม่ใช่ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลนั้นนั่นแหละ ไม่กำหนดรู้ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ทือปรียาป็นน-ธรรม บุคคลนั้น ย่อมไม่กำหนดรู้วิชชาอนุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย จากที่นั่น, บุคคลทั้งหลายที่เหลือ เว้นบุคคลผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยมรรค ๒ จำพวก และบุคคลที่ ๘ ย่อมไม่กำหนดรู้วิชชาอนุสัย ไม่กำหนดรู้กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจจานุสัย และภวราคานุสัย ในที่ทั้งปวง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัย - ภวราคานุสัยมูล จบ

ฉักกมูลกะ จบ

อุปปัตติภูฐานบุคคลโลกาสวาระ ปัจจนิก จบ

ปริณญาวาระ จบ

ปหินวาระ

อุปบัติภูฐานบุคคลวาระ อนุโลม

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๔๕๖] กามราคานุสสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, ปฏิฆานุสสัย
เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, กามราคานุสสัย เป็น
อันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, มานานุสสัย เป็นอันบุคคล
นั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

กามราคานุสัย พระอนาคามีละได้แล้ว แต่มานานุสัย พระอนาคามีนั้นยังละไม่ได้, กามราคานุสัย พระอรหันต์ละได้แล้ว และมานานุสัย พระอรหันต์ก็ละได้แล้ว.

ก็หรือว่า มานานุสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, กามราคานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจานุสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว กามราคานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ใช่ไหม ?

วิจิกิจานุสัย บุคคล ๒ จำพวกละได้แล้ว แต่กามราคานุสัย บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น ยังละไม่ได้, วิจิกิจานุสัย บุคคล ๒ จำพวก ละได้แล้ว และกามราคานุสัย บุคคล ๒ จำพวกก็ละได้แล้ว.

จบ กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยมุลี

กามราคานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

กามราคานุสสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว ภวราคานุสสัย ฯลฯ
อวิชชานุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

กามราคานุสสัย พระอนาคามีละได้แล้ว แต่อวิชชานุสสัย พระ-
อนาคามีนั้นยังละไม่ได้ กามราคานุสสัย พระอรหันต์ละได้แล้ว และ
อวิชชานุสสัย พระอรหันต์ก็ละได้แล้ว.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, กามราคานุสสัย
เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ

กามราคานุสยมูล จบ

ปฏิฆานุสยมูล

ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมุติ :-

[๑๔๕๗] ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว มานานุสสัย เป็น
อันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ปฏิฆานุสสัย พระอนาคามีละได้แล้ว แต่มานานุสสัย พระอนาคามี
นั้นยังละไม่ได้, ปฏิฆานุสสัย พระอรหันต์ละได้แล้ว และมานานุสสัย

พระอรหันต์ก็ละได้แล้ว.

ก็หรือว่า มานานุสสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, ปฏิฆานุสสัย เป็น
อันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ มานานุสยมุติ

ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจฉา-
นุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, ปฏิฆานุสสัย เป็น
อันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

วิจิกิจฉานุสสัย อันบุคคล ๒ จำพวกละได้แล้ว แต่ปฏิฆานุสสัย
บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้นยังละไม่ได้, วิจิกิจฉานุสสัย บุคคล ๒ จำพวก
ละได้แล้ว และปฏิฆานุสสัย บุคคล ๒ จำพวกก็ละได้แล้ว.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

ปฏิมานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูติ :-

ปฏิมานุสสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, ภวราคานุสสัย ฯลฯ อวิชชา-
นุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ปฏิมานุสสัย พระอนาคามีละได้แล้ว แต่อวิชชานุสสัย พระ-
อนาคามีนั้นยังละไม่ได้, ปฏิมานุสสัย พระอรหันต์ละได้แล้ว และ
อวิชชานุสสัย พระอรหันต์ก็ละได้แล้ว.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย อันบุคคลละได้แล้ว ปฏิมานุสสัย เป็น
อันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ ปฏิมานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูติ

ปฏิมานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูติ :-

[๑๔๕๘] มานานุสสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ
วิจิกิจฉานุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิจฉานุสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว มานานุสัย เป็น
อันบุคคลนั้นละได้แล้ว ใช่ไหม ?

วิจิจฉานุสัย อันบุคคล ๓ จำพวกละได้แล้ว แต่มานานุสัย
บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ยังละไม่ได้, วิจิจฉานุสัย พระอรหันต์ละ
ได้แล้ว และมานานุสัย พระอรหันต์ก็ละได้แล้ว.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

มานานุสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชา-
นุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, มานานุสัย เป็น
อันบุคคลนั้นละได้แล้ว ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ

มานานุสยมูล จบ

ทีฎฐานุสยมุต

ทีฎฐานุสยมุตละ วิจิกิจจานุสยมุตตี :-

[๑๔๔๕] ทีฎฐานุสย อันบุคคลใดละได้แล้ว, วิจิกิจจานุสย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไช้ไหม ?

ไช้.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสย อันบุคคลใดละได้แล้ว, ทีฎฐานุสย เป็นอันบุคคลละได้แล้ว ไช้ไหม ?

ไช้ ฯลฯ

จบ ทีฎฐานุสยมุตละ วิจิกิจจานุสยมุตตี

ทีฎฐานุสยมุต จบ

วิจิกิจจานุสยมุต

วิจิกิจจานุสยมุตละ ภวราคานุสยาติมุตตี :-

[๑๕๐๐] วิจิกิจจานุสย อันบุคคลใดละได้แล้ว, ภวราคานุสย ฯลฯ อวิชชานุสย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไช้ไหม ?

วิจิจฺจนุสฺสึ อํนํบุคฺค ๓ จํปวถะไม่ได้แล้ว แต่อวิชฺขานุสฺสึ
บุคฺคเหล่านั้ันยังถะไม่ได้, วิจิจฺจนุสฺสึ พระอรหํนต์ถะได้แล้ว และ
อวิชฺขานุสฺสึ พระอรหํนต์ถะได้แล้ว.

ก็หรือว่าอวิชฺขานุสฺสึ อํนํบุคฺคใดถะได้แล้ว, วิจิจฺจนุสฺสึ
เป็นอํนํบุคฺคนั้ันถะได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ วิจิจฺจนุสฺสมุถะ ภวราคานุสฺสยทิมุถึ

วิจิจฺจนุสฺสมุถ จบ

ภวราคานุสฺสมุถะ อวิชฺขานุสฺสมุถึ :-

[๑๕๐๑] ภวราคานุสฺสึ อํนํบุคฺคใดถะได้แล้ว, อวิชฺขานุสฺสึ
เป็นอํนํบุคฺคนั้ันถะได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า อวิชฺขานุสฺสึ อํนํบุคฺคใดถะได้แล้ว, ภวราคานุสฺสึ เป็น
อํนํบุคฺคนั้ันถะได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ ภวราคานุสฺสมุถะ อวิชฺขานุสฺสมุถึ

ภวราคานุสฺสมุถ จบ

เอกมุถกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูล

ทุกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ มานานุสัยมูลี :-

[๑๕๐๒] กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, มานานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ใช่มั้ย?

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย พระอนาคามีละได้แล้ว แต่ มานานุสัย พระอนาคามีนั้นยังละไม่ได้, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย พระอรหันต์ละได้แล้ว และมานานุสัย พระอรหันต์ก็ละได้แล้ว.

ก็หรือว่า มานานุสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, กามราคานุสัย แต่ ปฏิฆานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ใช่มั้ย?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูล มานานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ใช่มั้ย?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิจินานุสสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

วิจิจินานุสสัย บุคคล ๒ จำพวกละได้แล้ว แต่กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้นยังละไม่ได้, วิจิจินานุสสัย บุคคล ๒ จำพวกละได้แล้ว กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย บุคคล ๒ จำพวกก็ละได้แล้ว.

จบ กามราคานุสสัย - ปฏิฆานุสสัยมุละ ทิฏฐานุสสัยาทิมูลี

กามราคานุสสัย - ปฏิฆานุสสัยมุละ ภวราคานุสสัยาทิมูลี :-

กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, ภวราคานุสสัย ฯลฯ อวิชชานุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย พระอนาคามีละได้แล้ว แต่ อวิชชานุสสัย พระอนาคามีนั้น ยังละไม่ได้, กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย พระอรหันต์ละได้แล้ว.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, กามราคานุสสัย และ ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสสัย - ปฏิฆานุสสัยมุละ ภวราคานุสสัยาทิมูลี

กามราคานุสสัย - ปฏิฆานุสสัยมุล จบ

ทุกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐา-

นุสยาทิมุติ :-

[๑๕๐๑] กามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย อันบุคคลใดละได้แล้ว, ทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจจานุสย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม?

ไซ้.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสย อันบุคคลใดละได้แล้ว, กามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม?

วิจิกิจจานุสย บุคคล ๒ จำพวกละได้แล้ว แต่กามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น ยังละไม่ได้, วิจิกิจจานุสย กามราคานุสย และปฏิฆานุสย พระอนาคามีละได้แล้ว แต่มานานุสย พระอนาคามีนั้น ยังละไม่ได้ วิจิกิจจานุสย พระอรหันต์ละได้แล้ว กามราคานุสย ปฏิฆานุสย และมานานุสย พระอรหันต์ละได้แล้ว.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสยาภิมุติ :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสยาภิมุติ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ จบ

ติกรมุทธะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล

จตุกกมมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐา -

นุสัยมูละ วิจิกิจจานุสัยมุติ :-

[๑๕๐๔] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย
อันบุคคลใด ละได้แล้ว, วิจิกิจจานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว

ใช่ไหม ?

ใช่

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว
ใช่ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย และทิฏฐานุสัย บุคคล ๒ จำพวก ละได้แล้ว
แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคล ๒ จำพวก
เหล่านั้นยังละไม่ได้, วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ
ทิฏฐานุสัย พระอนาคามียังละได้แล้ว แต่มานานุสัย พระอนาคามีนั้น
ยังละไม่ได้, วิจิกิจฉานุสัย พระอรหันต์ละได้แล้ว กามราคานุสัย ปฏิฆา-
นุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย พระอรหันต์ก็ได้ละแล้ว ฯลฯ

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ

วิจิกิจฉานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล

**ปัญจกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา -
นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-**

[๑๕๐๕] กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย
และวิจิกิจจานุสย อันบุคคลใคร่ได้แล้ว, ภวราคานุสย ฯลฯ อวิชชานุสย
เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไช้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสย อันบุคคลใคร่ได้แล้ว, กามราคานุสย
ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย เป็นอันบุคคล
นั้นละได้แล้ว ไช้ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล จบ

ปัญจกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูล

ฉักกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูตี :-

[๑๕๐๖] กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย

วิจิกิจจานุสย และภวราคานุสย อันบุคคลใดละได้แล้ว, อวิชชานุสย
เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสย อันบุคคลใดละได้แล้ว, กามราคานุสย
ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย วิจิกิจจานุสย และภวราคานุสย
เป็นอันบุคคลนั้นละได้แล้ว ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูตี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูล จบ

ฉักกมุลกะ จบ

อุปปีตติฎฐานบุคคลวาระ อนุโลม จบ

อุปัตติกฐานโอกาสวาระ อนุโลม

กามราคานุสยมูล

เอกมุลกะ - กามราคานุสยมุละ ปฏิมานุสยมุลี :-

[๑๕๐๗] กามราคานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, ปฏิมานุสสัย เป็นอันบุคคลละแล้วในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ควรกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่ ปฏิมานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ควรกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสยมุละ ปฏิมานุสยมุลี

กามราคานุสยมุละ มานานุสยมุลี :-

กามราคานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, มานานุสสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มานานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม ?

มานานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสสัย ไม่ควรกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, มานานุสสัย อันบุคคลละแล้ว และกามราคานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้คือ ที่ เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสยมุละ มานานุสยมุติ

กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

กามราคานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม ?

วิจิกิจฉานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสสัย ไม่ควรกล่าวว่า ละแล้วหรือยัง

ไม่ละแล้ว วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลละแล้ว และกามราคานุสัย ในที่นี้
คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุละ :-

กามราคานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด ภวราคานุสัย เป็น
อันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม ?

ไม่ควรกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่ ภวราคานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด กามราคานุสัย
เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม ?

ไม่ควรกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุละ

กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุละ :-

กามราคานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสัย เป็น
อันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้คือ ที่ทุกขเวทนา ที่ รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย ไม่ควรกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสัย อันบุคคลละแล้ว และกามราคานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสัยมุต อวิชชานุสัยมุตี

กามราคานุสัยมุต จบ

ปฏิฆานุสัยมุต จบ

ปฏิฆานุสัยมุต

ปฏิฆานุสัยมุต มานานุสัยมุต :-

[๑๕๐๘] ปฏิฆานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, มานานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่า มานานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, ปฏิฆานุสัย เป็น

อันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูลี

ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

ปฏิฆานุสย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสย ฯลฯ
วิจิกิจฉานุสย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด ปฏิฆานุสย
เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม ?

วิจิกิจฉานุสย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิฆานุสย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้ว
หรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสย อันบุคคลละแล้ว และปฏิฆานุสย อัน
บุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือในทุกขเวทนา.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

ปฏิมานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ :-

ปฏิมานุสย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด ภวราคานุสย เป็นอัน
บุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่า ภวราคานุสย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด ปฏิมานุสย
เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น, ไช้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ ปฏิมานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ

ปฏิมานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ :-

ปฏิมานุสย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสย เป็นอัน
บุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสย บุคคลละแล้ว ในที่ใด ปฏิมานุสย เป็น
อันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

อวิชชานุสย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ใน

กามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้ว
หรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสัย อันบุคคลละแล้ว และปฏิฆานุสัย อัน
บุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

ปฏิฆานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

[๑๕๐๕] มานานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสัย
ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่ วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด มานานุสัย
เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา
มานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย อัน

บุคคลละแล้ว และมานานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา
๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสยมฺหะ ทิฏฐานุสยาทิมฺหี

มานานุสยมฺหะ ภวราคานุสยมฺหี :-

มานานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสัย เป็นอัน
บุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ ภวราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, มานา-
นุสัย อันบุคคลละแล้ว และภวราคานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้
คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด มานานุสัย
เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ มานานุสยมฺหะ ภวราคานุสยมฺหี

มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

มานานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, มานานุสสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา มานานุสสัย ไม่ควรกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสสัย อันบุคคลละแล้ว และมานานุสสัย ในที่นี้ คือเวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

มานานุสยมูล จบ

ทิฏฐานุสยมูล

ทิฏฐานุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-

[๑๕๑๐] ทิฏฐานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, วิจิกิจจานุสสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสัสย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, ทัศนฺวานุสัสย
เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่ ฯลฯ

จบ ทัศนฺวานุสยมฺลละ วิจิกิจจานุสยมฺลลิตี

ทัศนฺวานุสยมฺลลิตี จบ

วิจิกิจจานุสยมฺล

วิจิกิจจานุสยมฺลละ ภวราคานุสยมฺลลิตี :-

[๑๕๑๑] วิจิกิจจานุสัสย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุ-
สัสย เป็นอันบุคคลละแล้วในที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจจานุสัสย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๓ ใน
กามธาตุ ภวราคานุสัสย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิ-
จิจจานุสัสย อันบุคคลละแล้ว และภวราคานุสัสย อันบุคคลละแล้ว, ใน
ที่นี้ คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัสย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, วิจิกิจจานุสัสย
เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ วิจิกิจจานุสยมฺลละ ภวราคานุสยมฺลลิตี

วิกิจจานุสยมุตตะ อวิชชานุสยมุตติ :-

วิกิจจานุสสัย อับบุคคตตะแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสสัย เป็น
อับบุคคตตะแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย อับบุคคตตะแล้ว ในที่ใด, วิกิจจานุสสัย
เป็นอับบุคคตตะแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ วิกิจจานุสยมุตตะ อวิชชานุสยมุตติ

วิกิจจานุสยมุต จบ

ภวราคานุสยมุต

ภวราคานุสยมุตตะ อวิชชานุสยมุตติ :-

[๑๕๑๒] ภวราคานุสสัย อับบุคคตตะแล้ว ในที่ใด, อวิชชา-
นุสสัย เป็นอับบุคคตตะแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย อับบุคคตตะแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสสัย
เป็นอับบุคคตตะแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๓ ใน
กามธาตุ กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว,
อวิชชานุสัย อันบุคคลละแล้ว และภวราคานุสัย อันบุคคลละแล้ว
ในที่นี้ คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ ภวราคานุสัยมูล อวิชชานุสัยมูล

ภวราคานุสัยมูล จบ

เอกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูล

ทุกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ มานานุสัยมูลี :-

[๑๕๑๓] กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลละแล้ว
ในที่ใด, มานานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?
ไม่มี.

ก็หรือว่ มานานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, มานานุสัย และกามราคานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กวราคานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือ

ยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย และกามราคานุสัย อันบุคคลละแล้ว
ในที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้ว
หรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลละแล้ว ใน
ที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือ
ยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด,
ภวราคานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดละได้แล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม?

อวิชชานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสัย และกามราคานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว,

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐา-

นุสัยาทิมูลี :-

[๑๕๑๔] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อัน
บุคคลละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัย เป็นอันบุคคล
ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

วิจิกิจฉานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า
ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย
อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย
ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

วิจิกิจฉานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือ
ที่ทุกขเวทนา กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้ว
หรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลละแล้ว
ในทีใด, ภวราคานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในทีใด, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสัย อันบุคคลละแล้ว กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
ไม่พึงกล่าววว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ

ภวราคานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ละมานานุสัย อันบุคคลละแล้ว
ในทีใด, อวิชชานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในทีใด, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่าจะละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่าจะละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสสัย และปฏิฆานุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา กามราคานุสสัย และมานานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่าจะละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

**จตุกกมุลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-**

[๑๕๑๕] กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย และทิฏฐา-
นุสสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, วิจิกิจจานุสสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว
ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม?

วิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว ฯลฯ

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ
วิจิกิจฉานุสัยมูลี
กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล จบ
จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา -
นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-**

[๑๕๑๖] กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย
และวิจิกิจจานุสย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสย เป็นอัน
บุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไขไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด กามราคานุสย
ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย เป็นอัน
บุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไขไหม?

ภวราคานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย อัน
บุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสย
และปฏิฆานุสย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -
วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย - วิจิกิจฉา - นุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด อวิชชานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าว่ว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือ ที่เวทนา๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าว่ว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือ ที่ทุกขเวทนา กาม-

ราคานุสัย และมานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมุล จบ

ปัญจกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมุล

นั้กมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

[๑๕๑๗] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย
วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, อวิชชา-
นุสัย เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่ อวิชชานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย
เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชาอนุสัย มานาอนุสัย ทิฏฐาอนุสัย วิจิกิจจนาอนุสัย และภว-
ราคานุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
กามราคานุสัย และปฏิฆาอนุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว
อวิชชาอนุสัย กามราคานุสัย มานาอนุสัย ทิฏฐาอนุสัย และวิจิกิจจนาอนุสัย
อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆาอนุสัย
ทิฏฐาอนุสัย และวิจิกิจจนาอนุสัย อันบุคคลละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกข-
เวทนา กามราคานุสัย มานาอนุสัย และภวราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า
ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานาอนุสย - ทิฏฐาอนุสย -

วิจิกิจจนาอนุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชาอนุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานาอนุสย - ทิฏฐาอนุสย -

วิจิกิจจนาอนุสย - ภวราคานุสยมูล จบ

นั้กมุลกะ จบ

อุปปีตติฎฐานโสภาสวาระ อนุโลม จบ

อุปบัติภูฐานบุคคลโลกาสุวาระ อนุโลม

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๕๑๘] กามราคานุสสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ปฏิฆานุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่า ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, มานานุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสสัย อันบุคคลนั้น คือพระอนาคามีละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่มานานุสสัย อันเป็นบุคคลนั้นไม่ใช่

ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลนั้น คือ พระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา๒ ในกามธาตุ.

ก็หรือว่า มานานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด กามราคานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสัย อันบุคคลนั้น คือพระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น คือ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, มานานุสัย อันบุคคลนั้นละแล้ว และกามราคานุสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสยมุตตะ มานานุสยมุตติ

กามราคานุสยมุตตะ ทิฏฐานุสยมุตติ :-

กามราคานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ทิฏฐานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ทิวฏฐานุสสัย อัมบุคคฺคเหถ่านันฺนํ คีอบุคคค ๒ จํพวคละแล้ว
ในทีนััน คีอทีทูกขเวทนา ทีรูปธาตฺ อรูปธาตฺ กามราคานุสสัย ไม่
พังกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, ทิวฏฐานุสสัย อัมบุคคคเหถ่านันฺนํ
คีอบุคคคเหถ่านันฺนํนัันแหละ ละแล้ว ในทีนััน คีอทีเวทนา ๒ ใน
กามธาตฺ แต่กามราคานุสสัย อัมบุคคคเหถ่านันฺนํไม่ไซ้ละแล้ว ในทีนััน,
ทิวฏฐานุสสัย อัมบุคคคเหถ่านันฺนํ คีอบุคคค ๒ จํพวคละแล้ว ในทีนััน
คีอทีทูกขเวทนา ทีรูปธาตฺ อรูปธาตฺ กามราคานุสสัย ไม่พังก
ล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, ทิวฏฐานุสสัย อัมบุคคคเหถ่านันฺนํละ
แล้ว และกามราคานุสสัย อัมบุคคคเหถ่านันฺนํนัันแหละ ละแล้วที
เวทนา ๒ ในกามธาตฺ.

จป กามราคานุสยมุละ ทิวฏฐานุสยมุถี

กามราคานุสยมุละ วิจิกิจจานุสยมุถี :-

กามราคานุสสัย อัมบุคคคใดละแล้ว ในทีใด, วิจิกิจจานุสสัย
เป็นอัมบุคคคนัันละแล้ว ในทีนััน ไซ้ไหม?

ไซ้.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสสัย อัมบุคคคใดละแล้ว ในทีใด, กามราคานุสสัย เป็นอัมบุคคคนัันละแล้ว ในทีนััน ไซ้ไหม?

วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคล ๒ จำพวก ละแล้ว ใน
ที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย ไม่
พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น
คือบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
แต่กามราคานุสัย อันบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั่น, วิจิกิ-
ฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคล ๒ จำพวก ละแล้ว ในที่นั่น
คือ ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าว
ว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้นละแล้ว
และกามราคานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ
ละแล้ว ในที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสัยมุตตะ วิจิกิจฉานุสัยมุตติ

กามราคานุสัยมุตตะ ภวราคานุสัยมุตติ :-

กามราคานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสัย
เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุ-
สัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

กามราคานุสย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสย อันบุคคล คือพระอนาคามีนั้นละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่อวิชชานุสย อันบุคคลนั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสย อันบุคคลนั้นละแล้ว และอวิชชานุสย อันบุคคลนั้น คือพระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ใน กามธาตุ.

ก็หรือว่า อวิชชานุสย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสย อันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสย อันบุคคลนั้น คือพระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น คือที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสย อันบุคคลนั้นละแล้ว

และกามราคานุสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้นนั้นแหละละแล้ว ใน
ที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุล จบ

ปฏิฆานุสัยมุล

ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี :-

[๑๕๑๕] ปฏิฆานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, มานา-
นุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่เป็น ไซ้ใหม่ ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่า มานานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ปฏิฆานุสัย
เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั่น ไซ้ใหม่ ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยมุลี :-

ปฏิฆานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสัย ฯลฯ
วิจิกิจจานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั่น ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ปฏิฆา-
นุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคล ๒ จำพวกละแล้ว
ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิ-
ฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย อัน
บุคคลเหล่านั้นละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั้นแหละ ในทุกขเวทนา
แต่ปฏิฆานุสัย อันบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น, วิจิกิจฉา-
นุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคล ๒ จำพวกละแล้ว ในที่นั้น คือ
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึง
กล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น
ละแล้ว และปฏิฆานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ
ละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

ปฏิฆานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

ปฏิฆานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสัย เป็น
อันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ปฏิฆา-
นุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ ปฏิฆานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

ปฏิฆานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี:-

ปฏิฆานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสัย เป็น
อันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ปฏิฆานุสัย อันบุคคลนั้น คือพระอนาคามีละแล้ว คือที่ทุกข-
เวทนา แต่อวิชชานุสัย อันบุคคลนั้นไม่ไซ้ละแล้ว ในที่นั้น, ปฏิฆา-
นุสัย อันบุคคลละแล้ว และอวิชชานุสัย อันบุคคลนั้น คือพระอร-
หันต์ละแล้ว ในที่นั้น คือที่ทุกขเวทนา.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ปฏิฆานุสัย
เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

อวิชชานุสัย อันบุคคลนั้น คือพระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น
คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่

พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสัย อันบุคคลนั้นละแล้ว และปฏิมานุสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละละแล้ว ในที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา.

จบ ปฏิมานุสยมุละ อวิชชานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

[๑๕๒๐] มานานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?
ไซ้.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, มานานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคล ๓ จำพวกละแล้ว ในที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา มานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยัง

ไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั้น-
แหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ
อรูปรธาตุ แต่มานานุสัย อันบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น,
วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือพระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น คือ
ที่ทุกขเวทนา มานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว,
วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้นละแล้ว และมานานุสัย อันบุคคลนั้น คือ
บุคคลนั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่
รูปธาตุ อรูปรธาตุ.

จบ มานานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี :-

มานานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสัย เป็น
อันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสัย อันบุคคลนั้น คือพระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น
คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ภวราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้ว
หรือยังไม่ละแล้ว, มานานุสัย อันบุคคลนั้นละแล้ว ภวราคานุสัย

เป็นอันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละละแล้ว ในที่นั่น คือที่รูปธาตุ
อรุปรธาตุ.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, มานานุสัย
เป็นอันบุคคลละแล้ว ในที่นั่น, ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

มานานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสัย เป็น
อันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, มานานุสัย
เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสัย อันบุคคลนั้น คือพระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั่น
คือที่ทุกขเวทนา มานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว,
อวิชชานุสัย อันบุคคลนั้นละแล้ว ละมานานุสัย อันบุคคลนั้น คือ

บุคคลนั้นนั่นแหละแล้ว ในที่นั่น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

มานานุสยมูล จบ

ทิวฏฐานุสยมูล

ทิวฏฐานุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-

[๑๕๒๑] ทิวฏฐานุสย อับบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, วิจิกิจจา-
นุสย อับบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสย อับบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ทิวฏฐา-
นุสย เป็นอับบุคคลนั้นแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไซ้ ฯลฯ

จบ ทิวฏฐานุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี

ทิวฏฐานุสยมูล จบ

วิกิกิจจานุสยมูล

วิกิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

[๑๕๒๒] วิกิกิจจานุสย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ภว-
ราคานุสย อันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

วิกิกิจจานุสย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคล ๓ จำพวกละแล้ว
ในที่นั้น คือที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ภวราคานุสย ไม่พึงกล่าวว่า
ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิกิกิจจานุสย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคล
เหล่านั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่
ภวราคานุสย อันบุคคลเหล่านั้นไม่ไช้ละแล้ว ในที่นั้น, วิกิกิจจานุสย
อันบุคคลนั้น คือพระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๓ ใน
กามธาตุ ภวราคานุสย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิกิ-
กิจจานุสย อันบุคคลนั้นละแล้ว และภวราคานุสย อันบุคคล
นั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า ภวราคานุสย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, วิกิกิจจา-
นุสย อันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ไช้.

จบ วิกิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

วิจิกิจฉานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ :-

วิจิกิจฉานุสย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสย เป็น
อันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

วิจิกิจฉานุสย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคล ๓ จำพวกละแล้ว
ในที่นั้น คือที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่
อวิชชานุสย อันบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น, วิจิกิจฉานุสย
อันบุคคลนั้นละแล้ว และอวิชชานุสย อันบุคคลนั้น คือพระอรหันต์
ละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า อวิชชานุสย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, วิจิกิจฉา-
นุสย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ใช่.

จบ วิจิกิจฉานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

วิจิกิจฉานุสยมุต จบ

ภวราคานุสยมูล

ภวราคานุสยมุตตะ อวิชชานุสยมุตติ :-

[๑๕๒๓] ภวราคานุสสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสสัย อันบุคคลนั้น คือพระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ภวราคานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือ ยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสสัย อันบุคคลนั้นละแล้ว และภวราคานุสสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ ภวราคานุสยมุตตะ อวิชชานุสยมุตติ

ภวราคานุสยมูล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูติ :-

[๑๕๒๔] กามราคานุสย และปฏิฆานุสย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, มานานุสย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มานานุสย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสย และปฏิฆานุสย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสย อันบุคคลนั้น คือพระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสย และปฏิฆานุสย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว มานานุสย และกามราคานุสย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูติ :-

กามราคานุสย และปฏิฆานุสย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจจานุสย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น

ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคล ๒ จำพวกละแล้ว คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคานุสัย อันบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น, ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสัย อันบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น, ตามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคล ๒ จำพวกละแล้ว ในที่นั้น, คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น

คือบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละแล้ว ในที่นั้น คือที่ทุกขเวทนา กาม-
ราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด,
ภวราคานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุ-
สัย และปฏิฆานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น, ไช้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด,
อวิชชานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ใช่มั้ย?

อวิชชานุสัย อันบุคคลนั้น คือพระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสัย และกามราคานุสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย ละปฏิฆานุสัย อันบุคคลนั้น คืออันบุคคลนั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่ทุกขเวทนา กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ ทิฏฐา-

นุสยาติมูลี :-

[๑๕๒๕] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย เป็นอัน

บุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคล ๒ จำพวกละแล้ว ในที่นั้น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ กามราคานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น. ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสัย อันบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น คือพระอนาคามีนั้น ละแล้ว ในที่นั้น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสัย อันบุคคลนั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย และกามราคานุสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒

ในกามธาตุ แต่มานานุสสัย อันบุคคลนั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น, ปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสสัย และ ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือ ที่ทุกขเวทนา กามราคานุสสัย และมานานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้ว หรือยังไม่ละแล้ว วิจิกิจฉานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคลนั้น คือ พระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิจิกิจฉานุสสัย กามราคานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้น นั่นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิจิกิจฉานุสสัย และปฏิฆานุสสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่ทุกขเวทนา กามราคานุสสัย และมานานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ

ทีฎฐานุสยาทีมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ

ภวราคานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคล ละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม ?
ไม่มี.

ก็หรือว่า กวราคานุสสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสสัย อันบุคคลนั้นละแล้ว, กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ
กวราคานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด อวิชชานุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?
ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคลนั้น คือพระอรหันต์ ละแล้ว ในที่นั้น คือที่ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสสัย และ ปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าว

ว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคล
นั้น ก็บุคคลนั้นนั่นแหละละแล้ว ในที่นั่น คือที่ทุกขเวทนา กาม-
ราคานุสัย และมานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล จบ

ติกรมุทธกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล

**จตุกกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐา-
นุสัยมูละ วิจิกิจจานุสัยมูลี :-**

[๑๕๒๖] กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย มานานุสัย และ
ทิฏฐานุสัย อันบุคคลใด ละแล้ว ในที่ใด, วิจิกิจจานุสัย เป็นอันบุคคล
นั้นละแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคา-
นุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว
ในที่นั่น ไซ้ไหม ?

วิจิจจานุสสัย และทัญญานุสสัย อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคล ๒
จำพวกละแล้ว ในที่นั้น ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสสัย อัน
บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย
ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิจจานุสสัย และทัญญานุสสัย
อันบุคคลเหล่านั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือ
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคล
เหล่านั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น, ปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้ว
หรือยังไม่ละแล้ว, วิจิจจานุสสัย และทัญญานุสสัย อันบุคคลเหล่านั้น
คือบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่ทุกขเวทนา แต่
ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสสัย
และมานานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิจจานุสสัย
และทัญญานุสสัย อันบุคคลนั้น คือพระอนาคามีละแล้ว ในที่นั้น คือ
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่มานานุสสัย อันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น
ก็หาไม่ กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือ
ยังไม่ละแล้ว, วิจิจจานุสสัย กามราคานุสสัย และทัญญานุสสัย อันบุคคล
นั้น คือบุคคลนั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
แต่มานานุสสัย อันบุคคลนั้นไม่ใช่ละแล้ว ในที่นั้น, ปฏิฆานุสสัย ไม่
พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิจจานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และ
ทัญญานุสสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือ

ที่ทุกขเวทนา กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้ว
หรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย อันบุคคล
นั้น คือพระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว,
วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย อันบุคคลนั้น
คือบุคคลนั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย
ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้นนั้นแหละละ
แล้ว ในที่นั้น คือที่ทุกขเวทนา กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่
พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว ฯลฯ

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูละ

วิจิกิจฉานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐา-
นุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-**

[๑๕๒๗] กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย
และวิจิกิจจานุสย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสย เป็นอัน
บุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสย
ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย เป็นอัน
บุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสย ทิฏฐานุสย และวิจิกิจจานุสย อันบุคคลใดละแล้ว
กามราคานุสย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย - วิจิกิจฉา- นุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

อวิชชานุสัย มานานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น คือ พระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น คืออันบุคคลนั้นนั่นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ใน กามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น

คือบุคคลนั้นนั้นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่ทุกขเวทนา และมานา-
นุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมูล อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมูล จบ

ปัญจกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมูล

นั้กมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

[๑๕๒๘] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย
วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, อวิช-
ชานุสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, กามราคา-

นุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจจานุสสัย และภวรา-
คานุสสัย เป็นอันบุคคลนั้นละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ใหม่ ?

อวิชชานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย วิจิกิจจานุสสัย และภว-
ราคานุสสัย อันบุคคลนั้น คือพระอรหันต์ละแล้ว ในที่นั้น คือที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า
ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย มานานุสสัย
ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ
ละแล้ว ในที่นั้น คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสสัย และภว-
ราคานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสสัย ปฏิ-
ฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย อันบุคคลนั้น คือบุคคลนั้น
นั่นแหละละแล้ว ในที่นั้น คือที่ทุกขเวทนา กามราคานุสสัย และ
ภวราคานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสสัย - ปฏิฆานุสสัย - มานานุสสัย - วิจิกิจจานุสสัย -

ภวราคานุสสัยมูละ อวิชชานุสสัยมูลี

กามราคานุสสัย - ปฏิฆานุสสัย - มานานุสสัย - ทิฏฐานุสสัย -

วิจิกิจจานุสสัย - ภวราคานุสสัยมูล จบ

ฉักกมุลกะ จบ

อุปปีตติฎฐานโองาสวาระ อนุโลม จบ

อุปบัติภูฐานบุคคลวาระ ปัจฉนิก

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๕๒๕] กามราคานุสสัย อับบุคคลใดยังละไม่ได้, ปฏิฆานุสสัย บุคคลนั้น ก็ยังละไม่ได้ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ปฏิฆานุสสัย อับบุคคลใดยังละไม่ได้, กามราคานุสสัย อับบุคคล นั้นก็ยังไม่ได้ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย อับบุคคลใดยังละไม่ได้, มานานุสสัย บุคคลนั้น ก็ยังละไม่ได้ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า มานานุสสัย อับบุคคลใดยังไม่ได้, กามราคานุสสัย อับ

อันบุคคลนั้นก็ยังไม่ได้ ไซ้ไหม ?

มานานุสสัย พระอนาคามี ยังละไม่ได้ แต่กามราคานุสสัย พระอนาคามี ไม่ใช่ละไม่ได้. มานานุสสัย บุคคล ๓ จำพวก ยังละไม่ได้ และกามราคานุสสัย บุคคล ๓ จำพวก ก็ยังไม่ได้.

จบ กามราคานุสยมุละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสยมูลี ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

กามราคานุสสัย อันบุคคลใดยังไม่ได้, ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ได้ ไซ้ไหม ?

กามราคานุสสัย บุคคล ๒ จำพวก ยังละไม่ได้ แต่วิจิกิจจานุสสัย บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น ไม่ใช่ละไม่ได้ กามราคานุสสัย ปุถุชนยังละไม่ได้ และวิจิกิจจานุสสัย ปุถุชนก็ยังไม่ได้.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสสัย อันบุคคลใด ยังละไม่ได้, กามราคานุสสัย บุคคลนั้น ก็ยังไม่ได้ ?

ใช่.

จบ กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี

กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

กามราคานุสย อันบุคคลใด ยังละไม่ได้ ภวราคานุสย ฯลฯ
อวิชชานุสย บุคคลนั้นก็ยังไม่ได้ ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, กามราคานุสย
บุคคลนั้นก็ยังไม่ได้ ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสย พระอนาคามี ยังละไม่ได้ แต่กามราคานุสย
พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ละไม่ได้, อวิชชานุสย บุคคล ๓ จำพวก ยัง
ละไม่ได้ และกามราคานุสย บุคคล ๓ จำพวก ก็ยังไม่ได้.

จบ กามราคานุสยมุละ ภวราคานุสยาทิมุติ

กามราคานุสยมุล จบ

ปฏิฆานุสยมุล

ปฏิฆานุสยมุละ มานานุสยมุติ :-

[๑๕๓๐] ปฏิฆานุสย อันบุคคลใดละไม่ได้แล้ว, มานานุสย
อันบุคคลนั้นก็ยังไม่ได้ ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่ามานานุสสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ไซ้ไหม ?

มานานุสสัย พระอนาคามียังละไม่ได้ ปฏิฆานุสสัย พระอนาคามีนั้นไม่ใช่ละไม่ได้, มานานุสสัย บุคคล ๓ จำพวก ยังละไม่ได้แล้ว และปฏิฆานุสสัย บุคคล ๓ จำพวก ก็ยังละไม่ได้.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ มานานุสยมูลี

ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสสัย อันบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ไซ้ไหม ?

ปฏิฆานุสสัย บุคคล ๒ จำพวก ยังละไม่ได้ แต่วิจิกิจจานุสสัย บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น ไม่ใช่ละไม่ได้, ปฏิฆานุสสัย ปุถุชนยังละไม่ได้ และวิจิกิจจานุสสัย ก็ยังละไม่ได้แล้ว.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี

ปฏิมานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูติ :-

ปฏิมานุสสัย อັນบุคคลไดยังละไม่ได้, ภวราคานุสสัย ฯลฯ.
อวิชชานุสสัย อັນบุคคลนั้นยังละไม่ได้ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย อັນบุคคลไดยังละไม่ได้ ปฏิมานุสสัย
อັນบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสสัย พระอนาคามี ยังละไม่ได้ แต่ปฏิมานุสสัย พระ-
อนาคามีไม่ไซ้ละไม่ได้, อวิชชานุสสัย บุคคล ๓ จำพวก ยังละไม่ได้
และปฏิมานุสสัย บุคคล ๓ จำพวก ก็ยังละไม่ได้.

จบ ปฏิมานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมูติ

ปฏิมานุสยมูล จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูติ :-

[๑๕๓๑] มานานุสสัย อັນบุคคลไดยังละไม่ได้, ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ
วิจิกิจฉานุสสัย อັນบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ไซ้ไหม ?

มานานุสสัย บุคคล ๓ จำพวก ยังละไม่ได้ แต่วิจิกิจฉานุสสัย
บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่ใช่ละไม่ได้, มานานุสสัย ปุถุชนยังละไม่
ได้ และวิจิกิจฉานุสสัย ก็ยังละไม่ได้.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, มานานุสสัย
อันบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ทิฐฐานุสยาทิมุติ

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

มานานุสสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, ภวราคานุสสัย ฯลฯ อวิช-
ชานุสสัย อันบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย บุคคลใดยังละไม่ได้, มานานุสสัย อัน
บุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ

มานานุสยมูล จบ

ทีฎฐานุสยมุต

ทีฎฐานุสยมุตเต วักกิกจณานุสยมุตตี :-

[๑๕๓๒] ทีฎฐานุสย อันนุคคไลยงละไมได้, วักกิกจณานุสย
อันนุคคไลยงละไมได้ ไช้ไหม ?

ไช้.

ก็หรือว่า วักกิกจณานุสย อันนุคคไลยงละไมได้, ทีฎฐานุสย
อันนุคคไลยงละไมได้ ไช้ไหม ?

ไช้ ฯลฯ

จบ ทีฎฐานุสยมุตเต วักกิกจณานุสยมุตตี

ทีฎฐานุสยมุต จบ

วักกิกจณานุสยมุต

วักกิกจณานุสยมุตเต ภวราคานุสยทิมุตตี :-

[๑๕๓๓] วักกิกจณานุสย อันนุคคไลยงละไมได้, ภวราคานุสย
ฯลฯ อวิชขานุสย อันนุคคไลยงละไมได้ ไช้ไหม ?

ไช้.

ก็หรือว่า อวิชชาอนุสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, วิจิกิจจานุสัย
อันบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ใช่ไหม ?

อวิชชาอนุสัย บุคคล ๓ จำพวก ยังละไม่ได้ แต่วิจิกิจจานุสัย
บุคคล ๓ จำพวกเหล่านั้น ไม่ใช่ละไม่ได้, อวิชชาอนุสัย ปุถุชนยังละ
ไม่ได้ ละวิจิกิจจานุสัย ปุถุชนก็ยังไม่ได้.

จบ วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราکانุสยาทีมูถี
วิจิกิจจานุสยมูล จบ

ภวราکانุสยมูล

ภวราکانุสยมูละ อวิชชาอนุสยมูถี :-

[๑๕๓๔] ภวราکانุสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, อวิชชาอนุสัย
อันบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชาอนุสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, ภวราکانุสัย
อันบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ ภวราکانุสยมูละ อวิชชาอนุสยมูถี

ภวราکانุสยมูล จบ

เอกมูถกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูล

ทุกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูติ :-

[๑๕๓๕] กามราคานุสย และปฏิฆานุสย อันบุคคลใดละไม่ได้, มานานุสย อันบุคคลนั้นยังละไม่ได้ ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า มานานุสย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, กามราคานุสย ละปฏิฆานุสย อันบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ไซ้ไหม ?

มานานุสย พระอนาคามียังละไม่ได้แล้ว, แต่กามราคานุสย และปฏิฆานุสย พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ละไม่ได้, มานานุสย อันบุคคล ๓ จำพวกยังละไม่ได้ กามราคานุสย และปฏิฆานุสย บุคคล ๓ จำพวกก็ยังไม่ได้.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ มานานุสยมูติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูติ :-

กามราคานุสย และปฏิฆานุสย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, ทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจจานุสย บุคคลนั้นก็ยังไม่ได้ ไซ้ไหม ?

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย บุคคล ๒ จำพวก ยังละไม่ได้ แต่วิจิกิจฉานุสัย บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น ไม่ใช่ละไม่ได้, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ปุถุชนยังละไม่ได้ และวิจิกิจฉานุสัย ปุถุชนก็ยังไม่ละไม่ได้.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลนั้นยังละไม่ได้ ใช่ไหม ?

ใช่

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐิฐานุสยาทิมุถี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสยาทิมุถี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, ภวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย บุคคลนั้นยังละไม่ได้ ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลนั้นก็ยังไม่ละไม่ได้ ใช่ไหม ?

อวิชชานุสัย พระอนาคามียังละไม่ได้ แต่กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย พระอนาคามีนั้นไม่ใช่ละไม่ได้, อวิชชานุสัย บุคคล ๓

จำพวกละไม่ได้แล้ว กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย บุคคล ๓ จำพวก
ก็ยังไม่ได้.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ภวราคานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย-ปฏิฆานุสัยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ

ทีฎฐานุสัยาทิมูลี :-

[๑๕๓๖] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อัน
บุคคลใดละไม่ได้ ทีฎฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลนั้นก็ยัง
ละไม่ได้ ไซ้ไหม?

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย บุคคล ๒ จำพวก
ยังไม่ได้ แต่วิจิกิจจานุสัย บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น ไม่ใช่ละไม่ได้,
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย ปุณฺณยังละไม่ได้ และ
วิจิกิจจานุสัย ปุณฺณก็ยังไม่ได้.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ?

ใช่.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ

ทิวฐานุสยาทิมูถิ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภาวราคานุสยาทิมูถิ :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลใดยังละ
ไม่ได้, ภาวราคานุสัย ฯลฯ อวิชชานุสัย อันบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้
ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ?

อวิชชานุสัย และมานานุสัย พระอนาคามี ยังละไม่ได้ แต่
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ละไม่ได้,

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๒ - หน้าที่ 645

อวิชชาอนุสัย อันบุคคล ๓ จำพวก ยังละไม่ได้ กามราคานุสัย ปฏิฆา-
นุสัย และมานานุสัย บุคคล ๓ จำพวก ก็ยังละไม่ได้.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ

ภวราคานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล

จตุกกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย -

ทิฏฐานุสัยมูละ วิจิกิจจานุสัยมูตี :-

[๑๕๓๗] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐา-
นุสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้
ใช่ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, กามราคานุสัย

ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัยและทิจฺฉานุสสัย อັນบุคคลนัันก็ยงละไม่ได้ไซ้ไหม ?

ไซ้ ฯลฯ

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิจฺฉานุสยมูละ

วิจิกิจจานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิจฺฉานุสยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิจฺฉานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล

ปญฺจกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย -

ทิจฺฉานุสย - วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ :-

[๑๕๓๘] กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิจฺฉานุสสัย
และวิจิกิจจานุสสัย อັນบุคคลใดยงละไม่ได้, ภวราคานุสสัย ฯลฯ อวิช-
ชานุสสัย อັນบุคคลนัันก็ยงละไม่ได้ ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย อັນบุคคลใดยงละไม่ได้, กามราคานุสสัย
ปฏิฆานุสสัย มานานุสสัย ทิจฺฉานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย อັນบุคคลนััน

ก็ยังไม่ได้ ไช้ไหม ?

อวิชชานุสัย และมานานุสัย พระอากาณียังไม่ได้ แต่
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย พระอนาคามี
นั้น ไม่ใช่ละไม่ได้, อวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และ
มานานุสัย บุคคล ๒ จำพวกยังไม่ได้ แต่ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉา-
นุสัย บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น ไม่ใช่ละไม่ได้, อวิชชานุสัย ปุถุชน
ยังไม่ได้ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และ
วิจิกิจฉานุสัย ปุถุชนก็ยังไม่ได้.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสยมูละ ภวราคานุสยาทิมุติ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสยมูล จบ

ปัญจกมุตกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล

นั้กกมุตกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ - อวิชชานุสยมูลี :-

[๑๕๓๘] กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย

วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย อันบุคคลใดยังละไม่ได้, อวิชชานุสัย
อันบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ ไช้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดละไม่ได้, กามราคานุสัย
ปฏิฆานุสัย มานานุสัย วิจิกิจฉานุสัย ละภวราคานุสัย อันบุคคลนั้น
ก็ยังละไม่ได้ ไช้ไหม ?

อวิชชานุสัย ๒ มานานุสัย และภวราคานุสัย พระอนาคามียังละ
ไม่ได้ แต่กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย
พระอนาคามีนั้น ไม่ใช่ละไม่ได้, อวิชชานุสัย กามราคานุสัย ปฏิฆา-
नुสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย บุคคล ๒ จำพวก ยังละไม่ได้
แต่ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคล ๒ จำพวกเหล่านั้น ไม่ใช่ละ
ไม่ได้ อวิชชานุสัย ปุถุชนยังละไม่ได้ กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย
มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย ปุถุชนก็ยัง
ละไม่ได้.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย ภวราคานุสัยมูล จบ

ฉักกมุลกะ จบ

อุปปัตติฏฐานุปคคควาระ ปัจจนิก จบ

อุปบัติภูฐานโอกาสวาระ ปัจจนิก

กามราคานุสยมูล

เอกมุลกะ - กามราคานุสยมุละ ปฏิฆานุสยมุลี :-

[๑๕๔๐] กามราคานุสสัย อับบุคคลยังมิละแล้ว ในที่ใด, ปฏิฆานุสสัย อับบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

หรือว่ ปฏิฆานุสสัย อับบุคคลยังมิละแล้ว ในที่ใด กามราคานุสสัย อับบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ?

ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสยมุละ ปฏิฆานุสยมุลี

กามราคานุสยมุละ มานานุสยมุลี :-

กามราคานุสสัย อับบุคคลยังมิละแล้ว ในที่ใด มานานุสสัย อับบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า มานานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือไม่ละแล้ว, มานานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละ ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ และกามราคานุสสัย ก็ยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสยมุละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาติมูลี :-

กามราคานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสสัย บุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจจานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยัง

ไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว และกามราคานุสัย
อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสัยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

กามราคานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสัย
อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กาม-
ราคานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี

กามราคานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสัย
อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กาม-
ราคานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิช-
ชานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว และกามราคานุสัย อันบุคคลยังไม่
ละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

กามราคานุสัยมุล จบ

ปฏิฆานุสัยมุล

ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี :-

[๑๕๔๑] ปฏิฆานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, มานา-
นุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่า มานานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ปฏิฆา-
นุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

ปฏิมานุสย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสย ฯลฯ
วิจิกิจจานุสย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ไซ้.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ปฏิ-
มานุสย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ?

วิจิกิจจานุสย บุคคลนั้นยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิมานุสย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้ว
หรือยังไม่ละแล้ว วิจิกิจจานุสย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว และปฏิมานุสย
อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือที่ทุกขเวทนา.

จบ ปฏิมานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ

ปฏิมานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ :-

ปฏิมานุสย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสย
อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่า ภวราคานุสย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ปฏิมา-

นุสสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมุติ

ปฏิฆานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ :-

ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าอวิชชานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

อวิชชานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือไม่ละแล้ว อวิชชานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว และปฏิฆานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ อวิชชานุสยมุติ

ปฏิฆานุสยมุต จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี :-

[๑๕๔๒] มานานุสสัย อับบุคคัลยังไมละแล้ว ในที่ใด ทิฏฐานุสสัย ฯลฯ วิจิจจมานุสสัย บุคคัลก็ยังไมละแล้ว ในที่นั้น ไชโหม ?
ไช.

ก็หรือว่า วิจิจจมานุสสัย อับบุคคัลยังไมละแล้ว ในที่ใด มานานุสสัย อับบุคคัลก็ยังไมละแล้ว ในที่นั้น ?

วิจิจจมานุสสัย อับบุคคัลยังไมละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา มานานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไมละแล้ว, วิจิจจมานุสสัย อับบุคคัลยังไมละแล้ว และมานานุสสัย อับบุคคัลยังไมละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

มานานุสสัย อับบุคคัลยังไมละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสสัย อับบุคคัลก็ยังไมละแล้ว ในที่นั้น ไชโหม ?

มานานุสสัย อันบุคคลยังละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ ภวราคานุสสัย ไม่พึงกล่าว่ว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว,
มานานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว และกามราคานุสสัย อันบุคคลยังไม่
ละ ในที่นี้ คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า ภวราคานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, มานา-
นุสสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

มานานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสสัย อัน
บุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, มานา-
นุสสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา
มานานุสสัย ไม่พึงกล่าว่ว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสสัย อัน

บุคคลยังไม่ละแล้ว และมานานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือ
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสยมุละ อวิชชานุสยมูลี

มานานุสยมูล จบ

ทิวฏฐานุสยมูล

ทิวฏฐานุสยมุละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-

[๑๕๔๓] ทิวฏฐานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ทิวฏฐานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้ ฯลฯ

จบ ทิวฏฐานุสยมุละ วิจิกิจจานุสยมูลี

ทิวฏฐานุสยมูล จบ

วิกิงานุสยมูล

วิกิงานุสยมูละ ภวราคานุสยมูถ :-

[๑๕๔๔] วิกิงานุสย ันบุกคยงัไม่ละแล้ว, ในที่ใด
ภวราคานุสย ันบุกคยงัไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิกิงานุสย ันบุกคยงัไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา๓
ในกามธาตุ ภวราคานุสย ไม่พึงกล่าวว้า ละแล้วหรือยังัไม่ละแล้ว,
วิกิงานุสย ันบุกคยงัไม่ละแล้ว และภวราคานุสย ันบุกคยงัไม่
ละแล้ว ในที่นี้ คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว้า ภวราคานุสย ันบุกคยงัไม่ละแล้ว ในที่ใด, วิกิงานุ-
สย ันบุกคยงัไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ วิกิงานุสยมูละ ภวราคานุสยมูถ

วิกิงานุสยมูละ อวิชานุสยมูถ :-

วิกิงานุสย ันบุกคยงัไม่ละแล้ว ในที่ใด, อวิชานุสย
ันบุกคยงัไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด วิจิกิ-
จानุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

จบ วิจิกิจานุสยมุละ อวิชานุสยมุติ

วิจิกิจานุสยมุต จบ

ภวราคานุสยมุต

ภวราคานุสยมุละ อวิชานุสยมุติ :-

[๑๕๔๕] ภวราคานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด
อวิชานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ภว-
ราคานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม ?

อวิชานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, คือที่เวทนา ๓
ในกามธาตุ ภวราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว,

อวิชชาอนุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว และกามราคานุสัย บุคคลก็ยังไม่
ละแล้ว ในที่นี้ คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ ภวราคานุสัยมูล อวิชชาอนุสัยมูล

ภวราคานุสัยมูล จบ

เอกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูล

ทุกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ มานานุสัยมูล :-

[๑๕๔๖] กามราคานุสัย ละปฏิฆานุสัย อันบุคคลยังไม่ละ
แล้ว ในที่ใด มานานุสัย อันบุคคลที่ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?
ไม่มี.

ก็หรือว่า มานานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด กามราคานุ-
สัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่รูปธาตุ
อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า และแล้วหรือ
ยังไม่ละแล้ว, มานานุสัย และกามราคานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว

ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้ว หรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิจจานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่วะแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ? ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิจจานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่วะแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิจจานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้ว หรือยังไม่ละแล้ว, วิจิจจานุสัย และกามราคานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิจจานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย อันบุคคลใดไม่ละแล้ว ในที่ใด, กาม-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ อวิชขานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ อวิชขานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ใน
ที่ใด, อวิชขานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชขานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กาม-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

อวิชขานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่รูปธาตุ
อรูปรธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือ
ยังไม่ละแล้ว, อวิชขานุสัย และกามราคานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว

ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้ว หรือยังไม่ละแล้ว, อวิชขานุสัย ปฏิฆานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ อวิชขานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุล จบ

ทุกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุล

ติกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ

ทิฏฐานุสัยาทิมุติ :-

[๑๕๔๗] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว, ในที่ใด ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่ วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ใน

ที่นั่น ไซ้ไหม ?

วิจิจจานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่ และแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิจจานุสสัย กามราคานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิจิจจานุสสัย และปฏิฆานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา กามราคานุสสัย และมานานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่ และแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด ภวราคานุสสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?
ไม่มี.

ก็หรือว่าภวราคานุสสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กาม-
ราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ใน
ที่นั่น ไซ้ไหม ?

ภวราคานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นั่น
คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าว
ว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย ละมานานุสัย อันบุคคลยังไม่ละ
แล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม ?
ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดไม่ละแล้ว ในที่ใด, กาม-
ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ใน
ที่นั่น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้
คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึง
กล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสัย กามราคานุสัย และ
มานานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว, ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, ในที่นี้ คือที่

ทุกขเวทนา กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้ว
หรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ

อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล

จตุกกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยม
ูละ

วิจิกิจจานุสัยมูลี :-

[๑๕๔๘] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐา-
านุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่
ละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กาม-
ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่
ละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย และทิฏฐานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย ปฏิฆานุสัย และทิฏฐานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา กามราคานุสัย และ มานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว ฯลฯ

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ
วิจิกิจฉานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล จบ
จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -
วิจิกิจฉานุสัยมูล

ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย

-

วิจิกิจฉานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี :-

[๑๕๔๘] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสัย อัน

บุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กาม-
ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อัน
บุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลยังไม่ละ
แล้ว กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยัง
ไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -
วิจิกิจฉานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูลี

**กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย - วิจิกิจฉานุสัย
มูล**

อวิชชานุสัยมูลี :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิก-
ฉานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสัย อันบุคคลก็ยังไม่
ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กาม-

ราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย
อันบุคคลก็ยังมิละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม?

อวิชชานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อัน
บุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย
และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสัย
กามราคานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคล
ยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่
พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสัย ปฏิฆานุสัย ทิฏฐา-
นุสัย และวิจิกิจฉานุสัยอันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา
กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละ
แล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมูล อวิชชานุสัยมูล

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัยมูล จบ

ปัญจกมุตกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิกขมานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูล

นัคกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิกขมานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชขานุสยมูลี :-

[๑๕๕๐] กามราคานุสย ปฏิกขมานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย
วิจิกิจจานุสย และภวราคานุสย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,
อวิชขานุสย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชขานุสย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กาม-
ราคานุสย ปฏิกขมานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย วิจิกิจจานุสย และ
ภวราคานุสย อันบุคคลก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

อวิชขานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย วิจิกิจจานุสย และ
ภวราคานุสย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่รูปธาตุ
อรูปรธาตุ กามราคานุสย และปฏิกขมานุสย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือ
ยังไม่ละแล้ว, อวิชขานุสย กามราคานุสย มานานุสย ทิฏฐานุสย
และวิจิกิจจานุสย อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ ปฏิกขมานุสย และภวราคานุสย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือ

ยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจฉานุสสัย
อันบุคคลยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือที่ทุกขเวทนา กามราคานุสสัย มานา-
नुสสัย และภวราคานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจฉานุสย - ภวราคานุสยมูล จบ

นั้กมูลกะ จบ

อุปบัติฐฐาน โอกาสวาระ ปัจจนิก จบ

อุปบัติภูฐานบุคคลโลกาสุวาระ ปัจจนิก

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๕๕๑] กามราคานุสสัย อับบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ปฏิฆานุสสัย อับบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่า ปฏิฆานุสสัย อับบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กาม-
ราคานุสสัย อับบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย อับบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, มานานุสสัย
อับบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่ามานานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กาม-
ราคานุสัย อันบุคคลนั้น ไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสัย อันบุคคลนั้นยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือพระอนาคามี
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่
ละแล้ว มานานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือ
บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคานุสัย
บุคคลนั้น ยังไม่ไซ้ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, มานานุสัย อันบุคคลเหล่านี้
นั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ
อรูปธาตุ กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว
มานานุสัย อันบุคคลเหล่านี้ ยังไม่ละแล้ว และกามราคานุสัย อัน
บุคคลเหล่านี้ ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลเหล่านี้นั่นแหละ
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสัยมุละ มานานุสัยมุติ

กามราคานุสัยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

กามราคานุสัย อันบุคคลใดละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสัย ฯลฯ
วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสัย อันบุคคลเหล่านี้ ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น
คือบุคคล ๒ จำพวก ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่วิจิกิจฉานุสัย

อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ใช่ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือปุถุชน ที่เวทนา ๒ ในกามชาติ.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม?

วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือปุถุชน ที่ทุกขเวทนา ที่รูปชาติ อรูปชาติ กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามชาติ.

จบ กามราคานุสัยมูละ ทิฏฐานุสัยาทิมูติ

กามราคานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูติ :-

กามราคานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กามราคานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัยมูละ ภวราคานุสัยมูติ

กามราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

กามราคานุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสย
อันบุคคลนั้นก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ใช่.

ก็หรือว่า อวิชชานุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,
กามราคานุสย อันบุคคลนั้นก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

อวิชชานุสย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือพระอนา-
คามิ ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสย ไม่พึง
กล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสย อันบุคคลนั้น ยังไม่
ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ
แต่กามราคานุสย อันบุคคลนั้น ยังไม่ไซ้ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, อวิชชา-
นุสย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคล ๓ จำพวก
ที่ทุกขเวทนา ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสย ไม่พึงกล่าวว่า
ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว
และกามราคานุสย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือ
บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ.

จบ กามราคานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

กามราคานุสยมูล จบ

ปฏิมานุสยมูล

ปฏิมานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

[๑๕๕๒] ปฏิมานุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, มานานุสย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่า มานานุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ปฏิมานุสย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ ปฏิมานุสยมูละ มานานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมูละ ทิฏฐานุสยชาติมูลี :-

ปฏิมานุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสย ๗๗ วิจิกิจฉานุสย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ปฏิมานุสย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือ บุคคล ๒ จำพวก ที่ทุกขเวทนา แต่วิจิกิจฉานุสย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ไซ้ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, ปฏิมานุสย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว

และวิจิจณานุสสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือปุถุชน
ที่ทุกขเวทนา.

ก็หรือว่า วิจิจณานุสสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,
ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิจณานุสสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือปุถุชน
ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิฆานุสสัย ไม่พึง
กล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิจิจณานุสสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่
ละแล้ว และปฏิฆานุสสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือ
บุคคลนั้นนั้นแหละ ที่ทุกขเวทนา.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี :-

ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสสัย
อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

ก็หรือว่า ภวราคานุสสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,
ปฏิฆานุสสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ ปฏิฆานุสยมุละ ภวราคานุสยมูลี

ปฏิมานุสยมุละ อวิชานุสยมุติ :-

ปฏิมานุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด อวิชานุสย
อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

ก็หรือว่า อวิชานุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,
ปฏิมานุสย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไช้ไหม ?

อวิชานุสย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือพระอนา-
คามิ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิมานุสย
ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชานุสย อันบุคคลนั้น ยังไม่
ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิมานุสย
อันบุคคลนั้น ยังไม่ไช้ไม่ละแล้ว ในที่นั้น อวิชานุสย อันบุคคล
นั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคล ๓ จำพวก ที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ ปฏิมานุสย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้ว
หรือยังไม่ละแล้ว อวิชานุสย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว และ
ปฏิมานุสย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลเหล่านั้น
นั่นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา.

จบ ปฏิมานุสยมุละ อวิชานุสยมุติ

ปฏิมานุสยมุต จบ

มานานุสยมูล

มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมุติ :-

[๑๕๕๓] มานานุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ทิฏฐานุสย ฯลฯ วิจิกิจจานุสย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นี้ คือบุคคล ๓ จำพวก ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ วิจิกิจจานุสย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ไซ้ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, มานานุสย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว, และวิจิกิจจานุสย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือปุถุชน ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ, ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสย อันบุคคลใดก็ยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, มานานุสย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจจานุสย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือปุถุชน ที่ทุกขเวทนา มานานุสย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิจิกิจจานุสย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว, และมานานุสย อันบุคคล

นั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสยมูละ ทิฏฐานุสยาทิมูลี

มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี :-

มานานุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสย
อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือ
บุคคล ๔ จำพวก ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ภวราคานุสย ไม่พึง
กล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว มานานุสย อันบุคคลเหล่านั้น ยัง
ไม่ละแล้ว, และภวราคานุสย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่
นั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า ภวราคานุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,
มานานุสย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ มานานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

มานานุสย อันบุคคลใด ยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า อวิชชานุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด มานานุสย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือ บุคคล จำพวก ที่ทุกขเวทนา มานานุสย ไม่มีกล่าวว่ ละแล้ว หรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว, และ มานานุสย บุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลเหล่านั้น นั้นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ มานานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี

มานานุสยมูล จบ

ทิจฺฐานุสยมูล

ทิจฺฐานุสยมูละ วิจิกิจฺจนุสยมูลี :-

[๑๕๕๔] ทิจฺฐานุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,

วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลใด ยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ทัศนุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ใช่ ฯลฯ

จบ ทัศนุสัยมุละ วิจิกิจฉานุสัยมุลี

ทัศนุสัยมุล จบ

วิจิกิจฉานุสัยมุล

วิจิกิจฉานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี :-

[๑๕๕๕] วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ภวราคานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือปุถุชน ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ภวราคานุสัย ไม่พึงกล่าววว่า ละแล้วหรือ ยังไม่ละแล้ว วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว, และภวราคานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั้นแหละ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ภวราคานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือ บุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่วิจิกิจจานุสัย อันบุคคล เหล่านั้น ยังไม่ไซ้ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, ภวราคานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว และวิจิกิจจานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือปุถุชน ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ วิจิกิจจานุสยมูละ ภวราคานุสยมูลี

วิจิกิจจานุสยมูละ อวิชชานุสยมูลี :-

วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลใด ยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ไซ้.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

อวิชชานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือ บุคคล ๓ จำพวก ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ไซ้ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, อวิชชานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว และวิจิกิจจานุสัย

อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือปุถุชน ในเวทนา ๓ ใน
กามธาตุ ในรูปธาตุ ในอรุธาตุ.

จบ วิภิกขณานุสยมุตระ อวิชชานุสยมุตติ

วิภิกขณานุสยมุต จบ

ภวราคานุสยมุต

ภวราคานุสยมุตระ อวิชชานุสยมุตติ :-

[๑๕๕๖] ภวราคานุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,
อวิชชานุสย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?
ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสย อันบุคคลใดก็ยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,
ภวราคานุสย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

อวิชชานุสย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือ
บุคคล ๔ จำพวก ที่เวทนา ๓ ในกามธาตุ ภวราคานุสย ไม่พึง
กล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, อวิชชานุสย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๒ - หน้าที่ 685

ละแล้ว และภวราคานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น
คือบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ.

จบ ภวราคานุสัยมุละ อวิชชานุสัยมุลี

ภวราคานุสัยมุล จบ

เอกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุล

ทุกมุลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี :-

[๑๕๕๗] กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลใดยังไม่
ละแล้ว ในที่ใด มานานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น
ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า มานานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กาม-
ราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้วในที่นั้นใช่ไหม ?

มานานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือพระ-
อนาคามี ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว, มานานุสัย อันบุคคลนั้น

ยังไม่ละแล้ว ในที่นั่น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ แต่กามราคานุสัย อันบุคคลนั้น, ยังไม่ใช่ไม่ละแล้ว ใน
ที่นั่น, ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว มานานุสัย
อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั่น คือบุคคล ๓ จำพวก ที่
รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า
ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว มานานุสัย และกามราคานุสัย อันบุคคล
เหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั่น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ มานานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้วในที่ใด,
ทิฏฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั่น
ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, กามรา-
คานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั่น ใช่ไหม ?

วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั่น คือปุถุชน
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า

ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิจิกิจฉานุสัย และกามราคานุสัย อันบุคคล
นั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ใน
กามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิจิกิจฉา-
นุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือ
บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า
ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ทิฏฐานุสัยาทิมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลใด ยังไม่ละแล้ว
ในที่ใด, ภวราคานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น
ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภวราคานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,
กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น
ใช่ไหม ?

ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูละ :-

กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสัย อันบุคคลนั้นก็ยังไม่วางแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลนั้นก็ยังไม่วางแล้ว ในที่นั้น, ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสัย อันบุคคลนั้นยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือพระอนาคามี ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย อันบุคคลนั้นยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคานุสัย อันบุคคลนั้นยังไม่ไซ้ไม่วางแล้ว ในที่นั้น, ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย อันบุคคลนั้นยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสัย อันบุคคลนั้นยังไม่ไซ้ไม่วางแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่วางแล้ว ในที่นั้น คือบุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย และกามราคานุสัย อันบุคคลเหล่านั้นยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคล

เหล่านั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า
ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น
ยังไม่ละแล้ว ในที่นั่น ก็บุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา
กามราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัยมูล จบ

ทุกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล

ติกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ

ทีฎฐานุสยาติมูลี :-

[๑๕๕๘] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อัน
บุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ทีฎฐานุสัย ฯลฯ วิจิกิจจานุสัย อัน
บุคคลนั้นก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั่น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลนั้นก็ยังไม่ละแล้ว

ในทีนั้น ไซ้ไหม ?

วิจิจจานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคลเหล่านั้นยังไม่ละแล้ว ในทีนั้น คือปุถุชน ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสสัย และ ปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิจิจจานุสสัย กามราคานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคลนั้นยังไม่ละแล้ว ในทีนั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิจิจจานุสสัย ละปฏิฆานุสสัย อันบุคคลนั้นยังไม่ละแล้ว ในทีนั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกข-เวทนา กามราคานุสสัย และมานานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมุละ

ทีฎฐานุสยาทีมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสยมุละ ภาวราคานุสยมุลี :-

กามราคานุสสัย ปฏิฆานุสสัย และมานานุสสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในทีใด, ภาวราคานุสสัย บุคคลนั้นก็ยังไม่ละแล้ว ในทีนั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภาวราคานุสสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในทีใด,

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลนั้นก็ยังไม่ว่าง
ในทีนั้น ไช้ไหม ?

มานานุสัย อันบุคคลยังไม่ว่าง กามราคานุสัย และปฏิฆา-
นุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ว่างหรือยังไม่ว่าง.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ

ภวราคานุสัยมูละ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ อวิชชานุสัยมูละ :-

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลใดยังไม่
ว่าง ในทีใด, อวิชชานุสัย อันบุคคลนั้นก็ยังไม่ว่าง ในทีนั้น
ไช้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ว่าง ในทีใด,
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลนั้นก็ยังไม่ว่าง
ในทีนั้น ไช้ไหม ?

อวิชชานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลนั้นยังไม่ว่าง ในทีนั้น
คือพระอนาคามี ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย
ไม่พึงกล่าวว่า ว่างหรือยังไม่ว่าง อวิชชานุสัย และมานานุสัย

อันบุคคลนั้นยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒
ในกามธาตุ แต่กามราคานุสัย อันบุคคลนั้นยังไม่ละแล้ว ในที่
นั้น, ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย
อันบุคคลนั้นยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่
ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสัย อันบุคคลนั้นยังไม่ละแล้ว ในที่นั้นก็หาไม่
กามราคานุสัย, และมานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว
อวิชชานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลเหล่านั้นยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น
คือบุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และ
ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย
กามราคานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลเหล่านั้นยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น
คือบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย
ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย และปฏิฆานุสัย
อันบุคคลเหล่านั้นยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ
ที่ทุกขเวทนา กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้ว
หรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูละ

อวิชชานุสัยมูละ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัยมูล จบ

ตักมุลกะ จบ

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสยมูล

จตุกกมูลกะ - กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย -

ทิฏฐานุสยมูละ วิจิกิจจานุสยมูลี :-

[๑๕๕๕] กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย และทิฏฐา-
นุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, วิจิกิจจานุสย บุคคลนั้นก็
ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า วิจิกิจจานุสย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,
กามราคานุสย ปฏิฆานุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย บุคคลนั้นก็ยังไม่
ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

วิจิกิจจานุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย อันบุคคลนั้น ยัง
ไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือปุถุชน ที่รูปชาติ อรูปชาติ กามราคานุสย
และปฏิฆานุสย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิจิกิจจานุสย
กามราคานุสย มานานุสย และทิฏฐานุสย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว
ในที่นั้น บุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามชาติ ปฏิฆานุสย
ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว วิจิกิจจานุสย ปฏิฆานุสย
และทิฏฐานุสย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลนั้น

นั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า
ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว ฯลฯ

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูละ

วิจิกิจจานุสัยมูลี

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัยมูล จบ

จตุกกมูลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจจานุสัยมูล

**ปัญจกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐา-
นุสัย - วิจิกิจจานุสัยมูละ ภาวราคานุสัยาทิมูลี :-**

[๑๕๖๐] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย
และวิจิกิจจานุสัย อันบุคคลใดยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, ภาวราคานุสัย
อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า ภาวราคานุสัย อันบุคคลใด ยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย
อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ภวราคานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคล ๓ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ทิวฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ใช่ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว ภวราคานุสัย มานานุสัย ทิวฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย บุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือปุถุชน ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิวฐานุสัย -
วิจิกิจฉานุสัยมุละ ภวราคานุสัยมุลี

**กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิวฐานุสัย - วิจิกิจฉา -
นุสัยมุละ- อวิชชานุสัยมุลี :-**

กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิวฐานุสัย และ
วิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลใด ยังไม่ละแล้ว ในที่ใด, อวิชชานุสัย อัน
บุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ใช่ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชชานุสัย อันบุคคลใด ยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิวฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย

อันบุคคลนั้นก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม ?

อวิชชานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือพระอนาคามี ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ทิวฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ไซ้ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่กามราคานุสัย ทิวฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ไซ้ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, ปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสัย ทิวฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ไซ้ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสัย และมานานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคล ๒ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ทิวฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ไซ้ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่ ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย กามราคานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ทิวฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ไซ้ไม่ละแล้ว ในที่นั้น,

ปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสสัย และปฏิฆานุสสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั้นแหละ ที่ทุกขเวทนา แต่ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ใช่ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสสัย และมานานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือปุถุชน ที่รูปชาติ อรูปชาติ กามราคานุสสัย และปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสสัย กามราคานุสสัย มานานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั้นแหละ ที่เวทนา๒ ใน กามชาติ ปฏิฆานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสสัย ปฏิฆานุสสัย ทิฏฐานุสสัย และวิจิกิจจานุสสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั้นแหละ ที่ทุกขเวทนา กามราคานุสสัย และมานานุสสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูละ อวิชชานุสยาทิมูลี

กามราคานุสย - ปฏิฆานุสย - มานานุสย - ทิฏฐานุสย -

วิจิกิจจานุสยมูล จบ

ปัญจกมุลกะ จบ

กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย - ภวราคานุสัยมูล

ฉักกมูลกะ - กามราคานุสัย - ปฏิฆานุสัย - มานานุสัย - ทิฏฐานุสัย -

วิจิกิจฉานุสัย ภวราคานุสัยมูละ อวิชขานุสัยมูลี :-

[๑๕๖๑] กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย
วิจิกิจฉานุสัย และภวราคานุสัย อันบุคคลใด ยังไม่ละแล้ว ในที่ใด,
อวิชขานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

ไม่มี.

ก็หรือว่า อวิชขานุสัย อันบุคคลใด ยังไม่ละแล้ว ในที่ใด
กามราคานุสัย ปฏิฆานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจฉานุสัย
และภวราคานุสัย อันบุคคลนั้น ก็ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น ไซ้ไหม?

อวิชขานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย อันบุคคลนั้น ยัง
ไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือพระอนาคามี ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่
ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ไซ้ไม่ละแล้ว ใน
ที่นั้น กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยัง
ไม่ละแล้ว อวิชขานุสัย และมานานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว
ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา๒ ในกามธาตุ แต่กาม-

ราคานุสัย ทิฏฐานุสัย ละวิจิกิจานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ใช่ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, ปฏิฆานุสัย และภวราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้ว หรือยังไม่ละแล้ว อวิชขานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา แต่ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ใช่ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชขานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคล ๒ จำพวก ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ แต่ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ใช่ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชขานุสัย กามราคานุสัย และ มานานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ แต่ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ใช่ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, ปฏิฆานุสัย และภวราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชขานุสัย และปฏิฆานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือบุคคลเหล่านั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา แต่ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจานุสัย อันบุคคลเหล่านั้น ยังไม่ใช่ไม่ละแล้ว ในที่นั้น, กามราคานุสัย มานานุสัย และภวราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชขานุสัย มานานุสัย ทิฏฐานุสัย วิจิกิจานุสัย

และภวราคานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น คือปुरुชน
ที่รูปธาตุ อรูปธาตุ กามราคานุสัย และปฏิฆานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า
ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย
ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว ในที่นั้น
คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่เวทนา ๒ ในกามธาตุ ปฏิฆานุสัย และ
ภวราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว อวิชชานุสัย
ปฏิฆานุสัย ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจฉานุสัย อันบุคคลนั้น ยังไม่ละแล้ว
ในที่นั้น คือบุคคลนั้นนั่นแหละ ที่ทุกขเวทนา กามราคานุสัย
มานานุสัย และภวราคานุสัย ไม่พึงกล่าวว่า ละแล้วหรือยังไม่ละแล้ว.

จบ กามราคานุস্য - ปฏิฆานุস্য - มานานุস্য - ทิฏฐานุস্য -

วิจิกิจฉานุস্য - ภวราคานุস্যมุละ อวิชชานุস্যมุลี

กามราคานุস্য - ปฏิฆานุস্য - มานานุস্য - ทิฏฐานุস্য -

วิจิกิจฉานุস্য - ภวราคานุস্যมุล จบ

ฉักกมุลกะ จบ

อุปปัตติภูฐานุปคคโลกาสวาระ ปัจจนิก จบ

ปหีนวาระ จบ

อุปปีชนวาระ

อุปปีตติฐานบุคคลวาระ อนุโลม

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๕๖๒] กามราคานุสสัย ย่อมเกิดขึ้นแก่บุคคลใด, ปฏิฆานุสสัย ก็ย่อมเกิดขึ้นแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า ปฏิฆานุสสัย ย่อมเกิดขึ้นแก่บุคคลใด, กามราคานุสสัย ก็ย่อมเกิดขึ้นแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย ย่อมเกิดขึ้นแก่บุคคลใด มานานุสสัย ก็ย่อมเกิดขึ้นแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่า มานานุสสัย ย่อมเกิดขึ้นแก่บุคคลใด กามราคานุสสัย
ย่อมเกิดขึ้นแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

มานานุสสัย ย่อมเกิดขึ้นแก่พระอนาคามี แต่กามราคานุสสัย
ก็ย่อมไม่เกิดขึ้นแก่พระอนาคามีนั้น, มานานุสสัย ย่อมเกิดขึ้น และ
กามราคานุสสัย ก็ย่อมเกิดขึ้นแก่บุคคล ๓ จำพวก (พึงให้พิสดาร)

จบ กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี

กามราคานุสยมูล จบ

(นักศึกษาพึงให้พิสดาร)

อุปบัติฐานบุคคลวาระ อนุโลม จบ

อุปปัตติฐานบุคคลวาระ ปัจฉนิก

กามราคานุสยมูล

เอกมูลกะ - กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี :-

[๑๕๖๓] กามราคานุสสัย ย่อมไม่เกิดขึ้นแก่บุคคลใด, ปฏิฆานุสสัย ก็ย่อมไม่เกิดขึ้นแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า ปฏิฆานุสสัย ย่อมไม่เกิดขึ้นแก่บุคคลใด, กามราคานุสสัย ก็ย่อมไม่เกิดขึ้นแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

จบ กามราคานุสยมูละ ปฏิฆานุสยมูลี

กามราคานุสยมูละ มานานุสยมูลี :-

กามราคานุสสัย ย่อมไม่เกิดขึ้นแก่บุคคลใด, มานานุสสัย ก็ย่อมไม่เกิดขึ้นแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

กามราคานุสสัย ย่อมไม่เกิดขึ้นแก่พระอนาคามี แต่มานานุสสัย ย่อมเกิดขึ้นแก่พระอนาคามีนั้น กามราคานุสสัย ย่อมไม่เกิดขึ้น และ มานานุสสัย ก็ย่อมไม่เกิดขึ้นแก่พระอรหันต์.

ก็หรือว่า มานานุสสัย ย่อมไม่เกิดขึ้นแก่บุคคลใด, กามราคานุสสัย
ก็ย่อมไม่เกิดขึ้นแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่ (ฟังให้พิสดาร)

จบ กามราคานุสยมุละ มานานุสยมูลี

(นักศึกษาฟังให้พิสดาร)

อุปปีตติฎฐานบุคคลวาระ ปัจจนิก จบ

อุปปีชนวาระ จบ

ชาตุวาระ

ปัจจนวาระ อนุโลม

กามชาตุมุล

เอกมุลกะ เอกมูลี - กามชาตุมุลละ กามชาตุมูลี :-

[๑๕๖๔] เมื่อบุคคลจตุติจากกามชาตุ เข้าถึงกามชาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

กามชาตุมุลละ รูปชาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามชาตุ เข้าถึงรูปชาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

กามชาตุมุลละ อรูปชาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามชาตุ เข้าถึงอรูปชาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

กามชาตุมุลละ น กามชาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามชาตุ เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่กามชาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

กามชาตุมุละ น รูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามชาต เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่รูปชาต อนุสัย
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

กามชาตุมุละ น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามชาต เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่รูปชาต อนุสัย
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

เอกมูลกะ ทวิมุติ - กามชาตุมุละ น กามชาต - น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามชาต เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่กามชาต ภูมิที่ไม่ใช่
อรูปชาต อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัย
ดับไปเท่าไร ?

กามชาตุมุละ น รูปชาต - น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามชาต เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่รูปชาต ภูมิที่ไม่ใช่
อรูปชาต อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัย
ดับไปเท่าไร ?

กามชาตุมุละ น กามชาต - น รูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามชาต เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่กามชาต ภูมิที่ไม่ใช่

รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร มีอนุสัย
ดับไปเท่าไร ?

รูปธาตุมูล

เอกมูลกะ เอกมูติ - รูปธาตุมูละ รูปธาตุมูติ :-

[๑๕๖๕] เมื่อบุคคลจตุติจากรูปธาตุ เข้าถึงรูปธาตุ อนุสัย
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

รูปธาตุมูละ กามธาตุมูติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปธาตุ เข้าถึงกามธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร
อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

รูปธาตุมูละ อรูปธาตุมูติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปธาตุ เข้าถึงอรูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่อง
เท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร.

รูปธาตุมูละ น กามธาตุมูติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปธาตุ เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ อนุสัย
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

รูปธาตุมูละ น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ อนุสัย
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

รูปธาตุมูละ น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ อนุสัย
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

เอกมูละ ทวิมูลี - รูปธาตุมูละ น กามธาตุ - อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ภุมิที่ไม่ใช่
อรูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัย
ดับไปเท่าไร ?

รูปธาตุมูละ น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ ภุมิที่ไม่ใช่
อรูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัย
ดับไปเท่าไร ?

รูปชาตุมุละ น กามชาต - น รูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปชาต เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามชาต ภุมิที่ไม่ใช่
รูปชาต อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัย
ดับไปเท่าไร ?

อรูปชาตุมูล

เอกมูลกะ เอกมุติ - อรูปชาตุมุละ อรูปชาตุมุติ :-

[๑๕๖๖] เมื่อบุคคลจตุติจากรูปชาต เข้าถึงอรูปชาต อนุสัย
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

อรูปชาตุมุละ กามชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปชาต เข้าถึงกามชาต อนุสัยนอนเนื่อง
เท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

อรูปชาตุมุละ รูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปชาต เข้าถึงรูปชาต อนุสัยนอนเนื่อง
เท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

อรุปรชาตุมุละ น กามรชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลดจติจากอรุปรชาตु เข้าถึงภุมิที่ไมใช่กามรชาตु อนุสัย
นอนเนื่องเทำไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเทำไร อนุสัยดับไปเทำไร ?

อรุปรชาตุมุละ น รูปรชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลดจติจากอรุปรชาตु เข้าถึงภุมิที่ไมใช่รูปรชาตु อนุสัย
นอนเนื่องเทำไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเทำไร อนุสัยดับไปเทำไร ?

อรุปรชาตุมุละ น อรุปรชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลดจติจากอรุปรชาตु เข้าถึงภุมิที่ไมใช่อรุปรชาตु อนุสัย
นอนเนื่องเทำไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเทำไร อนุสัยดับไปเทำไร ?

เอกมุถกะ ทวิมุติ - อรุปรชาตุมุละ น กามรชาตु - อรุปรชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลดจติจากอรุปรชาตु เข้าถึงภุมิที่ไมใช่กามรชาตु ภุมิที่ไมใช่
อรุปรชาตु อนุสัยนอนเนื่องเทำไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเทำไร อนุสัย
ดับไปเทำไร ?

อรุปรชาตุมุละ น รูปรชาตु - น อรุปรชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลดจติจากอรุปรชาตु เข้าถึงภุมิที่ไมใช่รูปรชาตु ภุมิที่ไมใช่

อรูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัย
ดับไปเท่าไร ?

อรูปธาตุมูละ น กามธาตุ - น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากอรูปธาตุ เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ภูมิที่ไม่ใช่
รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัย
ดับไปเท่าไร ?

บุจฉาวาระปฏิโลม

น กามธาตุมูล

เอกมูลกะ เอกมูลี - น กามธาตุมูละ กามธาตุมูลี :-

[๑๕๖๗] เมื่อบุคคลจตุติจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ เข้าถึงกามธาตุ
อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไป
เท่าไร ?

น กามธาตุมูละ รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ เข้าถึงรูปธาตุ อนุสัย
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามธาตุมูละ อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ เข้าถึงอรูปธาตุ อนุสัย
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามธาตุมูละ น กามธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ
อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามธาตุมูละ น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ
อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามธาตุมูละ น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่อรูปธาตุ
อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

เอกมูลกะ ทวิมูลี - น กามธาตุมูละ น กามธาตุ - น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ

ไม่ใช่รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร
อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามชาตุมูละ น รูปธาตุ - น อรูปชาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ
ไม่ใช่รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร
อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามชาตุมูละ น กามธาตุ น รูปชาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ
ไม่ใช่รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร
อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปชาตุมูล

เอกมุลกะ เอกมูลี - น รูปชาตุมูละ กามชาตุมูลี :-

[๑๕๖๘] เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงกามธาตุ
อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปธาตุมูละ รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลดจติจากภุมิทีไม่ใช้รูปธาตุ เข้าถึงรูปธาตุ อนุสัย
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปธาตุมูละ อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลดจติจากภุมิทีไม่ใช้รูปธาตุ เข้าถึงอรูปธาตุ. อนุสัย
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปธาตุมูละ น กามธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลดจติจากภุมิทีไม่ใช้รูปธาตุ เข้าถึงภุมิทีไม่ใช้กามธาตุ
อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปธาตุมูละ น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลดจติจากภุมิทีไม่ใช้รูปธาตุ เข้าถึงภุมิทีไม่ใช้รูปธาตุ
อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปธาตุมูละ น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลดจติจากภุมิทีไม่ใช้รูปธาตุ เข้าถึงภุมิทีไม่ใช้อรูปธาตุ
อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

เอกมูลกะ ทวิมูลี - น รูปชาตุมูละ น กามชาต - น อรูปชาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามชาต
ไม่ใช่รูปชาต อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร
อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปชาตุมูละ น รูปชาต - น อรูปชาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต
ไม่ใช่รูปชาต อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร
อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปชาตุมูละ น กามชาต - น รูปชาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามชาต
ไม่ใช่รูปชาต อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร
อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น อรูปชาตุมูล

เอกมูลกะ เอกมูลี - น อรูปชาตุมูละ กามชาตุมูลี :-

[๑๕๖๕] เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต เข้าถึงกามชาต
อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น อรูปชาตมูละ รูปชาตมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต เข้าถึงรูปชาต อนุสัย
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น อรูปชาตมูละ อรูปชาตมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต เข้าถึงอรูปชาต อนุสัย
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น อรูปชาตมูละ น กามชาตมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามชาต
อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น อรูปชาตมูละ น รูปชาตมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต
อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น อรูปชาตมูละ น อรูปชาตมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต
อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

เอกมุลกะ ทวิมฺฐี - น อรูปชาตุมฺลละ น กามชาต - น อรูปชาตุมฺฐี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิทีไม่ใช่อรูปชาต เข้าถึงภุมิทีไม่ใช่อรูปชาต
ไม่ใช่อรูปชาต อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร
อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น อรูปชาตุมฺลละ น รูปชาต - น อรูปชาตุมฺฐี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิทีไม่ใช่อรูปชาต เข้าถึงภุมิทีไม่ใช่อรูปชาต
ไม่ใช่อรูปชาต อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร
อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น อรูปชาตุมฺลละ น กามชาต - น รูปชาตุมฺฐี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิทีไม่ใช่อรูปชาต เข้าถึงภุมิทีไม่ใช่อรูปชาต
ไม่ใช่อรูปชาต อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร
อนุสัยดับไปเท่าไร ?

ปุจฉาวาระปฏิโลม

กามชาต - อรูปชาตุมูล

ทุกมูลกะ เอกมูลี - น กามชาต น อรูปชาตุมูละ กามชาตุมูลี :-

[๑๕๗๐] เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิทีไม่ใช้กามชาต ไม่ใช้อรูปชาต เข้าถึงกามชาต อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามชาต น อรูปชาตุมูละ รูปชาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิทีไม่ใช้กามชาต ไม่ใช้อรูปชาต เข้าถึงรูปชาต อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามชาต น อรูปชาตุมูละ อรูปชาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิทีไม่ใช้กามชาต ไม่ใช้อรูปชาต เข้าถึงอรูปชาต อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามชาตฺถ น อรูปชาตฺถมฺลละ น กามชาตฺถมฺลตี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามชาตฺถ ไม่ใช่รูปชาตฺถ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามชาตฺถ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามชาตฺถ น อรูปชาตฺถมฺลละ น รูปชาตฺถมฺลตี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามชาตฺถ ไม่ใช่รูปชาตฺถ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปชาตฺถ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามชาตฺถ น อรูปชาตฺถมฺลละ น อรูปชาตฺถมฺลตี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามชาตฺถ ไม่ใช่รูปชาตฺถ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปชาตฺถ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

ทุกมฺลลกะ ทวิมฺลตี - น กามชาตฺถ - น อรูปชาตฺถมฺลละ น กามชาตฺถ - น อรูปชาตฺถมฺลตี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามชาตฺถ ไม่ใช่รูปชาตฺถ เข้าถึงภุมิ

ที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามธาตุ - น อรูปธาตุมูละ น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภูมิ
ที่ไม่ใช่รูปธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามธาตุ - น อรูปธาตุมูละ - น กามธาตุ - น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภูมิ
ที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

ทุกมูลกะ เอกมูลี - น รูปธาตุ - อรูปธาตุมูละ กามธาตุมูลี :-

[๑๕๓๑] เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ
เข้าถึงกามธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร
อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปธาตุ น อรูปธาตุมูละ รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ ไม่ใช่อรูปธาตุ เข้าถึงรูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูละ อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ ไม่ใช่อรูปธาตุ เข้าถึงอรูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูละ น กามธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ ไม่ใช่อรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูละ น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ ไม่ใช่อรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร

อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูละ น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ ไม่ใช่อรูปธาตุ เข้าถึงภุมิ
ที่ไม่ใช่รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร
อนุสัยดับไปเท่าไร ?

**ทุกมูละ ทวิมูลี - น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูละ น กามธาตุ - น
อรูปธาตุมูลี :-**

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ ไม่ใช่อรูปธาตุ เข้าถึงภุมิ
ที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่อรูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปธาตุ น อรูปธาตุมูละ น รูปธาตุ น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ ไม่ใช่อรูปธาตุ เข้าถึงภุมิ
ที่ไม่ใช่รูปธาตุ ไม่ใช่อรูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น รูปธาตุ น อรูปธาตุมูละ น กามธาตุ - น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคลลจตุจากภุมิทีไม่ใช้รูปธาตุ ไม่ใช้รูปธาตุ เข้าถึงภุมิ
ทีไม่ใช้กามธาตุ ไม่ใช้รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามธาตุ - น รูปธาตุมูล

ทุกมูลกะ เอกมูลี - กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ กามธาตุมูลี :-

[๑๕๗๒] เมื่อบุคลลจตุจากภุมิทีไม่ใช้กามธาตุ ไม่ใช้รูปธาตุ
เข้าถึงกามธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร
อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคลลจตุจากภุมิทีไม่ใช้กามธาตุ ไม่ใช้รูปธาตุ เข้าถึงรูปธาตุ
อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคลลจตุจากภุมิทีไม่ใช้กามธาตุ ไม่ใช้รูปธาตุ เข้าถึงอรูป-
ธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไป
เท่าไร ?

น กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ น กามธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

ทุกมูลกะ ทวิมูลี - น กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ น กามธาตุ - น

อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

น กามธาตุ- น รูปธาตุมูละ น รูปธาตุ- น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิ
ที่ไม่ใช่รูปธาตุ ไม่ใช่อรูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไป
เท่าไร ?

น กามธาตุ- น รูปธาตุมูละ น กามธาตุ- น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิ
ที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ อนุสัยนอนเนื่องเท่าไร อนุสัยไม่
นอนเนื่องเท่าไร อนุสัยดับไปเท่าไร ?

จบ ปัญหาวาระ ปัจจนิก

วิธชนาวาระอนุโลม

เอกมูลกะ เอกมูลี - กาธาตมูละ กามธาตุมูลี :-

[๑๕๗๓] เมื่อบุคคลจตุตถจากกามธาตุ เข้าถึงกามธาตุ บางคน
มีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง อนุสัยทั้งหลาย

ที่ดับไป ย่อมไม่มี.

กามธาตุมูละ รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามธาตุ เข้าถึงรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

กามธาตุมูละ อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามธาตุ เข้าถึงอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

กามธาตุละ น กามธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามธาตุ เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ บางคน มีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

กามธาตุมูละ น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามธาตุ เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ บางคน

มีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

กามชาตุมุละ น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามชาตु เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่รูปชาตु บางคน มีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

เอกมุลกะ ทวิมุติ - กามชาตุมุละ น กามชาตु - น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามชาตु เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่กามชาตु ไม่ใช่ อรูปชาตु บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

กามชาตุมุละ น รูปชาตु - น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามชาตु เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่รูปชาตุไม่ใช่รูปชาตุ บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

กามชาตุมุละ น กามชาต - น รูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากกามชาต เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่กามชาต ไม่ใช่รูปชาต บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

เอกมุลกะ เอกมุติ - รูปชาตุมุละ รูปชาตุมุติ :-

[๑๕๗๔] เมื่อบุคคลจตุติจากรูปชาต เข้าถึงรูปชาต บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

รูปชาตุมุละ กามชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปชาต เข้าถึงกามชาต มีอนุสัย ๗ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

รูปชาตุมุละ อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปชาต เข้าถึงอรูปชาต บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

รูปธาตุมูละ น กามธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

รูปธาตุมูล น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

รูปธาตุมูละ น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

เอกมูลกะ ทวิมูลี - รูปธาตุมูละ น กามธาตุ - น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุติจากรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง

บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี

รูปชาตุมุละ น รูปชาต - น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุจากรูปชาต เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่รูปชาต ไม่ใช่รูปชาต มีอนุสัย ๗ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

รูปชาตุมุละ น กามชาต - น รูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุจากรูปชาต เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่กามชาต ไม่ใช่รูปชาต บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

เอกมูลกะ เอกมุติ - อรูปชาตุมุละ อรูปชาตุมุติ :-

[๑๕๓๕] เมื่อบุคคลจตุจากรูปชาต เข้าถึงอรูปชาต บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

อรูปชาตุมุละ กามชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุจากรูปชาต เข้าถึงกามชาต มีอนุสัย ๗ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

อรุปรชาตุมุละ รุปรชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากอรุปรชาต การเข้าถึงรุปรชาต ย่อมไม่มี บุคคลผู้จตุติจากรุปรชาตนั้น เมื่อเกิดในเบื้องต่ำ ย่อมเข้าถึงกามชาตุนั้น มีอนุสัย ๗ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

อรุปรชาตุมุละ น กามชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากอรุปรชาต เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่กามชาต บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

อรุปรชาตุมุละ น รุปรชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากอรุปรชาต เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่รุปรชาต บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

อรุปรชาตุมุละ น รุปรชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากอรุปรชาต เข้าถึงภูมิที่ไม่ใช่อรุปรชาต มีอนุสัย ๗ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

เอกมูลกะ ทวิมูติ - อรูปชาตุมูละ น กามชาต - น อรูปชาตุมูติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากอรูปชาต การเข้าถึงภุมิที่ไมใช่กามชาต ไมใช่ อรูปชาต ย่อมไมมี บุคคลที่จตุติจากอรูปชาตุนั้น เมื่อเกิดในเบื้องต่ำ ย่อมเข้าถึงกามชาตเท่านั้น อนุสัย ๗ เท่านั้น ย่อมนอนเนื่อง อนุสัย ที่ดับไป ย่อมไมมี.

อรูปชาตุมูละ น รูปชาต - น อรูปชาตุมูติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากอรูปชาต เข้าถึงภุมิที่ไมใช่รูปชาต ไมใช่ อรูปชาต มีอนุสัย ๗ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไมมี.

อรูปชาตุมูละ น กามชาต น รูปชาตุมูติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากอรูปชาต เข้าถึงภุมิที่ไมใช่กามชาต ไมใช่ รูปชาต บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไมมี.

เอกมูลกะ เอกมูติ - น กามชาตุมูละ กามชาตุมูติ :-

[๑๕๗๖] เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไมใช่กามชาต เข้าถึงกามชาต มีอนุสัย ๗ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไมมี.

น กามธาตุมูละ รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ เข้าถึงรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามธาตุมูละ อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ เข้าถึงอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามธาตุมูละ น กามธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามธาตุมูละ น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามชาตุมุละ น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่กามชาตु เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปชาตु บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

เอกมุตกะ ทวิมุติ - น กามชาตุมุละ น กามชาตु - น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่กามชาตु เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามชาตु ไม่ใช่รูปชาตु บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามชาตุมุละ น รูปชาตु - น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่กามชาตु เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปชาตु ไม่ใช่รูปชาตु มีอนุสัย ๗ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามชาตุมุละ น กามชาตु - น รูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่กามชาตु เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามชาตु ไม่ใช่รูปชาตु บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

เอกมูลกะ เอกมูติ - น รูปชาตุมูละ กามชาตุมูติ :-

[๑๕๗๗] เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงกามธาตุ
บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง อนุสัยที่
ดับไป ย่อมไม่มี.

น รูปชาตุมูละ รูปชาตุมูติ :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงรูปธาตุ บางคนมี
อนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓
นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น รูปชาตุมูละ อรูปชาตุมูติ :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงอรูปธาตุ บางคนมี
อนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓
นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น รูปชาตุมูละ น กามชาตุมูติ :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ
บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมี
อนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น รูปชาตุมุละ น รูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ
บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคน
มีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น รูปชาตุมุละ น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ
บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคน
มีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

เอกมูลกะ ทวิมุติ - น รูปชาตุมุละ น กามธาตุ - น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ
ไม่ใช่รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอน
เนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น รูปชาตุมุละ น รูปธาตุ - น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ
ไม่ใช่รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕
นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น รูปชาตุมุละ น กามชาต - น รูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไมไชรูปชาตุ เข้าถึงภุมิที่ไมไชกามชาต
ไมไชรูปชาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอน
เนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไมมี.

เอกมุตกะ ทวิมุติ - น อรูปชาตุมุละ น กามชาต - น อรูปชาตุมุติ :-

[๑๕๗๘] เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไมไชอรูปชาตุ เข้าถึงกามชาต
บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง อนุสัยที่
ดับไป ย่อมไมมี.

น อรูปชาตุมุละ รูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไมไชอรูปชาตุ เข้าถึงรูปชาตุ บางคนมี
อนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓
นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไมมี.

น อรูปชาตุมุละ อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไมไชอรูปชาตุ เข้าถึงอรูปชาตุ บางคนมี
อนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓
นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไมมี.

น อรูปชาตุมุละ น กามชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ
บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมี
อนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น อรูปชาตุมุละ น รูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ
บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมี
อนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น อรูปชาตุมุละ น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ
บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมี
อนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

เอกมุลกะ ทวิมุติ - น อรูปชาตุมุละ น กามธาตุ - น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ
ไม่ใช่รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอน
นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น อรูปชาตุมุละ น รูปชาต - น อรูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต
ไม่ใช่รูปชาต บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอน
เนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น อรูปชาตุมุละ น กามชาต - น รูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่รูปชาต เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามชาต
ไม่ใช่รูปชาต บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอน
เนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

ทุกมูลกะ เอกมุติ - น กามชาต - น อรูปชาตุมุละ กามชาตุมุติ :-

[๑๕๗๕] เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่กามชาต ไม่ใช่รูปชาต
เข้าถึงกามชาต มีอนุสัย ๗ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อม
ไม่มี.

น กามชาต - น อรูปชาตุมุละ รูปชาตุมุติ :-

เมื่อบุคคลจตุติจากภุมิที่ไม่ใช่กามชาต ไม่ใช่รูปชาต เข้าถึง
รูปชาต บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง
บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามธาตุ-น อรูปธาตุมูละ อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่อรูปธาตุ เข้าถึง
อรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง
บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามธาตุ-น อรูปธาตุมูละ น กามธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่อรูปธาตุ เข้าถึงภูมิ
ที่ไม่ใช่กามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕
นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามธาตุ-น อรูปธาตุมูละ น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่อรูปธาตุ เข้าถึงภูมิ
ที่ไม่ใช่รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕
นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามธาตุ-น อรูปธาตุมูละ น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่อรูปธาตุ เข้าถึงภูมิ
ที่ไม่ใช่รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕
นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

ทุกมูลกะ ทวิมูลี - น กามธาตุ - น อรูปธาตุมูละ น กามธาตุ - น

อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภูมิ
ที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคน
มีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป
ย่อมไม่มี.

น กามธาตุ - น อรูปธาตุมูละ น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภูมิ
ที่ไม่ใช่รูปธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ มีอนุสัย ๗ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัย
ที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามธาตุ - น อรูปธาตุมูละ น กามธาตุ - น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภูมิ
ที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคน
มีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป
ย่อมไม่มี.

ทุกมูละ - เอกมฺลี - น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูละ กามธาตุมฺลี :-

[๑๕๘๐] เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิทีไม่ใช้รูปธาตุ ไม่ใช้อรูปธาตุ เข้าถึงกามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูละ รูปธาตุมฺลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิทีไม่ใช้กามธาตุ ไม่ใช้อรูปธาตุ เข้าถึงรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูละ อรูปธาตุมฺลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิทีไม่ใช้รูปธาตุ ไม่ใช้อรูปธาตุ เข้าถึงอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูละ น กามธาตุมฺลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิทีไม่ใช้รูปธาตุ ไม่ใช้อรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที ไม่ใช้กามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น รูปธาตุ น อรูปธาตุมูละ น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิทีไม่ใช้รูปธาตุ ไม่ใช้อรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที ไม่ใช้รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูล - น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิทีไม่ใช้รูปธาตุ ไม่ใช้อรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที ไม่ใช้อรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

ทุกมูลกะ ทวิมูลี - น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูละ น กามธาตุ - น

อรูปธาตุมูละ :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิทีไม่ใช้รูปธาตุ ไม่ใช้อรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที ไม่ใช้กามธาตุ ไม่ใช้อรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูละ น รูปธาตุ - น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิทีไม่ใช้รูปธาตุ ไม่ใช้อรูปธาตุ เข้าถึงภุมิที ไม่ใช้รูปธาตุ ไม่ใช้อรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมี

อนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป
ย่อมไม่มี.

น รูปธาตุ น อรูปธาตุมูละ น กามธาตุ น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงอรูป-
ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง บางคนมี
อนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป
ย่อมไม่มี.

ทุกมูลกะ เอกมูลี - น กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ กามธาตุมูลี :-

[๑๕๘๑] เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ
เข้าถึงกามธาตุ มีอนุสัย ๓ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อม
ไม่มี.

น กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ การเข้าถึง
รูปธาตุย่อมไม่มี บุคคลนั้น เมื่อเกิดในเบื้องต่ำ ย่อมเข้าถึงกามธาตุ
เท่านั้น มีอนุสัย ๓ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงอรูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ น กามธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยดับไป ย่อมไม่มี.

น กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภุมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภุมิที่ไม่ใช่รูปธาตุ มีอนุสัย ๗ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

ทุกมูลกะ ทวิมูลี - น กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ น กามธาตุ - น

รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ การเข้าถึง ภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ ย่อมไม่มี บุคคลนั้นเมื่อเกิดใน เบื้องต่ำ ย่อมเข้าถึงกามธาตุนั้น มีอนุสัย ๗ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามธาตุ - น รูปธาตุมูละ น รูปธาตุ น อรูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภูมิ ที่ไม่ใช่รูปธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ มีอนุสัย ๗ เท่านั้น นอนเนื่อง อนุสัย ที่ดับไป ย่อมไม่มี.

น กามธาตุ น รูปธาตุมูละ น กามธาตุ น รูปธาตุมูลี :-

เมื่อบุคคลจตุตถจากภูมิที่ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ เข้าถึงภูมิที่ ไม่ใช่กามธาตุ ไม่ใช่รูปธาตุ บางคนมีอนุสัย ๗ นอนเนื่อง บางคนมี อนุสัย ๕ นอนเนื่อง บางคนมีอนุสัย ๓ นอนเนื่อง อนุสัยที่ดับไป ย่อมไม่มี.

ธาตุวาระ จบ

อนุสยขมก ที่ ๗ จบ

อรรถกถา

อนุสยยมก

บัดนี้ เป็นการพรรณานี้ความแห่งอนุสยยมกเหมือนที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงรวบรวมเอกเทศแห่งกุศลธรรมเป็นต้นทรงแสดงไว้ในมุลยมกนั้นนั่นแหละ ด้วยสามารถแห่งการหยั่งเห็นได้แล้วทรงแสดงไว้ในลำดับแห่งสังขารยมก. บัณฑิตพึงทราบการกำหนดบาติ ในอนุสยยมกก่อน เพราะว่า ในอนุสยยมกนี้พระองค์ทรงทำบาติเทศนาไว้อีกอย่างหนึ่ง ไม่เหมือนทำเทศนาในชั้นขมก เป็นต้น.

ถามว่า ทำเทศนาอย่างไร ?

ตอบว่า ในเบื้องต้นทำเทศนาแสดงไว้ ๓ วาระ คือ ปริจเฉทวาระ วาระว่าด้วยการกำหนด, ปริจฉินนุทเทสวาระ วาระว่าด้วยอุทเทศที่กำหนดไว้แล้ว, อุปัตติภูฐานวาระ วาระว่าด้วยที่เป็นที่เกิดขึ้นก่อน, เพื่อให้ศึกษาอนุสัยทั้งหลาย โดยอาการ ๓ อย่าง คือ โดยปริจเฉท โดยอุทเทศ และโดยอุปัตติภูฐาน ต่อจากนั้นก็ทรงประกอบอนุสัยทั้งหลายทำขมกเทศนา ด้วยอำนาจแห่งมหาวาระ ๑.

ในอนุสยยมกนั้น คำว่า " สตุต อนุสยา " นี้ ชื่อว่า ปริจเฉทวาระ เพราะความที่อนุสัยทั้งหลาย พระองค์กำหนดจำนวนแสดงไว้ว่า " อนุสัยนี้ มี ๑ เท่านั้น ไม่เกินกว่านี้ ไม่ต่ำกว่านี้ " ดังนี้.

คำว่า " กามราคานุสโย ฯเปฯ อวิชขานุสโย " นี้ ชื่อว่า
ปริจฉินนุทเทสวาระ เพราะความที่วาระนี้ทรงยกเพียงแต่ชื่อแห่งธรรม
ที่กำหนดไว้แล้วโดยปริจเจทวาระนั้น จึงแสดงว่า " ชื่อว่า ธรรม
เหล่านี้ เป็นธรรมชนิดนั้น " ดังนี้.

ในข้อนี้ คำว่า กามราคานุสโย ออนุเสติ เขตฺถ ฯเปฯ
อวิชขานุสโย ออนุเสติ นี้ ชื่อว่า อุปัตติภูฐานวาระ เพราะความที่
วาระนี้ ทรงแสดงที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่งธรรมเหล่านั้นนั้นแหละ อย่างนี้
ว่า " อนุสัยเหล่านี้ ย่อมนอนเนื่อง ในวาระทั้งหลายชื่อนี้ " ดังนี้.

อนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้า ประกอบอนุสัยทั้งหลายแล้วทำขมก
เทศนา ด้วยอำนาจแห่งมหาวาระ ๗ เหล่าใด มหาวาระเหล่านั้น มีชื่อ
ดังนี้ คือ.-

๑. อนุสยวาระ (วาระว่าด้วยอนุสัย)
๒. ธานุสยวาระ (วาระว่าด้วยผู้มีอนุสัย)
๓. ปชหนวาระ (วาระว่าด้วยการละ)
๔. ปริญญวาระ (วาระว่าด้วยการกำหนดรู้)
๕. ปหีนวาระ (วาระว่าด้วยการละได้แล้ว)
๖. อุปปัชชวาระ (วาระว่าด้วยการเกิด)
๗. ธาตุวาระ (วาระว่าด้วยธาตุ)

อธิบายอนุสยวาระ

บรรดามหาวาระเหล่านั้น วาระที่ ๑ ชื่อว่า อนุสยวาระ นั้น มี ๒ นัย คือ ด้วยสามารถแห่งอนุโลมน์ย และปฏิโลมน์ย. ในนัย ทั้ง ๒ นั้น อนุโลมน์ยมีอันตรวาระ ๓ วาระ ด้วยอำนาจแห่งบุคคล และภูมิ คือ. -

ยสฺส อนุเสติ แปลว่า ... กำลังนอนเนื่องแก่บุคคลใด (บุคคล-
วาระ)

ยตฺถ อนุเสติ แปลว่า ... กำลังนอนเนื่องในภูมิใด (โอกาส-
วาระ)

ยสฺส ยตฺถานุเสติ แปลว่า ... กำลังนอนเนื่องแก่บุคคลใดใน
ภูมิใด (บุคคลโลกาสวาระ)

ในอันตรวาระ ๓ เหล่านั้น ในบุคคลวาระมี ๒๑ ยมก คือ มี
กามราคานุสสัยเป็นมูล ๖ ยมก โดยพระบาลีว่า :-

" ยสฺส กามราคานุสโย อนุเสติ ตสฺส ปฏิฆานุสโย อนุเสติ
ยสฺส วาปน ปฏิฆานุสโย อนุเสติ ตสฺส กามราคานุสโย
อนุเสติ ฯ

ยสฺส กามราคานุสโย อนุเสติ ตสฺส มานานุสโย...
ทิฏฐานุสโย ... วิจิกิจจานุสโย ... ภวราคานุสโย ... อวิชาชานุสโย
อนุเสติ

ยสฺส วาปน อวิขุขานุสฺสโย อหุเสติ ตสฺส กามราคานุสฺสโย

อหุเสติ "

ที่มีปฏิฆานุสสัยเป็นมูล ๕ ยมก มีมานานุสสัยเป็นมูล ๔ ยมก มีทิฏฐานุสสัยเป็นมูล ๓ ยมก มีวิจิกิจจานุสสัยเป็นมูล ๒ ยมก มีภวราคานุสสัยเป็นมูล ๑ ยมก ด้วยสามารถแห่งการนับแล้วไม่นับอีก วาระแม่ทั้งหมดที่มีมูล ๑ จึงรวมเป็น ๒๑ ยมก ด้วยประการฉะนี้.

ปุคคลวาระอื่นอีก ๑๕ ยมก คือ ที่มีมูล ๒ (ทุกมูล) อันมาแล้วในพระบาลีอย่างนี้ว่า ยสฺส กามราคานุสฺสโย จ ปฏิฆานุสฺสโย จ อหุเสตุติ ดังนี้ มี ๕ ยมก ที่มีมูล ๓ (ตักมูล) มี ๔ ยมก, ที่มีมูล ๔ (จตุกกมูล) มี ๓ ยมก ที่มีมูล ๕ (ปัญจกมูล) มี ๒ ยมก, ที่มีมูล ๖ (ชกกมูล) มี ๑ ยมก. รวมในปุคคลวาระเป็น ๓๖ ยมก คือ ยมกที่มีมูล ๑ มี ๒๑ ยมก ที่มีมูล ๒ เป็นต้นอีก ๑๕ ยมก (๒๑ + ๑๕ = ๓๖) ดังนี้.

ในโอกาสวาระก็เหมือนกัน คือ มี ๓๖ ในปุคคลโลกาสวาระก็เหมือนกัน คือมี ๓๖ เพราะฉะนั้น อันตรวาระแม่ทั้งหมดในอนุโลมนี้ จึงเป็น ๑๐๘ ยมก ในปฏิโลมนี้ก็เหมือนกัน (มี ๑๐๘) ดังนั้นในมหาวาระแรก คืออนุสยวาระ จึงรวมเป็น ๒๑๖ ยมก. บัณฑิตพึงทราบคำปุจฉาต้องคูณด้วย ๒ แต่ยมนั้น เนื้อความคือคำวิสัยนาคุณด้วย ๒ จากคำปุจฉานั้น. ก็ในอนุสยวาระนี้ ฉันทิ พึงทราบการนับยมนั้นๆ

แห่งมหาวาระทั้ง ๕ แม่เหล่านั้น **ธานุสยวาระ ปชهنวาระ ปริณญา-**
วาระ ปหีนวาระ และ อุปัชชนวาระ ว่า คำปุจฉาต้องคุณด้วย ๒
แต่ละขมก เนื้อความคือคำวิชันนาต้องคุณด้วย ๒ จากคำปุจฉานั้น
ฉนั้น. แต่ว่าในมหาวาระ ๕ นี้ มีเนื้อความที่แปลกไปจาก ๓ วาระ
แรก คือ ในโอภาสวาระ พระผู้มีพระภาคเจ้าไม่ตรัสคำว่า " **ยตุล**
ยตุล " แต่ทรงทำเทศนาด้วยพระดำรัสว่า **ยโต ยโต** ดังนี้. คำที่
เหลือเป็นเช่นเดียวกันนั้นแหละ.

ก็ในมหาวาระทั้งหมด วาระสุดท้าย ชื่อว่า **ธาตวาระ** นั้น
ดำรงอยู่ ๒ อย่าง คือ **ปุจฉาวาระ** และ **วิชันนาวาระ** ถามว่า เพราะ
เหตุไร พระผู้มีพระภาคเจ้า จึงตรัสในคำปุจฉาวาระแห่งธาตวาระนั้นว่า
เมื่อสัตว์เข้าถึงกามธาตุ แล้วเข้าถึงกามธาตุ ดังนี้ แต่ไม่ตรัสว่า
เมื่อสัตว์เข้าถึงกามธาตุ จุตติแล้วจากกามธาตุ ดังนี้ ตอบว่า เมื่อ
ว่าโดยอรรถแล้วไม่แปลกกัน เพราะคำถามแม่ทั้ง ๒ นี้ มีอรรถอย่าง
เดียวกันนั้นแหละ ฉะนั้น พระองค์จึงตรัสคำปุจฉาขมกหนึ่ง ๆ นั้นแหละ
แต่ขมกหนึ่ง ๆ โดยลำดับในที่สุดแห่งคำถามทั้งหมดแล้วจึงทำคำวิชันนาไว้
โดยนัยเป็นต้นว่า **เมื่อสัตว์จุตติจากกามธาตุแล้วเข้าถึงกามธาตุ อนุ-**
สัย ๗ ย่อมนอนเนื่องแก่ไครบ้าง ดังนี้ ในบรรดาคำถามเหล่านั้น
อนุโลมปุจฉามีกามธาตุเป็นมูละ ๕ คือ **สุทธกปุจฉา ๖ ขมก** โดย
พระบาลีว่า **เมื่อสัตว์จุตติจากกามธาตุ เข้าถึงกามธาตุ...เข้าถึงรูป**

ธาตุ...เข้าถึงอรุปรธาตุ...เข้าถึง น กามธาตุ...เข้าถึง น รูป
ธาตุ เข้าถึง น อรุปรธาตุ ดังนี้ และมีตสทปจนาอีก ๓ คือ เมื่อสัตว์
จตุตถกามธาตุแล้ว เข้าถึง น กามธาตุ น อรุปรธาตุ...เข้าถึง
น รูปธาตุ น อรุปรธาตุ...เข้าถึง นกามธาตุ น รูปธาตุ ดังนี้.

อนุโลมปจนาที่มีรูปธาตุเป็นมูละก็มี ๘ ที่มีอรุปรธาตุเป็นมูละก็มี
๘ เหมือนกัน รวมเป็นอนุโลมปจนา ๒๗ ปฎิโลมปจนาที่มีนกามธาตุ
นรูปธาตุ และนอรุปรธาตุ เป็นมูละก็มี ๒๗ นั้นแหละ ๒๗ รวมคำถาม
ทั้งหมด คือ อนุโลมปจนา ๒๗ ปฎิโลมปจนา ๒๗ และคำถามที่เป็น
ทุกมูลอีก ๒๗ ดังพระบาลีว่า น กามธาตุยา น อรุปรธาตุยา น
รูปธาตุยา น อรุปรธาตุยา น กามธาตุยา น รูปธาตุยา ดังนี้
จึงเป็นคำปจนา ๑๘. บัณฑิตพึงทำการวิชันหาปัญหาในที่นี้ด้วยสามารถ
แห่งคำถามเหล่านั้น. ข้อนี้เป็นการกำหนดบาลีในธาตุวาระ และพึง
ทราบการกำหนดบาลี ในอนุสยขมกแม่ทั้งสี่ด้วยประการฉะนี้ก่อน.

ก็คำใด ๆ ในอนุสยขมกที่มีเนื้อความอันยาก พึงทราบการวินิจฉัย
ถาในทีนั้น ๆ ตั้งแต่ต้น.

ถามว่า คำว่า อนุสยา ชื่อว่า อนุสัยทั้งหลาย เพราะอรรถว่า
อย่างไร ?

ตอบว่า ชื่อว่า อนุสัย เพราะอรรถว่า นอนเนื่อง.

ถามว่า อนุสัยนั้น ชื่อว่า มีอรรถว่านอนเนื่อง อย่างไร ?

ตอบว่า ชื่ออย่างนั้น เพราะอรรถว่า ละไม่ได้.

จริงอยู่ กิเลสเหล่านี้ ชื่อว่า ย่อมนอนเนื่องในสันดาน
ของสัตว์ เพราะอรรถว่าไม่ได้ ฉะนั้น อาจารย์ทั้งหลายจึงเจริญ
กิเลสเหล่านี้ว่า อนุสัย.

คำว่า "อนุเสวติ" แปลว่า ย่อมนอนเนื่อง อธิบายว่า ได้
เหตุอันสมควรแล้วจึงเกิดขึ้น อนึ่ง กิเลสที่มีอาการละไม่ได้ ชื่อว่า
อนุสัยภูษะ อรรถว่านอนเนื่อง พึงมี ก็ไม่ควรจะกล่าวว่ กิเลสมี
อาการละไม่ได้นี้ ย่อมเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นควรจะกล่าวว่ "อนุสัย
ทั้งหลาย ย่อมเกิดขึ้น" ดังนี้ คำว่า อนุสยา อูปุพฺพชฺชติ นี้ ในที่
นี้เป็นคำรับรองว่า อนุสัย คือ กิเลสที่มีอาการอันละไม่ได้. ก็คำว่า
อนุสโย พระผู้มีพระภาคเจ้าย่อมตรัสเรียกกิเลสที่มีกำลัง เพราะอรรถ
ว่าละไม่ได้.

บัณฑิตพึงทราบว่ อนุสัยนี้ เห็นจิตตสัมปยุต เป็นไปกับ
ด้วยอารมณ์ (รู้อารมณ์ได้) เป็นสเหตุกะเพราะอรรถว่ามีปัจจัย
ปรุงแต่ง และเป็นอกุศลอย่างเดียว เป็นอดีตบ้าง เป็นอนาคต
บ้าง เป็นปัจจุบันบ้าง เพราะฉะนั้น จึงควรกล่าวว่ อนุสัยย่อม
เกิดขึ้น

ในที่นี้ ฟังทราบคำวินิจฉัยยกถานี้ เป็นประมาณ.-

ในอภิธรรม ก่อนท่านปฏิเสฐวาทะทั้งหมดไว้ในกถาวัตถุว่า อนุสัยทั้งหลายเป็นอภัยกตตะ เป็นอเหตุกะ เป็นจิตตวิปปยุต ดังนี้ (โปรดดูกถาวัตถุ)

ในปฏิสัมภิทามรรค ท่านได้กล่าว กระทำคำถามไว้ว่า บุคคล ย่อมละกิเลสทั้งหลายที่เป็นปัจจุบันเท่านั้น คือว่า บุคคลย่อมละ อนุสัยคือกิเลสที่มีกำลังได้ เพราะความที่อนุสัยเหล่านั้นเป็นปัจจุบันมีอยู่.

ในธรรมสังคหะ ท่านกล่าวไว้ในบทภาชนิแห่งโมหะว่า ความเกิดขึ้นแห่งอวิชชานุสัยร่วมกับอกุศลจิตว่า อวิชชานุสัย อวิชชาปริยฎฐาน อวิชชาลังคิโมหะและอกุศลมูลนี้ มีอยู่ในสมัยใด โมหะก็มีอยู่ในสมัยนั้น ดังนี้.

ในอนุสยขมกีนันนแหละ ท่านกล่าวไว้ใน อุปัชชนวาระ แห่งมหาวาระ ๗ วาระใดวาระหนึ่งว่า กามราคานุสัย กำลังเกิดแก่ บุคคลใด ปฏิฆานุสัยก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไขไหม เป็นต้น เพราะฉะนั้น คำใดที่ท่านอธิบายว่า คำว่า นอนเนื่อง คือได้เหตุอันสมควรแล้วจึงเกิดขึ้นนี้ คำนั้น ฟังทราบว่า ท่านกล่าวไว้ดีแล้วด้วย สามารถแห่งแบบแผนนี้เป็นปริมาณ. แม้คำที่กล่าวว่า อนุสัย เป็น

จิตตสัมปยุต เป็นไปกับด้วยอารมณ์ (คือรู้อารมณ์ได้) แม้ค่านั้นท่าน ก็กล่าวดีแล้วนั้นแหละ ดังนั้น ฟังถึงความตกลงในที่นี้ว่า ชื่อว่า อนุสัย นั้น เป็นธรรมสำเร็จแล้ว เป็นจิตตสัมปยุต และเป็นอกุศล ด้วย ประการฉะนี้. และฟังทราบวิเคราะห์ในคำทั้งหลายซึ่งมีคำว่า กาม- รากานุสัย เป็นต้น ว่ากามราคะนั้นด้วย เป็นอนุสัยเพราะอรรถว่า ละไม่ได้ด้วย ฉะนั้น จึงชื่อว่า กามรากานุสัย แม้ในบทที่เหลือก็ฉะนี้แหละ.

บัดนี้ เพื่อประกาศ อุปัตติภูฐานวาระ คือ วาระว่าด้วยที่เป็น ที่เกิดขึ้นแห่งอนุสัย แห่งอนุสัยเหล่านั้น ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า ตตุถ กามรากานุสโย อนุเสติ เป็นต้น.

คำว่า ตตุถ กามธาตุยา ทวีสุ เวทนาสุ ได้แก่ กาม- รากานุสัยเกิด ในเวทนาทั้ง ๒ คือ สุขเวทนา และอุเบกขาเวทนาใน กามาวจรภูมิ.

คำว่า เอตตุถ กามรากานุสโย อนุเสติ ได้แก่ กามรากานุสัย ย่อมนอนเนื่องในเวทนาทั้ง ๒ เหล่านี้. อธิบายว่า กามรากานุสัยนี้ ย่อมนอนเนื่องด้วยอาการ ๒ อย่าง คือ ด้วยสามารถแห่งการเกิดร่วม

๑. คำว่า กามาวจรภูมิ และกามธาตุ มีอรรถอย่างเดียวกัน

และด้วยสามารถแห่งอารมณ์ในสุขเวทนาและอุเบกขาเวทนาแห่งอกุศลทั้งหลาย. ก็อนุสัยนั้นเป็นธรรมเกิดพร้อมกับสุขเวทนาและอุเบกขาเวทนาแห่งอกุศลบ้าง ย่อมทำเวทนาทั้ง ๒ ให้เป็นอารมณ์เกิดขึ้นบ้าง และทำเวทนาในกามาวจรกุศล วิบาก กิริยาที่เหลือให้เป็นอารมณ์อย่างนั้นแหละเกิดขึ้นบ้าง อนึ่งอนุสัยนั้น เมื่อนอนเนื่องในเวทนาที่ ๒ ในกามธาตุ ย่อมนอนเนื่องแม้ในสัญญา สังขารและวิญญาณที่สัมปยุตด้วยเวทนาทั้ง ๒ นั้น. แต่ว่าอนุสัยที่นอนเนื่องอยู่ในเวทนาทั้งสองไม่อาจเพื่อจะเกิดร่วมกับปัญญาเป็นต้นที่สัมปยุตด้วยเวทนานั้น หรือว่าไม่กระทำปัญญาเป็นที่สัมปยุตด้วยเวทนานั้นแล้วเกิดขึ้น.

ก็ครั้งเมื่อความเป็นอย่างนั้นมีอยู่ เวทนาทั้งสองจึงเป็นประธานในสัมปยุตธรรมที่เหลือ เพราะความเกิดขึ้นแห่งกามราคานุสัยเพราะอรรถว่าชอบใจโดยความเป็นสุขที่มีความยินดีและความสงบ ฉะนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงตรัสว่า กามราคานุสัย ย่อมนอนเนื่องในเวทนาทั้งสองเหล่านี้ เป็นต้น. จริงอยู่ สุขเวทนาในเวไนยสัตว์ที่จะรู้ธรรม เพื่อความรู้ธรรมด้วยสามารถแห่งสภาวะที่โอฬาร คืออย่างหยาบ.

อนึ่ง กามราคานุสัยนี้ เมื่อนอนเนื่องด้วยสามารถแห่งอารมณ์ ย่อมนอนเนื่องในเวทนาทั้งสอง และในธรรมที่สัมปยุตด้วยเวทนาทั้งสองเพียงเท่านั้นก็หาไม่ ย่อมนอนเนื่องแม้ในรูปเป็นต้นที่ปรารธนาด้วย

ทีเดียว แม้คำนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ตรัสไว้ในวิภังคปกรณ์ว่า รูป
อันใด เป็นที่รัก (ปิยรูป) เป็นที่ชอบใจ (สาตรูป) มีอยู่ใน
โลก กามราคานุสัยของสัตว์ทั้งหลาย ย่อมนอนเนื่องในปิยรูปและ
สาตรูปนี้ ดังนี้ มิใช่หรือ แม้ในคัมภีร์ขมกนี้ ก็ตรัสไว้ในปฎิโลมณัย
แห่งอนุสวาระว่า กามราคานุสัย ย่อมไม่นอนเนื่องในกมุติใด
ทิวฏฐานุสัย ก็ย่อมไม่นอนเนื่องในกมุตินั้น ไซ้ไหม ดังนี้. ก็กาม-
ราคานุสัยนั้น ย่อมไม่นอนเนื่องในทุกขเวทนา ในรูปชาติ อรูปชาติ
เหล่านี้ แต่ทิวฏฐานุสัย ย่อมไม่นอนเนื่องในที่นั้นก็หาไม่ ในที่เป็นที่
ไม่เนื่องกับกามราคานุสัยก็ไม่นอนเนื่อง ทิวฏฐานุสัยก็ไม่นอนเนื่อง.

จริงอยู่ ในข้อนี้ กามราคานุสัย เว้นทุกขเวทนาพร้อมทั้งสัม-
ปยุตตธรรม เว้นรูปาวจรธรรมที่เป็นไปในกมุติ และเว้นโลกุตตธรรม ๘
เพราะได้ตรัสไว้ว่า กามราคานุสัย ไม่นอนเนื่องในทุกขเวทนา และ
ในรูปชาติเป็นต้น จึงเป็นอันว่า ย่อมนอนเนื่องในรูป เสียง กลิ่น รส
และโผฏฐัพพะที่เหลือ.

ถามว่า เพราะเหตุไร จึงไม่ตรัสถ้อยคำนั้นในปกรณ์นี้?

ตอบว่า เพราะความที่สภาวะเหล่านั้นเป็นของละเอียด.

จริงอยู่ พระองค์ไม่ตรัสว่า กามราคานุสัย ย่อมนอน
เนื่องในรูปเหล่านี้ เป็นต้น เพราะความที่เวทนาทั้งสองเท่านั้นเป็น
ประธาน คือเป็นอารมณ์ชัด และเพราะความที่รูปเหล่านี้เป็นอารมณ์

ละเอียด คือปรากฏไม่มาก โดยนัยที่ได้กล่าวไว้แล้วในหนหลัง แต่ว่า
เมื่อว่าโดยอรรถแล้ว ย่อมเป็นไปได้ ฉะนั้น พึงทราบว่ กามราคานุสัย
ย่อมนอนเนื่องแม้ในรูปทั้งหลายเหล่านั้นนั้นแหละด้วย.

จริงอยู่ พระศาสดา ย่อมไม่ตรัสถึงธรรมทั้งปวงในที่ทั้งปวง
เว้นแต่ธรรมใดที่ย่อมยังเห็นได้ด้วยอำนาจแห่งสัตว์ที่พระองค์ทรงแนะนำ
เพื่อให้รู้ธรรม ก็ย่อมตรัสธรรมนั้นทั้งหมด ด้วยเหตุนี้ จึงไม่ตรัส
ในที่บางแห่ง. จริงอย่างนั้นแหละคำใดที่พระองค์ตรัสปุจฉาว่า **ทิวฐา-**
นุสัย ย่อมนอนเนื่องในที่ไหน ดังนี้ ย่อมได้คำวิสัชนาอย่างนี้ว่า
ทิวฐานุสัย ย่อมนอนเนื่องในธรรมทั้งหลายที่นับเนื่องด้วย
สักกายะทั้งปวง ดังนี้ ธรรมทั้งหมดนั้นพระองค์ตรัสไว้แล้ว.

ในที่อื่นอีก คำใดย่อมได้คำวิสัชนาอย่างนี้ว่า วิจิกิจจานุสัย
มานานุสัย และทิวฐานุสัย ย่อมนอนเนื่องในรูปธาตุและอรูปรธาตุนี้
และวิจิกิจจานุสัย กามราคานุสัย มานานุสัย ทิวฐานุสัย ย่อมนอน
เนื่องในเวทนาทั้ง ๒ ในกามธาตุ และวิจิกิจจานุสัย ปฏิฆานุสัย
ทิวฐานุสัย อวิชชานุสัย ย่อมนอนเนื่องในทุกขเวทนานี้ ดังนี้ พระองค์
มิได้ตรัสคำนั้นทั้งหมด ตรัสเพียงเวทนา ๓ กับรูปธาตุ อรูปรธาตุเท่านั้น.
ก็รูปธรรมที่สัมปยุตด้วยเวทนา และรูปทั้งหมด มิได้ตรัสไว้. มิได้
ตรัสไว้แม้ก็จริง ถึงอย่างนั้นทิวฐานุสัย ก็ย่อมนอนเนื่องในที่นั้นนั้น
แหละ ข้อนี้ฉันใดในที่นี้มิได้ตรัสอิฐฐารมณัมีรูปเป็นต้นไว้ ถึงอย่างนั้น

กามราคานุสัย ก็ย่อมนอนเนื่องในรูปที่เป็นอภิวรรณณ์ ฉะนั้นนั่นแหละ
บัณฑิตพึงทราบที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่งกามราคานุสัย ดังพรรณนามาจะนี้
ก่อน.

บัณฑิตพึงทราบที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่งปฏิฆานุสัยโดยพระบาลีว่า
ทุกุขาย เวทนาย เป็นต้น ว่า ได้แก่เวทนาทั้ง ๓ คือ โทมนัสส-
เวทนา ๒ และทุกขเวทนาที่สัมปยุตด้วยกายวิญญาณ ๑ นี้ ชื่อว่า
อนุสยนัญฐาน คือที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่งปฏิฆานุสัย. ก็ปฏิฆานุสัยนั้น
ย่อมนอนเนื่องในโทมนัสสเวทนา ด้วยอาการ ๒ อย่าง คือ ด้วยสามารถ
แห่งการเกิดขึ้นพร้อมกัน และด้วยสามารถแห่งอารมณ์ด้วย และย่อม
นอนเนื่องในทุกขเวทนาที่เหลือด้วยสามารถแห่งอารมณ์. ก็ปฏิฆานุสัย
นั้น เมื่อนอนเนื่องในเวทนาเหล่านั้น ย่อมนอนเนื่องแม้ในสัญญา
สังขาร และวิญญาณเป็นต้นที่สัมปยุตด้วยเวทนาเหล่านั้น. จริงอยู่
ปฏิฆานุสัยนี้เกิดร่วมกับเวทนาใด ก็เป็นสภาพเกิดร่วมกับธรรมทั้งหลาย
แม้มีสัญญาเป็นต้นที่สัมปยุตด้วยเวทนานั้นนั่นแหละ หรือว่า ย่อม
กระทำเวทนาใดให้เป็นอารมณ์ ก็ย่อมทำแม้ธรรมทั้งหลายมีสัญญา
เป็นต้นที่สัมปยุตด้วยเวทนานั้นเหมือนกัน. ก็ครั้งเมื่อความเป็นอย่าง
นั้นแม้มีอยู่ ทุกขเวทนาเดียวจึงเป็นใหญ่ในสัมปยุตธรรมที่เหลือ เพราะ
ความเกิดขึ้นแห่งปฏิฆานุสัยโดยอรรถว่าไม่ชอบใจและเพราะความที่ตน
เสวยทุกข์ในธรรมที่ไม่ชอบใจ ฉะนั้น พระองค์จึงตรัสคำนี้ว่า ปฏิฆา-
นุสัย ย่อมนอนเนื่องในทุกขเวทนา นี้ ดังนี้ จริงอยู่ ความสุข

คือสุขเวทนา ในเผ่าพันธุ์แห่งสัตว์ที่พระองค์ทรงแนะนำในการรู้ธรรม เพื่อความรู้ธรรมด้วยสามารถแห่งสภาวะที่เป็นโอพาร มีอยู่.

อนึ่ง ปฏิฆานุสัย เมื่อนอนเนื่องด้วยสามารถ แห่งอารมณ์ ย่อม ไม่นอนเนื่องในทุกขเวทนา และในสัมปยุตตธรรมแห่งเวทนาเท่านั้น ย่อมนอนเนื่องแม้ในธรรมทั้งหลายมีรูปเป็นต้น ที่ไม่น่าปรารถนาด้วย. ดังคำที่ตรัสไว้ในคัมภีร์วิภังคปกรณ์ว่า รูปอันใดอันไม่เป็นที่รัก ไม่เป็นที่ชอบใจมีอยู่ในโลก ปฏิฆานุสัยของสัตว์ทั้งหลาย ย่อม นอนเนื่องในรูปที่ไม่น่ารัก ไม่น่าชอบใจนี้ ดังนี้ มิใช่หรือ. แม้ ในปกรณ์แห่งขมกนี้ ในปฏิโลมณัยแห่งอนุสวาระก็ตรัสไว้ว่า ปฏิฆา- นุสัย ย่อมไม่นอนเนื่องในเวทนาทั้งสองในกามชาตุนี แต่กาม- รากานุสัย ย่อมไม่นอนเนื่องในที่นั่นก็หาไม่ ในรูปธาตุ อรูปธาตุ ที่ไม่เนื่องกันนี้ ปฏิฆานุสัยก็ไม่นอนเนื่อง กามรากานุสัยก็ไม่ นอนเนื่อง พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงอธิบายไว้ว่า ปฏิฆานุสัย ย่อม นอนเนื่องในธรรมทั้งหลายที่เหลือมีรูปเป็นต้น โดยเวทนา ๒ คือ สุข อุเบกขา พร้อมทั้งสัมปยุตตธรรม เว้นรูปาวจรธรรมที่เป็นไปใน ภูมิ และเวทนาโลกุตตธรรม ๕ เพราะความที่เทศนานั้น พระองค์ ตรัสว่า ปฏิฆานุสัย ย่อมไม่นอนเนื่องในกามาวจรเวทนาทั้ง ๒ และ ในรูปธาตุเป็นต้น ดังนี้.

ถามว่า เพราะเหตุไร จึงไม่ตรัสไว้?

ตอบว่า เพราะเป็นสภาวะละเอียด.

จริงอยู่ พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า ปฏิฆานุสัย ย่อมนอนเนื่องแก่ธรรมเหล่านี้ เพราะความที่ทุกขเวทนาเป็นใหญ่โดยนัยที่กล่าวแล้วนั้นแหละ และในธรรมทั้งหลายมีรูปเป็นต้น เพราะความเป็นธรรมละเอียด ดังนี้ แต่เมื่อว่าโดยอรรถแล้วย่อมเป็นได้ เพราะฉะนั้น พึงทราบว่ ปฏิฆานุสัย ย่อมนอนเนื่องแม้ในธรรมทั้งหลายมีรูปเป็นต้นเหล่านั้นนั้นแหละ ดังนี้.

ถามว่า เวทนาทั้งสองนอกนี้ เป็นอิฏฐารมณ์ของปฏิฆะ หรือไม่?

ตอบว่า เวทนาทั้งสองนอกนี้ ไม่เป็นอารมณ์ของปฏิฆะ ก็หาไม่.

จริงอยู่ โทมนัสของผู้มีฌานเสื่อมแล้ว ย่อมเกิดเพราะปรารภเวทนาเหล่านั้นอันเป็นไปกับด้วยสัมปยุตตธรรม ด้วยสามารถแห่งความเดือดร้อน คือโทมนัส ย่อมเกิดเพราะตามระลึกถึงความเสื่อมของผู้ได้อิฏฐารมณ์บ้าง ย่อมเกิดเพราะตามระลึกถึงสิ่งที่ไม่ได้ของผู้ไม่ได้อิฏฐารมณ์บ้าง ก็ข้อนี้เป็นเพียงโทมนัสเท่านั้น ไม่เป็นปฏิฆานุสัย เพราะปฏิฆานุสัยนั้น เป็นกิเลสที่มีกำลังเกิดขึ้นด้วยสามารถแห่งการกระทบในอนิฏฐารมณ์ ฉะนั้น ปฏิฆะแม้

เกิดร่วมกับโหมนัสในที่นี้ ย่อมไม่เป็นปฏิมานุสัย เพราะไม่ทำปฏิมกิจ
ของตน ย่อมถึงความเป็นอัพโพหาริก คือ ถึงการกล่าวอ้างไม่ได้.

พยาบาทแม้เกิดร่วมกับเจตนาในปาณาติบาต ย่อมไม่ชื่อว่า เป็น
มโนกรรม ฉนฺได ข้อนี้ก็ฉนฺไดนั้น ไม่เป็นปฏิมานุสัย คือว่ายอมถึงการ
กล่าวอ้างไม่ได้ สมจริงดังที่ท่านกล่าวไว้ว่า บุคคลยอมละปฏิมะ คือ
โหมนัสเห็นปานนี้ โดยหมายเอาโหมนัสอันอาศัยเนกขัมมะอัน
เป็นอิฏฐารมณฺ์บางอย่างโดยสภาวะนั้น ปฏิมานุสัย ก็ย่อมไม่
นอนเนื่องในที่นั้น ดังนี้. บัณฑิตพึงทราบที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่ง
ปฏิมานุสัย ดังพรรณนามาจะนี้.

ก็ที่เป็นที่นอนเนื่องแห่ง มานานุสัย โดยพระบาลีว่า กาม-
ธาตุยา ทวีสุ เวทนาสุ เป็นต้น มี ๓ คือ กามาวจรเวทนา ๒
รูปธาตุและอรูปรธาตุ ๑. บัณฑิตพึงทราบความนอนเนื่องแห่งมานานุสัย
อันเป็นสหชาติเหมือนกามราคานุสัยในอกุศลเวทนาทั้งหลาย. ก็มานา-
นุสัยยอมนอนเนื่องในกามาวจรแม้ทั้งหมด พร้อมทั้งสัมปยุตตธรรมใน
สุขทุกข์ อทุกขมสุขเวทนาทั้งหลาย และในรูปธาตุทั้งหลายด้วยสามารถ
แห่งอารมณ์. ในปฏิโลมณฺ์แห่งอนุสยวาระ มานานุสัยนี้ เว้นทุกข-
เวทนา และโลกุตตรธรรม ๘ ย่อมนอนเนื่องในรูปและอรูปรธาตุที่เหลือ
เท่านั้น เพราะพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า กามราคานุสัย ย่อมไม่
นอนเนื่อง มานานุสัยก็ย่อมไม่นอนเนื่องในธรรมที่เนื่องด้วย

ทุกขเวทนานี้ ดังนี้. พึงทราบที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่งมานานุสัยดัง
พรรณนามาจะนี้.

ก็ ทิฏฐานุสัย และ วิจิกิจฉานุสัย ย่อมไม่นอนเนื่องใน
โลกุตตรธรรมอย่างเดียวกันนั้น แท้จริงยังนอนเนื่องแม้ในธรรมทั้งปวง
ที่เดียวที่เป็นไปกับกัมมิ ๓ เพราะฉะนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้า จึงตรัสว่า
ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย ย่อมนอนเนื่องในธรรมทั้งหลายที่นับเนื่อง
ด้วยสักกายะทั้งปวง ดังนี้. ก็ในบทเหล่านั้น บทว่า สพฺพสกุทาย-
ปฺริยาปนฺนํ ได้แก่ ในธรรมทั้งปวงที่นับเนื่องด้วยสักกายะ
เพราะอรรถว่า อาศัยสังสารวัฏฺฐุ ดังนี้. ในข้อนั้น บัณฑิตพึงทราบว่า
ทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัยเหล่านี้ ย่อมนอนเนื่องในจิตตูปบาท ๕ ดวง
คือ โลกสัมปยุตตจิต ๔ วิจิกิจฉาสัมปยุตตจิต ๑ ด้วยสามารถแห่งการ
นอนเนื่องที่เป็นสหชาติะ ก็หรือว่า ธรรมที่ ๒ นั้น ย่อมนอนเนื่อง
ด้วยสามารถแห่งการนอนเนื่องในอารมณ์ในปวัตติกาล เพราะปรารภ
จิตตูปบาท ๕ เหล่านี้ หรือธรรมอื่นอันเป็นไปกับกัมมิ ๓ ดังนี้. บัณฑิต
พึงทราบที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่งทิฏฐานุสัยและวิจิกิจฉานุสัย ดังพรรณนา
มาจะนี้.

ก็ ภวราคานุสัย บัณฑิตพึงกล่าวว่า ย่อมนอนเนื่องใน
เวทนา ๒ ในกามชาติ เพราะความเกิดขึ้นในทิวฏฐิวิปยุตตจิต ๔ ดวง
แม้ก็จริง ถึงอย่างนั้น ภวราคานุสัยนั้น เมื่อเกิดกับเวทนาทั้งปวงใน
กามชาติ ย่อมได้เฉพาะในรูปาวจร อรูปาวจรเท่านั้น และย่อมไม่ทำ

ธรรมแม้อันหนึ่งซึ่งเนื่องด้วยกามธาตุให้เป็นอารมณ์ เพราะฉะนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า ภวราคานุสัย ย่อมนอนเนื่องในรูปธาตุ และอรูปรธาตุนี้ โดยกำหนดไว้ด้วยสามารถแห่งการนอนเนื่องใน อารมณ์ ดังนี้. อีกอย่างหนึ่ง ชื่อว่า รากะนี้มี ๒ ด้วยสามารถแห่ง กามรากะและภวารากะ.

ใน ๒ อย่างนั้น กามรากะ ท่านกล่าวว่า ย่อมนอนเนื่อง ในเวทนาทั้ง ๒ แห่งกามธาตุ ดังนี้.

ก็ถ้าว่า แม้ภวารากะพึงเป็นดุจกามรากะอย่างนี้ไซ้ การแสดง ภวารากะกับด้วยกามรากะก็พึงเป็นเหมือนการคาบเกี่ยวกัน เพราะฉะนั้น พระองค์ทรงแยกกิเลสมีรากะเป็นต้นไว้ เพื่อต้องการแสดงความแตกต่างของกามรากะกับภวารากะแล้ว จึงทรงแสดงเทศนาอย่างนี้. บัณฑิต พึงทราบที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่งภวาราคานุสัย ดังพรรณนามาจะนี้.

ก็ อวิชขานุสัย ย่อมนอนเนื่องในธรรมที่เป็นไปในภุมิ ๓ ทั้งหมด. ด้วยเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงตรัสว่า อวิชขานุสัย ย่อมนอนเนื่องในธรรมทั้งหลายที่นับเนื่องด้วยสักกายะทั้งปวงไว้ในที่นี้ ดังนี้. บัณฑิตพึงทราบความที่อวิชขานุสัยเป็นธรรมนอนเนื่อง อันเป็นสหชาติในจิตอุปบาท ๑๒ ดวง. ก็เมื่อว่าด้วยสามารถแห่งการ กระทำอารมณ์แล้ว อวิชขานุสัยไม่ปรารถนธรรมอะไร ๆ อันเป็นไปใน ภุมิ ๓ แล้วเป็นไปหาไม่มี. บัณฑิตพึงทราบที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่ง

อวิชชาอนุสัย ดังพรรณนามาจะนี้. นี้เป็นวินิจัยยกถาในปริจเฉทวาระ
ปริจฉินนุทเทสวาระ อุปัตติภูฐานวาระก่อน.

มหาวาระ ๗

ก็ในอนุสยวาระที่หนึ่งแห่งมหาวาระ ๗ คำใดที่กล่าวไว้ว่า
กามราคานุสัย กำลังนอนเนื่องแก่บุคคลใด ปฏิฆานุสัยก็กำลัง
นอนเนื่องแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ดังนี้ ตอบรับคำว่า อามนุตา
แปลว่า ไซ้ ดังนี้ คำนั้น ย่อมปรากฏราวจะว่าให้คำตอบที่ไม่ดี.

ถามว่า เพราะเหตุไร ?

ตอบว่า เพราะกามราคะและปฏิฆะไม่เกิดในขณะเดียวกัน
เหมือนอย่างว่ามนายตนะ ฐัมมายตนะ กายสังขาร วจิตสังขาร ย่อม
เกิดขึ้นในขณะเดียวกันในคำว่า มนายตนะกำลังเกิดแก่บุคคลใด
ฐัมมายตนะก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ดังนี้.

ท่านตอบรับว่า ไซ้ (อามนุตา) ในขณะแห่งการเกิดขึ้น
แห่งอัสสาสะ ปัสสาสะ กายสังขารของบุคคลเหล่านั้นกำลัง
เกิดขึ้น วจิตสังขารของบุคคลเหล่านั้นก็กำลังเกิดขึ้น เป็นต้น
นั้นใด กามราคะ และปฏิฆะ ย่อมเกิดฉันทันนั้นหามีได้. เพราะกามราคะ
ย่อมเกิดในโลกสหคจิตตูปบาท ๘ ดวง ส่วนปฏิฆะย่อมเกิดใน
โทมนัสสหคจิตตูปบาท ๒ ดวง ด้วยประการฉะนี้ ความเกิดขึ้น

ในขณะที่เดียวกันของกรรมเหล่านั้น (กามราคะ ปฏิฆะ) จึงไม่มี เพราะฉะนั้น บัณฑิตพึงทำคำปฏิเสชในที่นี้ว่า โน ดังนี้. ก็ในที่นี้ ท่านไม่ถือเอาโฆหารอันกำลังเป็นไป ด้วยสามารถแห่งปัจจุบันขณะราวกะ ในยมกทั้งหลายในหนหลัง เพราะเนื้อความนั้นไม่ปฏิเสช ก็ต้องตอบ รับรองว่า อามนุตา ดังนี้ จึงควรถือเอาโดยประการอื่น ๆ.

ถามว่า ควรถือเอาด้วยอาการอย่างไร ?

ตอบว่า ด้วยสามารถแห่งกิเลสที่ละไม่ได้.

จริงอยู่ โฆหารที่กำลังเป็นไปว่า อนุเสติ นี้ ท่านกล่าวหมาย เอากิเลสที่ยังละไม่ได้. มิได้หมายเอาความเป็นปัจจุบันขณะ. เพราะ ท่านกล่าวหมายเอากิเลสที่เป็นสภาวะที่ละไม่ได้ ฉะนั้น บัณฑิตพึงทราบ เนื้อความอย่างนี้ว่า กามราคานุสัย อหิงสาโดยยังละไม่ได้ แม้ ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ จึงเป็นสภาวะให้ถึงความ เป็นธรรมนอนเนื่อง ในคำปุจฉาว่า กามราคานุสัย กำลังนอนเนื่อง แก่บุคคลใด ปฏิฆานุสัยก็กำลังนอนเนื่องแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ดังนี้.

อนึ่ง ในอนุสัยเหล่านั้น อนุสัยหนึ่งอันบุคคลใดยังมีได้ละ อนุสัยนอกนี้ของบุคคลนั้นก็ยังละไม่ได้ นั่นแหละ ฉะนั้น จึงกล่าวว่า อามนุตา ดังนี้. พิว่า คำใดท่านรับรองว่า อามนุตา ในอุปัชชนวาระ ช่างหน้า เพราะคำถามอย่างนี้ว่า กามราคานุสัย กำลังเกิดแก่บุคคล

ใด ปฏิฆานุสัย ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ดังนี้. ในข้อนี้
พึงถือเอาเนื้อความอย่างไร แม้ในข้อนั้น ท่านก็ถือเอาด้วยสามารถ
แห่งการที่กิเลสนั้นยังละไม่ได้ ก็หรือ ครั้นเมื่อปัจจัยคือการเกิดขึ้นมีอยู่
ก็พึงถือเอาด้วยสามารถแห่งการไม่ปฏิเสธความเกิด.

เหมือนอย่างว่า ช่างเขียนเป็นต้น เริ่มจิตกรรมมีการวาดเขียน
เป็นต้น เมื่อการงานยังไม่เสร็จ ถูกมิตรสหายเป็นต้นถามว่า ท่านทำ
อะไรในวันเหล่านี้ที่เราเห็นแล้ว ๆ แม้ในขณะที่ยังไม่ทำการงานเหล่านั้น
ก็ย่อมกล่าวว่า เรากำลังทำจิตกรรม กำลังทำกัมมกรรม แม้ขณะนั้น
ไม่ได้ทำจิตกรรมเป็นต้น ก็จริง ถึงอย่างนั้น ก็ชื่อว่า กำลังทำอยู่
นั่นแหละ เพราะอาศัยขณะที่ทำแล้ว และขณะที่ควรจะทำต่อไป ฉันท
อนุสัยทั้งหลายในสันดานใดที่ยังละไม่ได้ ก็ฉันทนั้นนั่นแหละ ก็หรือว่า
เมื่อปัจจัยให้เกิดอนุสัยเหล่านั้นมีอยู่ในสันดานใด การเกิดขึ้นแห่งอนุสัย
เหล่านั้นอันธรรมดามีได้ห้ามไว้ ในข้อนั้นบัณฑิตพึงทราบเนื้อความแห่ง
อนุสัย แม้ในขณะที่ยังไม่เกิดขึ้น อย่างนี้ว่า กามราคานุสัยกำลัง
เกิดขึ้นแก่บุคคลใด เพราะอาศัยกาลที่เคยเกิดแล้วด้วย และจะ
เกิดขึ้นในกาลอื่นด้วย ปฏิฆานุสัยของบุคคลนั้น ก็ชื่อว่า กำลัง
เกิดขึ้นนั่นแหละ ดังนี้ ในการวิชันนาแม่อื่นจากนี้ก็ดี ที่มีรูปอย่างนี้
ก็ดี ก็นัยนี้แหละ.

คำว่า โน จ ตสฺส นี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ เพราะ
ความที่กามราคะและพยาบาทเป็นสภาวะ อันพระอนาคามีละได้แล้วโดย

ไม่เหลือ.

คำว่า **ติณฺณํ ปุคฺคถานํ** ได้แก่ ปุณฺชน พระโศดาบัน และ พระสกทาคามี.

คำว่า **ทฺวินฺนํ ปุคฺคถานํ** ได้แก่ พระโศดาบัน และพระสกทาคามี. ในฐานะทั้งหลายที่มีรูปอย่างนี้แม้ข้างหน้า ก็นัยนี้แหละ.

ในคำถามที่หนึ่งและที่สองแห่งโอภาสวาระ ท่านทำการ ปฏิเสธว่า โน ดังนี้ เพราะกามราคานุสัย ย่อมนอนเนื่องในเวทนา ๒ แห่งกามธาตุ ปฏิฆานุสัยย่อมนอนเนื่องในทุกขเวทนา ฉะนั้น จึง ปฏิเสธว่า โน.

ในคำถามที่ ๓ ท่านกล่าวรับรองว่า **อามนฺตา** เพราะการนอนเนื่องแม้แห่งธรรมทั้งสองในเวทนาทั้งสองแห่งกามธาตุ ฐานะคือที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่งมานานุสัยในรูปธาตุ อรูปธาตุกับด้วยกามราคานุสัยนั้นเป็นที่ที่ไม่ทั่วไป เพราะฉะนั้น จึงตรัสว่า " อนึ่ง กามราคานุสัย ย่อมไม่นอนเนื่องในรูปธาตุนั้น " ดังนี้. โดยนัยนี้ บัณฑิตพึงตรวจดูวาระว่าด้วยที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่งอนุสัยทั้งปวง แล้วจะพึงทราบที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่งอนุสัยทั้งปวง แล้วจะพึงทราบที่เป็นที่เกิดขึ้นอันเป็น สาธารณะ และอสาธารณะ.

ในคำถามที่มีมูล ๒ เพราะกามราคานุสัย ย่อมไม่เกิดในที่เดียวกัน และย่อมไม่ทำกรรมหนึ่งให้เป็นอารมณ์ ฉะนั้น จึงทำปฏิเสชว่า นตฺถิ ดังนี้. ก็ในที่นี้พึงทราบว่ อนุสัยทั้ง ๒ เหล่านี้ พึงนอนเนื่องในที่ใด ที่นั้นย่อมไม่เป็นที่ ๆ เดียวกัน เพราะฉะนั้น คำถามนี้ว่า มานานุสัย ย่อมนอนเนื่องในที่นั้น ดังนี้ ชื่อว่า ย่อมไม่เป็นคำปุจฉาเลย. ในอนุสัยแม้อื่น ๆ ที่มีรูปอย่างนี้ ก็เช่นนี้แหละ.

คำว่า จตฺตุนฺนํ ในปุคคโลกาสวาระ ได้แก่บุคคล ๔ จำพวก คือ ปุถุชน พระโศดาบัน พระสกทาคามี และพระอนาคามี.

ในปฏิโลมนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงถือเอาเนื้อความนี้แล้ว จึงตรัสถามว่า กามราคานุสัย ย่อมไม่นอนเนื่องแก่บุคคลใด เป็นต้น. ทรงถือเอาพระอนาคามีและพระอรหันต์ จึงตรัสถามว่า กามราคานุสัย ย่อมไม่นอนเนื่องแก่บุคคลทั้งสองในภูมิทั้งปวง ดังนี้. บัณฑิตพึงถือเอา กามาวจรธรรมแม้ทั้งหมดอันสัมปยุตด้วยเวทนา ในพระบาลีว่า กามธาทูยา ตีสุ เวทนาสุ ดังนี้บ้าง และถือเอาวัตถุและอารมณ์แห่งธรรมเหล่านั้นบ้าง.

อนุสยวารกถา จบ

ทานุสยวารกถา

ก็ใน ทานุสยวาระ พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ว่า โย กามราคา-
นุสยเณ ทานุสโย นี้ อธิบายว่า เปรียบเหมือนบุคคลผู้มีอาพาธด้วย
โรคอย่างใดอย่างหนึ่งมีโรคราอันแน่นอนเป็นต้น ตราบใดโรคทั้งหลาย
ยังไม่พ้นไปจากบุคคลนั้น ผู้นั้น ย่อมเชื่อว่าเป็นผู้มีโรค แม้ในขณะ
แห่งโรคนั้นยังไม่เกิด ฉนใด ข้อนี้ก็ฉนนั้น อนุสัยทั้งหลายแห่งสัตว์
ผู้มีปกติไปตามวิญญูะ ผู้มีกิเลสยังไม่ถึงการถอนขึ้นด้วยอริยมรรคเพียง
ใด แม้ในขณะทีอนุสัยทั้งหลายยังไม่เกิดขึ้น เขาก็เชื่อว่า เป็นผู้เป็นไป
กับด้วยอนุสัย คือ มีอนุสัยนั้นแหละ เพราะอาศัยความที่สัตว์เป็นผู้มี
อนุสัยเห็นปานนี้ จึงรับรองด้วยคำว่า อามนุตา ดังนี้. คำที่เหลือในที่นี้
เช่นกับอนุสยวาระนั้นแหละ.

ก็ใน โอภาสวาระ พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า รูปชาตยา
อรูปรชาตยา เอตถ มานานุสยเณ ทานุสโย อธิบายว่า ในชาต
ทั้งหลายเหล่านั้น ความที่บุคคลเป็นไปกับด้วยอนุสัย คือ มีอนุสัย พิง
ปรากฏ แต่ที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่งอนุสัยไม่พึงปรากฏ ก็เพื่อแสดงที่เป็นที่
เกิดขึ้นแห่งอนุสัยนั้น พระองค์จึงเริ่มวาระนี้ เพราะฉะนั้น จึงตรัสว่า
มานานุสยเณ ทานุสโย เป็นต้นจากวาระนั้น ๆ ก็เมื่อเป็นอย่างนั้น จึง
ตรัสว่า บุคคลผู้เป็นไปกับด้วยมานานุสัย คือ มีมานานุสัย เกิดขึ้น
แต่ชาตทั้งสองนั้น ดังนี้. ก็เมื่อพระองค์ไม่ตรัสสรรคแห่งปัญหาแรก

ย่อมจะไม่ปรากฏ ฉะนั้น จึงไม่ตรัสสรรคปัญหาแรก ฟังทราบเนื้อความแห่งปัญหานี้ อย่างนี้.

คำว่า ยโต กามราคานุสเยน ได้แก่ กามราคานุสัยเกิดขึ้นแล้วแต่ที่ใด.

คำว่า ธานุสโย ได้แก่ บุคคลชื่อว่า ผู้เป็นไปกับด้วยอนุสัย คือ มีอนุสัย แม้ด้วยปฏิกษานุสัยก็เกิดขึ้นแต่ที่นั่น ดังนี้. แต่เพราะอนุสัยทั้งสอง คือ กามราคะ ปฏิกษะ นั้นไม่เกิดแต่ที่เดียวกัน ฉะนั้น จึงปฏิเสธว่า โน ดังนี้.

คำว่า อรหา สพฺพตฺถ นี ทานทำสัจตมมีวิภคฺติ ในที่แสดงอรรถโดยสิ้นเชิง ด้วยสามารถแห่งอรรถนี้ว่า พระอรหันต์ เป็นผู้ไม่มีอนุสัยอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในธรรมทั้งปวง ดังนี้. ฟังทราบวินิจฉัยอรรถในคำทั้งปวงโดยอุบายนี้.

ธานุสยวารกถา จบ

ปชนวารกถา

ใน ปชนวาระ บทว่า ปชหติ ได้แก่ ย่อมละอนุสัยด้วยมรรค นั้น คือว่า ย่อมทำให้ถึงความเป็นธรรมชาติไม่เกิดขึ้นต่อไป ด้วยอำนาจ แห่งปหานปริญญา.

คำว่า อามนุตา เป็นคำรับรอง โดยหมายเอาพระอริยบุคคล ผู้ตั้งอยู่ในอนาคามีมรรค.

คำว่า ตเทกฺกฺขุํ ปชหติ นี้ ตรีศหมายเอาความที่บุคคลนั้นเป็นผู้ตั้งอยู่ในปริญญาอันเลิศ คือ ปหานะ.

คำว่า โน นี้ ปฏิเสธหมายเอาพระอริยบุคคลผู้ตั้งอยู่ในอรัหัต-มรรค.

คำว่า ยโต กามราคานุสยํ ปชหติ ได้แก่ ย่อมละกามราคานุสัย ซึ่งเกิดขึ้นแต่ที่ใด.

คำว่า อฏฺฐมโก ได้แก่ พระอริยบุคคลผู้ตั้งอยู่ในโสดาปัตติ-มรรค โดยนับตั้งแต่พระอริยบุคคลผู้ตั้งอยู่ในอรัหัตตผล เป็นที่หนึ่ง พระอริยบุคคลผู้ตั้งอยู่ในโสดาปัตติมรรคนั้น จึงชื่อว่า เป็นพระอริย-บุคคลที่ ๘. จริงอยู่ พระอรหันต์ เป็นพระอริยบุคคลที่หนึ่ง เพราะ ความที่ท่านเป็นพระทักษิณบุคคลผู้เลิศ โดยการนับตามลำดับพระ-ทักษิณบุคคล. พระอริยบุคคลผู้ตั้งอยู่ในอรัหัตมรรคเป็นที่ ๒ พระ-

อริยบุคคลผู้ตั้งอยู่ในอนาคามีผลเป็นที่ ๓ พระอริยบุคคลผู้ตั้งอยู่ใน
อนาคามีมรรคเป็นที่ ๔ ๆ ๓ ๆ พระอริยบุคคลผู้ตั้งอยู่ในโศคาปัตติมรรค
เป็นที่ ๘. พระอริยบุคคลผู้ตั้งอยู่ในโศคาปัตติมรรคนั้น ตรัสว่าเป็น
บุคคลที่ ๘. อีกอย่างหนึ่ง คำว่า อฏฺฐมโก นี้ เป็นนามสัญญาของท่าน.

คำว่า อนาคามีบุคคลสมุทฺธิจ อฏฺฐมกญฺจ ฐเปตฺวา อวเสธา
ได้แก่ พระเสขะและอเสขะทั้งหลายกับด้วยปุถุชน. จริงอยู่ ในบุคคล
เหล่านั้น ปุถุชน ย่อมละการราคานุสัยไม่ได้ เพราะความที่ปุถุชนนั้น
ไม่มีปหานปริยญา. อธิบายว่า เว้นบุคคลที่เหลือ คือผู้ถึงพร้อมด้วย
มรรคทั้ง ๒ ได้แก่ โศคาปัตติมรรค อนาคามีมรรค เพราะความที่อนุสัย
เหล่านั้นท่านละได้แล้ว. พึงทราบวินิจฉัยในบททั้งปวง โดยนัยนี้.

ปชหนวารกถา จบ

ปริณญาวารกถา

ใน ปริณญาวาระ คำว่า ปริชานาติ ได้แก่ ย่อมรู้แจ้งปริณญา
ทั้ง ๓ คำที่เหลือในที่นี้ มีนัยดังกล่าวแล้วในหนหลัง. จริงอยู่ แม้วาระ
นี้ พระองค์ก็ทรงวิเสสนาด้วยอำนาจแห่งพระอริยบุคคลผู้ตั้งอยู่ในมรรค
เท่านั้น ราวกะปชหนวาระ.

ปริณญาวารกถา จบ

ปหินวารกถา

พระองค์ทรงเริ่มเทศนาใน ปหินวาระ ไว้ ด้วยอำนาจแห่งพระ-
อริยบุคคลผู้ตั้งอยู่ในผล. เพราะว่า อนุสัยเหล่านี้แม้ทั้งสองอันพระ-
อนาคามีละได้แล้ว ฉะนั้น จึงรับรองว่า อามนุตา ดังนี้.

ใน โอภาสวาระ ท่านกล่าว เพราะคำถามว่า " กามราคานุสัย
ที่ละได้แล้ว ในภูมิใด ปฏิฆานุสัย ก็ละได้แล้วในภูมินั้น ไช
'โหม " ดังนี้ ไม่สมควรจะกล่าว คำว่า ละได้แล้ว หรือว่า ละไม่ได้
แล้ว ดังนี้

ถามว่า เพราะเหตุไร ?

ตอบว่า เพราะความที่ภูมินั้นเป็นที่เกิดขึ้นอันไม่ทั่วไป.

จริงอยู่ ที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่งกามราคานุสัยก็เป็นอย่างหนึ่ง ของ
ปฏิฆานุสัยก็เป็นอย่างหนึ่ง, คือว่า อนุสัยของมรรคบุคคลผู้ไม่เจริญ
แล้ว ย่อมเกิดขึ้นในภูมิใด ครั้นท่านเจริญมรรคให้เกิดขึ้นแล้ว ก็ชื่อว่า
ละได้แล้วในที่นั้นนั่นแหละ. ก็ในบรรดาอนุสัยทั้งสองนั้น ปฏิฆานุสัย
ย่อมไม่เกิดขึ้นในที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่งกามราคานุสัย แม้กามราคานุสัย
ก็ไม่เกิดขึ้นในที่เป็นที่เกิดขึ้นแห่งปฏิฆานุสัย ฉะนั้น จึงไม่ควร
กล่าวว่า อนุสัยนั้น ท่านละได้แล้ว หรือว่าละยังไม่ได้ในที่ (ภูมิ)

นั่น เพราะว่า กามราคานุสัยนั้น ท่านละได้แล้วในที่ที่เกิดของตน จึงไม่ควรกล่าวว่า อนุสัยนั้น ท่านละได้แล้วในที่นั้น เพราะความที่ท่านละยังไม่ได้. ที่ใด เป็นที่เกิดขึ้นแห่งกามราคานุสัย ไม่ควรกล่าว ท่านละไม่ได้แล้วในที่นั้น เพราะความที่กามราคานุสัยนั้นไม่ได้อยู่ในที่นั้น.

ก็ในคำนี้ว่า ยตฺถ กามราคานุสโย ปหีนฺ ตตฺถ มานา-
นุสโย ปหีนฺ นี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าหมายเอาที่เป็นที่สาธารณะ จึงตรัสว่า อามนุตา. เพราะว่า กามราคานุสัยย่อมนอนเนื่องในเวทนา ทั้ง ๒ ในกามธาตุ มานานุสัยย่อมนอนเนื่องในเวทนาทั้ง ๒ เหล่านั้น ด้วย ในรูปธาตุและอรูปธาตุทั้งหลายด้วย แต่มานานุสัยนั้น เว้นที่เป็นที่ อสาธารณะ ในที่เป็นที่สาธารณะ ย่อมชื่อว่า ท่านละได้แล้วกับทั้งกาม-
ราคานุสัย ฉะนั้น จึงรับรองว่า อามนุตา ดังนี้. บัณฑิตพึงทราบความ เป็นผู้ละได้แล้ว และคำอันไม่พึงกล่าวในโอกาสวาระแม้ทั้งปวงโดยนัย นี้.

ก็คำว่า นตฺถิ ในอาคตสถานทั้งหลาย บัณฑิตพึงทราบวินิจฉัย เช่นกับคำที่กล่าวแล้วในหนหลัง. บุคคลโลกาสุวาระมีคติอย่างโอกาสวาระ นั้นแหละ ในปฎิโลมนี้ คำว่า ยตฺถ กามราคานุสโย อปฺปหีนฺ นี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสถามด้วยอำนาจแห่งความเป็นปุถุชน พระ-
โสดาบัน และพระสกทาคามี. จริงอยู่ อนุสัยทั้ง ๒ เหล่านี้ บุคคล

๖ จำพวก ตั้งแต่ปุถุชนจนถึงพระอริยบุคคลผู้ตั้งอยู่ในอนาคามีมรรค
ละยังไม่ได้ แม้ก็จริง ถึงอย่างนั้น ในที่นี้ ประสงค์เอาพระอริยบุคคล
ผู้ตั้งอยู่ในมรรค เพราะพระบาลีว่า **ปรโต ติณฺณํ ปุคฺคสถานํ ทฺวินฺนํ**
ปุคฺคสถานํ เป็นต้น เพราะฉะนั้น จึงตรัสว่า **อามนฺตา** โดยหมาย
เอาปุถุชน พระโศดาบัน และพระสกทาคามีเท่านั้น.

คำว่า **ทฺวินฺนํ ปุคฺคสถานํ** ได้แก่ พระโศดาบัน และพระ-
สกทาคามี. พึงทราบวินิจฉัยในปุคคควาระโดยนัยนี้. ก็โอกาสวาระ
และปุคคโลกาสวาระ พึงทราบโดยนัยที่กล่าวแล้วในหนหลังนั้นแหละ.

ปหีนววรรกถา จ

ในอุปัชชนวาระ เช่นกับอนุสัยวาระนั้นแหละ.

ชาตุวารกถา

บัณฑิตพึงทราบ ชาตุวาระ ก่อน ว่า กติ อนุสยา อนุเสนติ
ได้แก่ อนุสัยเท่าไร ที่เป็นสภาพไปตามสันดานแล้วอาศัยอยู่.

คำว่า กติ อนุสยา นานุเสนติ อนุสัยเท่าไรไม่ไปตามสันดาน
แล้วอาศัยอยู่.

คำว่า กติ อนุสยา ภงคา ความว่า บัณฑิตพึงจำแนกอย่างนี้
ว่า อนุสัยเท่าไรยอมนอนเนื่อง อนุสัยเท่าไรยอมไม่นอนเนื่อง
ดังนี้. คำที่เหลือในที่นี้คำใดที่ควรกล่าว คำนั้นท่านก็กล่าวแล้วในที่
เป็นที่กำหนดพระบาลีในหนหลังนั้นแหละ. แต่ในนิเทศวาระ ท่าน
กล่าวไว้ด้วยสามารถแห่งปฤชณาว่า อนุสัย ๗ ย่อมนอนเนื่องแก่ใคร
ดังนี้.

คำว่า กตฺตจฺจึ ปญฺจ นี้ ท่านกล่าวไว้ด้วยสามารถแห่งพระโสดาบัน
และพระสกทาคามี. จริงอยู่ ทิฏฐานุสัย และวิจิกิจจานุสัย อันท่าน
เหล่านั้นละได้แล้ว เพราะเหตุนั้น อนุสัยทั้ง ๕ เท่านั้น จึงนอน
เนื่อง ดังนี้.

บัณฑิตพึงทราบวินิจฉัยในข้อนี้ว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าทรง
ถือเอาเนื้อความในบทว่า อูปฺปชฺชนฺติ แห่งบทว่า อนุเสนติ ใน
อนุสยวาระ ฉนฺใด ในชาตุวาระนี้ พึงทราบว่า ไม่พึงถือเอา ฉนฺนํ,

ถามว่า เพราะเหตุไร ?

ตอบว่า เพราะความที่อนุสัยนั้นไม่เกิดขึ้นในขณะนั้น.

จริงอยู่ เมื่อบุคคลกำลังเข้าถึงกามธาตุ วิบากจิต และรูปที่มีกรรมเป็นสมุฏฐานย่อมเกิด แต่อกุศลจิตย่อมไม่เกิดในขณะนั้น. ก็อนุสัยทั้งหลาย ย่อมเกิดขึ้นในขณะแห่งอกุศลจิต ย่อมไม่เกิดขึ้นในขณะแห่งวิบากจิต เพราะเหตุนี้ เพราะความไม่เกิดในขณะดังกล่าวแล้วนั้น จึงไม่ควรถือเอา.

ถามว่า ฟังถือเอาอย่างไร ?

ตอบว่า ย่อมยังเห็นได้โดยประการใด ก็ฟังถือเอาโดยประการนั้น.

ถามว่า ย่อมยังเห็นได้อย่างไร ?

ตอบว่า ย่อมยังเห็นได้ เพราะอรรถว่าเป็นกิเลสที่ยังละไม่ได้.

เหมือนอย่างว่า บุคคลผู้พร้อมด้วยกุศลและอัพยาทจิต เพราะความที่ราคะโทสะและโมหะอันตนละยังไม่ได้ ท่านก็เรียกว่า ผู้มีราคะ โทสะ และโมหะ ฉนฺได ชื่อนี้ก็ฉนฺได นั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า อนุสัยเหล่านั้น ย่อมนอนเนื่องแก่บุคคลนั้น ๆ แม้ในขณะแห่งปฏิบัติ เพราะความที่มรรคภาวนายังมิได้ละ ดังนี้. พระผู้มีพระภาคเจ้ามิได้ตรัสว่า อนุสัยเหล่านั้นย่อมนอนเนื่องอย่างเดียว แต่พึงทราบว่าเป็น

อนุสัยเหล่านั้น ชื่อว่า นอนเนื่องเพราะความเป็นสภาวะที่ยังละไม่ได้
นั้นแหละด้วย ดังนี้.

คำว่า อนุสยา ภงฺกา นตฺถิ อธิบายว่า ก็ชื่อว่า อนุสัย อัน
บัณฑิตพึงจำแนกอย่างนี้ ว่า อนุสัยใดกำลังนอนเนื่องแก่บุคคลใด
อนุสัยนั้นเท่านั้นยอมนอนเนื่อง, อนุสัยใดมิได้กำลังนอนเนื่อง อนุสัย
นั้นเท่านั้น ก็ยอมไม่นอนเนื่อง, อนุสัยนี้ยอมนอนเนื่องและยอมไม่
นอนเนื่อง, อนุสัยนี้พึงนอนเนื่องด้วยไม่พึงนอนเนื่องด้วย ดังนี้ ย่อม
ไม่มี.

คำว่า รูปธาตุ อุปปชฺชนตฺตสฺส กตฺตจฺจึ ตโย นี ตรีสวี่
ด้วยสามารถแห่งพระอนาคามี. จริงอยู่ กามราคะ ปฏิฆะ ทิฏฐิ และ
วิจิกิจฉาอนุสัยแม้ทั้ง ๔ ท่านละได้แล้วโดยไม่เหลือ อนุสัย ๓ นอกนี้ท่าน
ยังละไม่ได้ ด้วยเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงตรัสว่า กตฺตจฺจึ ตโย
อนุสยา อนุเสนฺตฺติ แปลว่า อนุสัย ๓ ย่อมนอนเนื่องแก่ใคร ดังนี้.

คำว่า น กามธาตฺถุ อธิบายว่า เมื่อเข้าถึงธาตุทั้ง ๒ ที่เหลือ
เพราะความที่ท่านปฏิเสธกามธาตุ.

คำว่า สตฺเตว นี พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงกำหนดแล้วตรัสว่า
ชื่อว่า การเกิดในกามธาตุของพระอริยสาวกผู้จุติจากรูปธาตุยอมไม่มี มี
อยู่แต่ปุถุชนเท่านั้น เพราะฉะนั้นจึงตรัสว่า สตฺเตว ดังนี้. แม้ใน

คำว่า สตฺเตว แห่งบุคคลผู้ติดจากอรุปรธาตุแล้วเข้าถึงกามธาตุนี้ ก็นัยนี้แหละ.

ถามว่า เพราะเหตุไร คำว่า ความเกิดขึ้นในอรุปรธาตุย่อมไม่มี ดังนี้.

ตอบว่า เพราะความไม่มีรูปาวจรฉานอันเป็นธรรมให้สำเร็จในการเกิดนั้นไม่มี.

จริงอยู่ บุคคลนั้นเข้าถึงธาตุนั้น เพราะก้าวล่วงรูปสัจจญาโดยประการทั้งปวง เพราะฉะนั้น รูปาวจรฉานของท่านจึงไม่มีอยู่ในที่นั้น เพราะความไม่มีรูปาวจรฉานนั้น บัณฑิตพึงทราบว่าเป็นการเกิดขึ้นนั้น รูปธาตุจึงไม่มี ดังนี้.

ในชื่อว่า อรุปรธาตุยา จตฺตสฺส น กามธาตุ นี้ ทรงประสงค์เอาในอรุปรธาตุเท่านั้น. พึงทราบเนื้อความในวิสัยทั้งปวง โดยนัยนี้ ดังนี้แล.

ชาตุวารกถา จบ

อรรถกถาอนุสยยมก จบ

จิตตยมกที่ ๘

บุคคลวารุทเทศ

อุปปาตนิโรธกาลสัมภตวาระ :-

[๑] จิตของบุคคลใดกำลังเกิด ไม่ใช่กำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นจักดับ ไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักดับ ไม่ใช่จักเกิด, จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิด ไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใด ไม่ใช่กำลังเกิด กำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นจักไม่ดับ จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จักเกิด, จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิด กำลังดับ ใช่ไหม ?

อุปปาตูปปັນนวาระ :-

[๒] จิตของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิด ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ไช้กำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ไช้เกิดแล้ว
ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ไช้เกิดขึ้นแล้ว, จิตของบุคคลนั้น
ไม่ไช้กำลังเกิด ไช้ไหม ?

นิโรธุปปีนวาระ :-

[๓] จิตของบุคคลใดกำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว
ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตของบุคคลนั้นกำลังดับ
ไช้ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ไช้กำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ไช้เกิดขึ้น
แล้ว ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ไช้เกิดขึ้นแล้ว, จิตของบุคคลนั้น
ไม่ไช้กำลังดับ ไช้ไหม ?

อุปปาทวาระ :-

[๔] จิตของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นเคยเกิด
ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเคยเกิด, จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิด
ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เคยเกิด
ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่เคยเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่
กำลังเกิด ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นจักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักเกิด, จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิด
ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่จักเกิด
ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่
กำลังเกิด ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดเคยเกิด, จิตของบุคคลนั้นจักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักเกิด, จิตของบุคคลนั้นเคยเกิด
ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่เคยเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่จักเกิด
ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่
เคยเกิด ใช่ไหม ?

นิโรธวาระ :-

[๕] จิตของบุคคลใดกำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นเคยดับ
ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเคยดับ, จิตของบุคคลนั้นกำลังดับ
ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เคยดับ
ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่เคยเกิด, จิตของนั้นไม่ใช่กำลังดับ
ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดกำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นจักดับ ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักดับ, จิตของบุคคลนั้นกำลังดับ
ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่จักดับ
ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่
กำลังดับ ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดเคยดับ จิตของบุคคลนั้นจักดับ ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักดับ, จิตของบุคคลนั้นเคยดับใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่จักดับ

ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

อุปาทนโรธวาระ :-

[๖] จิตของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นเคยดับ ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเคยดับ, จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิด ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เคยดับ ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่เคยดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิด ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นจักดับ ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักดับ, จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิด ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่จักดับ ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิด ไซ้ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่เคยเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่จักดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เคยเกิด ไซ้ไหม ?

อุปปีชฆมานนิโรธวาระ :-

[๗] จิตของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิด ไซ้ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นกำลังดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดกำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิด ไซ้ไหม ?

อุปัชฌมานูปปันนวาระ :-

[๘] จิตของบุคคลใดกำลังเกิดอยู่, จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิดอยู่ ไซ้ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิดอยู่, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิดอยู่ ไซ้ไหม ?

นิรุชฌมานูปปันนวาระ :-

[๙] จิตของบุคคลใดกำลังดับอยู่, จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตของบุคคลนั้นกำลังดับอยู่ ไซ้ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับอยู่ จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใด, ไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังดับอยู่ ไซ้ไหม ?

อุปันนูปาทวาระ :-

[๑๐] จิตของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว จิตของบุคคลนั้นเคยเกิด
ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเคยเกิด จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว
ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว จิตของบุคคลนั้นจักเกิด ใช่ไหม ?
ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักเกิด จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว
ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เคยเกิด
ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่เคยเกิด จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่
เกิดขึ้นแล้ว ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่จักเกิด
ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่
เกิดขึ้นแล้ว ใช่ไหม ?

อดีตานาคตวาระ :-

[๑๑] จิตของบุคคลใดเคยเกิดแต่จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว จิตของบุคคลนั้นจักเกิด ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักเกิดแต่จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว จิตของบุคคลนั้นเคยเกิด ไซ้ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่ใช่เคยเกิดแต่จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่จักเกิด ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิดแต่จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เคยเกิด ไซ้ไหม ?

อุปปีนุอุปปีชฆมานวาระ :-

[๑๒] จิตที่เกิดขึ้นแล้ว, กำลังเกิดอยู่ ไซ้ไหม ?

จิตที่กำลังเกิดอยู่, เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตที่ไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว, ไม่ใช่กำลังเกิดอยู่ ไซ้ไหม ?

จิตที่ไม่ใช่กำลังเกิดอยู่, ไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

นิรุทธนิรุทธมานวาระ :-

[๑๓] จิตที่ดับแล้ว, กำลังดับอยู่ ไซ้ไหม ?

จิตที่กำลังดับอยู่, ดับแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตที่ไม่ใช่ดับแล้ว, ไม่ใช่กำลังดับอยู่ ไซ้ไหม ?

จิตที่ไม่ใช่กำลังดับอยู่, ไม่ใช่ดับแล้ว ไซ้ไหม ?

อติกัณฑ์วาระ :-

[๑๔] จิตของบุคคลใดมีกาลก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นอุปปา-
ทขณะ จิตของบุคคลนั้นมีกาลก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นนิโรทขณะ
ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดมีกาลก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นนิโรท-
ขณะ จิตของบุคคลนั้นมีกาลก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นอุปปาทขณะ
ไซ้ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่มีกาลก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นอุปปาท-
ขณะ จิตของบุคคลนั้นมีกาลก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นนิโรทขณะ
ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่มีกาลก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นนิโรท-
ขณะ, จิตของบุคคลนั้นไม่มีกาลก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นอุปปาทหะ
ขณะ ไซ้ไหม ?

จบ บุคคลวารุทเทส

ธรรมวารุทเทส

อุปาทนโรธกาลสัมภทวาระ :-

[๑๕] จิตใดกำลังเกิดไม่ใช่อำลัดดับ, จิตนั้นจักดับไม่ใช่อำลัดเกิด
ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดจักดับไม่ใช่อำลัดเกิด, จิตนั้นกำลังเกิดไม่ใช่อำลัดดับ
ใช่ไหม ?

จิตใดไม่ใช่อำลัดเกิดกำลังดับ, จิตนั้นไม่ใช่อำลัดดับจักเกิด ใช่-
ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่อำลัดดับจักเกิด, จิตนั้นไม่ใช่อำลัดเกิดกำลังดับ
ใช่ไหม ?

อุปาทนุปนนวาระ :-

[๑๖] จิตใดกำลังเกิด, จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นกำลังเกิด ใช่ไหม ?

จิตใดไม่ใช่อำลัดเกิด, จิตนั้นไม่ใช่อำลัดเกิดขึ้นแล้ว ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า จิตใดไม่ใช่อำลัดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นไม่ใช่อำลัดเกิด ใช่ไหม ?

นิโรธูปปนวาระ :-

- [๑๗] จิตใดกำลังดับ, จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?
- ก็หรือว่าจิตใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นกำลังดับ ไซ้ไหม ?
- จิตใดไม่ไซ้กำลังดับ, จิตนั้นไม่ไซ้เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?
- ก็หรือว่าจิตใดไม่ไซ้เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นไม่ไซ้กำลังดับ ไซ้ไหม ?

อุปปาทวาระ :-

- [๑๘] จิตใดกำลังเกิด, จิตนั้นเคยเกิด ไซ้ไหม ?
- ก็หรือว่าจิตใดเคยเกิด, จิตนั้นกำลังเกิด ไซ้ไหม ?
- จิตใดไม่ไซ้กำลังเกิด, จิตนั้นไม่ไซ้เคยเกิด ไซ้ไหม ?
- ก็หรือว่าจิตใดไม่ไซ้เคยเกิด, จิตนั้นไม่ไซ้กำลังเกิด ไซ้ไหม ?
- จิตใดกำลังเกิด, จิตนั้นจักเกิด ไซ้ไหม ?
- ก็หรือว่าจิตใดจักเกิด, จิตนั้นกำลังเกิด ไซ้ไหม ?
- จิตใดไม่ไซ้กำลังเกิด, จิตนั้นไม่ไซ้จักเกิด ไซ้ไหม ?
- ก็หรือว่าจิตใดไม่ไซ้จักเกิด, จิตนั้นไม่ไซ้กำลังเกิด ไซ้ไหม ?
- จิตใดเคยเกิด จิตนั้นจักเกิด ไซ้ไหม ?
- ก็หรือว่าจิตใดจักเกิด, จิตนั้นเคยเกิด ไซ้ไหม ?
- จิตใดไม่ไซ้เคยเกิด, จิตนั้นไม่ไซ้จักเกิด ไซ้ไหม ?
- ก็หรือว่าจิตใดไม่ไซ้จักเกิด, จิตนั้นไม่ไซ้เคยเกิด ไซ้ไหม ?

นิโรธวาระ :-

- [๑๙] จิตใดกำลังดับ, จิตนั้นเคยดับ ไช้ไหม ?
ก็หรือว่าจิตใดเคยดับ, จิตนั้นกำลังดับ ไช้ไหม ?
จิตใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตนั้นไม่ใช่เคยดับ ไช้ไหม ?
ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่เคยดับ, จิตนั้นไม่ใช่กำลังดับ ไช้ไหม ?
จิตใดกำลังดับ, จิตนั้นจักดับ ไช้ไหม ?
ก็หรือว่าจิตใดจักดับ, จิตนั้นกำลังดับ ไช้ไหม ?
จิตใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตนั้นไม่ใช่จักดับ ไช้ไหม ?
ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่จักดับ, จิตนั้นไม่ใช่กำลังดับ ไช้ไหม ?
จิตใดเคยดับ, จิตนั้นจักดับ ไช้ไหม ?
ก็หรือว่าจิตใดจักดับ, จิตนั้นเคยดับ ไช้ไหม ?
จิตใดไม่ใช่เคยดับ, จิตนั้นไม่ใช่จักดับ ไช้ไหม ?
ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่จักดับ, จิตนั้นไม่ใช่เคยดับ ไช้ไหม ?

อุปปาตนิโรธวาระ :-

- [๒๐] จิตใดกำลังเกิด, จิตนั้นเคยดับ ไช้ไหม ?
ก็หรือว่าจิตใดเคยดับ, จิตนั้นกำลังเกิด ไช้ไหม ?
จิตใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นไม่ใช่เคยดับ ไช้ไหม ?
ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่เคยดับ, จิตนั้นไม่ใช่กำลังเกิด ไช้ไหม ?

จิตใดกำลังเกิด, จิตนั้นจักดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดจักดับ, จิตนั้นกำลังเกิด ไซ้ไหม ?

จิตใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นไม่ใช่จักดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่จักดับ, จิตนั้นไม่ใช่กำลังเกิด ไซ้ไหม ?

จิตใดเคยเกิด, จิตนั้นจักดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดจักดับ, จิตนั้นเคยเกิด ไซ้ไหม ?

จิตใดไม่ใช่เคยเกิด, จิตนั้นไม่ใช่จักดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่จักดับ, จิตนั้นไม่ใช่เคยเกิด ไซ้ไหม ?

อุปัชฌมานนิโรธวาระ :-

[๒๑] จิตใดกำลังเกิด, จิตนั้นไม่ใช่กำลังดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตนั้นกำลังเกิด ไซ้ไหม ?

จิตใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นกำลังดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดกำลังดับ, จิตนั้นไม่ใช่กำลังเกิด ไซ้ไหม ?

อุปัชฌมานุปปन्नวาระ :-

[๒๒] จิตใดกำลังเกิดอยู่, จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นกำลังเกิดอยู่ ไซ้ไหม ?

จิตใดไม่ใช่กำลังเกิดอยู่, จิตนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดไม่ไช้เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นไม่ไช้กำลังเกิดอยู่
ไช้ไหม ?

นिरุชฌมานุปปีนนวาระ :-

[๒๓] จิตใดกำลังดับอยู่ จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดเกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นกำลังดับอยู่ ไช้ไหม ?

จิตใดไม่ไช้กำลังดับอยู่ จิตนั้นไม่ไช้เกิดขึ้นแล้ว ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดไม่ไช้เกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นไม่ไช้กำลังดับอยู่
ไช้ไหม ?

อุปปีนนุปปาทวาระ :-

[๒๔] จิตใดเกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นเคยเกิด ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดเคยเกิด จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไช้ไหม ?

จิตใดเกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นจักเกิด ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดจักเกิด จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไช้ไหม ?

จิตใดไม่ไช้เกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นไม่ไช้เคยเกิด ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดไม่ไช้เคยเกิด จิตนั้นไม่ไช้เกิดขึ้นแล้ว ไช้ไหม ?

จิตใดไม่ไช้เกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นไม่ไช้จักเกิด ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดไม่ไช้จักเกิด จิตนั้นไม่ไช้เกิดขึ้นแล้ว ไช้ไหม ?

อดีตานาคตวาระ :-

[๒๕] จิตใดเคยเกิด แต่จิตนั้นไม่ไ้เกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นจักเกิด ไ้ใหม่ ?

ก็หรือว่าจิตใดจักเกิด แต่จิตนั้นไม่ไ้เกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นเคยเกิด ไ้ใหม่ ?

จิตใดไม่ไ้เคยเกิด แต่จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นไม่ไ้จักเกิด ไ้ใหม่ ?

ก็หรือว่าจิตใดไม่ไ้จักเกิด แต่จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นไม่ไ้เคยเกิด ไ้ใหม่ ?

อุปปีนุပ္ปีชฆมานวาระ :-

[๒๖] จิตใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นกำลังเกิดอยู่ ไ้ใหม่ ?

จิตใดกำลังเกิดอยู่, จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไ้ใหม่ ?

จิตใดไม่ไ้เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นไม่ไ้กำลังเกิดอยู่ ไ้ใหม่ ?

จิตใดไม่ไ้กำลังเกิดอยู่, จิตนั้นไม่ไ้เกิดขึ้นแล้ว ไ้ใหม่ ?

นิรุทธนิรุทธมานวาระ :-

[๒๗] จิตใดดับแล้ว, จิตนั้นกำลังดับอยู่ ไ้ใหม่ ?

จิตใดกำลังดับอยู่, จิตนั้นดับแล้ว ไ้ใหม่ ?

จิตใดไม่ใช่ดับแล้ว, จิตนั้นไม่ใช่กำลังดับอยู่, ไซ้ไหม ?

จิตใดไม่กำลังดับอยู่, จิตนั้นไม่ใช่ดับแล้ว ไซ้ไหม ?

อติกกันตวาระ :-

[๒๘] จิตใดก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังเกิดอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว, จิตนั้นก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังดับอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังดับอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว, จิตนั้นก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะกำลังเกิดอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตใดไม่ก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังเกิดอยู่ ไม่มีกาลก้าวล่วงแล้ว, จิตนั้นไม่ก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังดับอยู่ ไม่มีกาลก้าวล่วงแล้ว ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดไม่ก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังดับอยู่ ไม่มีกาลก้าวล่วงแล้ว, จิตนั้นไม่ก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังเกิดอยู่ ไม่มีกาลก้าวล่วงแล้ว ไซ้ไหม ?

ธรรมวารุทเทส จบ

บุคคลธรรมวารุทเทส

อุปาทนโรธกาลสัมภะวาระ :-

[๒๙] จิตใดของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นจักดับ ไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังเกิด ไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิดกำลังดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่จักดับจักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่จักดับจักเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิดกำลังดับ ใช่ไหม ?

อุปาทนุปันนวาระ :-

[๓๐] จิตใดของบุคคลใดกำลังเกิด จิตนั้นของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังเกิด ใช่ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ไช้กำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ไช้
เกิดขึ้นแล้ว ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ไช้เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคล
นั้นไม่ไช้กำลังเกิด ไช้ไหม ?

นิโรธุปันนวาระ :-

[๓๑] จิตใดของบุคคลใดกำลังดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นเกิด
ขึ้นแล้ว ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้น
กำลังดับ ไช้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ไช้กำลังดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ไช้
เกิดขึ้นแล้ว ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ไช้เกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นของบุคคล
นั้นไม่ไช้กำลังดับ ไช้ไหม ?

อุปาทวาระ :-

[๓๒] จิตใดของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นเคย
เกิด ไช้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดเคยเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังเกิด ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่เคยเกิด ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่เคยเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิด ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นจักเกิด ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังเกิด ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่จักเกิด ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิด ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดเคยเกิด, จิตนั้น ของบุคคลนั้นจักเกิด ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นเคยเกิด ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่เคยเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่จักเกิด ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่เคยเกิด ไซ้ไหม ?

นโรธวาระ :-

[๓๓] จิตใดของบุคคลใดกำลังดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นเคยดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดเคยดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังดับ ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่เคยดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่เคยดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังดับ ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดกำลังดับ จิตนั้นของบุคคลนั้นจักดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังดับ ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่จัก
ดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้น
ไม่ใช่กำลังดับ ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดเคยดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นจักดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นเคยดับ
ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่เคยดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่จักดับ
ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้น
ไม่ใช่เคยดับ ไซ้ไหม ?

อุปาทนโรธวาระ :-

[๓๔] จิตใดของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นเคย
ดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดเคยดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังเกิด
ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่
เคยดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่เคยดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้น
ไม่ใช่กำลังเกิด ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นจักดับ ไซ้
ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังเกิด
ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่
จักดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้น
ไม่ใช่กำลังเกิด ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดเคยเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นจักดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นเคยเกิด
ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่เคยเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่จัก
ดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้น
ไม่ใช่เคยเกิด ไซ้ไหม ?

อุปัชฌมานนิโรธวาระ :-

[๓๕] จิตใดของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังเกิด ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังดับ ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดกำลังดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิด ไซ้ไหม ?

อุปัชฌมานุปันนวาระ :-

[๓๖] จิตใดของบุคคลใดกำลังเกิดอยู่, จิตนั้นของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังเกิดอยู่ ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิดอยู่, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิดอยู่ ใช่ไหม ?

นिरุทธมานุปปันนวาระ :-

[๓๗] จิตใดของบุคคลใดกำลังดับอยู่, จิตนั้นของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังดับอยู่ ใช่ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับอยู่, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ใช่ไหม ?

ก็หรือ ว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังดับอยู่ ใช่ไหม ?

อุปปันนุปปาทวาระ :-

[๓๘] จิตใดของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นเคยเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดเคยเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว ใช่ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นจักเกิด ไซ้
ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นเกิดขึ้น
แล้ว ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ไซ้เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ไซ้
เคยเกิด ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ไซ้เคยเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้น
ไม่ไซ้เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ไซ้เกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ไซ้
จักเกิด ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ไซ้จักเกิด จิตนั้นของบุคคลนั้น
ไม่ไซ้เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

อดีตานาคตวาระ :-

[๓๕] จิตใดของบุคคลใดเคยเกิดแต่จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ไซ้
เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นจักเกิด ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักเกิดแต่จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ไซ้เกิด
ขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นเคยเกิด ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ไซ้เคยเกิดแต่จิตนั้นของบุคคลนั้นเกิดขึ้น
แล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ไซ้จักเกิด ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิดแต่จิตนั้นของบุคคลนั้น
เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่เคยเกิด ไซ้ใหม่ ?

อุปปีนุပ္ปีชฆมานวาระ :-

[๔๐] จิตใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นกำลังเกิดอยู่ ไซ้ใหม่ ?

ก็หรือว่าจิตใดกำลังเกิดอยู่, จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไซ้ใหม่ ?

จิตใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นไม่ใช่กำลังเกิดอยู่ ไซ้ใหม่ ?

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่กำลังเกิดอยู่, จิตนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ไซ้
ใหม่ ?

นิรุทธนิรุทธฆมานวาระ :-

[๔๑] จิตใดดับแล้ว, จิตนั้นกำลังดับอยู่ ไซ้ใหม่ ?

ก็หรือว่าจิตใดกำลังดับอยู่, จิตนั้นดับแล้ว ไซ้ใหม่ ?

จิตใดไม่ใช่ดับแล้ว, จิตนั้นไม่ใช่กำลังดับอยู่ ไซ้ใหม่ ?

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่กำลังดับอยู่, จิตนั้นไม่ใช่ดับแล้ว ไซ้ใหม่ ?

อติกกันตวาระ :-

[๔๒] จิตใดของบุคคลใดก้าวล่วงแล้ว ซึ่งขณะอันเป็นขณะ
กำลังเกิดอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นล่วงแล้ว ซึ่งขณะ

อันเป็นขณะกำลังดับอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดก้าวล่วงแล้ว ซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังดับอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นก้าวล่วงแล้ว ซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังเกิดอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตใดของบุคคลใดไม่ก้าวล่วงแล้ว ซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังเกิดอยู่ มีกาลกำลังล่วงแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ก้าวล่วงแล้ว ซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังดับอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ก้าวล่วงแล้ว ซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังดับอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ก้าวล่วงแล้ว ซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังเกิดอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว ไซ้ไหม ?

บุคคลธรรมวารุทเทส จบ

มิตสกวารุทเทส*

[๔๓] จิตมีราคะของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ไซ้กำลังดับ, จิตมีราคะของบุคคลนั้นจักดับไม่ไซ้จักเกิด ไซ้ไหม ?

ก็หรือว่าจิตมีราคะของบุคคลใดจักดับไม่ไซ้จักเกิด, จิตมีราคะของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ไซ้กำลังดับ ไซ้ไหม ?

๑. ในมิตสกวารุทเทส บาลีท่านย่อไว้, แต่แปลไม่ย่อ.

จิตปราศจากราคะของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ, จิตปราศจากราคะของบุคคลนั้นจักดับไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตปราศจากราคะของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด, จิตมีราคะของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

จิตมีโทสะของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ, จิตมีโทสะของบุคคลนั้นจักดับไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตมีโทสะของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด, จิตมีโทสะของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

จิตปราศจากโทสะของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ, จิตปราศจากโทสะของบุคคลนั้นจักดับไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตปราศจากโทสะของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด, จิตปราศจากโทสะของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

จิตมีโมหะของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ, จิตมีโมหะของบุคคลนั้นจักดับไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตมีโมหะของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด, จิตมีโมหะของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

จิตปราศจากโมหะของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ, จิตปราศจากโมหะของบุคคลนั้นจักดับไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตปราศจากโมหะของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด, จิตปราศจากโมหะของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

จิตเหตุของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ, จิตเหตุของบุคคลนั้นจักดับไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตเหตุของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด จิตเหตุของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

จิตฟุ้งซ่านของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ, จิตฟุ้งซ่านของบุคคลนั้นจักดับไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตฟุ้งซ่านของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด, จิตฟุ้งซ่านของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

จิตเป็นมหัคคตะของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ, จิตเป็นมหัคคตะของบุคคลนั้นจักดับไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตเป็นมหัคคตะของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด, จิตเป็นมหัคคตะของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

จิตไม่เป็นมหัคคตะของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ, จิตไม่เป็นมหัคคตะของบุคคลนั้นจักดับไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตไม่เป็นมหัคคตะของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด, จิตไม่เป็นมหัคคตะของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า อกุศลจิตของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด, อกุศลจิตของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

อัพยาตจิตของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ, อัพยาตจิตของบุคคลนั้นจักดับไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า อัพยาตจิตของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด, อัพยาตจิตของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

สุขายเวทนาสมปยุตตจิตของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ, สุขายเวทนาสมปยุตตจิตของบุคคลนั้นจักดับไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า สุขายเวทนาสมปยุตตจิตของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด, สุขายเวทนาสมปยุตตจิตของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

(ตั้งแต่นี้จนถึง สรณจิตและอรณจิตในทุกมัตถิกาก็พึงยกขึ้นแสดงตามอุบายนี้)

อรณจิตของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ, อรณจิตของบุคคลนั้นจักดับไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ก็หรือว่า อรณจิตของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด, อรณจิตของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

มิสสกวารุทเทส จบ

อุทเทสวาระ จบ

นิทเทสวาระ

บุคคลวาระนิทเทส

อุปปาตนิโรธกาลสัมภะวาระ :-

[๔๔] จิตของบุคคลใดกำลังเกิด ไม่ใช่กำลังดับ, จิตของบุคคล
นั้นจักดับ จักไม่เกิด ไซ้ไหม ?

ในอุปปาตขณะแห่งปัจฉิมจิต จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิด ไม่ใช่
กำลังดับ จักดับไม่ใช่จักเกิด, ในอุปปาตขณะแห่งจิตของบุคคลนอกจาก
นี้ จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ จักดับด้วยเกิดด้วย

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักดับ จักไม่เกิด จิตของบุคคลนั้นกำลัง
เกิดไม่ใช่กำลังดับ ไซ้ไหม ?

ใช่.

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิดกำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นจักไม่
ดับจักเกิด ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักไม่ดับจักเกิด จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่
กำลังเกิดกำลังดับ ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

อุปาทูปันนวาระ :-

[๔๕] จิตของบุคคลใดกำลังเกิด จิตของบุคคลนั้นเกิดแล้ว

ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเกิดแล้ว จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิด

ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นเกิดแล้ว นี่จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด, ในอุปาทาขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นเกิดแล้วด้วยกำลังเกิดด้วย.

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เกิดแล้ว

ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตของบุคคลเหล่านั้นเกิดแล้ว บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดด้วย ไม่ใช่เกิดแล้วด้วย.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่เกิดแล้ว จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่

กำลังเกิด ใช่ไหม ?

ใช่.

นิโรธูปันนวาระ :-

[๔๖] จิตของบุคคลใดกำลังดับ จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว
ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว จิตของบุคคลนั้นกำลังดับ
ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นเกิดขึ้นแล้ว แต่
จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ, ในภังคขณะแห่งจิต จิตของบุคคล
เหล่านั้นเกิดขึ้นแล้วด้วย กำลังดับด้วย.

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เกิดแล้ว
ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่
จิตของบุคคลเหล่านั้นเกิดขึ้นแล้ว, บุคคลผู้เข้าอยู่ซึ่งนิโรธสมาบัติก็ดี
บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ
ด้วย ไม่ใช่เกิดขึ้นแล้วด้วย.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใด ไม่ใช่จักเกิดขึ้นแล้ว, จิตของบุคคลนั้น
ไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

ใช่.

อุปาทวาระ :-

[๔๗] จิตของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นเคยเกิด
ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเคยเกิด, จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิด
ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิต บุคคลผู้เข้าอยู่ซึ่งนิโรธสมาบัติก็ดี บุคคลผู้
เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี จิตของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่จิตของ
บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด, ในอุปาทวาระแห่งจิต จิตของบุคคล
เหล่านั้นเคยเกิดแล้วด้วย กำลังเกิดด้วย.

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่เคยเกิด
ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่เคยเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลัง
เกิด ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จิตของบุคคลใดกำลังเกิด จิตของบุคคลนั้นจักเกิด ใช่ไหม ?

ในอุปาทวาระแห่งปัจฉิมจิต, จิตของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด

แต่จิตของบุคคลเหล่านั้นจักไม่เกิด, ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคล
นอกนั้น จิตของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดด้วย จักเกิดด้วย.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักเกิด, จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิด
ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิต บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้
เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี จิตของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่จิตของ
บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด, ในอุปาทกขณะแห่งจิต จิตของบุคคล
เหล่านั้นจักเกิดด้วย กำลังเกิดด้วย.

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่จักเกิด
ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิต บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ อยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิด
อยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิต
ของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต จิตของบุคคลเหล่านั้น
ไม่ใช่กำลังเกิดด้วย ไม่ใช่จักเกิดด้วย.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่
กำลังเกิด ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งปัจฉิมจิต จิตของบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่
จักเกิดแต่จิตของบุคคลเหล่านั้นกำลังเกิด ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต
จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิดด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดด้วย.

จิตของบุคคลใดเคยเกิด, จิตของบุคคลนั้นจักเกิด ไซ้ไหม ?

ในกัณณะแห่งปัจฉิมจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่
จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ไซ้จักเกิด จิตของบุคคลที่เหลือนอกนั้นเคยเกิด
ด้วย จักเกิดด้วย.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักเกิด, จิตของบุคคลนั้นเคยเกิด ไซ้
ไหม ?

ไซ้.

จิตของบุคคลใดไม่ไซ้เคยเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ไซ้จักเกิด
ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ไซ้จักเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ไซ้
เคยเกิด ไซ้ไหม ?

เคยเกิด.

นิโรธวาระ :-

[๔๘] จิตของบุคคลใดกำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นเคยดับ
ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเคยดับ, จิตของบุคคลนั้นกำลังดับ
ไซ้ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิต บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี จิตของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ, ในภังคขณะแห่งจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นเคยดับด้วย กำลังดับด้วย.

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เคยดับ ไซ้ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่เคยดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังดับ ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

จิตของบุคคลใดกำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นจักดับ ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต, จิตของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับ แต่จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ, ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลนอกนั้น จิตของบุคคลเหล่านั้นกำลังดับด้วย จักดับด้วย.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักดับ, จิตของบุคคลนั้นกำลังดับ ไซ้ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิต บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี จิตของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่จิตของ

บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ, ในภังคขณะแห่งจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นจักดับด้วย กำลังดับด้วย.

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่จักดับ
ใช่ไหม ?

จักดับ.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลัง
ดับ ใช่ไหม ?

กำลังดับ.

จิตของบุคคลใดเคยดับ, จิตของบุคคลนั้นจักดับ ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่
จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ, จิตของบุคคลที่เหลือนอกนั้นเคยดับ
ด้วย จักดับด้วย.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักดับ, จิตของบุคคลนั้นเคยดับใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดไม่เคยดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่จักดับ
ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เคย
ดับ ใช่ไหม ?

เคยดับ.

อุปาทนโรชวาระ :-

[๔๕] จิตของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นเคยดับ
ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเคยดับ, จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิด
ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิต บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลที่
เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี, จิตของบุคคลเหล่านั้นเคยดับ แต่จิตของ
บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด ในอุปาทนขณะแห่งจิต จิตของบุคคล
เหล่านั้นเคยดับด้วย กำลังเกิดด้วย.

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เคยดับ
ใช่ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่เคยดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลัง
เกิด ใช่ไหม ?

ไม่มี.

จิตของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นจักดับ ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักดับ, จิตของบุคคลนั้นกำลังเกิด
ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิต บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้
เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี จิตของบุคคลเหล่านั้นจักดับ แต่จิตของ
บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด, ในอุปปาทขณะแห่งจิต จิตของบุคคล
เหล่านั้นจักดับด้วย กำลังเกิดด้วย.

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่จักดับ
ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิต บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ อยู่ก็ดี บุคคลผู้
เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่
จิตของบุคคลเหล่านั้นจักดับ, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต จิตของบุคคล
เหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดด้วย ไม่ใช่จักดับด้วย.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่
กำลังเกิด ใช่ไหม ?

จิตของบุคคลใดเคยเกิด, จิตของบุคคลนั้นจักดับ ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่
จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักดับ, จิตของบุคคลที่เหลือนอกนั้นเคยเกิด
ด้วย จักดับด้วย.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักดับ, จิตของบุคคลนั้นเคยเกิด ไช้
ไหม ?

ใช่.

จิตของบุคคลใดไม่เคยเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่จักดับ ไช้
ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่เคย
เกิด ไช้ไหม ?

เคยเกิด.

อุปปีขมานนิโรธวาระ :-

[๕๐] จิตของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลัง
ดับ ไช้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นกำลัง
เกิด ไช้ไหม ?

บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขญัสตตภูมि
ก็ดี จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับ แต่จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่
กำลังเกิด, ในอุปปาทขณะแห่งจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลัง

ดับด้วย กำลังเกิดด้วย.

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตของบุคคลนั้นกำลังดับ
ใช่ไหม ?

บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตต
ภูมิก็ดี จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตของบุคคลเหล่านั้น
ไม่ใช่กำลังดับ, ในภังคขณะแห่งจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลัง
เกิดด้วย กำลังดับด้วย.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดกำลังดับ, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลัง
เกิด ใช่ไหม ?

ใช่.

อุปัชฌมานูปปันนวาระ :-

[๕๑] จิตของบุคคลใดกำลังเกิดอยู่, จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้น
แล้ว ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตของบุคคลนั้นกำลัง
เกิดอยู่ ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นเกิดขึ้นแล้ว แต่จิต
ของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังเกิดอยู่, ในอุปปาทะขณะแห่งจิต จิตของ

บุคคลเหล่านั้นเกิดขึ้นแล้วด้วย กำลังเกิดอยู่ด้วย.

จิตของบุคคลใดไม่ใช้กำลังเกิดอยู่, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช้เกิดขึ้นแล้ว ใช่มั้ย?

ในภังคขณะแห่งจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช้กำลังเกิดอยู่ แต่จิตของบุคคลเหล่านั้นเกิดขึ้นแล้ว, บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ อยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช้กำลังเกิดอยู่ด้วย ไม่ใช้เกิดแล้วด้วย.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช้เกิดขึ้นแล้ว, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช้กำลังเกิดอยู่ ใช่มั้ย?

ใช่.

นิรุชฌมานุปปันนวาระ :-

[๕๒] จิตของบุคคลใดกำลังดับอยู่, จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว ใช่มั้ย?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว จิตของบุคคลนั้นกำลังดับอยู่ ใช่มั้ย?

ในอุปาทกขณะแห่งจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นเกิดขึ้นแล้ว แต่
จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับอยู่, ในภังคขณะแห่งจิต จิตของ
บุคคลเหล่านั้นเกิดขึ้นแล้วด้วย กำลังดับด้วย.

จิตของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับอยู่, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เกิด
ขึ้นแล้ว ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่กำลังดับอยู่
แต่จิตของบุคคลเหล่านั้นเกิดขึ้นแล้ว, บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี
บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี จิตบุคคลเหล่านั้น ไม่ใช่กำลังดับอยู่
ด้วย ไม่ใช่เกิดขึ้นแล้วด้วย.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว จิตของบุคคลนั้นไม่
ใช่กำลังดับอยู่ ใช่ไหม ?

ใช่.

อุปปีนุอุปาทวาระ :-

[๕๑] จิตของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตของบุคคลนั้นเคยเกิด
ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดเคยเกิด จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว
ใช่ไหม ?

บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิ
ก็ดี จิตของบุคคลเหล่านั้นเคยเกิด แต่จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่เกิด
ขึ้นแล้ว บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยจิตเหล่านั้น จิตของบุคคลเหล่านั้นเคย
เกิดแล้วด้วย เกิดขึ้นแล้ว.

จิตของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตของบุคคลนั้นจักเกิด ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปัจฉิมจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นเกิดขึ้น
แล้ว แต่จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่จักเกิด, บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยจิตที่
เหลืออยู่นั้น จิตของบุคคลเหล่านั้นเกิดขึ้นแล้วด้วย จักเกิดด้วย

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักเกิด, จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว
ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิ
ก็ดี จิตของบุคคลเหล่านั้นจักเกิด แต่จิตของบุคคลเหล่านั้นไม่ใช่เกิด
ขึ้นแล้ว, บุคคลที่ถึงพร้อมด้วยจิต จิตของบุคคลเหล่านั้นจักเกิดด้วย
เกิดขึ้นแล้วด้วย.

จิตของบุคคลใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว, จิตของบุคคลนั้นไม่เคยเกิด
ไซ้ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่เคยเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ใช่เกิด
ขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

จิตของบุคคลใดไม่ไ้เกิดขึ้นแล้ว, จิตของบุคคลนั้นไม่ไ้จักเกิด
ไ้ใหม่ ?

จักเกิด.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ไ้จักเกิด, จิตของบุคคลนั้นไม่ไ้เกิด
ขึ้นแล้ว ไ้ใหม่ ?

เกิดขึ้นแล้ว.

อติทานาคตวาระ :-

[๕๔] จิตของบุคคลใดเคยเกิดแต่จิตของบุคคลนั้นไม่ไ้เกิดขึ้น
แล้ว จิตของบุคคลนั้นจักเกิด ไ้ใหม่ ?

ไ้.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดจักเกิดแต่จิตของบุคคลนั้นไม่ไ้เกิดขึ้น
แล้ว จิตของบุคคลนั้นเคยเกิด ไ้ใหม่ ?

ไ้.

จิตของบุคคลใดไม่ไ้เคยเกิดแต่จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว,
จิตของบุคคลนั้นไม่ไ้จักเกิด ไ้ใหม่ ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ไ้จักเกิดแต่จิตของบุคคลนั้นเกิดขึ้น
แล้ว, จิตของบุคคลนั้นไม่ไ้เคยเกิด ไ้ใหม่ ?

เคยเกิด.

อุปปีนูปัชชมานวาระ :-

[๕๕] จิตใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นกำลังเกิดอยู่ ไซ้ไหม ?

จิตในภังคขณะไม่ใช่ดับแล้ว แต่กำลังดับอยู่ จิตในอุปปาทขณะ
ก็ดี จิตที่เป็นอนาคตก็ดีไม่ใช่ดับแล้วด้วย ไม่ใช่กำลังดับอยู่ด้วย.

จิตใดกำลังเกิดอยู่, จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ใช่.

จิตใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นไม่ใช่กำลังเกิดอยู่ ไซ้ไหม ?

ใช่.

จิตใดไม่ใช่กำลังเกิดอยู่, จิตนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตในภังคขณะไม่ใช่กำลังเกิดอยู่แต่เกิดขึ้นแล้ว, จิตที่เป็นอดีต
และจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่กำลังเกิดอยู่ด้วย ไม่ใช่เกิดขึ้นแล้วด้วย.

นิรุทธนิรุทธมานวาระ :-

[๕๖] จิตใดดับแล้ว, จิตนั้นกำลังดับอยู่ ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดกำลังดับอยู่, จิตนั้นดับแล้ว ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดไม่ใช่ดับแล้ว, จิตนั้นไม่ใช่กำลังดับอยู่ ไซ้ไหม ?

จิตในภังคขณะไม่ใช่ดับแล้ว แต่กำลังดับอยู่ จิตในอุปาทา-
ขณะก็ดี จิตที่เป็นอนาคตก็ดีไม่ใช่ดับแล้วด้วย ไม่ใช่กำลังดับอยู่ด้วย.

จิตใดไม่ใช่กำลังดับอยู่, จิตนั้นไม่ใช่ดับแล้ว ใช่ไหม ?

จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่กำลังดับอยู่ แต่ดับแล้ว จิตในอุปาทาขณะ
ก็ดี จิตที่เป็นอนาคตก็ดี ไม่ใช่กำลังดับอยู่ด้วย ไม่ใช่ดับแล้วด้วย.

อติกกัณฑ์วาระ :-

[๕๗] จิตของบุคคลใดก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลัง
เกิดอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว, จิตของบุคคลนั้นก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอัน
เป็นขณะกำลังดับอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว ใช่ไหม ?

จิตในภังคขณะก้าวล่วงแล้วซึ่งอุปาทาขณะ ไม่ก้าวล่วงแล้วซึ่ง
ภังคขณะจิตที่เป็นอดีต ก้าวล่วงแล้วซึ่งอุปาทาขณะด้วย ก้าวล่วงแล้ว
ซึ่งภังคขณะด้วย.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลัง-
ดับอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว, จิตของบุคคลนั้นก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็น
ขณะกำลังเกิดอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว ใช่ไหม ?

จิตที่เป็นอดีต.

จิตของบุคคลใดไม่ก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังเกิดอยู่
มีกาลก้าวล่วงแล้ว, จิตของบุคคลนั้นไม่ก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะ

กำลังดับอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตในอุปาทกขณะและจิตที่เป็นอนาคต.

ก็หรือว่าจิตของบุคคลใดไม่ก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังดับอยู่ มีกาลก้าวล่วงแล้ว, จิตของบุคคลนั้นไม่ก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังเกิดอยู่ มีกาล ก้าวล่วงแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตในภังคขณะไม่ก้าวล่วงแล้วซึ่งภังคขณะ แต่ก้าวล่วงแล้วซึ่งอุปาทกขณะ, จิตในอุปาทกขณะก็ดี จิตที่เป็นอนาคตก็ดี ไม่ก้าวล่วงแล้วซึ่งภังคขณะด้วย ไม่ก้าวล่วงแล้วซึ่งอุปาทกขณะด้วย.

บุคคลวารนิเทศ จบ

ธรรมวารนิเทศ

อุปาทกนิโรธกาลสัมภตวาระ :-

[๕๘] จิตใดกำลังเกิดไม่ไซ้กำลังดับ, จิตนั้นจักดับไม่ไซ้จักเกิด ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าจิตใดจักดับไม่ไซ้จักเกิด, จิตนั้นกำลังเกิดไม่ไซ้กำลังดับ ไซ้ไหม ?

ใช่.

จิตใดไม่ใช่กำลังเกิด กำลังดับ, จิตนั้นไม่ใช่จักดับจักเกิด
ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่จักดับจักเกิด, จิตนั้นไม่ใช่กำลังเกิด กำลัง
ดับ ใช่ไหม ?

ไม่มี.

อุปาทุပ္ป็นนวาระ :-

[๕๕] จิตใดกำลังเกิด, จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นกำลังเกิด ใช่ไหม ?

ในภังคขณะ จิตเกิดขึ้นแล้ว แต่จิตนั้นไม่ใช่กำลังเกิด, ใน
อุปาทุขณะจิตเกิดขึ้นแล้วด้วย กำลังเกิดด้วย.

จิตใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ใช่ไหม ?

จิตในภังคขณะไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว จิตที่เป็น
อดีตและจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่กำลังเกิดด้วย ไม่ใช่เกิดขึ้นแล้วด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นไม่ใช่กำลังเกิด ใช่ไหม ?

ใช่.

นิโรธูปันนวาระ :-

[๖๐] จิตใดกำลังดับ, จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นกำลังดับ ไซ้ไหม ?

จิตในอุปาทกขณะเกิดขึ้นแล้ว แต่จิตนั้นไม่ใช่กำลังดับ จิตในภังคขณะเกิดขึ้นแล้วด้วย กำลังดับด้วย.

จิตใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตในอุปาทกขณะไม่ใช่กำลังดับ แต่จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว จิตที่เป็นอดีตและจิตที่เป็นอนาคต ไม่ใช่กำลังดับด้วย ไม่ใช่เกิดขึ้นแล้วด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นไม่ใช่กำลังดับ ไซ้ไหม ?

ใช่.

อุปาทกวาระ :-

[๖๑] จิตใดกำลังเกิด, จิตนั้นเคยเกิด ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดเคยเกิด, จิตนั้นกำลังเกิด ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นไม่เคยเกิด ไซ้ไหม ?

จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตนั้นเคยเกิด จิตในภังคขณะ
และจิตที่เป็นอนาคต ไม่ใช่กำลังเกิดด้วย ไม่ใช่เคยเกิดด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่เคยเกิด จิตนั้นไม่ใช่กำลังเกิด ใช่ไหม ?

จิตในอุปาทะขณะไม่ใช่เคยเกิด แต่จิตนั้นกำลังเกิด จิตใน
ภังคขณะและจิตที่เป็นอนาคต ไม่เคยเกิดด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดด้วย.

จิตใดกำลังเกิด, จิตนั้นจักเกิด ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดจักเกิด จิตนั้นกำลังเกิด ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

จิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตนั้นจักเกิด, จากในภังค-
ขณะ และจิตที่เป็นอดีตไม่ใช่กำลังเกิดด้วย ไม่ใช่จักเกิดด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่จักเกิด, จิตนั้นไม่ใช่กำลังเกิด ใช่ไหม ?

จิตในอุปาทะขณะไม่ใช่จักเกิดแต่จิตนั้นกำลังเกิด จิตในภังค-
ขณะและจิตที่เป็นอดีตไม่ใช่จักเกิดด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดด้วย.

จิตใดเคยเกิด, จิตนั้นจักเกิด ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดจักเกิด, จิตนั้นเคยเกิด ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดไม่ใช่เคยเกิด, จิตนั้นไม่ใช่จักเกิด ใช่มั้ย ?

จิตที่เป็นอนาคตไม่เคยเกิดแต่จิตนั้นจักเกิด, จิตที่เป็นปัจจุบัน
ไม่ใช่เคยเกิดด้วย ไม่ใช่จักเกิดด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่จักเกิด, จิตนั้นไม่ใช่เคยเกิด ใช่มั้ย ?

จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่จักเกิดแต่จิตนั้นเคยเกิด จิตที่เป็นปัจจุบัน
ไม่ใช่จักเกิดด้วย ไม่ใช่เคยเกิดด้วย.

นิโรธวาระ :-

[๖๒] จิตใดกำลังดับ, จิตนั้นเคยดับ ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดเคยดับ, จิตนั้นกำลังดับ ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

จิตใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตไม่ใช่เคยเกิด ใช่มั้ย ?

จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่กำลังดับแต่จิตนั้นเคยดับ, จิตในอุปปาทขณะ
และจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่กำลังดับ ไม่ใช่เคยเกิดด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่เคยดับ, จิตนั้นไม่ใช่กำลังดับ ใช่มั้ย ?

จิตในภังคขณะไม่ใช่เคยดับ แต่จิตนั้นกำลังดับ, จิตในอุปปาท-
ขณะและจิตที่เป็นอนาคตไม่เคยดับด้วย ไม่ใช่กำลังดับด้วย.

จิตใดกำลังดับ, จิตนั้นจักดับ ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดจักดับ, จิตนั้นกำลังดับ ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตนั้นไม่ใช่จักดับ ไซ้ไหม ?

จิตในอุปาทกขณะและจิตที่เป็นอนาคต ไม่ใช่กำลังดับแต่จิต
นั้นจักดับ, จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่กำลังดับด้วย ไม่ใช่จักดับด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่จักดับ, จิตนั้นไม่ใช่กำลังดับ ไซ้ไหม ?

จิตในภังคขณะไม่ใช่จักดับ แต่จิตนั้นกำลังดับ, จิตที่เป็นอดีต
ไม่ใช่จักดับด้วย ไม่ใช่กำลังดับด้วย.

จิตใดเคยดับ, จิตนั้นจักดับ ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดจักดับ, จิตนั้นเคยดับ ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดไม่ใช่เคยดับ, จิตนั้นไม่ใช่จักดับ ไซ้ไหม ?

จิตในอุปาทกขณะและจิตที่เป็นอนาคตไม่เคยดับแต่จิตนั้นจักดับ,
จิตในภังคขณะไม่ใช่เคยดับด้วย ไม่ใช่จักดับด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่จักดับ จิตนั้นไม่ใช่เคยดับ ไซ้ไหม ?

จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่จักดับ แต่จิตนั้นเคยดับ, จิตในภังคขณะ
ไม่ใช่จักดับด้วย ไม่ใช่เคยดับด้วย.

อุปาทนโรชวาระ :-

[๖๓] จิตใดกำลังเกิด, จิตนั้นเคยดับ ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดเคยดับ จิตนั้นกำลังเกิด ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นไม่ใช่เคยดับ ไซ้ไหม ?

จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตนั้นเคยดับ, จิตในภังคขณะ และจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่กำลังเกิดด้วย ไม่ใช่เคยดับด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่เคยดับ, จิตนั้นไม่ใช่กำลังเกิด ไซ้ไหม ?

จิตในอุปาทะขณะไม่เคยดับ แต่จิตนั้นกำลังเกิด, จิตในภังค-
ขณะและจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่เคยดับด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดด้วย.

จิตใดกำลังเกิด, จิตนั้นจักดับ ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดจักดับ, จิตนั้นกำลังเกิด ไซ้ไหม ?

จิตที่เป็นอนาคตจักดับ แต่จิตนั้นไม่ใช่กำลังเกิด, จิตในอุปาท-
ะขณะจักดับด้วย กำลังเกิดด้วย.

จิตใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นไม่ใช่จักดับ ไซ้ไหม ?

จิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่กำลังเกิด, แต่จิตนั้นจักดับจิตในภังคขณะ
และจิตที่เป็นอดีตไม่ใช่กำลังเกิดด้วย ไม่ใช่จักดับด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่จักดับ, จิตนั้นไม่ใช่กำลังเกิด ใช่ไหม ?

ใช่.

จิตใดเคยเกิด, จิตนั้นจักดับ ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดจักดับ, จิตนั้นเคยเกิด ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดไม่ใช่เคยเกิด, จิตนั้นไม่ใช่จักดับ ใช่ไหม ?

จิตในอุปาทกขณะและจิตที่เป็นอนาคตไม่เคยเกิด แต่จิตนั้นจักดับ, จิตในกัมภขณะไม่ใช่เคยเกิดด้วย ไม่ใช่จักดับด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่จักดับ จิตนั้นไม่ใช่เคยเกิด ใช่ไหม ?

จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่จักดับ แต่จิตนั้นเคยเกิด จิตในกัมภขณะไม่ใช่จักดับด้วย ไม่ใช่เคยเกิดด้วย.

อุปัชฌมานนิโรธวาระ :-

[๖๔] จิตใดกำลังเกิด, จิตนั้นไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตนั้นกำลังเกิด ใช่ไหม ?

จิตที่เป็นอดีตและจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่กำลังดับ แต่จิตนั้นไม่ใช่กำลังเกิด, จิตในอุปาทกขณะไม่ใช่กำลังดับด้วย กำลังเกิดด้วย.

จิตใดไม่ใช่อำล้างเกิด, จิตนั้นกำลังดับ ใช่มั้ย ?

จิตที่เป็นอดีตและจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่อำล้างเกิด แต่จิตนั้นไม่ใช่อำล้างดับ, จิตในภังคขณะไม่ใช่อำล้างเกิดด้วย กำลังดับด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดกำลังดับ, จิตนั้นไม่ใช่อำล้างเกิด ใช่มั้ย ?
ใช่.

อุปัชฌมานูปปันนวาระ :-

[๖๕] จิตใดกำลังเกิดอยู่, จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ใช่มั้ย ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นกำลังเกิดอยู่ ใช่มั้ย ?

จิตในภังคขณะเกิดขึ้นแล้ว แต่จิตนั้นไม่ใช่อำล้างเกิดอยู่ จิตในอุปปาทขณะเกิดขึ้นแล้วด้วย กำลังเกิดอยู่ด้วย.

จิตใดไม่ใช่อำล้างเกิดอยู่, จิตนั้นไม่ใช่อำล้างเกิดขึ้นแล้ว ใช่มั้ย ?

จิตในภังคขณะไม่ใช่อำล้างเกิดอยู่ แต่จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว จิตที่เป็นอดีตและจิตที่เป็นอนาคต ไม่ใช่อำล้างเกิดอยู่ด้วย ไม่ใช่อำล้างเกิดขึ้นแล้วด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่อำล้างเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นไม่ใช่อำล้างเกิดอยู่ ใช่มั้ย ?

ใช่.

นिरุทธมานุปปັນนวาระ :-

[๖๖] จิตใดกำลังดับอยู่, จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดเกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นกำลังดับอยู่ ไซ้ไหม ?

จิตในอุปปาทขณะเกิดขึ้นแล้ว แต่จิตนั้นไม่ใช่กำลังอยู่ จิต
ในภังคขณะเกิดขึ้นแล้วด้วย กำลังดับอยู่ด้วย.

จิตใดไม่ใช่กำลังดับอยู่ จิตนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตในอุปปาทขณะไม่ใช่กำลังดับอยู่ แต่จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว, จิต
ที่เป็นอดีตและจิตที่เป็นอนาคต ไม่ใช่กำลังดับอยู่ด้วย ไม่ใช่เกิดขึ้น
แล้วด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นไม่ใช่กำลังดับอยู่ ไซ้
ไหม ?

ใช่.

อุปปันนุปาทวาระ :-

[๖๗] จิตใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นเคยเกิด ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดเคยเกิด, จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นจักเกิด ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดจักเกิด, จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นไม่ใช่เคยเกิด ไซ้ไหม ?

จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว แต่จิตนั้นเคยเกิด, จิตที่เป็น
อนาคตไม่ใช่เกิดขึ้นแล้วด้วย ไม่ใช่เคยเกิดด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่เคยเกิด, จิตนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตที่เป็นปัจจุบันไม่เคยเกิด แต่จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว, จิตที่เป็น
อนาคตไม่ใช่เคยเกิดด้วย ไม่ใช่เคยเกิดขึ้นแล้วด้วย.

จิตใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นไม่ใช่จักเกิด ไซ้ไหม ?

จิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว แต่จิตนั้นจักเกิด, จิตที่เป็น
อดีตไม่ใช่เกิดขึ้นแล้วด้วย ไม่ใช่จักเกิดด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่จักเกิด, จิตนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตที่เป็นปัจจุบันไม่ใช่จักเกิด แต่จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว, จิตที่เป็น
อดีตไม่ใช่จักเกิดด้วย ไม่ใช่เกิดขึ้นแล้วด้วย.

อดีตานาคตวาระ :-

[๖๘] จิตใดเคยเกิด แต่จิตนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นจัก
เกิด ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดจักเกิด แต่จิตนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นเคย
เกิด ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดไม่ใช่เคยเกิด แต่จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นไม่ใช่จักเกิด
ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดไม่ใช่จักเกิด แต่จิตนั้นเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นไม่ใช่
เคยเกิด ไซ้ไหม ?

ใช่.

อุปปีนุปปัชชมานวาระ :-

[๖๙] จิตที่เกิดขึ้นแล้ว, กำลังเกิดอยู่ ไซ้ไหม ?

จิตในภังคขณะเกิดขึ้นแล้ว แต่ไม่ใช่กำลังเกิดอยู่, จิตในอุป-
ปาทขณะเกิดขึ้นแล้วด้วย กำลังเกิดอยู่ด้วย.

จิตที่กำลังเกิดอยู่, เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

ใช่.

จิตที่ไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว, ไม่ใช่กำลังเกิดอยู่ ไซ้ไหม ?

ใช่.

จิตที่ไม่ใช่กำลังเกิดอยู่, ไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตในภังคขณะไม่ใช่กำลังเกิดอยู่ แต่เกิดขึ้นแล้ว, จิตที่เป็นอดีต และจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่กำลังเกิดอยู่ด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดขึ้นแล้วด้วย.

นिरुทธนिरुทธมานวาระ :-

[๗๐] จิตใดดับแล้ว, จิตนั้นกำลังดับอยู่ ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดกำลังดับอยู่ จิตนั้นดับแล้ว ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดไม่ใช่ดับแล้ว จิตนั้นไม่ใช่กำลังดับอยู่ ไซ้ไหม ?

จิตในภังคขณะไม่ใช่ดับแล้ว แต่จิตนั้นกำลังดับอยู่ จิตในอุปปาทขณะและจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่ดับแล้วด้วย ไม่ใช่กำลังดับด้วย.

จิตใดไม่ใช่กำลังดับอยู่, จิตนั้นไม่ใช่ดับแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่กำลังดับอยู่ แต่จิตนั้นดับแล้ว, จิตในอุปปาท-
ขณะและจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่กำลังดับอยู่ด้วย ไม่ใช่ดับแล้วด้วย.

อติกกัณฑ์กาลวาระ :-

[๗๑] จิตใดก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังเกิดอยู่ (อุป-
ปาทขณะ) มีกาลก้าวล่วงแล้ว. จิตนั้นก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะกำลังดับอยู่
(ภังคขณะ) มีกาลก้าวล่วงแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตในภังคขณะก้าวล่วงแล้วซึ่งอุปปาทขณะ แต่ไม่ก้าวล่วงซึ่ง
ภังคขณะ จิตที่เป็นอดีตก้าวล่วงอุปปาทขณะด้วย ก้าวล่วงภังคขณะด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดก้าวล่วงซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังดับอยู่ (ภังค-
ขณะ) มีกาลก้าวล่วงแล้ว, จิตนั้นก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะกำลังเกิดอยู่
(อุปปาทขณะ) มีกาลก้าวล่วงแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตที่เป็นอดีต.

จิตใดก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังเกิดอยู่ (อุปปาทขณะ
ไม่มีกาลก้าวล่วงแล้ว, จิตนั้นก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลัง
ดับอยู่ (ภังคขณะ) ไม่มีกาลก้าวล่วงแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตในอุปปาทขณะและจิตที่เป็นอนาคต.

ก็หรือว่าจิตใดก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะกำลังดับอยู่ (ภังค-
ขณะ) ไม่มีกาลก้าวล่วงแล้ว, จิตนั้นก้าวล่วงแล้วซึ่งขณะอันเป็นขณะ
กำลังเกิดอยู่ (อุปปาทขณะ) ไม่มีกาลก้าวล่วงแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตในภังคขณะไม่ก้าวล่วงซึ่งภังคขณะ แต่ก้าวล่วงซึ่งอุปปาทขณะ,
จิตในอุปปาทขณะและจิตที่เป็นอนาคต ไม่ก้าวล่วงภังคขณะด้วย ไม่ก้าว
ล่วงอุปปาทขณะด้วย.

ธรรมวารณิทเทศ จบ

บุคคลธรรมวารนิเทศ

อุปาทนโรธกาลสัมภทวาระ :-

[๗๒] จิตใดของบุคคลใดกำลังเกิดไม่ใช่กำลังดับ จิตนั้นของบุคคลนั้นจักดับ ไม่ใช่จักเกิด ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักดับไม่ใช่จักเกิด. จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังเกิด ไม่ใช่กำลังดับ ใช่ไหม ?

ใช่.

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิดกำลังดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่จักดับจักเกิด ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใด ไม่ใช่จักดับ จักเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังเกิด กำลังดับ ใช่ไหม ?

ไม่มี.

อุปาทนป็นนวาระ :-

[๗๓] จิตใดของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว ใช่ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้น
กำลังเกิด ไซ้ใหม่ ?

จิตในภังคขณะเกิดขึ้นแล้ว แต่จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลัง
เกิด, จิตในอุปาทะขณะเกิดขึ้นแล้วด้วย กำลังเกิดด้วย.

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่
เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ใหม่ ?

จิตในภังคขณะไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตนั้นของบุคคลนั้นเกิดขึ้น
แล้ว, จิตที่เป็นอดีตและจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่กำลังเกิดด้วย ไม่ใช่เกิด
ขึ้นแล้วด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้น
ไม่ใช่กำลังเกิด ไซ้ใหม่ ?

นิโรธูปันนวาระ :-

[๗๔] จิตใดของบุคคลใดกำลังดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นเกิด
ขึ้นแล้ว ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดเกิดขึ้นแล้ว, จิตนั้นของบุคคลนั้น

กำลังดับ ไซ้ไหม ?

จิตในอุปาทาขณะเกิดขึ้นแล้ว แต่จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังดับ, จิตในภังคขณะเกิดขึ้นแล้วด้วย กำลังดับด้วย.

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว ไซ้ไหม ?

จิตในอุปาทาขณะไม่ใช่กำลังดับ, แต่จิตนั้นของบุคคลนั้นเกิดขึ้นแล้ว, จิตที่เป็นอดีตและจิตที่เป็นอนาคต ไม่ใช่กำลังดับด้วย ไม่ใช่เกิดขึ้นแล้วด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่เกิดขึ้นแล้ว จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังดับ ไซ้ไหม ?

ใช่.

อุปาทาภาวะ :-

[๗๕] จิตใดของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นเคยเกิด ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดเคยเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังเกิด ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่
เคยเกิด ใช่ไหม ?

จิตในอดีตไม่ใช่กำลังเกิด แต่จิตนั้นของบุคคลนั้นเคยเกิด, จิต
ในภังคขณะและจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่กำลังเกิดด้วย ไม่ใช่เคยเกิดด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่เคยเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้น
ไม่ใช่กำลังเกิด ใช่ไหม ?

จิตในอุปาทกขณะไม่ใช่เคยเกิดแต่จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังเกิด,
จิตในภังคขณะและจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่เคยเกิดด้วยไม่ใช่กำลังเกิดด้วย.

จิตใดของบุคคลใดกำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นจักเกิด ใช่
ไหม?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลัง
เกิด ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดของบุคคล ไม่ใช่กำลังเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่
จักเกิด ใช่ไหม ?

จิตในอนาคตไม่ใช่กำลังเกิด, แต่จิตนั้นของบุคคลนั้นจักเกิด,
จิตในภังคขณะและจิตที่เป็นอดีตไม่ใช่กำลังเกิดด้วย ไม่ใช่จักเกิดด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้น
ไม่ใช่กำลังเกิด ใช่ไหม ?

จิตในอุปาทะขณะไม่ใช่จักเกิด แต่จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลัง
เกิด, จิตในภังคขณะและจิตที่เป็นอดีตไม่ใช่จักเกิดด้วย ไม่ใช่กำลัง
เกิดด้วย.

จิตใดของบุคคลใดเคยเกิด, แต่จิตนั้นของบุคคลนั้นจักเกิด ใช่
ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นเคยเกิด
ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่เคยเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่จัก
เกิด ใช่ไหม ?

จิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่เคยเกิดแต่จิตนั้นของบุคคลนั้นจักเกิด จิต
ที่เป็นปัจจุบันไม่ใช่เคยเกิดด้วย ไม่ใช่จักเกิดด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่จักเกิด, จิตนั้นของบุคคลนั้น
ไม่ใช่เคยเกิด ใช่ไหม ?

จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่จักเกิด แต่จิตนั้นของบุคคลนั้นเคยเกิด, จิต
ที่เป็นปัจจุบันไม่ใช่จักเกิดด้วย ไม่ใช่เคยเกิดด้วย.

นิโรธวาระ :-

[๗๖] จิตใดของบุคคลใดกำลังดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นเคยดับ ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดเคยดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังดับ ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่เคยดับ ใช่มั้ย ?

จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่กำลังดับ แต่จิตนั้นของบุคคลนั้นเคยดับ, จิตในอุปาทกขณะและจิตที่เป็นอนาคต ไม่ใช่กำลังดับด้วย ไม่ใช่เคยดับด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่เคยดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่กำลังดับ ใช่มั้ย ?

จิตในภังคขณะไม่ใช่เคยดับแต่จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังดับ, จิตในอุปาทกขณะและจิตที่เป็นอนาคตไม่เคยดับด้วย ไม่ใช่กำลังดับด้วย.

จิตใดของบุคคลใดกำลังดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นจักดับ ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลังดับ
ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่กำลังดับ จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่จัก
ดับ ใช่ไหม ?

จิตในอุปาทกขณะและจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่กำลังดับ แต่จิต
นั้นของบุคคลนั้นจักดับ, จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่กำลังดับด้วย ไม่ใช่จักดับ
ด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักไม่ดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่
กำลังดับ ใช่ไหม ?

จิตในภังคขณะไม่ใช่จักดับ แต่จิตนั้นของบุคคลนั้นกำลัง
ดับ จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่จักดับด้วย ไม่ใช่กำลังดับด้วย.

จิตใดของบุคคลใดเคยดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นจักดับ ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดจักดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นเคยดับ
ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

จิตใดของบุคคลใดไม่ใช่เคยดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้นไม่ใช่จัก
ดับ ไซ้ไหม ?

จิตในอุปาทกขณะและจิตที่เป็นอนาคตไม่ใช่เคยดับ แต่จิตนั้น
ของบุคคลนั้นจักดับ, จิตในภังคขณะไม่ใช่เคยดับด้วย ไม่ใช่จักดับด้วย.

ก็หรือว่าจิตใดของบุคคลใดไม่ใช่จักดับ, จิตนั้นของบุคคลนั้น
ไม่ใช่เคยดับ ไซ้ไหม ?

จิตที่เป็นอดีตไม่ใช่จักดับ แต่จิตนั้นของบุคคลนั้นเคยดับ, จิต
ในภังคขณะไม่ใช่จักดับด้วย ไม่ใช่เคยดับด้วย.

บุคคลธรรมวารนิเทศ จบ

มิตถกวารนิเทศ

[๗๗] ในข้อที่ว่า จิตของบุคคลใด ท่านแสดงไว้โดยภาวะ
แห่งตนในข้อที่ว่า ในจิตใด และในจิตใดของบุคคลใด ท่านแสดงไว้
โดยอรรถอันเดียวกัน.

จิตมีระคะของบุคคลใด ฯลฯ กุศลธรรม อกุศลธรรม อภัยกต-
ธรรม สุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ทุกขายเวทนายสัมปยุตตธรรม
อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตธรรม ฯลฯ สนิทสนสัปปฏิมธรรม

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๒ - หน้าที่ 854

อนิทัสสนสัปปฏิขกรรม อนิทัสสนาปปฏิขกรรม เหตุกรรม นเหตุ
กรรม ฯลฯ สรณกรรม อรณกรรม. กรรมเหล่านี้ จนถึงสรณกรรม
และอรณกรรม ย่อมถึงซึ่งความเป็นยมก ๓ คือ มุขยมก จิตตยมก
กรรมยมก.

มิสสกวารนิทเทส จบ

จิตตยมก จบ

อรรถกถาจิตตยมก

มาติการูปนวาระ

บัดนี้ เป็นวรรณา เนื้อความแห่ง จิตตยมก ที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงรวบรวมไว้เป็นเอกเทศหนึ่งต่างหากด้วยสามารถแห่งธรรมทั้งหลายเหล่านั้นนั้นแหละมีกุศลธรรมเป็นต้นที่ได้แสดงไว้แล้วในมูลยมก แล้วจึงแสดงต่อจากอนุสยมก.

ในจิตตยมกนั้น เบื้องแรกพึงทราบบาลีวัตถถานก่อน ในจิตตยมกนี้ มี ๒ วาระ คือ

มาติการูปนวาระ -- วาระอันว่าด้วยการตั้งมาติกา*

รูปิตมาติกาวิสังขนาวาระ -- วาระอันว่าด้วยการวิสังขนามาติกา* ที่ตั้งไว้แล้ว.

ในมาติการูปนวาระนั้น ในเบื้องต้นมีสุทธกิมหาวาระอยู่ ๓ คือ :-

๑. การกำหนดหัวข้อ.

๒. หัวข้อ = อุทเทส.

๓. นิทเทส.

* มาติการูปนวาระ คือ อุทเทส

วิสังขนาวาระ คือ นิทเทส

บุคคลวาระ -- วาระอันว่าด้วยบุคคล

สัมมวาระ -- วาระอันว่าด้วยธรรมะ

บุคคลสัมมวาระ -- วาระอันว่าด้วยบุคคลธรรมวาระ

ในวาระทั้ง ๓ นั้น วาระใดแสดงประเภทแห่งธรรมมีการเกิดและการดับเป็นต้นไป โดยยกบุคคลขึ้นแสดง อย่างนี้ว่า **ยสฺส จิตฺตํ อูปฺปชฺชติ น นิรุชฺชติ** แปลว่า จิตของบุคคลใด กำลังเกิด มิใช่กำลังดับ ดังนี้เป็นต้น วาระนั้น ชื่อว่า บุคคลวาระ.

วาระใดแสดงประเภทแห่งธรรมมีการเกิดและการดับเป็นต้นไป โดยยกธรรมเท่านั้นขึ้นแสดง อย่างนี้ว่า **ยํ จิตฺตํ อูปฺปชฺชติ น นิรุชฺชติ** แปลว่า จิตใดกำลังเกิด มิใช่กำลังดับ ดังนี้เป็นต้น วาระนั้น ชื่อว่า สัมมวาระ.

วาระใดแสดงประเภทแห่งธรรมมีการเกิดและการดับเป็นต้นของจิตเป็นไป โดยยกบุคคลและธรรมขึ้นแสดง อย่างนี้ว่า **ยสฺส ยํ จิตฺตํ อูปฺปชฺชติ น นิรุชฺชติ** แปลว่า จิตใดของบุคคลใด กำลังเกิด มิใช่กำลังดับ ดังนี้เป็นต้น วาระนั้น ชื่อว่า บุคคลสัมมวาระ.

ต่อจากนั้น อาศัยบท ๑๖ บท มีคำว่า **ยสฺส สฺราคํ จิตฺตํ** แปลว่า จิตของบุคคลใดมีราคะ เป็นต้น จึงได้มีสทกวาระ ๔๘ วาระ คือ :-

ปุคคลวาระ ๑๖ วาระ

ธัมมวาระ ๑๖ วาระ

ปุคคลธัมมวาระ ๑๖ วาระ

มิตสกวาระเหล่านี้แปลกออกไปด้วย สราค บทเป็นต้น. มิตสกวาระ ๔๘
วาระ เหล่านี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงไว้เพียงบทต้น คือ สราคบท
แล้วทรงย่อไว้.

ต่อจากนั้น อาศัยบทแห่งอภิธรรมมาติกา ๒๖๖ บท โดยนัยว่า
ยสุต กุศลจิตต์ เป็นต้น จึงได้มิตสกวาระ ๙๕๘ วาระอีก คือ.-

ปุคคลวาระ ๒๖๖ วาระ

ธัมมวาระ ๒๖๖ วาระ

ปุคคลธัมมวาระ ๒๖๖ วาระ

วาระเหล่านี้แปลกออกไปด้วยกุศลบทเป็นต้น. แม้วาระเหล่านี้ พระองค์
ก็ทรงแสดงเพียงบทต้น คือ กุศลบทแล้วทรงย่อไว้เหมือนกัน, ในจิตต
ยมกนี้มีบทปุจฉาวิสังขนาทำนองเดียวกัน บทเหล่าใดไม่ประกอบด้วยจิต
บทเหล่านี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงถือเป็นโมฆะปุจฉา.

ก็บรรดาวาระทั้ง ๓ เหล่านี้ สุธริกปุคคลมหาวาระ ซึ่ง
เป็นวาระแรก มีอันตวาระ ๑๔ วาระ คือ.-

๑. อุปปาทนิโรธกาลสัมภทวาระ (วาระว่าด้วยการปะ-
ปนกันแห่งกาลของอุปาทะและนิโรธะ)
๒. อุปปาทูปปีนนวาระ (วาระว่าด้วย อุปาทะ
และอุปปีนนะ)
๓. นิโรธูปปีนนวาระ (วาระว่าด้วย นิโรธะและ
อุปปีนนะ)
๔. อุปปาทวาระ (วาระว่าด้วย อุปาทะ)
๕. นิโรธวาระ (วาระว่าด้วย นิโรธะ)
๖. อุปปาทนิโรธวาระ (วาระว่าด้วย อุปาทะ
และนิโรธะ)
๗. อุปปีชชมานนิโรธวาระ (วาระว่าด้วย อุปปีชช-
มานะและนิโรธะ)
๘. อุปปีชชมานูปปีนนวาระ (วาระว่าด้วย อุปปีชช-
มานะและอุปปีนนะ)
๙. นิรุชฌมานูปปีนนวาระ (วาระว่าด้วย นิรุชฌมา
นะและอุปปีนนะ)
๑๐. อุปปีนนอุปปาทวาระ (วาระว่าด้วย อุปปีนนะ
และอุปปาทะ)
๑๑. อตีตानาคตวาระ (วาระว่าด้วย อตีตและ
อนาคต)

๑๒. อุปปันนุปัชฌมานวาระ (วาระว่าด้วย อุปปันนะ
อุปัชฌมานะ)
๑๓. นิรุทธนิรุทธมานวาระ (วาระว่าด้วย นิรุทธะและ
นิรุทธมานะ)
๑๔. อติกกันตกาลวาระ (วาระว่าด้วย กาลที่ก้าว
ล่วง)

บรรดา อัตรวาระ ๑๔ วาระ เหล่านั้น ใน ๓ วาระเหล่านี้ คือ
อุปปาทวาระ นิโรธวาระ อุปปาทนิโรธวาระ โดยอาศัยอนุโลมและ
ปฏิโลม จึงมีวาระ ๖ คู่ รวมเป็น ๑๒ คู่ (๑๒ ยมก). ใน
อุปปันนุปปาทวาระ ได้ยมก ๔ (๔ คู่) คือ โดยอนุโลม ๒
ปฏิโลม ๒ โดยอาศัยกาลอันเป็นอดีตและอนาคต. ในวาระ ๑๐ คือ
๓ วาระที่เหลือที่ทรงแสดงไว้ข้างต้น ๓ วาระที่แสดงไว้ในระหว่าง และ
๔ วาระที่แสดงแล้ว คือ วาระที่ ๗, ๘, ๙ และวาระสุดท้าย โดย
อนุโลม ๑ ปฏิโลม ๑ กระทำเป็น ๒ ส่วน จึงเป็นยมก ๒๐ (๒๐
คู่).

ในอัตรวาระทั้ง ๑๔ วาระแม้ทั้งหมด กำหนดไว้ด้วยปุจฉา
๘๔ จัดเป็นยมกได้ ๔๒ มีอรรถ ๑๖๘ ด้วยประการฉะนี้.
ยมก ๑๒๖ ย่อมมีในมหาวาระทั้ง ๓ คือ สุทธิกปุคคลวาระ สุทธิก-
ธัมมวาระ สุทธิกปุคคลธัมมวาระ อนึ่ง ในสุทธิกปุคคลวาระ มีได้
ฉันได ในสุทธิกธัมมวาระ และสุทธิกปุคคลธัมมวาระ ก็มีได้ฉันนั้น.

บัณฑิตพึงทราบคำปุจฉาเป็นทวิคุณแต่ยมก และอรรถเป็นทวิ
คุณแต่ปุจฉานั้น. ก็ในจิตตยมกนี้ มียมกหลายพัน โดยเอาวาระทั้ง ๓
นี้ คุณด้วยบท ๑๖ บท ด้วยอำนาจสราคบทเป็นต้น และคุณด้วย
๒๖๖ บท ด้วยอำนาจกุสลบทเป็นต้น ฯ ก็พระบาลีท่านย่อไว้ว่า ตโต
ทิกุณา ปุจฉา ตโต ทิกุณา อตถา จ โหนติ แปลว่า ปุจฉา
ทวิคุณแต่ยมกนั้น อรรถ (วิชันนา) ก็ทวิคุณแต่ปุจฉานั้น ดังนี้
บัณฑิตพึงทราบการกำหนดบาลีในจิตตยมกนี้ก่อน ดังพรรณนามา
ฉะนี้.

มาติกา रूपนวาระ จบ

วิชันนาวาระ (นิทเทศ)

บัดนี้ เพื่อทรงวิชันนาบทมาติกาโดยลำดับตามที่ตั้งไว้ พระผู้มี
พระภาคเจ้าจึงทรงเริ่ม คำว่า ยตฺส จิตฺตํ อุปฺปชฺชติ น นินฺรุณฺติ
ตตฺส จิตฺตํ นินฺรุณฺติสฺสติ เป็นต้น.

บรรดาบทเหล่านั้น บทว่า อุปฺปชฺชติ แปลว่า กำลังเกิด
เพราะถึงพร้อมด้วยอุปาทาขณะ. บทว่า น นินฺรุณฺติ แปลว่า มิใช่
กำลังดับ เพราะยังไม่ถึงนิโรชขณะ. สองบทว่า ตตฺส จิตฺตํ ความว่า
พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสถามว่า จำเดิมแต่นั้น จิตของบุคคลนั้น จักดับ
จักไม่เกิดใหม่ ดังนี้. สองบทว่า เตสํ จิตฺตํ ความว่า อุปาทาขณะ

แห่งจิตจิตของดวงสุดท้ายของจิตทั้งหมด ของพระชีนาสพเหล่าใด ผู้มี
วิภูฏทุกข์อันขาดแล้ว กำลังเป็นไป จิตจิตนั้นนั่นแหละ ของพระ-
ชีนาสพเหล่านั้น ชื่อว่า กำลังเกิดเพราะถึงอุปาทะ มิใช่กำลังดับเพราะ
ยังไม่ถึงภังคขณะ. แต่บัดนี้ จิตของพระชีนาสพเหล่านั้น ชื่อว่า จักดับ
เพราะถึงภังคขณะ. ต่อจากนั้น จิตอื่น ชื่อว่า จักไม่เกิดขึ้นเพราะมิได้
ทำปฏิสนธิ. บทว่า อิตเรธ ได้แก่ จิตของพระเสกขะและปุลฺลชน
ที่เหลือนพระชีนาสพผู้ถึงพร้อมด้วยปัจฉิมจิต. สองบทว่า นิรุชฺฌิสฺส-
สตี เจว อุปฺปชฺชิสฺสตี จ ความว่า จิตนั้นใด ถึงอุปาทาขณะ
จิตนั้นนั่นแหละ จักดับไป. ส่วนจิตอื่น จักเกิดด้วย จักดับด้วย ใน
อตฺถภาวนั้น หรือว่าในอตฺถภาวนั้น เพราะฉะนั้น พระผู้มีพระภาค-
เจ้าทรงหมายเอาจิตของพระชีนาสพนั้นนั่นแหละ. ในปัจฉาวิสัยนาที่ ๒
จึงตรัสว่า อามันตา ดังนี้. สองบทว่า นฺอุปฺปชฺชตี นิรุชฺฌิสฺสตี
ได้แก่ ปัจฉิมจิตของพระอรหันต์ในภังคขณะบ้าง จิตที่กำลังดับของบุคคล
ที่เหลือบ้าง. ก็จำเดิมแต่จิตนั้นมา ใคร ๆ อาจกล่าวว่ จิตของพระ-
อรหันต์จักไม่ดับก่อน แต่ไม่อาจกล่าวว่จักเกิด. ใคร ๆ อาจกล่าวว่
จิตของบุคคลที่เหลือ จักเกิด จักไม่อาจกล่าวว่ จักไม่ดับ. เพราะฉะนั้น
พระองค์จึงทรงปฏิเสธว่า โน ดังนี้.

ในทศตปัญหา จิตของบุคคลใด จักไม่ดับ แต่จักเกิด บุคคล
นั้นนั่นแหละมิได้มี เพราะฉะนั้น พระองค์จึงทรงห้ามด้วยคำว่า นตฺถิ
(ปฏิเสธปฏิเสธ) ดังนี้.

คำว่า **อุปฺปนฺน** นี้ เป็นชื่อของจิตที่ถึงพร้อมด้วยการเกิด อีก
อย่างหนึ่ง เป็นชื่อของจิตที่ถึงอุปาทะแล้วยังไม่ดับไป. ในวาระนั้น
พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงหมายเอาจิตที่ถึงพร้อมด้วยอุปาทะจึงตรัสว่า อา-
มันตา. คำว่า **เตสํ จิตฺตํ อุปฺปนฺน** พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสหมาย
เอาจิตที่ตั้งอุปาทะแล้วยังไม่ดับไป. คำว่า **อนุปฺปนฺน** ได้แก่ ยังไม่ถึง
อุปาทะ. ในคำว่า **เตสํ จิตฺตํ อุปฺปชฺชิตฺต** นี้ ความว่า จิตของ
บุคคลทั้งหมดเป็นปัจจุบันขณะก่อนนั้นแหละ ชื่อว่า เคยเกิดแล้ว
เพราะล่วงแล้วซึ่งอุปาทะ.

คำว่า **อุปฺปชฺชิตฺต** เจว **อุปฺปชฺชติ** จ อธิบายว่า ชื่อว่า
อุปฺปชฺชิตฺต เคยเกิด เพราะถึงแล้วซึ่งอุปาทะ ชื่อว่า **อุปฺปชฺชติ**
กำลังเกิด เพราะยังไม่ล่วงอุปาทะ เพราะความที่บุคคลผู้เข้าถึง
นิโรธสมาบัติ จิตเคยเกิดขึ้นแล้ว ในกาลก่อนแต่้นิโรธ (และ)
เพราะอสังขยัตตบุคคล (จิต) เคยเกิดขึ้นแล้วในสังขยัญญิภพ.

คำว่า **อุปาทกฺขณ** **อนาคตญจ** ได้แก่ จิตในอุปาทะ
และจิตในอนาคต.

วิสัชนาวาระ จบ

อติกันตกาลวาระ

ในอติกันตกาลวาระ คำว่า **อุปุปุขมานัน ขณ** ได้แก่ อุปาท-
ขณะ. ในวาระนั้น อุปาทขณะ ไม่เชื่อว่ากำลังมีอยู่แม้ก็จริง ถึงอย่างนั้น
พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ตรัสอย่างนั้นเพราะเป็นขณะของจิตกำลังเกิด. คำว่า
ขณ วิตีกุณุต **อตีกุณุตกาล** อธิบายว่า ก็อุปาทขณะนั้นนั่นแหละ.
ก้าวล่วงแล้วไม่นาน เป็นจิตก้าวล่วงแล้ว จึงนับว่ามีกาลอันก้าวล่วงแล้ว
(**อตีกุณุตกาล**). คำว่า **นิรุชฌมานัน ขณ** ได้แก่ นิโรชขณะ. ใน
คำนั้น นิโรชขณะไม่เชื่อว่ากำลังมีอยู่แม้ก็จริง ถึงอย่างนั้น ก็ตรัสอย่าง
นั้น เพราะเป็นขณะของจิตที่กำลังดับ. คำว่า **ขณ วิตีกุณุต** **อตีกุ-**
ณุตกาล ความว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าย่อมตรัสตามว่า จิตของบุคคล
นั้น เป็นจิตก้าวล่วงเมื่อนิโรชขณะอย่างนี้ย่อมเชื่อว่า มีกาลก้าวล่วงแล้ว
ไซ้ใหม่. ในข้อนั้น เพราะจิตในภังคขณะ ก้าวล่วงอุปาทขณะแล้ว
นับว่ามีกาลก้าวล่วงแล้ว เมื่อจิตก้าวล่วงนิโรชขณะแล้ว ก็ย่อมเชื่อว่า มี
กาลก้าวล่วงแล้ว ฉะนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงทรงวิสัญญานว่า ในภังค
ขณะ จิตก้าวล่วงอุปาทขณะ. แต่ไม่ก้าวล่วงภังคขณะ จิตที่เป็นอดีต
ก้าวล่วงอุปาทขณะด้วย ก้าวล่วงภังคขณะด้วย ดังนี้.

ในการวิสัญญานปัญหาที่ ๒ เพราะจิตในอดีตก้าวล่วงขณะ
แม้ทั้งสอง จึงเชื่อว่ามีกาลก้าวล่วงแล้ว ฉะนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าจึง
ตรัสว่า **อดีต จิต** ดังนี้.

ในการวิชันนาปฏิโลมปัญหา ก็เพราะจิตในอุปาทกขณะและจิต
ในอนาคต เป็นจิตก้าวล่วงขณะแม่ทั้งสอง* คืออุปาทกขณะและกัณคขณะ
แต่ไม่ชื่อว่า มีกาลก้าวล่วงแล้ว เพราะความที่ขณะเหล่านั้นยังไม่ก้าว
ล่วงไป ฉะนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงตรัสว่า **อุปาทกขณะ จิตต**
อนาคต จิตต ดังนี้. ในการวิชันนาปัญหาที่สองปรากฏชัดแล้ว พึง
ทราบเนื้อความในการวิชันนาปัญหาทั้งปวงแม่ในฉัมมวาระ โดยอุบายนี้
แหละ.

บุคคลฉัมมวาระ ก็มีคติด่างฉัมมวาระนั้นแหละ มิสสกวาระ
แม่ทั้งหมด พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงย่อไว้เพียงหัวข้อ โดยนัยว่า
ยสุส สราคัม จิตตัม เป็นต้น. ส่วนความพิสดาร บัณฑิตพึงทราบโดย
นัยที่กล่าวในหนหลังนั้นแหละ. ก็ในวาระเหล่านั้น ย่อมมีปุจฉาเช่น
เดียวกัน โดยที่เป็นปัญหาพึงให้พิสดาร อย่างนี้ว่า **ยสุส สราคัม จิตต**
อุปุปชชติ น นิสฺสุตฺติ ตสุส จิตตัม นิสฺสุตฺติ นุปุปชชิตฺติ
เป็นต้น แปลว่า จิตมีราคะของบุคคลใด กำลังเกิด มิใช่กำลังดับ จิตของ

*ข้อความที่ว่า " เป็นจิตก้าวล่วงขึ้นแม่ทั้งสอง แต่ไม่ชื่อว่ามีกาลก้าวล่วง
แล้ว " ใจความขัดกัน เพราะจิตในอุปาทกขณะและจิตในอนาคต ยังไม่ก้าวล่วง
ขณะทั้งสอง คืออุปาทกขณะและกัณคขณะแต่ก็ต้องแปลตามบาลีอรรถกถาหน้า
๔๔๒ บรรทัดนี้ ๑๒ ที่ว่า **อุปาทกขณะ จ จิตตัม อนาคตญจ จิตตัม อุโกปี ขณ**
(พม่าเพิ่ม ขณ ข้างหลัง ขณ ด้วย) **วิตฺติกนฺตี หุตฺวา อติกนฺตถาลิ นาม**
น โหติ

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๒ - หน้าที่ 865

บุคคลนั้นจักดับ จักไม่เกิด ไซ้ไหม. แต่เพราะจิตมีระคะ. มิใช่ปัจฉิม
จิต ฉะนั้น การวิสังขนาจึงชื่อว่า ไม่เหมือนกัน เพราะปัญหาว่า จิตมี
ระคะของบุคคลใด กำลังเกิด มิใช่กำลังดับ จิตของบุคคลนั้น จักดับ จัก
ไม่เกิด ไซ้ไหม ดังนี้ ท่านให้คำวิสังขนาว่า โน ดังนี้ ด้วยประการฉะนี้
วิสังขนาปัญหานั้น ๆ ฟังทราบตามความเหมาะสมกับปัญหานั้น ๆ ดังนี้แล.

อติกกันตกาลวาระ จบ

อรรธกถาจิตขมก จบ

ธรรมยมก

ป้อนัตติวารุทเทส

อุทสวาระ

ปทโสธนวาระ อนุโลม :-

[๗๘] กุศลชื่อว่ากุศลธรรม ไซ้ไหม ? กุศลธรรมชื่อว่ากุศล ไซ้ไหม ? อกุศลชื่อว่าอกุศลธรรม ไซ้ไหม ? อกุศลธรรมชื่อว่าอกุศล ไซ้ไหม ? อัพยาทตะชื่อว่าอัพยาทตธรรม ไซ้ไหม ? อัพยาทตธรรม ชื่อว่าอัพยาทตะ ไซ้ไหม ?

ปทโสธนวาระ ปฎิโลม :-

[๗๙] ไม้ไซ้กุศล ไม้ชื่อว่ากุศลธรรม ไซ้ไหม ? ไม้ไซ้กุศล ธรรม ไม้ชื่อว่ากุศล ไซ้ไหม ?

ไม้ไซ้อกุศล ไม้ชื่อว่าอกุศลธรรม ไซ้ไหม ? ไม้ไซ้อกุศลธรรม ไม้ชื่อว่าอกุศล ไซ้ไหม ?

ไม้ไซ้อัพยาทตะ ไม้ชื่อว่าอัพยาทตธรรม ไซ้ไหม ? ไม้ไซ้อัพยาทตธรรม ไม้ชื่อว่าอัพยาทตะ ไซ้ไหม ?

ปทโสธนมูลจกกวาระ อนุโลม :-

[๘๐] กุศลชื่อว่ากุศลธรรม ไซ้ไหม ? ธรรมชื่อว่าอกุศลธรรม ไซ้ไหม ?

กุศลชื่อว่ากุศลธรรม ไซ้ไหม ? ธรรมชื่อว่าอัพยากตธรรม ไซ้
อกุศลชื่อว่าอกุศลธรรม ไซ้ไหม ? ธรรมชื่อว่า กุศลธรรม ไซ้
ไหม ?

อกุศลชื่อว่าอกุศลธรรม ไซ้ไหม ? ธรรมชื่อว่าอัพยากตธรรม ไซ้
ไหม ?

อัพยากตชื่อว่าอัพยากตธรรม ไซ้ไหม ? ธรรมชื่อว่ากุศลธรรม ไซ้
ไหม ?

อัพยากตชื่อว่าอัพยากตธรรม ไซ้ไหม ? ธรรมชื่อว่าอกุศล
ธรรม ไซ้ไหม ?

ปทโสธนมูลจกกวาระ ปฏิโลม :-

[๘๑] ไม่ใช่กุศล ไม่ชื่อว่ากุศลธรรม ไซ้ไหม ? ไม่ใช่ธรรม
ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่กุศล ไม่ชื่อว่ากุศลธรรม ไซ้ไหม ? ไม่ใช่ธรรม ไม่
ชื่อว่าอัพยากตธรรม ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่อกุศล ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม ใช่ไหม? ไม่ใช่ธรรม ไม่
ชื่อว่าอกุศลธรรม ใช่ไหม?

ไม่ใช่อกุศล ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม ใช่ไหม? ไม่ใช่ธรรม ไม่
ชื่อว่าอัปยาคตธรรม ใช่ไหม?

ไม่ใช่อัปยาคตะ ไม่ชื่อว่าอัปยาคตธรรม ใช่ไหม? ไม่ใช่ธรรม
ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม ใช่ไหม?

ไม่ใช่อัปยาคตะ ไม่ชื่อว่าอัปยาคตธรรม ใช่ไหม? ไม่ใช่ธรรม
ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม ใช่ไหม?

สุทถัมมวาระ อนุโลม :-

[๘๒] กุศลชื่อว่าธรรม ใช่ไหม? ธรรมชื่อว่ากุศล ใช่ไหม?

อกุศลชื่อว่าธรรม ใช่ไหม? ธรรมชื่อว่าอกุศล ใช่ไหม?

อัปยาคตะชื่อว่าธรรม ใช่ไหม? ธรรมชื่อว่าอัปยาคตะ ใช่ไหม?

สุทถัมมวาระ ปฏิโลม :-

[๘๓] ไม่ใช่กุศล ไม่ชื่อว่าธรรม ใช่ไหม? ไม่ใช่ธรรม ไม่
ชื่อว่ากุศล ใช่ไหม?

ไม่ใช่อกุศล ไม่ชื่อว่าธรรม ใช่ไหม? ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่า
อกุศล ใช่ไหม?

ไม่ใช่อัปยาคตะ ไม่ใช่ว่ากรรม ใช่ไหม? ไม่ใช่กรรม ไม่ใช่ว่า
อัปยาคตะ ใช่ไหม?

สุทตฺถัมมมูลจกฺกวาระ อนุโลม :-

[๘๔] กุศลชื่อว่ากรรม ใช่ไหม? กรรมชื่อว่าอกุศล ใช่ไหม?
กุศลชื่อว่ากรรม ใช่ไหม? กรรมชื่อว่าอัปยาคตะ ใช่ไหม?
อกุศลชื่อว่ากรรม ใช่ไหม? กรรมชื่อว่าอกุศล ใช่ไหม?
อกุศลชื่อว่ากรรม ใช่ไหม? กรรมชื่อว่าอัปยาคตะ ใช่ไหม?
อัปยาคตะชื่อว่ากรรม ใช่ไหม? กรรมชื่อว่าอกุศล ใช่ไหม?
อัปยาคตะชื่อว่ากรรม ใช่ไหม? กรรมชื่อว่าอกุศล ใช่ไหม?

สุทตฺถัมมมูลจกฺกวาระ ปฏิโลม :-

[๘๕] ไม่ใช่กุศล ไม่ใช่ว่ากรรม ใช่ไหม? ไม่ใช่กรรม ไม่ใช่
ชื่อว่าอกุศล ใช่ไหม?

ไม่ใช่กุศล ไม่ใช่ว่ากรรม ใช่ไหม? ไม่ใช่กรรม ไม่ใช่ว่า
อัปยาคตะ ใช่ไหม?

ไม่ใช่อกุศล ไม่ใช่ว่ากรรม ใช่ไหม? ไม่ใช่กรรม ไม่ใช่ว่า
กุศล ใช่ไหม?

ไม่ใช่กุศล ไม่ใช่ว่าธรรม ใช่ไหม? ไม่ใช่ธรรม ไม่ใช่ว่า
อัพยาตะ ใช่ไหม?

ไม่ใช่อัพยาตะ ไม่ใช่ว่าธรรม ใช่ไหม? ไม่ใช่ธรรม ไม่
ชื่อว่ากุศล ใช่ไหม?

ไม่ใช่อัพยาตะ ไม่ใช่ว่าธรรม ใช่ไหม? ไม่ใช่ธรรม ไม่
ชื่อว่ากุศล ใช่ไหม?

ปณัตติวารุทเทส จบ

ปณัตติวาระนิกเทศ

ปทโสธนวาระ อนุโลม :-

[๘๖] กุศลชื่อว่ากุศลธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

กุศลธรรมชื่อว่ากุศล ใช่ไหม ?

ใช่.

อกุศลชื่อว่าอกุศลธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

อกุศลธรรมชื่อว่าอกุศล ใช่ไหม ?

ใช่.

อัพยากตะ ชื่อว่าอัพยากตธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

อัพยากตธรรม ชื่อว่าอัพยากตะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ปทโสธนวาระ ปฎิโลม :-

[๘๗] ไม่ใช่กุศล ไม่ใช่อกุศล ใช่ไหม ?

ใช่.

ไม่ใช่กุศลธรรม ไม่ชื่อว่ากุศล ใช่ไหม ?

ใช่.

ไม่ใช่อกุศล ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ไม่ใช่อกุศลธรรม ไม่ชื่อว่าอกุศล ใช่ไหม ?

ใช่.

ไม่ใช่อัพยาकตะ ไม่ชื่อว่าอัพยาकตธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ไม่ใช่อัพยาकตธรรม ไม่ชื่อว่าอัพยาकตะ ใช่ไหม ?

ใช่.

ปทโสรณมุตจักกวาระ อนุโลม :-

[๘๘] กุศลชื่อว่ากุศลธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมชื่อว่าอกุศลธรรม ใช่ไหม ?

อกุศลธรรม ชื่อว่าธรรมด้วย ชื่อว่าอกุศลธรรมด้วย ธรรมที่
เหลือไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม.

กุศลชื่อว่ากุศลธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมชื่อว่าอัพยาตธรรม ใช่ไหม ?

อัพยาตธรรมชื่อว่าธรรมด้วย ชื่อว่าอัพยาตธรรมด้วย ธรรม
ที่เหลือไม่ชื่อว่าอัพยาตธรรม.

อกุศลชื่อว่าอกุศลธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมชื่อว่ากุศลธรรม ใช่ไหม ?

กุศลธรรมชื่อว่าธรรมด้วย ชื่อว่ากุศลธรรม ธรรมที่เหลือไม่
ชื่อว่ากุศลธรรม.

อกุศลชื่อว่าอกุศลธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมชื่อว่าอัพยาตธรรม ใช่ไหม ?

อัพยาตธรรมชื่อว่าธรรมด้วย ชื่อว่าอัพยาตธรรมด้วย ธรรม
ที่เหลือไม่ชื่อว่าอัพยาตธรรม.

อัพยาตชื่อว่าอัพยาตธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมชื่อว่ากุศลธรรม ใช่ไหม ?

กุศลธรรมชื่อว่าธรรมด้วย ชื่อว่ากุศลธรรมด้วย ธรรมที่เหลือ
ไม่ชื่อว่ากุศลธรรม.

อัปยาคตะชื่อว่าอัปยาคตธรรม ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ธรรมชื่อว่าอกุศลธรรม ไซ้ไหม ?

อกุศลธรรมชื่อว่าธรรมด้วย ชื่อว่าอกุศลธรรมด้วย ธรรมที่
เหลือไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม.

ปทโธชนมฺหุลจกฺกวาระ ปฎิโธม :-

[๘๕] ไม่ใช่อกุศล ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ไม่ใช่กุศล ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่าอัปยาคตธรรม ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ไม่ใช่อกุศล ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ไม่ใช่กุศล ไม่ชื่อว่ากุศลธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่าอัพยาตธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ไม่ใช่อัพยาตตะ ไม่ชื่อว่าอัพยาตธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่ากุศลธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ไม่ใช่อัพยาตตะ ไม่ชื่อว่าอัพยาตธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่ากุศลธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

สุทตฺตัมมวาระ อนฺุโลม :-

[๕๐] กุศลชื่อว่าธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมชื่อว่ากุศลธรรม ใช่ไหม ?

กุศลธรรม ชื่อว่าธรรมด้วย ชื่อว่ากุศลธรรมด้วย ธรรมที่
เหลือ ไม่ชื่อว่ากุศลธรรม.

อกุศลชื่อว่าธรรม ไซ้ไหม ?

ใช่.

ธรรมชื่อว่าอกุศลธรรม ไซ้ไหม ?

อกุศลธรรม ชื่อว่าธรรมด้วย ชื่อว่าอกุศลธรรมด้วย ธรรมที่
เหลือ ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม.

อัพยากตะชื่อว่าธรรม ไซ้ไหม ?

ใช่.

ธรรมชื่อว่าอัพยากตธรรม ไซ้ไหม ?

อัพยากตธรรม ชื่อว่าธรรมด้วย ชื่อว่าอัพยากตธรรมด้วย ธรรม
ที่เหลือ ไม่ชื่อว่าอัพยากตธรรม.

สุทธธัมมวาระ ปฏิโลม :-

[๕๑] ไม่ใช่กุศล ไม่ใช่ว่าธรรม ไซ้ไหม ?

ธรรมที่เหลือ เว้นกุศล ไม่ชื่อว่ากุศลธรรม และธรรมที่เหลือ
เว้นกุศลด้วย ธรรมด้วย ไม่ชื่อว่ากุศลด้วย ไม่ชื่อว่าธรรมด้วย.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่ากุศลธรรม ไซ้ไหม ?

ใช่.

ไม่ใช่อกุศล ไม่ใช่ว่าธรรม ไซ้ไหม ?

ธรรมที่เหลือ เว้นอกุศล ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม และธรรมที่

เหลือ เว้นกุศลด้วย ธรรมด้วย ไม่ชื่อว่ากุศลด้วย ไม่ชื่อว่าธรรม
ด้วย.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่ากุศลธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ไม่ใช่อัปายาคตะ ไม่ชื่อว่าธรรม ใช่ไหม ?

ธรรมที่เหลือ เว้นอัปายาคตะ ไม่ชื่อว่าอัปายาคตธรรม และธรรม
ที่เหลือ เว้นอัปายาคตะด้วย ธรรมด้วย ไม่ชื่อว่าอัปายาคตะด้วย ไม่
ชื่อว่าธรรมด้วย.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่าอัปายาคตธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

สุทธธัมมจักกวาระ อนุลอม :-

[๕๒] กุศลชื่อว่าธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมชื่อว่ากุศลธรรม ใช่ไหม ?

อกุศลธรรม ชื่อว่าธรรมด้วย ชื่อว่ากุศลธรรมด้วย ธรรมที่
เหลือ ไม่ชื่อว่ากุศลธรรม.

กุศลชื่อว่าธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

ธรรมชื่อว่าอัพยาตธรรม ไซ้ใหม่ ?

อัพยาตธรรม ชื่อว่าธรรมด้วย ชื่อว่าอัพยาตธรรมด้วย ธรรม
ที่เหลือ ไม่ชื่อว่าอัพยาตธรรม.

อกุศลชื่อว่าธรรม ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ธรรมชื่อว่ากุศลธรรม ไซ้ใหม่ ?

กุศลธรรม ชื่อว่า ธรรมด้วย ชื่อว่ากุศลธรรม ธรรมที่เหลือ
ไม่ชื่อว่ากุศลธรรม.

อกุศลชื่อว่าธรรม ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ธรรมชื่อว่าอัพยาตธรรม ไซ้ใหม่ ?

อัพยาตธรรม ชื่อว่าธรรมด้วย ชื่อว่าอัพยาตธรรมด้วย ธรรม
ที่เหลือ ไม่ชื่อว่าอัพยาตธรรม.

อัพยาตตะชื่อว่าธรรม ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ธรรมชื่อว่ากุศลธรรม ไซ้ใหม่ ?

กุศลธรรม ชื่อว่าธรรมด้วย ชื่อว่ากุศลธรรมด้วย ธรรมที่
เหลือ ไม่ชื่อว่ากุศลธรรม.

อัพยาตตะชื่อว่าธรรม ไซ้ใหม่ ?

ใช่.

ธรรมชื่อว่าอกุศลธรรม ใช่ไหม?

อกุศลธรรม ชื่อว่าธรรมด้วย ชื่อว่าอกุศลธรรมด้วย ธรรมที่
เหลือ ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม.

สุทตฺตัมมจักกวาระ ปฏิโลม :-

[๔๓] ไม่ใช่กุศล ไม่ใช่ว่าธรรม ใช่ไหม?

ธรรมที่เหลือ เว้นกุศล ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม และธรรมที่เหลือ
เว้นกุศลด้วย ธรรมด้วย ไม่ชื่อว่ากุศลด้วย ไม่ชื่อว่าธรรมด้วย.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม ใช่ไหม?

ใช่.

ไม่ใช่กุศล ไม่ใช่ว่าธรรม ใช่ไหม?

ธรรมที่เหลือ เว้นกุศล ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม และธรรมที่เหลือ
เว้นกุศลด้วย ธรรมด้วย ไม่ชื่อว่ากุศลด้วย ไม่ชื่อว่า ธรรมด้วย.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่าอัพยาकर्ตธรรม ใช่ไหม?

ใช่.

ไม่ใช่อกุศล ไม่ใช่ว่าธรรม ใช่ไหม?

ธรรมที่เหลือ เว้นอกุศล ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม และธรรมที่เหลือ

เว้นอกุศลด้วย ธรรมด้วย ไม่ชื่อว่าอกุศลด้วย ไม่ชื่อว่าธรรมด้วย.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่ากุศลธรรม ใช่ไหม?

ใช่.

ไม่ใช่อกุศล ไม่ชื่อว่าธรรม ใช่ไหม?

ธรรมที่เหลือ เว้นอกุศล ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม และธรรมที่
เหลือ เว้นอกุศลด้วย ธรรมด้วย ไม่ชื่อว่าอกุศลด้วย ไม่ชื่อว่าธรรม
ด้วย.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่าอัพยากตธรรม ใช่ไหม?

ใช่.

ไม่ใช่อัพยากตะ ไม่ชื่อว่าธรรม ใช่ไหม?

ธรรมที่เหลือ เว้นอัพยากตะ ไม่ชื่อว่าอัพยากตธรรม และ
ธรรมที่เหลือ เว้นอัพยากตะด้วย ธรรมด้วย ไม่ชื่อว่าอัพยากตะด้วย
ไม่ชื่อว่าธรรมด้วย.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ใช่ชื่อว่ากุศลธรรม ใช่ไหม?

ใช่.

ไม่ใช่อัพยากตะ ไม่ชื่อว่าธรรม ใช่ไหม?

ธรรมที่เหลือ เว้นอัพยากตะ ไม่ชื่อว่าอัพยากตธรรม และ

พระอภิธรรมปิฎก ขมก เล่ม ๕ ภาค ๑ ตอน ๒ - หน้าที่ 881

ธรรมที่เหลือ เว้นอัปยาคตะด้วย ธรรมด้วย ไม่ชื่อว่าอัปยาคตะด้วย
ไม่ชื่อว่าธรรมด้วย.

ไม่ใช่ธรรม ไม่ชื่อว่าอกุศลธรรม ใช่ไหม ?

ใช่.

นิตเทสวาระ จบ

ปณัตติวาระนิตเทส จบ

ปัจจุปันนวาระ

ใน

ปวัตติอุปาทวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๕๔] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมที่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่ากุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมที่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ไม่ใช่.

[๕๕] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมที่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ในรูปภูมิ ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในปัญจโวการภูมิ ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต กุศลธรรมด้วย อภัยกตธรรมด้วยกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมที่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ที่ดี ในอุปปาตขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี อภัยกตธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
นั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น. ในปัญจโวการภูมิ
ในอุปปาตขณะแห่งกุศลจิต อภัยกตธรรมด้วย กุศลธรรมด้วยกำลัง
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๕๖] อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็
กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอรุปภูมิ ในอุปปาตขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมกำลังเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่อภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,
ในปัญจโวการภูมิ ในอุปปาตขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมและ
อภัยกตธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด อกุศลธรรมก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ที่ดี ในอุปปาตขณะแห่ง
อกุศลวิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี อภัยกตธรรมกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในปัญจโวการ
ภูมิ ในอุปปาตขณะแห่งอกุศลจิต อภัยกตธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

โอกาสวาระ อนุโลม :-

[๕๗] กุศลธรรมกำลังเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็กำลังเกิด
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมกำลังเกิดในภุมิใด, กุศลธรรมก็กำลังเกิด
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

[๕๘] กุศลธรรมกำลังเกิดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็กำลัง
เกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมกำลังเกิดในภุมิใด, กุศลธรรมก็กำลัง
เกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตตภูมิ อภัยกตธรรมกำลังเกิดในภุมินั้น แต่กุศล-
ธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น, ในจตุโวการภูมิก็ดี ในปัญจโวการภูมิ
ก็ดี อภัยกตธรรมด้วย กุศลธรรมด้วย กำลังเกิดในภุมินั้น.

[๕๙] อกุศลธรรมกำลังเกิดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็กำลัง
เกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมกำลังเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็กำลัง
เกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตถกัมมิ อภัยกตธรรมกำลังเกิดในภุมินัน แต่อกุศล
ธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินัน, ในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัญจโวการภุมิก็ดี
อภัยกตธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย กำลังเกิดในภุมินัน.

บุคคลโลกาสวาระ อนุโลม :-

[๑๐๐] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรม
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรม
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

[๑๐๑] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกต
ธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

ในอรุณภุมิ ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิต กุศลธรรมกำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน แต่อภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น, ในปัญจโวการภุมิ ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิต กุศลธรรม
ด้วย อภัยกตธรรมด้วย กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศล
ธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ที่ดี ในอุปปาทขณะแห่ง

กุศลวิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี อภัยกตธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ในปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิต อภัยกตธรรมด้วย กุศลธรรมด้วยกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

[๑๐๒] อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอรุณภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งอกุศลจิต อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งอกุศลจิต อกุศลธรรมด้วย อภัยกตธรรมด้วยกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ที่ดี ในอุปปาทขณะแห่ง กุศลวิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี อภัยกตธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น ในปัญจโวการภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งอกุศลจิต อภัยกตธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

บุคคลวาระ ปัจฉิม :-

[๑๐๓] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งจิตที่ดี ในอุปาทกขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตและอกุศลวิปยุตตจิตที่ดี เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดเข้านิโรธสมาบัติอยู่ที่ดี ผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิที่ดี กุศลธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งจิตที่ดี ในอุปาทกขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตและกุศลวิปยุตตจิตที่ดี เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดเข้านิโรธสมาบัติอยู่ที่ดี ผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิที่ดี อกุศลธรรมด้วย กุศลธรรมด้วยไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล เหล่านั้น.

[๑๐๔] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ที่ดี ในอุปาทกขณะแห่ง

กุศลวิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่อัพยาตธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อบุคคล
เหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ใน
อรุปภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งอกุศลจิตก็ดี กุศลธรรมด้วย อัพยาตธรรม
ด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรม
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอรุปภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิต อัพยาตธรรมก็ไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น เมื่อ
บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี
ในอรุปภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งอกุศลจิตก็ดี อัพยาตธรรมด้วย
กุศลธรรมด้วยไม่ใช่กำลังเกิดแก่ บุคคลเหล่านั้น.

[๑๐๕] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อัพยาต-
ธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง
อกุศลวิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่อัพยาตธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น เมื่อบุคคล
เหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ใน
อรุปภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งอกุศลจิตก็ดี อกุศลธรรมด้วย อัพยาต-
ธรรมด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรม
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในรูปภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิต อัพยาตธรรมไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.
เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาล
ก็ดี ในรูปภูมิ ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิตก็ดี อัพยาตธรรมด้วย
อกุศลธรรมด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

โอกาสวาระ ปัจฉนิค :-

[๑๐๖] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด อกุศลธรรมก็ไม่
ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด กุศลธรรมก็ไม่
ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๐๗] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด, อัพยาตธรรม
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

กำลังเกิด.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด กุศลธรรมก็
ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๑๐๘] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิใด, อพยากธรรม
ก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

กำลังเกิด.

ก็หรือว่าอพยากธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิใด อกุศลธรรมก็
ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

บุคคลโลกาสุวาระ ปัจฉนิก :-

[๑๐๙] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น
ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี, ในอุปาทกขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตและอกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังข-
สัจตภูมิกี่ดี กุศลธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศล
ธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล

เหล่านั้นในภพนั้น แต่กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น. ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตและกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมด้วย กุศลธรรมด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

[๑๑๐] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อภัยกตธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ในรูปภูมิ ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิตก็ดี อกุศลธรรมด้วย อภัยกตธรรมด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น,

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในรูปภูมิ ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต อภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แก่กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ในรูปภูมิ ในอุปาทกขณะแห่งอกุศลจิต อภัยกตธรรมด้วย กุศลธรรมด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น

ในภูมินั้น.

[๑๑๑] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดู, อัพยา-
กตธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ที่ดี ในอุปาทกณะแห่ง
อกุศลวิปยุตจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่อัพยากตธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมि
นั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายอยู่ที่ดี ในกัณณะแห่งจิตใน
ประวัติศาสตร์ก็ดี ในรูปภูมิ ในอุปาทกณะแห่งกุศลจิตก็ดี อกุศลธรรม
ด้วย อัพยากตธรรมด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอัพยากตธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดู, อกุศล
ธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในรูปภูมิ ในอุปาทกณะแห่งกุศลจิต อัพยากตธรรมไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในกัณณะ
แห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ในรูปภูมิ ในอุปาทกณะแห่งกุศลจิตก็ดี
อัพยากตธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

อตีตวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๑๑๒] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๑๓] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อัพยาทธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอัพยาทธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๑๔] อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อัพยาทธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอัพยาทธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

โอกาสวาระ อนุโลม :-

[๑๑๕] กุศลธรรมเคยเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็เคยเกิดใน
ภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมเคยเกิดในภุมิใด, กุศลธรรมก็เคยเกิดใน
ภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๑๖] กุศลธรรมเคยเกิดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็เคยเกิด
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยเกิดในภุมิใด, กุศลธรรมก็เคยเกิด
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตตภูมิ อภัยกตธรรมเคยเกิดในภุมินั้น แต่กุศลธรรม
ไม่ใช่เคยเกิดในภุมินั้น, ในจตุโวการภูมิก็ดี ในปัญจโวการภูมิก็ดี
อภัยกตธรรมด้วย กุศลธรรมด้วย เคยเกิดในภุมินั้น.

[๑๑๗] อกุศลธรรมเคยเกิดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็เคย
เกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็เคยเกิด
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตตภูมิ อภัยกตธรรมเคยเกิดในภูมินั้น แต่อกุศล
ธรรมไม่ใช่เคยเกิดในภูมินั้น, ในจตุโวการภูมิที่ดี ในปัญจโวการภูมิที่ดี
อภัยกตธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย เคยเกิดในภูมินั้น.

บุคคลโลกาสวาระ อนุโลม :-

[๑๑๘] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรม
เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด กุศลธรรมก็
เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่ออกุศลจิตดวงที่ ๒* เป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาส-
ภูมิ อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่
ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น บุคคลนอกจากนี้ คือผู้เกิดอยู่
ในจตุโวการภูมิที่ดี ในปัญจโวการภูมิที่ดี อกุศลธรรมด้วย กุศลธรรม
ด้วย เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

[๑๑๙] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อภัยกต-
ธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรม
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

๑. โลกษณะดวงที่ ๒.

เมื่อจิตดวงที่ ๒* เป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี อภัยกตธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นแต่กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น. บุคคลนอกจากนี้ คือ ผู้เกิดอยู่ในจตุโวหารภูมิที่ดี ในปัญจโวหารภูมิที่ดี อภัยกตธรรมด้วย กุศลธรรมด้วย เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

[๑๒๐] อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อภัยกตธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ เป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี อภัยกตธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่เคยแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ คือผู้เกิดอยู่ในจตุโวหารภูมิที่ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิที่ดี อภัยกตธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

บุคคลวาระ ปัจจุบันิก :-

[๑๒๑] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

๑. ทุตยจิต คือ ปฐมภวังค์.

ไม่มี.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๑๒๒] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๑๒๓] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

โอกาสวาระ ปัจจุบันิก :-

[๑๒๔] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดในภุมนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่
เคยเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๒๕] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, อัพยาทธรรมก็
ไม่ใช่เคยเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่าอัพยาทธรรมไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่
เคยเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๑๒๖] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, อัพยาทธรรมก็
ไม่ใช่เคยเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่าอัพยาทธรรมไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด อกุศลธรรมก็ไม่ใช่
เคยเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

บุคคลโลกาสวาระ ปัจจนิก :-

[๑๒๗] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่ออกุศลจิตดวงที่ ๒^{*} เป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาส-
ภูมิ กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุศลธรรม
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อจิตดวงที่ ๒^{*} เป็นไปอยู่แก่
บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิที่ดี
กุศลธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ
นั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๒๘] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด อภัยกตธรรม
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ เป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี
บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิที่ดี กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่อภัยกตธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ
นั้น, บุคคลผู้กำลังเกิดอยู่ใน (ผู้เข้าถึงซึ่ง) สุทธาวาสภูมิ กุศลธรรม
ด้วย อภัยกตธรรมด้วย ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศล
ธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๒๙] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อภัย-

๑. โลกขวนะดวงที่ ๒. ๒. ทุคฺยจิต คือ ปฐมภวังค์.

กตธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ เป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อัพยากตธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลผู้กำลังเกิดอยู่ใน (เข้าถึงซึ่ง) สุทธาวาสภูมิ อกุศลธรรมด้วย อัพยากตธรรมด้วย ไม่ใช่เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอัพยากตธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

อนาคตวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๑๓๐] กุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในระหว่างจิตใด กุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลอื่นนอกจากนี้ กุศลธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด } กุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๓๑] กุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี อภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลอื่นนอกจากนี้ อภัยกตธรรมด้วย กุศลธรรมด้วย จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๑๓๒] อกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี อภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,

๑. ขสฺส จิตฺตสฺส อนนฺตรา อकुมฺภุคฺคิ - อรหัตมรรคที่เกิดต่อจากโงทานในมรรควิธี.

บุคคลอื่นนอกจากนี้ อภัยกตธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย จักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น.

โอกาสวาระ อนุโลม :-

[๑๓๓] กุศลธรรมจักเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็จักเกิดใน
ภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักเกิดในภุมิใด, กุศลธรรมก็จักเกิดใน
ภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๑๓๔] กุศลธรรมจักเกิดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็จักเกิด
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักเกิดในภุมิใด, กุศลธรรมก็จักเกิดใน
ภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอสังขยัตตภุมิอภัยกตธรรมจักเกิดในภุมินั้น แต่กุศลธรรม
ไม่ไซ้จักเกิดในภุมินั้น, ในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัญจโวการภุมิก็ดี อภัย-
กตธรรมด้วย กุศลธรรมด้วย จักเกิดในภุมินั้น.

[๑๓๕] อกุศลธรรมจักเกิดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็จักเกิด
ในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมจักเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็จักเกิด
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตตภุมิอัพยาตธรรมจักเกิดในภุมินั้น แต่อกุศลธรรม
ไม่ใช่จักเกิดในภุมินั้น, ในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัญจโวการภุมิก็ดี อัพยา-
ตธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย จักเกิดในภุมินั้น.

บุคคลโลกาสวาระ อนุโลม :-

[๑๗๖] กุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรม
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัญจโวการภุมิก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้
อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด กุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภุมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น บุคคล
อื่นนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัญจโวการภุมิ
ก็ดี กุศลธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรมก็
จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

๑. จิตใด - โวทานจิตในอรหัตมรรควิธี.

[๑๓๗] กุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกตธรรม
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรม
จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี^๑ พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี อภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่กุศลธรรมไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ
นั้น, บุคคลอื่นนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภุมิก็ดี ใน
ปัญจโวการภุมิก็ดี อภัยกตธรรมด้วย กุศลธรรมด้วย จักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

[๑๓๘] อกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกต-
ธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรม
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี^๑ พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด^๒ อภัยกตธรรมจักเกิด

๑. ขณะที่อรหัตมรรคกำลังเกิด.

๒. โวทานจิต ในอรหัตมรรควิถี.

แก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลอื่นนอกจาก คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ในปัญจโวการภูมิที่ดี อภัยกตธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

บุคคลวาระ ปัจฉนิก :-

[๑๓๕] อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมจักเกิดขึ้นแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคที่ดี พระอรหันต์ทั้งหลายที่ดี อกุศลธรรมด้วย อกุศลธรรมด้วย ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๑๔๐] อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

๑. จิตใด - โวทานจิต ในอรหัตมรรควิधि.

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อัพยากตธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปัจฉิมจิต กุศลธรรมด้วย อัพยากตธรรมด้วย ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอัพยากตธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๔๑] อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, อัพยากตธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในระหว่างแห่งจิตใด อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อัพยากตธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปัจฉิมจิต อกุศลธรรมด้วย อัพยากตธรรมด้วย ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอัพยากตธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็จักไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

๑. จุติจิตของพระอรหันต์.

โอกาสวาระ ปัจฉิม :-

[๑๔๒] กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่
จักเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดในภุมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่
จักเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๔๓] กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดในภุมิใด, อัพยาตธรรมก็
ไม่ใช่จักเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

จักเกิด.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่จักเกิดในภุมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่
จักเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๑๔๔] อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดในภุมิใด, อัพยาตธรรมก็
ไม่ใช่จักเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

จักเกิด.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่จักเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็
ไม่ใช่จักเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

บุคคลโลกาสวาระ ปัจฉนิค :-

[๑๔๕] กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในระหว่างแห่งจิตใด อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภุมิก็ดี อกุศลธรรมด้วย กุศลธรรมด้วย ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

[๑๔๖] กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อัพยากตธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลผู้เกิดในอสัญญัตตภุมิก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อัพยากตธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปัจฉิมจิต กุศลธรรมด้วย อัพยากตธรรมด้วย ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๔๗] อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อัพยาตธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในระหว่างแห่งจิตใดก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตตภูมิก็คดี อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อัพยาตธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปัจฉิมจิต อกุศลธรรมด้วย อัพยาตธรรมด้วย จักไม่เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ปัจจุปปันนาตีตวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๑๔๘] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็เคย

เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น. ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมก็เคยเกิด อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๑๔๕] อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี อภัยกตธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต อภัยกตธรรมก็เคยเกิด อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๑๕๐] อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็
เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมกำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง
อกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสังขยัตตภูมิก็ดี อภัยกตธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศล-
ธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ในอุปปาทขณะแห่งอกุศลจิต
อภัยกตธรรมก็เคยเกิด อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

โองาสวาระ อนุโลม :-

[๑๕๑] กุศลธรรมกำลังเกิดในภูมิใด, ฯลฯ

บุคคลโองาสวาระ อนุโลม :-

[๑๕๒] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศล-
ธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทาขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น. ในอุปาทาขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมก็เคยเกิด อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

[๑๕๓] อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทาขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี อภัยกตธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในอุปาทาขณะแห่งกุศลจิต อภัยกตธรรมก็เคยเกิด อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

[๑๕๔] อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอัพยากตธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศล-
ธรรมที่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง
อกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี อัพยากตธรรม
เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น ในอุปปาทขณะแห่งอกุศลจิต อัพยากตธรรม
ก็เคยเกิด อกุศลธรรมที่กำลังเกิดแต่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

บุคคลวาระ ปัจฉนิก :-

[๑๕๕] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรม
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่
ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๑๕๖] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อัพยากตธรรม
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๑๕๗] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อัพยาตธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

โอกาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๑๕๘] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิใด, ฯลฯ

บุคคลโลกาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๑๕๙] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง

กุศลวิปยุตตจิตก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพ
นั้น แต่อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อเหตุยจิต
กำลังเป็นไปอยู่แก่สุทธาวาสพรหมก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภพ
ก็ดี กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิด อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, กุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๖๐] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, อัป-
ยาคธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในภพขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาตขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภพก็ดี กุศลธรรมไม่
ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อัปยาคธรรมเคยเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลผู้กำลังเกิดในสุทธาวาสภพ กุศลธรรม
ก็ไม่ใช่กำลังเกิด อัปยาคธรรมก็ไม่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพ
นั้น.

ก็หรือว่าอัปยาคธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, กุศล
ธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๖๑] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะของ อกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรม ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อภัยกตธรรมเคยเกิดแก่ บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้กำลังเกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิด อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ปัจจุปปันนทานาคตวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๑๖๒] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปาทกขณะแห่งจิตนั้นก็ดี กุศลธรรม กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่า

นั้น, ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิตของบุคคลนอกนี้ กุศลธรรมที่กำลังเกิด อกุศลธรรมก็จัดเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมที่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรมไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมก็จักเกิด กุศลธรรมที่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๑๖๗] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมที่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรมไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต อภัยกตธรรมก็จักเกิด กุศลธรรมที่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๑๖๔] อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็
จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่มั้ย ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในอุปปาท-
ขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้
เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี อภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งอกุศล
จิต อภัยกตธรรมก็จักเกิด อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

โอกาสวาระ อนุโลม :-

[๑๖๕] กุศลธรรมกำลังเกิดในภูมิใด, ฯลฯ

บุคคลโอกาสวาระ อนุโลม :-

[๑๖๖] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรม
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่มั้ย ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัต-
มรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี กุศลธรรมกำลัง

เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิตของบุคคลนอกนี้ กุศลธรรมก็กำลังเกิด อกุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในภพขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี อกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมก็จักเกิด กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

[๑๖๗] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, อภัยกตธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในภพขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภพก็ดี อภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต อภัยกตธรรมก็จักเกิด กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

[๑๖๘] อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกต-
ธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรม
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในอุปปาท-
ขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี
อภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิต
อภัยกตธรรมก็จักเกิด อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมิ
นั้น.

บุคคลวาระ ปัจฉนิก :-

[๑๖๙] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในอุปปาท-
ขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติก็ดี บุคคลผู้เกิด
อยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่อกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตมรรค
ก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับ
แห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิด

อกุศลธรรมก็ไม่ไ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ไ้จักเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไ้ใหม่ ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นถึง อกุศลธรรมไม่ไ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี อกุศลธรรมก็ไม่ไ้จักเกิด อกุศลธรรมก็ไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๑๗๐] อกุศลธรรมไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ไ้จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไ้ใหม่ ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปัจฉิมจิต อกุศลธรรมก็ไม่ไ้กำลังเกิด อภัยกตธรรมก็ไม่ไ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ไ้จักเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไ้ใหม่ ?

ใช่.

[๑๗๑] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกต-
ธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในอุปปาท-
ขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคล
ผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่า
นั้นแต่อภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปัจ-
ฉิมจิต อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิด อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

โอกาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๑๗๒] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด, ฯลฯ

บุคคลโลกาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๑๗๓] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศล
ธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในอุปาทา-
ขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่า
นั้นในภุมินัน แต่อกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน, ใน
ภังคขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใด
จักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคล
ผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิด อกุศลธรรม
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

ในอุปาทาขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัต-
มรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปาทาขณะแห่งจิตนั้นก็ดี อกุศลธรรม
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน แต่อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน, ในภังคขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์
ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังค-
ขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิกี่ดี อกุศลธรรม
ก็ไม่ใช่จักเกิด กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินัน.

[๑๗๔] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อัป-
ยาคธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินัน ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในอุปปาท-
ขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี กุศล
กรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อัพยากธรรมจัก
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปัจฉิมจิต กุศล
ธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิด อัพยากธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอัพยากธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดี, กุศล
ธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๗๕] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดี, อัพ-
ยากธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในอุปปาท-
ขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี
อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อัพยากต-
ธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปัจฉิมจิต
อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิด อัพยากธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอัพยากธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิดี, อกุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

อตีตนาถวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๑๗๖] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ก็ดี กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกนี้ กุศลธรรมก็เคยเกิด อกุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๗๗] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปัจฉิมจิต กุศลธรรมเคยเกิด แต่อภัยกตธรรมไม่ใช่จักเกิด, บุคคลนอกนี้ กุศลธรรมก็เคยเกิด อภัยกตธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

๑. อรหัตมรรคจักเกิดต่อจากโฆทานจิตในอรหัตมรรควิถี.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็เคยเกิด
แก่บุคคลนั้น, ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๗๘] อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อัพยาตธรรมก็จัก
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปัจฉิมจิต อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่อัพยาตธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
นอกจากนี้ อกุศลธรรมก็เคยเกิด อัพยาตธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่า
นั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็เคย
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

โองาสวาระ อนุโลม :-

[๑๗๙] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, ฯลฯ

บุคคลโองาสวาระ อนุโลม :-

[๑๘๐] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรม
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่านี้จักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น บุคคลนอกนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิก็ดี เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิก็ดี กุศลธรรมก็เคยเกิด อกุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, กุศลธรรมที่ เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อทุขยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ อกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิก็ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิก็ดี อกุศลธรรมก็จักเกิด กุศลธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

[๑๘๑] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, อภัยกต- ธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปัจฉิมจิต กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคล เหล่านั้นในภพนั้น แต่อภัยกตธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ในภพนั้น, บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิก็ดี

ผู้เกิดอยู่ในปัจจุโวการภูมิที่ดี กุศลธรรมก็เคยเกิด อภัยกตธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อทุติยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิที่ดี อภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ ก็บุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ผู้เกิดอยู่ในปัจจุโวการภูมิที่ดี อภัยกตธรรมก็จักเกิด กุศลธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

[๑๘๒] อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อภัยกตธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยปัจฉิมจิต อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อภัยกตธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ ก็บุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ผู้เกิดอยู่ในปัจจุโวการภูมิที่ดี อกุศลธรรมก็เคยเกิด อภัยกตธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อทศยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี
บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี อภัยกตธรรมจักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ
นั้น, บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ผู้เกิดอยู่
ในปัญจโวการภูมิที่ดี อภัยกตธรรมก็จักเกิด อกุศลธรรมก็เคยเกิดแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

บุคคลวาระ ปัจจุบัน :-

[๑๘๓] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่
เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

[๑๘๔] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็
ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

[๑๘๕] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรม
ก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรม
ก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม.

เคยเกิด.

โอกาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๑๘๖] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, ฯ ล ฯ

บุคคลโลกาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๑๘๗] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อหุติยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิ
กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, แต่อกุศลธรรมจัก
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภุมิ กุศลธรรม
ก็ไม่ใช่เคยเกิด อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัจตภูมิ อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักเกิด อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

[๑๘๘] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อัปยาคตธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

จักเกิด.

ก็หรือว่าอัปยาคตธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

[๑๘๙] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อัปยาคตธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

จักเกิด.

ก็หรือว่าอัปยาคตธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

อุปาทวาระ จบ

๒. นิโรธวาระ

ปัจจุปปันนวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๑๕๐] กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

[๑๕๑] กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งกุศลจิตในรูปภูมิ กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งกุศลจิตในปัญจโวการภูมิ กุศลธรรมก็กำลังดับ อภัยกตธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่ง
วิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี อภัยกตธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งกุศลจิต
ในปัญจโวการภูมิ อภัยกตธรรมก็กำลังดับ กุศลธรรมก็กำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้น.

[๑๕๒] อกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็
กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งกุศลจิตในอรุณภูมิ อกุศลธรรมกำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้น แต่อภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ใน
ภังคขณะแห่งกุศลจิตในปัญจโวการภูมิ อกุศลธรรมก็กำลังดับ อภัยกต-
ธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

หรือว่าอภัยกตธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็กำลัง
ดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศล
วิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี อภัยกตธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งกุศล-
จิตในปัญจโวการภูมิ อภัยกตธรรมก็กำลังดับ อกุศลธรรมก็กำลังดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น.

โอกาสวาระ อนุโลม :-

[๑๕๓] กุศลธรรมกำลังดับในภุมิใด, อกุศลธรรมก็กำลังดับ
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมกำลังดับในภุมิใด, กุศลธรรมก็กำลังดับใน
ภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๕๔] กุศลธรรมกำลังดับในภุมิใด, อัพยาทธรรมก็กำลัง
ดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอัพยาทธรรมกำลังดับในภุมิใด, กุศลธรรมก็กำลังดับ
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตตภุมิ อัพยาทธรรมกำลังดับในภุมินั้น แต่กุศล-
ธรรมไม่ใช่กำลังดับในภุมินั้น, ในจตุโวการภุมิกี่ดี ในปัญญจโวการภุมิ
กี่ดี อัพยาทธรรมก็กำลังดับ กุศลธรรมก็กำลังดับในภุมินั้น.

[๑๕๕] อกุศลธรรมกำลังดับในภุมิใด, อัพยาทธรรมก็กำลัง
ดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอัพยากธรรมกำลังดับในภุมิไต, อกุศลธรรมก็กำลังดับ
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตตภุมิ อัพยากธรรมกำลังดับในภุมินั้น แต่อกุศล
ธรรมไม่ใช่กำลังดับในภุมินั้น ในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัญจโวการภุมิ
ก็ดี อัพยากธรรมก็กำลังดับ อกุศลธรรมก็กำลังดับในภุมินั้น.

ปกคโลกาสวาระ อนุโลม :-

[๑๕๖] กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิไต, อกุศลธรรม
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิไต, กุศลธรรมก็
กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

[๑๕๗] กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิไต, อัพยาก-
ธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งกุศลจิตในรูปภุมิ กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น แต่อัพยากธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งกุศลจิตในปัญจโวการภุมิ กุศลธรรมก็กำลัง

ดับ อภัยกตธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิดี, กุศลธรรม
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลวิป-
ยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี อภัยกตธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมि
นั้น แต่กุศลธรรมไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังค-
ขณะแห่งกุศลจิตในปัญจโวการภูมิ อภัยกตธรรมก็กำลังดับ กุศลธรรม
ก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

[๑๕๘] อกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิดี, อภัยกต-
ธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอกุศลจิตในอรุณภูมิ อกุศลธรรมกำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อภัยกตธรรมไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่า-
นั้นในภูมินั้น ในภังคขณะแห่งอกุศลจิตในปัญจโวการภูมิ อกุศลธรรมก็
กำลังดับ อภัยกตธรรมก็กำลังดับ ก็บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิดี, อกุศล-
ธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งอกุศล
วิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี อภัยกตธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ไซ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,

ในภังคขณะแห่งอกุศลจิตในปัญญาโวหารภูมิ อภัยกตธรรมก็กำลังดับ
อกุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

บุคคลวาระ ปัจฉนิก :-

[๑๕๕] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็
ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอกุศลจิต กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น
นั้น แต่อกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะแห่ง
จิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตและ
อกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่
ในอสัญญัตตตภูมิ กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับ อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลัง
ดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็
ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะแห่ง
จิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตและ
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน

อสังขยัตตภูมิกี่ดี อกุศลธรรมกัไม่ไช้กำลังดับ กุศลธรรมกัไม่ไช้กำลังดับ แก่บุคคลเหล่านั้น.

[๒๐๐] กุศลธรรมไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมกัไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายกัดี ในภังคขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตในปวัตติกาลกัดี กุศลธรรมไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อภัยกตธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดกัดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลกัดี ในภังคขณะแห่งอกุศลจิตในอรุปภูมิกัดี กุศลธรรมกัไม่ไช้กำลังดับ อภัยกตธรรมกัไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

กัหรือว่าอภัยกตธรรมไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมกัไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งกุศลจิตในอรุปภูมิ อภัยกตธรรมไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดกัดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในปวัตติกาลกัดี ในภังคขณะแห่งอกุศลจิตในอรุปภูมิกัดี อภัยกตธรรมกัไม่ไช้กำลังดับ กุศลธรรมกัไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๒๐๑] อกุศลธรรมไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมกัไม่ไช้กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไช้ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งอกุศลวิป-
ยุตตจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่อัพยาตธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมด
กำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ในภังคขณะแห่ง
กุศลจิตในอรุปภูมิกี่ดี อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับ อัพยาตธรรมก็ไม่
ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรม
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอกุศลจิตในอรุปภูมิ อัพยาตธรรมไม่ใช่กำลัง
ดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
เหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี
ในภังคขณะแห่งกุศลจิตในอรุปภูมิกี่ดี อัพยาตธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับ
อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

โอกาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๒๐๒] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับในภูมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่
กำลังดับในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับในภูมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่
กำลังดับในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๐๓] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับในภูมิใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับในภูมินั้น ใช่ไหม ?

กำลังดับ.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังดับในภูมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๒๐๔] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับในภูมิใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับในภูมินั้น ใช่ไหม ?

กำลังดับ.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังดับในภูมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

บุคคลโลกาสวาระ ปัจฉินิก :-

[๒๐๕] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอกุศลจิต กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่ง

กุศลวิปยุตตจิตและอกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขย-
สัตตภูมิก็ดี กุศลธรรมก็ไม่ใช่อำลัดดับ อกุศลธรรมก็ไม่ใช่อำลัดดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลเหล่านั้นทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่ง
อกุศลวิปยุตตจิตและอกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยสัตต-
ภูมิก็ดี อกุศลธรรมก็ไม่ใช่อำลัดดับ กุศลธรรมก็ไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

[๒๐๖] กุศลธรรมไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อัป-
ยาคธรรมก็ไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศล-
วิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น แต่อัปยาคธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคล
เหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี
ในภังคขณะแห่งอกุศลจิตในอรุณภูมิก็ดี กุศลธรรมก็ไม่ใช่อำลัดดับ อัป-
ยาคธรรมก็ไม่ใช่อำลัดดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่า อภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งกุศลจิตในอรุปรภูมิ อภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ในภังคขณะแห่งอกุศลจิตในอรุปรภูมิก็ดี อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับ กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

[๒๐๗] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อภัยกตธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ในภังคขณะกุศลจิตในอรุปรภูมิก็ดี อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับ อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่า อภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอกุศลจิตในอรุปรภูมิ อภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น

นั้นในภูมินั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลจิตในรูปภูมิกี่ดี อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับ อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

อดีตวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๒๐๘] กุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๐๙] กุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๑๐] อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, อัพยาทธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อัพยาทธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

โอกาสวาระ อนุโลม :-

[๒๑๑] กุศลธรรมเคยดับในภุมิใด, อกุศลธรรมก็เคยดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อกุศลธรรมเคยดับในภุมิใด, กุศลธรรมก็เคยดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๑๒] กุศลธรรมเคยดับในภุมิใด, อัพยาทธรรมก็เคยดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อภัยกตธรรมเคยดับในภุมิใด, กุศลธรรมก็เคยดับ
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตตภุมิ อภัยกตธรรมเคยดับในภุมินั้น แต่กุศล-
ธรรมไม่ใช่เคยดับในภุมินั้น, ในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัญจโวการภุมิก็ดี
อภัยกตธรรมก็เคยดับ กุศลธรรมก็เคยดับในภุมินั้น.

[๒๑๑] อกุศลธรรมเคยดับในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็เคยดับ
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อภัยกตธรรมเคยดับในภุมิใด, อกุศลธรรมก็เคยดับ
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตตภุมิ อภัยกตธรรมเคยดับในภุมินั้น, แต่อกุศล-
ธรรมไม่ใช่เคยดับในภุมินั้น, ในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัญจโวการภุมิก็ดี
อภัยกตธรรมก็เคยดับ อกุศลธรรมก็เคยดับในภุมินั้น.

บุคคลโลกาสุวาระ อนุโลม :-

[๒๑๔] กุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรม
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรม
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่ออกุศลจิตดวงที่ ๒* กำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
สุทธาวาสภูมิ อกุศลธรรมระดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
กุศลธรรมไม่ใช่ระดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ คือ
บุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวหารภูมิที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิที่ดี
อกุศลธรรมก็ระดับ กุศลธรรมก็ระดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

[๒๑๕] กุศลธรรมระดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อภัยกตธรรม
ก็ระดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่า อภัยกตธรรมระดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรม
ก็ระดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ กำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ
ที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอัสถุญตตตภูมิที่ดี อภัยกตธรรมระดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่ระดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิที่ดี ผู้เกิดอยู่ใน
ปัญจโวหารภูมิที่ดี อภัยกตธรรมก็ระดับ กุศลธรรมก็ระดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

๑. อนาคตนิมิต ๑ ที่เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ คือในขณะที่ถึงพร้อมด้วยการเกิดขึ้น
แห่งกุศลจิตดวงที่ ๒ ได้แต่ภวนิกันติโลกขวนะดวงที่ ๒.

[๒๑๖] อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อภัยกต-
ธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศล-
ธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ กำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาส
ภูมิที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิที่ดี อภัยกตธรรมเคยดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น.
ในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ ก็บุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ผู้เกิด
อยู่ในปัญจโวการภูมิที่ดี อภัยกตธรรมก็เคยดับ อกุศลธรรมก็เคยดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

บุคคลวาระ ปัจฉนิค :-

[๒๑๗] กุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่
ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่
เคยดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไม่มี.

[๒๑๘] กุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๒๑๙] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

โอกาสวาระ ปัจฉนิค :-

[๒๒๐] กุศลธรรมไม่ใช่เคยดับในภุมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับในภุมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๒๑] กุศลธรรมไม่ใช่เคียดับในภูมิใด, อภัยกตธรรม
ไม่ใช่เคียดับในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เคียดับ.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคียดับในภูมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่
เคียดับในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๒๒๒] อกุศลธรรมไม่ใช่เคียดับในภูมิใด, อภัยกตธรรมก็
ไม่ใช่เคียดับในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เคียดับ.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคียดับในภูมิใด อกุศลธรรม
ก็ไม่ใช่เคียดับในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

บุคคลโลกาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๒๒๓] กุศลธรรมไม่ใช่เคียดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่เคียดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่ออกุศลจิตดวงที่ ๒ กำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิกุศลธรรมไม่ใช่เคียดแค้นแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้นแต่อกุศลธรรมเคียดแค้นแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, เมื่อจิตดวงที่ ๒ กำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิที่ดี กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคียดแค้น อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคียดแค้นแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคียดแค้นแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคียดแค้นแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๒๔] กุศลธรรมไม่ใช่เคียดแค้นแก่บุคคลใดในภูมิใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่เคียดแค้น แก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ กำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิที่ดี กุศลธรรมไม่ใช่เคียดแค้นแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อภัยกตธรรมเคียดแค้นแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้กำลังเกิดในสุทธาวาสภูมิ กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคียดแค้น อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่เคียดแค้นแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคียดแค้นแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคียดแค้นแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๒๕] อกุศลธรรมไม่ใช่เคียดแค้นแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกต-
ธรรมก็ไม่ใช่เคียดแค้นแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อจิตดวงที่ ๒ กำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาส-
ภุมิที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังกตภุมิที่ดี อกุศลธรรมไม่ใช่เคียด
แค้นแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อภัยกตธรรมเคียดแค้นแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น,
บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิ อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคียดแค้น อภัยกต-
ธรรมก็ไม่ใช่เคียดแค้นแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคียดแค้นแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่เคียดแค้นแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

อนาคตวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๒๒๖] กุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมรรคที่ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัต-
มรรคในลำดับแห่งจิตใดที่ดี กุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้
กุศลธรรมก็จักดับ อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่ากุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๒๒๗] กุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรมไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ อภัยกตธรรมก็จักดับ กุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๒๒๘] อกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด อภัยกตธรรมจักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
นอกจากนี้ อภัยกตธรรมก็จักดับ อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่า
นั้น.

โอกาสวาระ อนุโลม :-

[๒๒๕] กุศลธรรมจักดับในภุมิใด, ๑ ล ๑

ปกคโลกาสวาระ อนุโลม :-

[๒๓๐] กุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็
จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัต-
มรรคในลำดับแห่งจิตใจก็ดี กุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น
แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนี้
คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิที่ดี กุศล-
ธรรมก็จักดับ อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรมก็
จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๓๑] กุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกตธรรม
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรม
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคล
ผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น แต่กุศลธรรมไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคล
นอกจากนี้ ก็บุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภุมิก็ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโว
การภุมิก็ดี อภัยกตธรรมก็จักดับ กุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น.

[๒๓๒] อกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกต-
ธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรม
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสัญญสัตตภุมิก็ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น

แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น บุคคลนอกจากนี้
คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิที่ดี
อัพยาตธรรมก็จักดับ อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

บุคคลวาระ ปัจจุบัน :-

[๒๓๓] อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่
จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตตมรรคที่ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัต-
ตมรรคในลำดับแห่งจิตใดที่ดี อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
แก่กุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคที่ดี
พระอรหันต์ทั้งหลายที่ดี อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับ กุศลธรรมก็ไม่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๒๓๔] อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, อัพยาตธรรมก็
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตตมรรคที่ดี พระอรหันต์ทั้งหลายที่ดี กุศล-
ธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อัพยาตธรรมจักดับแก่บุคคล

เหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กุศลธรรมก็ไม่ใช่อัจฉริยะ อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่อัจฉริยะแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่อัจฉริยะแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่อัจฉริยะแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๓๕] อกุศลธรรมไม่ใช่อัจฉริยะแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่อัจฉริยะแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคาก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ตาม อกุศลธรรมไม่ใช่อัจฉริยะแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อภัยกตธรรมจักฉริยะแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต อกุศลธรรมก็ไม่ใช่อัจฉริยะ อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่อัจฉริยะแก่บุคคลเหล่านั้น.

หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่อัจฉริยะแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่อัจฉริยะแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

โอกาสวาระ ปัจฉิม :-

[๒๓๖] กุศลธรรมไม่ใช่อัจฉริยะในภุมิใด, ฯ ล ฯ

บุคคลโลกาสวาระ ปัจฉนิค :-

[๒๓๗] กุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับ กุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

[๒๓๘] กุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับ อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อุกส-
ตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๓๘] อุกสตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อัพยา-
ตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสังขยัตตภูมิก็ดี อุกสตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น
แต่อัพยาตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น. ในภังคขณะแห่ง
ปัจฉิมจิต อุกสตธรรมก็ไม่ใช่จักดับ อัพยาตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อุกส-
ตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ปัจจุปปันนาตีตวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๒๔๐] กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านี้, ในภังคขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมก็เคยดับ กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๒๔๑] กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, อพยากตธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอพยากตธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสังขยัตตภูมิก็ดี อภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศล-
ธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งกุศลจิต อภัย-
กตธรรมก็เคยดับ กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๒๔๒] อกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรม
เคยดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็กำลัง
ดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่ง
อกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสังขยัตตภูมิก็ดี อภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศล-
ธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอกุศลจิต อภัย-
กตธรรมก็เคยดับ อกุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

โอกาสวาระ อนุโลม :-

[๒๔๓] กุศลธรรมกำลังดับในภูมิใด, ๑ ล ๑

บุคคลโลกาสวาระ อนุโลม :-

[๒๔๔] กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรม
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรมก็
กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่ง
กุศลจิต อกุศลธรรมก็เคยดับ กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภูมินั้น.

[๒๔๕] กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อัพยา-
กตธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอัพยากตธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรม
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี อัพยากตธรรม

เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในภพขณะแห่งกุศลจิต อภัยกตธรรมก็เคยดับ กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

[๒๔๖] อกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภพใด, อภัยกตธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภพใด, อกุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภพขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภพก็ดี อภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภพขณะแห่งอกุศล อภัยกตธรรมก็เคยดับ อกุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

บุคคลวาระ ปัจฉนิค :-

[๒๔๗] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๒๔๘] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม.

เคยดับ.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๒๖๕] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

โอกาสวาระ ปัจจุบัน :-

[๒๕๐] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภูมิใด, ฯ ล ฯ

บุคคลโลกาสวาระ ปัจฉนิค :-

[๒๕๑] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น, เมื่อเหตุยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังญสัตตภุมิก็ดี กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับ อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๕๒] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังญสัตตภุมิก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลผู้กำลังเกิดอยู่ใน (เข้าถึง) สุทธาวาสภุมิ

กุศลธรรมที่ไม่ใช่กำลังดับ อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภพใด, กุศลธรรมที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๕๓] อกุศลธรรมที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภพใด, อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ใน (เข้าถึง) สุททาวาสภูมิ อกุศลธรรมที่ไม่ใช่กำลังดับ อภัยกตธรรมที่ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภพใด, อกุศลธรรมที่ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ปัจจุบันนาคตวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๒๕๔] กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งกุศลจิตของบุคคลนอกนี้ กุศลธรรมก็กำลังดับ อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมก็จักดับ กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๒๕๕] กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งกุศลจิต อภัยกตธรรมก็จักดับ กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๒๕๖] อกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรม

ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น ในภังคขณะแห่งกุศลจิต อภัยกต-
ธรรมก็จักดับ อกุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

โองาสวาระ อนุโลม :-

[๒๕๖] กุศลธรรมกำลังดับในภุมิไต, ๑ ล ๑

บุคคลโองาสวาระ อนุโลม :-

[๒๕๗] กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิไต, อกุศลธรรม
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรค
ในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี กุศลธรรมกำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งกุศลจิตของบุคคลนอกนี้ กุศลธรรมก็กำลัง
ดับ อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภุมิไต, กุศลธรรมก็
กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี อกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น

แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในภพขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมก็จักดับ กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

[๒๕๙] กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภพมิใช่, อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภพมิใช่, กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภพขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดีบุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภพก็ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในภพขณะแห่งกุศลจิต อภัยกตธรรมก็จักดับ กุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

[๒๖๐] อกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภพมิใช่, อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภพมิใช่, อกุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่ง
อกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลเกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี อภัยกตธรรม
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในภังคขณะแห่งอกุศลจิต อภัยกตธรรม
ก็จักดับ อกุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

บุคคลวาระ ปัจฉนิก :-

[๒๖๑] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรม
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสัญญัตตภูมิกี่ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศล-
ธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะแห่งอรหัตตมรรคก็ดี
พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตตมรรคในลำดับแห่ง
จิตใด ในอุปาทกขณะแห่งจิตนั้น กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับ อกุศลธรรม
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่
กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรค
ในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาท-
ขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้
อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี อกุศลธรรม
ก็ไม่ใช่จักดับ กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๒๖๒] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรม
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะ แห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ภังคขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสังขยัตตภูมิก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อภัย-
กตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กุศลธรรม
ไม่ใช่กำลังดับ อภัยกรรมกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด กุศลธรรมก็
ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

๑. จุติจิตของพระอรหันต์ ๑๓ ดวง, ดวงใดดวงหนึ่ง.

[๒๖๓] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, อภัยกต-
ธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่ง
อกุศลวิปปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสังขยสัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต
อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับ อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่า
นั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็
ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

โองาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๒๖๔] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับในภูมิใด, ฯ ล ฯ

บุคคลโองาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๒๖๕] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่ง
อกุศลวิปปยุตตจิตก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ-

นั้น แต่อกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น ในอุปปาตขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดในอุปปาตขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับ อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภพใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในภพขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดในภพขณะแห่งจิตนั้น อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่กุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในอุปปาตขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาตขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับ กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

[๒๖๖] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภพใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาตขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภพขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่

กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อัพยาตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับ อัพยาตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภพใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น, ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๖๗] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภพใด, อัพยาตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น, ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อัพยาตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับ อัพยาตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภพใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น, ใช่ไหม ?

ใช่.

อตีตนาถวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๒๖๘] กุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี กุศลธรรมเคยดับ
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
นอกจากนี้ กุศลธรรมเคยดับ อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็เคยดับแก่
บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๖๙] กุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, อัพยาตธรรมก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่อัพยาตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ กุศล-
ธรรมเคยดับ อัพยาตธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมจักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๓๐] อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, อัพยาตธรรมก็จัก
ดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่อัพยาตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ อกุศล
ธรรมเคยดับ อัพยาตธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมจักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

โองาสวาระ อนุโลม :-

[๒๓๑] กุศลธรรมเคยดับในภุมิใด, ๑ ล ๑

บุคคลโองาสวาระ อนุโลม :-

[๒๓๒] กุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรม
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี กุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิก็ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิก็ดี กุศลธรรมเคยดับ อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภพใด, กุศลธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อทุติยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดในสุทธาวาสภูมิ อกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิก็ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิก็ดี อกุศลธรรมจักดับ กุศลธรรมก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

[๒๗๓] กุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภพใด, อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในภกขณะแห่งปัจฉิมจิต กุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิก็ดี ผู้เกิดอยู่ใน

ปัญจโวการภูมิก็ดี กุศลธรรมเคยดับ อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรม
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อทุติยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี
บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
นั้น แต่กุศลธรรมไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอก
จากนี้ บุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิก็ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิก็ดี
อภัยกตธรรมจักดับ กุศลธรรมก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

[๒๗๔] อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อภัยกต-
ธรรมจักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภูมินั้น แต่อภัยกตธรรมไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น,
บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิก็ดี ผู้เกิดอยู่ใน
ปัญจโวการภูมิก็ดี อกุศลธรรมเคยดับ อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรม
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อทุติยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ ก็บุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวหารภูมิก็ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวหารภูมิก็ดี อภัยกตธรรมจักดับ อกุศลธรรมก็เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ปุกถวาระ ปัจฉนิก :-

[๒๗๕] กุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

[๒๗๖] กุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

[๒๓๗] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรม
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับ แก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็
ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

โอกาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๒๓๘] กุศลธรรมไม่ใช่เคยดับในภูมิใด, ฯ ล ฯ

บุคคลโลกาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๒๓๙] กุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อหุติยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ
กุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุศลธรรมจัก
ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขญัตตภูมิ กุศล-
ธรรมไม่ใช่เคยดับ อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรม
ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่า
นั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิ อกุศลธรรมไม่ใช่จัก
ดับ กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

[๒๘๐] กุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิด, อภัยก-
ตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

จักดับ.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิด, กุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

[๒๘๑] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิด, อภัยกต-
ธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

จักดับ.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิด, อกุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

นิโรธวาระ จบ

ปวัตตูปปาตนิโรธวาระ

ปัจจุปปันนวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๒๘๒] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็กำลัง
ดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

[๒๘๓] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อัพยาทธรรมก็
กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าอัพยาทธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

[๒๘๔] อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อัพยาทธรรม
ก็กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าอัพยากธรรมกำลังดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมที่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

โอกาสวาระ อนุโลม :-

[๒๘๕] กุศลธรรมกำลังเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมที่กำลังดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมกำลังดับในภุมิใด, กุศลธรรมที่กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๘๖] กุศลธรรมกำลังเกิดในภุมิใด, อัพยากธรรมที่กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอัพยากธรรมกำลังดับในภุมิใด, กุศลธรรมที่กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตตภุมิ อัพยากธรรมกำลังดับในภุมินั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น, ในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัญจโวการภุมิก็ดี อัพยากธรรมกำลังดับ กุศลธรรมกำลังเกิดในภุมินั้น.

[๒๘๗] อกุศลธรรมกำลังเกิดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็กำลังดับในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมกำลังดับในภุมิใด, อกุศลธรรมก็กำลังเกิดในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในอสังขยัตตภุมิ อภัยกตธรรมกำลังดับในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ไซ้กำลังเกิดในภุมินั้น, ในจตุโวการภุมิก็ดี ปัญจโวการภุมิก็ดี อภัยกตธรรมก็กำลังดับ อกุศลธรรมก็กำลังเกิด.

บุคคลโลกาสวาระ อนุโลม :-

[๒๘๘] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ไซ้.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ไซ้.

[๒๘๙] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรม
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

[๒๕๐] อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อัพยาต-
ธรรมก็กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมกำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศล-
ธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่ใช่.

บุคคลวาระ ปัจฉนิก :-

[๒๕๑] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรม
ก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอกุศลจิต กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น แต่อกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทขณะ
แห่งกุศลวิปยุตตจิตที่ดี ในภังคขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตที่ดี บุคคล
ผู้กำลังเข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขญัตตภูมิก็ดี กุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิด อกุศลธรรมก็ไม่ใช่ดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นแต่กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้าในโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับ กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๒๕๒] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อัพยาทธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในปวัตติกาลก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อัพยาทธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลจิตและอกุศลจิตในอรุปนภูมิก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิด อัพยาทธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับ.

ก็หรือว่าอัพยาทธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต อัพยาทธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่

บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ที่ดี ในอุปาทกขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิต ในอดีตกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลจิตและอกุศลจิตในอรุณภูมิก็ดี อภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังดับ กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๒๕๑] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตใน อดีตกาลก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อภัยกตธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ที่ดี ในอุปาทกขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตใน อดีตกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลจิตและอกุศลจิตในอรุณภูมิก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิด อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งอกุศลจิต อภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ที่ดี ในอุปาทกขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิต ในอดีตกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลจิตและอกุศลจิตในอรุณภูมิก็ดี

อัพยาตธรรมไม่ใช่กำลังดับ อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้น.

โอกาสวาระ ปัจจนิก :-

[๒๔๔] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็
ไม่ใช่กำลังดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับในภุมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่
กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๒๔๕] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิใด, อัพยาตธรรม
ก็ไม่ใช่กำลังดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

กำลังดับ.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่กำลังดับในภุมิใด, กุศลธรรมก็
ไม่ใช่กำลังเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๒๔๖] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภุมิใด, อัพยาตธรรม
ก็ไม่ใช่กำลังดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

กำลังดับ.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่กำลังดับในภูมิด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

บุคคลโลกาสุวาระ ปัจฉนิค :-

[๒๕๗] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น, ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งอกุศลจิต กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุศลธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปาทขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตที่ดี ในภังคขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิจีดี กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิด อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น, ใน

ภังคขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิต
ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิกี่ดี อกุศลธรรมก็ไม่ไ้กำลังดับ
กุศลธรรมก็ไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

[๒๕๘] กุศลธรรมไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, อหยา-
กตธรรมก็ไม่ไ้กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไ้ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตใน
ปวัตติกาลก็ดี กุศลธรรมไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
อหยากตธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลเหล่านั้น
ทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตในปวัตติ-
กาลก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลจิตและอกุศลจิตในอรุณภูมิกี่ดี กุศลธรรมก็
ไม่ไ้กำลังเกิด อหยากตธรรมก็ไม่ไ้กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมิ
นั้น.

ก็หรือว่าอหยากตธรรมไม่ไ้กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิด,
กุศลธรรมก็ไม่ไ้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ไ้ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิต อหยากตธรรมไม่ไ้กำลังดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นใน
ภูมินั้น บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตในปวัตติกาลก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลจิตและอกุศลจิต

ในอรุณภูมิก็ดี อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับ กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

[๒๕๕] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังตายก็ดี ในภังคขณะแห่งจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อภัยกตธรรมกำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลจิตและอกุศลจิตในอรุณภูมิก็ดี อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิด อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอกุศลจิต อภัยกตธรรมไม่ใช่กำลังดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดกำลังเกิดอยู่ก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตในประวัติศาสตร์ก็ดี ในภังคขณะแห่งกุศลจิตและอกุศลจิตในอรุณภูมิก็ดี อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่กำลังดับ อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

อดีตวาระ (ในอุปาทนโรธ)

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๓๐๐] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่ากุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็เคยเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๐๑] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็เคย
ดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็เคยเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๐๒] อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็
เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็เคย
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

โอกาสวาระ อนุโลม :-

[๓๐๓] กุศลธรรมเคยเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็เคยดับใน
ภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมเคยดับในภุมิใด, กุศลธรรมก็เคยเกิดในภุมิ
นั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๐๔] กุศลธรรมเคยเกิดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็เคยดับ
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยดับในภุมิใด, กุศลธรรมก็เคยเกิดใน
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอสังขยัตตภุมิ อภัยกตธรรมเคยดับในภุมินั้น แต่กุศลธรรม
ไม่ใช่เคยเกิดในภุมินั้น, ในจตุโวการภุมิที่ดี ในปัญจโวการภุมิที่ดี
อภัยกตธรรมก็เคยดับ กุศลธรรมก็เคยเกิดในภุมินั้น.

[๓๐๕] อกุศลธรรมเคยเกิดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็เคยดับ
ในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมเคยดับในภุมิใด, อกุศลธรรมก็เคยเกิด
ในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

ในอสังขยัตตภุมิ อัพยาตธรรมเคยดับในภุมินั้น แต่อกุศล-
ธรรมไม่ไซ้เคยเกิดในภุมินั้น, ในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัญจโวการภุมิ
ก็ดี อัพยาตธรรมก็เคยดับ อกุศลธรรมก็เคยเกิดในภุมินั้น.

บุคคลโลกาสวาระ อนุโลม :-

[๓๐๖] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรม
ก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรมก็
เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ใหม่ ?

เมื่ออกุศลจิตดวงที่ ๒ กำลังเป็นไปอยู่ แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
สุทธาวาสภุมิ อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กุศล-
ธรรมไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ คือ
บุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภุมิก็ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวการภุมิก็ดี อกุศล-
ธรรมเคยดับ กุศลธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

[๓๐๗] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อัพยาต-

ธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภพใด, กุศลธรรม
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อทุติยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภพที่ดี
บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภพที่ดี อัพยาตธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านี
นั้นในภพนั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น,
บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภพที่ดี ผู้เกิดอยู่ใน
ปัญจโวการภพที่ดี อัพยาตธรรมก็เคยดับ กุศลธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภพนั้น.

[๓๐๘] อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, อัพยาต-
ธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภพใด อกุศลธรรม
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อทุติยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภพที่ดี
บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภพที่ดี อัพยาตธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านี

นั้นในภพนั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวหารภูมิที่ดี ผู้เกิดอยู่ใน ปัญจโวหารภูมิที่ดี อภัยกตธรรมก็เคยดับอกุศลธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

บุคคลวาระ ปัจฉิม :-

[๓๐๕] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรม ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่ เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๓๑๐] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด อภัยกตธรรม ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๓๑๑] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรม ก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอัพยากตธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็
ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

โอกาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๓๑๒] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่
เคยดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับในภุมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่
เคยเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๑๓] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, อัพยากตธรรมก็
ไม่ใช่เคยดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่าอัพยากตธรรมไม่ใช่เคยดับในภุมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่
เคยเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๓๑๔] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, อัพยากตธรรม

ก็ไม่ใช่เคยดับในภพนั้น ใช่ไหม ?

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่เคยดับในภพใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดในภพนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

บุคคลโลกาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๓๑๕] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่ออกุศลจิตดวงที่ ๒ กำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิ กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น, บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดอยู่ใน (เข้าถึง) สุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตภูมิที่ดี กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิด อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภพใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๑๖] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, อัพยาตธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เมื่อทุติยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อัพยากตธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น บุคคลเหล่านั้นกำลังเกิดอยู่ใน (เข้าถึง) สุทธาวาสภูมิ กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิด อัพยากตธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอัพยากตธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๑๗] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อัพยากตธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อทุติยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิที่ดี อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อัพยากตธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้กำลังเกิดอยู่ใน (เข้าถึง) สุทธาวาสภูมิ อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิด อัพยากตธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอัพยากตธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

อนาคตวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๓๑๘] กุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด, กุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ กุศลธรรมจักเกิด อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๑๙] กุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่

บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ อภัยกตธรรมจักดับ กุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๑๒๐] อกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้ อภัยกตธรรมจักดับ อกุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

โอกาสวาระ อนุโลม :-

[๑๒๑] กุศลธรรมจักเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็จักดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักดับในภุมิใด, กุศลธรรมก็จักเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๒๒] กุศลธรรมจักเกิดในภุมิไค, อภัยกตธรรมก็จักดับ
ในภุมินัน ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับในภุมิไค, กุศลธรรมก็จักเกิดในภุมิ
นัน ไซ้ไหม ?

ในอสังญัตตตุมิ อภัยกตธรรมจักดับในภุมินัน แต่กุศลธรรม
ไมไซ้จักเกิดในภุมินัน, ในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัญจโวการภุมิก็ดี อภัยก
ตธรรมจักดับ กุศลธรรมก็จักเกิดในภุมินัน.

[๓๒๓] อกุศลธรรมจักเกิดในภุมิไค, อภัยกตธรรมก็จักดับ
ในภุมินัน ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับในภุมิไค, อกุศลธรรมก็จักเกิดใน
ภุมินัน ไซ้ไหม ?

ในอสังญัตตตุมิ อภัยกตธรรมจักดับในภุมินัน แต่อกุศล
ธรรมไมไซ้จักเกิดในภุมินัน, ในจตุโวการภุมิก็ดี ในปัญจโวการภุมิก็ดี
อภัยกตธรรมจักดับ อกุศลธรรมก็จักเกิดในภุมินัน.

บุคคลโลกาสวาระ อนุโลม :-

[๓๒๔] กุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรม
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด, กุศลธรรม
จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ไซ้จักดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภุมิ
ก็ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวการภุมิก็ดี กุศลธรรมจักเกิด อกุศลธรรมก็จัก
ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรมก็จัก
เกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

[๓๒๕] กุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อัพยาทธรรม
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ไซ้.

ก็หรือว่าอัพยาทธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรม
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลผู้เกิดอยู่ในอัญญสัตตภุมิก็ดี อัพยาทธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่า
นั้นในภุมินั้น แต่กุศลธรรมไม่ไซ้จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น,

บุคคลนอกจากนี้ ก็บุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ผู้เกิดอยู่ใน
ปัญจโวการภูมิที่ดี อภัยกตธรรมจักดับ กุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคล
เหล่านั้นในภูมินั้น.

[๓๒๖] อกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด อภัย-
กตธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรม
ก็จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคที่ดี พระอรหันต์ทั้งหลายที่ดี
บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อัสัญญัตตภูมิที่ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่
อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้
คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิที่ดี อภัย-
กตธรรมจักดับ อกุศลธรรมก็จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

บุคคลวาระ ปัจจนิก :-

[๓๒๗] กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่
ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่
จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด อกุศลธรรม
ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น,
บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี อกุศล-
ธรรมไม่ใช่จักดับ อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๑๒๔] อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรม
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น แต่อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคล
เหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิด อภัย-
กตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่
จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๒๕] อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรม
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่

จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อัพยาตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น,
ในกัณณะแห่งปัจฉิมจิต อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิด อัพยาตธรรมก็ไม่
ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็
ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

โอกาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๓๓๐] กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่
จักดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักดับในภุมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่
จักเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๓๑] กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดในภุมิใด, อัพยาตธรรมก็ไม่
ใช่จักดับในภุมินั้น ใช่ไหม ?

จักดับ.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่จักดับในภุมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่
จักเกิดในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

[๓๓๒] อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดในภูมิด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับในภูมินั้น ใช่ไหม ?

จักดับ.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับในภูมิด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

บุคคลโลกาสวาระ อนุโลม :-

[๓๓๓] กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภูมิด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่กุศลธรรมจักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดีบุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขญสัจตภูมิก็คดี อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับ กุศลธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

[๓๓๔] กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภูมิด, อภัย-

ธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อัพยากธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในภพขณะแห่งปัจฉิมจิต กุศลธรรมไม่ใช่จักเกิด อัพยากธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอัพยากธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภพใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๓๕] อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, อัพยา-
กธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อัพยากธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในภพขณะแห่งปัจฉิมจิต อกุศลธรรมไม่ใช่จักเกิด อัพยากธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอัพยากธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภพใด, อกุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่จักเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ปัจจุปปันนาตีตวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๓๓๖] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็เลย
ดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสังขยัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรม
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต อกุศล-
ธรรมเคยดับ กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๓๓๗] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อพยากธรรมก็เคย
ดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอพยากธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่ง

กุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสัญญสัตตภูมิก็ดี อภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศล-
ธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิต
อภัยกตธรรมเคยดับ กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๓๓๘] อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็
เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็กำลัง
เกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง
อกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่
ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งอกุศล-
จิต อภัยกตธรรมเคยดับ อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

โอกาสวาระ อนุโลม :-

[๓๓๙] กุศลธรรมกำลังเกิดในภูมิใด, ๑ ล ๑

บุคคลโลกาสวาระ อนุโลม :-

[๓๔๐] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศล-
ธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรมก็
กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่
กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในอุปปาทขณะ
แห่งกุศลจิต อกุศลธรรมเคยดับ กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น.

[๓๔๑] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกต-
ธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรม
ก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี อภัยกตธรรม

เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในอุปปาตขณะแห่งกุศลจิต อภัยกตธรรมเคยดับ กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

[๓๔๒] อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, อภัยกตธรรมก็เคยดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลใดในภพใด, อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในภพขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาตขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อภัยกตธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น. ในอุปปาตขณะแห่งอกุศลจิต อภัยกตธรรมเคยดับ อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

บุคคลวาระ ปัจฉนิก :-

[๓๔๓] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยดับ.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่

ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ไม่มี.

[๑๔๔] กุศลธรรมไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกต-
ธรรมก็ไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

เคยดับ.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็
ไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ไม่มี.

[๑๔๕] อกุศลธรรมไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกต-
ธรรมก็ไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

เคยดับ.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ไซ้เคยดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็
ไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ไซ้ใหม่ ?

ไม่มี.

โอกาสวาระ ปัจจุบันิก :-

[๑๔๖] กุศลธรรมไม่ไซ้กำลังเกิดในภูมิใด, ๑ ล ๑

บุคคลโลกาสวาระ ปัจจุบันิก :-

[๑๔๗] กุศลธรรมไม่ไซ้กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศล

ธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพ
นั้น แต่อกุศลธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, เมื่อทุติยจิต
กำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสังขยัตตภูมิก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิด อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคย
ดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๔๘] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อัป-
ยาคธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี กุศลธรรมก็
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่อัปยาคธรรมเคยดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, บุคคลผู้กำลังเกิดอยู่ใน (เข้าถึง) สุทธาวาส-
ภูมิ กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิด อัปยาคธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคล
เหล่านั้นในภพนั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๔๙] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อัพยาตธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อัพยาตธรรมเคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลผู้เกิดอยู่ใน (เข้าถึง) สุทธาวาสภูมิ อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิด อัพยาตธรรมก็ไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอัพยาตธรรมไม่ใช่เคยดับแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ปัจจุปปันนาคตวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๓๕๐] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแก่รหัตมรรคก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้รหัต-
มรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี กุศลธรรม
กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่า
นั้น, ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิตของบุคคลนอกนี้ กุศลธรรมกำลัง
เกิด อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่
บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติ อยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่
ในอสัญญัตตตณมิกีก็ดี อกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรม
ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิต อกุศล-
ธรรมจักดับ กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๓๕๑] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็
จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็กำลังเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน

อสังขยัตตภูมิกี่ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรม ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิต อภัยกตธรรมจักดับ กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๓๕๒] อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขยัตตภูมิกี่ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น, ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิต อภัยกตธรรมจักดับ อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

โอกาสวาระ อนุโลม :-

[๓๕๓] กุศลธรรมกำลังเกิดในภูมิจิต, ฯ ล ฯ

บุคคลโลกาสวาระ อนุโลม :-

[๓๕๔] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิจิต, อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปปาทขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในอุปปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิตของบุคคลนอกนี้ กุศลธรรมกำลังเกิด อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภูมิตใด, กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี อกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น ในอุปปาทขณะแห่งกุศลจิต อกุศลธรรมจักดับ กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

[๓๕๕] กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภูมิตใด, อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภูมิตใด, กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปปาทขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังญีสัตตภูมิจึงดี อภัยกตธรรม

จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิต อภัยกตธรรมจักดับ กุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

[๓๕๖] อกุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลใดในภพมิใด, อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภพมิใด, อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังขญัตตภูมิก็ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น แต่กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น, ในอุปาทกขณะแห่งกุศลจิตอภัยกตธรรมจักดับ อกุศลธรรมก็กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภพนั้น.

บุคคลวาระ ปัจฉนิก :-

[๓๕๗] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน

อสังขยัตตภูมิกี่ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
อกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตมรรคกี่ดี
พระอรหันต์ทั้งหลายกี่ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่ง
จิตใดในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิด อกุศลธรรม
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่
กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทกขณะแห่งอรหัตมรรคกี่ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัต-
มรรคในลำดับแห่งจิตใดในอุปาทกขณะแห่งจิตนั้นก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่
จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น แต่กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น ใน
ภังคขณะแห่งอรหัตมรรคกี่ดี พระอรหันต์ทั้งหลายกี่ดี บุคคลเหล่าใด
จักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี อกุศล-
ธรรมไม่ใช่จักดับ กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น.

[๑๕๘] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อพยากตธรรม
ก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดกี่ดี ในอุปาทกขณะแห่ง
กุศลวิปยุตตจิตกี่ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่กี่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ใน
อสังขยัตตภูมิกี่ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่
อพยากตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต

กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิด อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๑๕๕] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทกขณะแห่งอกุศลวิปปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เข้านิโรธสมาบัติอยู่ก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญัตตตณมิตีก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น แต่ อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิด อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

โอกาสวาระ ปัจฉนิก :-

[๑๖๐] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดในภุมมิต, ๑ ล ๑

บุคคลโลกาสวาระ ปัจจนิก :-

[๓๖๑] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิด อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในอุปาทขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดในอุปาทขณะแห่งจิตนั้นก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กุศลธรรมกำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้ อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใด ในภังคขณะแห่งจิตนั้นก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภูมิก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับ กุศลธรรมก็ไม่ใช่ กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

[๓๖๒] กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทขณะแห่งกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิด อภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๖๓] อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งจิตของบุคคลทั้งหมดก็ดี ในอุปาทขณะแห่งอกุศลวิปยุตตจิตก็ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสัญญสัตตภุมิก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต อกุศลธรรมไม่ใช่กำลังเกิด อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่กำลังเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

อตีตนาถวาระ

บุคคลวาระ อนุโลม :-

[๓๖๔] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็จักดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี กุศลธรรมเคยเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคล
นอกจากนี้ กุศลธรรมเคยเกิด อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็เคยเกิดแก่
บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๖๕] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็
จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่อภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น. บุคคลนอกจากนี้
กุศลธรรมเคยเกิด อกุศลธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็เคยเกิด
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

[๓๖๖] อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็
จักดับแก่บุคคลนั้นใช่ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
แต่อภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น, บุคคลนอกจากนี้
อกุศลธรรมเคยเกิด อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็เคยดับ
แก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ใช่.

โอกาสวาระ อนุโลม :-

[๓๖๗] กุศลธรรมเคยเกิดในภุมิใด, ๑ ล ๑

บุคคลโลกาสุวาระ อนุโลม :-

[๓๖๘] กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรม
ก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี
บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี กุศลธรรมเคยเกิด
แก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่า
นั้นในภุมินั้น บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภุมิก็ดี
ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวการภุมิก็ดี กุศลธรรมเคยเกิด อกุศลธรรมก็จักดับแก่
บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็
เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อทุติยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิ
อกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ไซ้เคย
เกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ใน
จตุโวการภุมิก็ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวการภุมิก็ดี อกุศลธรรมจักดับ
อกุศลธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

[๓๖๕] อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อภัย-
กตธรรมก็จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

ในภังคขณะแห่งปัจฉิมจิต อกุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น แต่อภัยกตธรรมไม่ไซ้จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น,
บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภุมิก็ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโว-
การภุมิก็ดี อกุศลธรรมเคยเกิด อภัยกตธรรมก็จักดับแก่บุคคลเหล่านั้น
ในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรม
ก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ไซ้ไหม ?

เมื่อทุติยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิก็ดี
บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังญสัตตภุมิก็ดี อภัยกตธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่า
นั้นในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมไม่ไซ้เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น,

บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิที่ดี อภัยกตธรรมจกัฏฐกุตสธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

[๓๗๐] อกุตสธรรมเคยเกิดแก่บุคคลใดในภูมิใด, อภัยกตธรรมก็จกัฏฐแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

ในกัณณะแห่งปัจฉิมจิตอกุตสธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อภัยกตธรรมไม่ใช่จกัฏฐแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดอยู่ในจตุโวการภูมิที่ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิที่ดี อกุตสธรรมเคยเกิด อภัยกตธรรมก็จกัฏฐแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมจกัฏฐแก่บุคคลใดในภูมิใด, อกุตสธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภูมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อทุติยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภูมิที่ดี บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังญุตตภูมิที่ดี อภัยกตธรรมจกัฏฐแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น แต่อกุตสธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น, บุคคลนอกจากนี้ คือบุคคลผู้เกิดในจตุโวการภูมิที่ดี ผู้เกิดอยู่ในปัญจโวการภูมิที่ดี อภัยกตธรรมจกัฏฐ อกุตสธรรมก็เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภูมินั้น.

บุคคลวาระ ปัจจุบัน :-

[๓๗๑] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

[๓๗๒] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

[๓๗๓] อกุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใด, อภัยกตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

ไม่มี.

ก็หรือว่าอภัยกตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

โอกาสวาระ ปัจจนิก :-

[๓๗๔] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดในภุมิใด, ๗ ล ๗

บุคคลโลกาสวาระ ปัจจนิก :-

[๓๗๕] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

เมื่อทุติยจิตกำลังเป็นไปอยู่แก่บุคคลผู้เกิดอยู่ในสุทธาวาสภุมิ กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่อกุศลธรรมจักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น, บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังญุตตตภุมิ กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิด อกุศลธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

ก็หรือว่าอกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภุมิใด, กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภุมินั้น ใช่ไหม ?

บุคคลผู้ถึงพร้อมด้วยอรหัตมรรคก็ดี พระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี บุคคลเหล่าใดจักได้อรหัตมรรคในลำดับแห่งจิตใดก็ดี อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น แต่กุศลธรรมเคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น บุคคลผู้เกิดอยู่ในอสังญุตตตภุมิ อกุศลธรรมไม่ใช่จักดับ กุศลธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลเหล่านั้นในภุมินั้น.

[๓๗๖] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภุมิใด, อพฺยา-

กตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

จักดับ.

ก็หรือว่าอัพยากตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภพใด, กุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

[๒๗๗] กุศลธรรมไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลใดในภพใด, อัพยา-
กตธรรมก็ไม่ใช่จักดับแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

จักดับ.

ก็หรือว่าอัพยากตธรรมไม่ใช่จักดับแก่บุคคลใดในภพใด, อกุศล-
ธรรมก็ไม่ใช่เคยเกิดแก่บุคคลนั้นในภพนั้น ใช่ไหม ?

เคยเกิด.

อุปปาตนิโรธวาระ จบ

ปวัตติวาระ จบ

ภานาวาระ

[๒๗๘] บุคคลใดกำลังเจริญกุศลธรรมอยู่, บุคคลนั้นชื่อว่า กำลังละอกุศลธรรม ใช่มั้ย ?

ใช่.

ก็หรือว่าบุคคลใดกำลังละอกุศลธรรม, บุคคลนั้นชื่อว่ากำลังเจริญกุศลธรรมอยู่ ใช่มั้ย ?

ใช่.

บุคคลใดไม่ใช่กำลังเจริญกุศลธรรมอยู่, บุคคลนั้นไม่ชื่อว่ากำลังละอกุศลธรรม ใช่มั้ย ?

ใช่.

ก็หรือว่าบุคคลใดไม่ใช่กำลังละอกุศลธรรม, บุคคลนั้นไม่ชื่อว่ากำลังเจริญกุศลธรรมอยู่ ใช่มั้ย ?

ใช่. ฯ ล ฯ

ภานาวาระ จบ

ขัมมขมก จบ

อรรถกถาخمยมก

บัดนี้ เป็นวรรณนา **خمยมก** ที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงตั้ง
มาติกาแห่งธรรมทั้งหลาย มีกุศลเป็นต้นเหล่านั้นนั่นแหละที่แสดงไว้
ในมูลยมกแล้วแสดงต่อจากจิตตยมก.

ในخمยมกนั้น พึงทราบการกำหนดพระบาลีตามนัยที่กล่าวไว้
ในขันธยมก ก็ในขันธยมกนั้น มี ๓ มหาวาระ มีปีณัตติวาระ
เป็นต้น และมีอันตรวาระที่เหลือ มีอยู่โดยประการใด, ในธรรมยมก
ก็มีโดยประการนั้น

แต่ในธรรมยมกนี้พึงทราบว่าท่านเรียกปริยญาวาระว่า **ภวานา-
วาระ** เพราะพระบาลีอาคตสถานว่า โย **กุสลธมฺมํ** **ภเวติ** โส
อกุสลธมฺมํ **ปะหติ** - บุคคลใดเจริญกุศลธรรม บุคคลนั้นชื่อว่าละ
อกุศลธรรมหรือ ?

ในภวานาวาระนั้น อภัยกตธรรมเป็นธรรมที่บุคคลไม่ควร
เจริญด้วย ไม่ควรละด้วย เพราะเหตุนี้ท่านจึงไม่ยกบทนั้นขึ้นแสดง
ก็ในปีณัตติวาระในธรรมยมกนี้ พึงทราบการนับยมกในวาระ ๔ เหล่า
นี้ คือ **ปะทโสชนวาระ** **ปะทโสชนมูลจักกวาระ** **สุทฐخمมวาระ**
สุทฐخمมมูลจักกวาระ ด้วยอำนาจแห่งธรรมทั้งหลาย มีกุศลธรรม
เป็นต้น

ส่วนในปณัตติวาระนั้น พระองค์ตรัสว่า อามนุตา เพราะ
ความที่แห่งกุศลทั้งหลายเป็นกุศลธรรมโดยแน่นอน ในปัญหาที่ว่า กุศล
ชื่อว่ากุศลธรรม หรือ? ดังนี้ แม้ในคำวิสาขนาที่เหลือก็นัยนี้ คำ
วิสาขนาที่ว่า ธรรมทั้งหลายที่เหลือ ไม่ชื่อว่าอกุศล แต่ชื่อว่าธรรม
อธิบายว่า ธรรมทั้งหลายที่เหลือไม่เป็นอกุศล แต่เป็นธรรม ฟังทราบ
คำวิสาขนาทั้งหมดโดยนัยนี้.

ก็ในอนุโลมน์แห่งบุคคลวาระ ปัจจุบันกาลในปวัตติวาระนี้
ขมก ๓ อย่าง คือ ขมกที่มีกุศลธรรมเป็นมูล ๒ อย่าง มีอกุศลธรรม
เป็นมูล ๑ อย่างย่อมมีในปัญหาว่า กุศลธรรมย่อมเกิดแก่บุคคลใด
อกุศลธรรมก็ย่อมเกิดแก่บุคคลนั้นไซ้ใหม่? ก็หรือว่า อกุศลธรรม
ย่อมเกิดแก่บุคคลใด กุศลธรรมย่อมเกิดแก่บุคคลนั้นไซ้ใหม่?
ดังนี้.

ในปฏิโลมน์ก็ดี ในวาระทั้งหลายมีโอกาสวาระเป็นต้นก็ดี ก็
นัยนี้ บัณฑิตฟังทราบการนับขมก ด้วยอำนาจแห่งขมกทั้งหลาย ๓ อย่าง
ในวาระทั้งปวง ในปวัตติวาระนี้อย่างนี้.

ก็ในการวินิจฉัยเนื้อความในปวัตติวาระฟังทราบลักษณะนี้ ดัง
ต่อไปนี้.

ในปวัตติวาระแห่งธรรมขมกนี้ คำว่า อูปุชฺชนติ - ย่อมเกิด
นิรุชฺชนติ - ย่อมดับ ในอุปปาทและนิโรธวาระเหล่านี้ ย่อมได้กุศล
ธรรมและอกุศลธรรมในปวัตติกาลเท่านั้นโดยแน่นอน ย่อมไม่ได้จัด

และปฏิสนธิกาล แต่ว่าอัพยากธรรมย่อมได้ในกาลทั้ง ๓ คือ ปวัตติ
จติ และปฏิสนธิ.

ลักษณะใดย่อมได้ในที่ใด ๆ พึงทราบคำวินิจฉัยของลักษณะนั้น
ในที่นั้น ๆ อย่างนี้.

พึงทราบนัยมุขในการวินิจฉัยนั้นดังนี้:- คำปฏิเสธรว่า โน-
ไมไซ พระองค์ทรงกระทำแล้วเพราะความไม่บังเกิดขึ้น ในขณะเดียว
กันของกุศลและอกุศล.

คำว่า อพยากโต จ ท่านกล่าวแล้วด้วยอำนาจแห่งรูปที่มีจิตเป็น
สมุฏฐาน.

ปัญหาว่า กุศลธรรมย่อมไม่เกิดขึ้นในภุมิใด นี้ ท่านกล่าว
หมายเอาอสังญีภพ เหตุนี้ในปัญหานี้ท่านจึงทำคำวิสันนาว่า อามนุตา
-ไซ แม้ในคำว่า ย่อมเกิดขึ้น นี้ ท่านก็กล่าวหมายเอาอสังญีภพ
นั้นแหละ แต่กระทำการห้ามว่า ไม่มี เพราะความไม่มีแห่งที่อันไม่
บังเกิดขึ้นแห่งอัพยากธรรมทั้งหลาย หมายความว่า อัพยากธรรม
เกิดได้ในทุกภุมิ.

คำว่า ทุตติเย อกุสเส - ครั้นเมื่ออกุศลดวงที่สอง ได้แก่
ชวณะจิตดวงที่สองในนิกันตชวณะที่บังเกิดขึ้นแล้ว เพราะยินดีซึ่งภพ.

คำว่า ทุตติเจ จิตฺเต วตฺตมานเ - ครั้นเมื่อจิตดวงที่สอง
เป็นไปอยู่ ได้แก่ครั้นเมื่อภวังคจิตอันเป็นจิตดวงที่สอง แต่ปฏิสนธิจิต

เป็นไปอยู่ อีกอย่างหนึ่ง คำว่า **ทุดิเย จิตฺเต วตฺตมานเ** ได้แก่
ครั้งเมื่ออาวัชชนะจิตในภวนิกันตวิชวะ ได้แก่ เป็นไปอยู่ เพราะกระทำ
ซึ่งภวังค์กับปฏิสนธิให้เป็นอย่างเดียวกันด้วยอำนาจของวิบากจิต จึงอยู่
อาวัชชนะจิตนั้นชื่อว่า **ทุดิยจิต - จิตดวงที่สอง** นับแต่วิบากจิต
เพราะความที่แห่งอาวัชชนะจิตนั้น เป็นกิริยาจิตในอัพยากตชาติ หมาย
ความว่า อาวัชชนะจิตเป็นจิตคนละชาติกับวิบาก.

คำว่า **ยสฺส จิตฺตสฺส อนนฺตรรา อकुคมกฺคิ** ท่านกล่าว
หมายเอาโวลานจิต.

คำว่า **กุสลา ธนฺมา อุปฺปชฺชิสฺสฺสนฺติ** ท่านกล่าวหมายเอา
ธรรมทั้งหลาย คือ มรรคอันเลิศเหล่านั้น.

ปัญหาว่า **ยสฺส จิตฺตสฺส อนนฺตรรา อकुคมกฺคิ ปฏิลภิสฺ-**
สนฺติ ตสฺส จิตฺตสฺส อุปฺปาทกฺขณ ท่านกล่าวด้วยอำนาจของ
การเกิดขึ้นแห่งโวลานจิตนี้ ก็ลักษณะนี้ย่อมได้แม้ในอุปปาทขณะแห่ง
โอริมจิต ได้แก่ จิตดวงก่อน แต่โวลานจิตนั้น อันเกิดขึ้นแล้วด้วย
อาวัชชนะจิตเดียวกันแห่งการเกิดของโวลานจิตนั้น.

แม้ในนิโรธวาระ ท่านกล่าวแล้วว่า **โน - ไม้ไซ** เพราะความ
ที่กุศลและอกุศลไม่ดับพร้อมกัน ฟังทราบคำวินิจฉัยในที่ทั้งปวงโดย
นัยมุขนี้ ด้วยประการฉะนี้.

อรรถกถาธรรมขมก จบบริบูรณ์